

په بریتیش کتابتون کبني،

د پښتو د پخوانيو
چاپي اثارو تشریحي
کتابښود

[Download from:aghalibrary.com](http://aghalibrary.com)

د محمد هارون خیل لیکنه

د کتاب پېژندنه:

د دې کتاب د چاپ حق له لیکوال سره خوندي دي.

د کتاب نوم: په بریتیش کتابتون کېښي، د پښتو د پخوانیو چاپي اثارو
تشریحي کتابښود
لیکوال: محمد هارون خپل

ډالۍ:

دا نیمگړی کتابښود د پښتو ادب د هغو مخکښو پېژندل سوو او نوم
ورکو لیکوالو په یاد کارم، چي په خپل نه ستړي کېدونکي زیار او
کوښښ سره یې، زموږ د مندو او پلرو سپېڅلې ژبه، لرغونی ادب او
ولسي دودونه، تل تر تله ژوندي ساتلي دي.
روح دې ښاد او نومونه دې ژوندي وي.

1. د اثارو موضوعي فهرست ته تلل:
- په دې کتابښود کې، کار سوي فونيمیکي نخښي
2. د سر خبري
3. د شاعرانو، ليکوالو، مؤلفانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، غونډوونکو او سموونکو د نومونو فهرست
4. **آ**
5. آداب النساء و اکساب النساء
6. آئينه الفاظ افغانی
7. **ا**
8. د احمد شاه ابدالي شعرونه
9. ارشاد العباد الی سبيل الرشاد شرح تطهير الاعتقاد عن ادران الاحاد
10. استقلال امانیه
11. اسرار العارفين
12. اصطلاحی نکلونه
13. د افغانانو نننی حال (انگریزي ژباړه)
14. افغانی جنده
15. افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان
16. افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو
17. الفنامه افغانی
18. انجيل
19. انجيل (د متا/متی یا سپنتې ماتيو برخه)
20. انجيل د افغانانو د پاره
21. انجيل شريف په معرفت ديوحنا
22. انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا

23. انشأ قاضی
24. انگرېزي - پښتو لغتنامه
25. او مسلمانانو! زما خبري واروي (انگرېزي ژباړه)
26. د اوولسمي پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)
27. ايا توره وهولو ته تېره سوي ده؟
28. **ب**
29. برايي، په چکرو تلي وم (انگرېزي ژباړه)
30. بهار جانان، حصه اول
31. بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی
32. د بېلابېلو تاريخي پېښو لنډيز
33. **پ**
34. د پښتنخوا د شعرهارو بهار
35. د پښتنو د شعر غورچاڼ (انگرېزي ژباړه)
36. د پښتو ادبیت یعنی دیوان د عليخان
37. د پښتو ادبیت یعنی دیوان د عليخان، [اشعار پُر نزاكت
38. د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انگرېزي]
39. پښتو انشأ - لومړۍ برخه
40. پښتو - انگرېزي قاموس
41. پښتو - انگرېزي لغتنامه
42. پښتو بات چیت
43. پښتو څنگه و وایو؟
44. د پښتو ژبي غورچاڼ له پښتو - انگرېزي لغتنامې سره
45. پښتو ښوونکی
46. د پښتو لارښود (د جگړن ج. روس کیپل، قاضي عبدالغني خان او صاحب زاده عبدالقيوم تألیف)

47. د پښتو لارښود (د جگړن ه. ج. راوړتې تالیف)

48. د پښتو لومړی کتاب

49. پنج گوهر

50. پهلې افغانې جدید

51. **ت**

52. تاریخ د سلطان محمود غزنوي [ژباړه]

53. تحفة الاخبار

54. تحفة النبوة

55. ترجمه د قايق الاخبار معروف به ترسنامه افغانې

56. ترجمه نماز

57. ترسنامه

58. د تصوفي ډکتورينو او صوفيانه شاعرۍ په اړه څرگندونې

59. تعليم د حضرت عيسى

60. تفسير تيسير

61. تفسير سورة يسين (ياسين)

62. تفسير والضحى بزبان افغانې در متن بر حاشيه وصيت نامه

حضرت على

63. و معراجنامه رسول الله عليه السلام

64. تفسير يسير

65. تمبور او توره (لوت انده سيمپتر)

66. توبه النصوح د پښتو مسمې په توبه د نصوحا

67. تورات، پښتو

68. تېمور خان وزيرى (انگرېزي ژباړه)

69. **ج**

70. جنت الفردوس و بر حاشيه معراجنامه کلان

71. جنت النعيم المشهور پنبه [پخه] ډوډۍ
72. جنگنامه
73. جنگنامه امامين
74. جنگنامه سکينه يعنى امامين
75. جنگنامه کلان حسين و بى بى سکينه
76. جنگنامه ميراحتم
77. جنگنامه يعنى قصه شهادة [شهادت]

چ .78

79. چمن بينظير
80. چهل حديث مسمى به وثيقة آخرت

خ .81

82. خو وانخلي له غليمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواره کا نه
ارام (انگرېزي ژباړه)

ح .83

84. حقوق اولاد
85. حقيقة الاسلام
86. حقيقة المهدي
87. حكايت رسول الله
88. حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)

خ .89

90. خلاصة افغانى مع مناجات پير صاحب
91. خلاصة كيدانى با ترجمه افغانى
92. خلاصة كيدانى مع ترجمه افغانى

93. خلاصه مع شرح المير مع ترجمه فارسی و افغانی
 94. خوابنامه مع فالنامه
 95. خوابنامه مع فالنامه و بیمار نامه و تعویذات
 96. خواجه محمد بنگین
 97. د خوشحال خان خټک د دیوان غورچانی

98. د

99. داستان امیر حمزه رضی اللہ عنہ مع قصه بلقیس زوجہ

سلیمان علیہ سلام

100. داستان گربه و موش
 101. درج مرجان
 102. در عدن
 103. در مجالس
 104. له دُر و مرجان د عبدالحمید
 105. دُعَا مدعا
 106. دوست محمد [امیر دوست محمد خان] و ویل (انگریزی ژباړه)
 107. دوسری افغانی
 108. دوی وایی: غازی دوست محمد [امیر دوست محمد خان] (انگریزی ژباړه)
 109. دیوان پیر محمد قندهاری
 110. دیوان حافظ الپوری
 111. دیوان خوشحال خان
 112. له دیوان د احمد شاه ابدالی
 113. له دیوان د خواجه محمد بنگین
 114. له دیوان د خوشحال خان خټک
 115. له دیوان د عبدالقادر خان خټک

116. له ديوان د ملا عبد الرحمان سربنري [سربني]
117. ديوان سعادت
118. ديوان عبد الحميد
119. ديوان عبد الرحمن
120. من ديوان عبد الرحمان
121. ديوان عبد الرحمن و بر حاشيه ديوان عبد الحميد
122. ديوان عبد الرحمن عليه لرحمه الرضوان
123. ديوان عزيزي
124. من ديوان ميرزا خان انصاري

125. ذ

126. ذخيرة القرأ

127. ر

128. درحمان بابا ديوان

129. رساله رد وهابي
130. رساله عاق نامه
131. رساله مانع تمباكو
132. رساله مانع سرود
133. رشيد البيان
134. رموز اوقاف قرآن
135. روضة النعيم
136. ريل نامه

137. ز

138. زبور د اوود

139. زر پښتو اصطلاحوي او جوملي

140. زما کوچني زوی ته لولو (انگرېزي ژباړه)

141. زمن خان وزيری (انگرېزي ژباړه)

142. **س**

143. ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه)

144. ستا وصال ته بې تابه (انگرېزي ژباړه)

145. د سربنو شجره

146. سلسله افغانی

147. سوال و جواب افغانی معه ترجمه انگریزی و هندوستانی

148. سیر السالکین، حصه اول

149. **ش**

150. د شازاده بهرام او گل اندامی بدله

151. شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی

152. شرح ابیات ملا جامی

153. شش قفل

154. شمائل نامه

155. شونډي دي راکه! (انگرېزي ژباړه)

156. شهزاده بهرام و گل اندام

157. **ص**

158. صد وسی مسأله

159. صرف و نحو د ژبي د پښتو

160. **ض**

161. ضابطه میراث

ط .162

طب افغانى و مجربات اكسير .163

طب دليل العليل .164

طب شهابى .165

طريقة الاسلام .166

طوطى نامه .167

ع .168

د عبد الرحمان ديوان د عبد العظيم له غزلياتو سره .169

عجائب العجائب و ترجمه ابجد .170

عقايد د ميرزا قاديانى .171

عقد النجات و ميثاق الحيات .172

غل [او] قاضى .173

ف .174

فتاوى تحفة الخانى .175

فتح نامه يا هفت فتح .176

فراقنامه .177

فوايد الشريعت .178

فوايد بو على سينا .179

ق .180

قامع البدع و الشرور فى زيارت القبور .181

قدورى مترجمه افغانى .182

قرآن شريف مترجم .183

قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء .184

18۴. قصص الانبياء كلان مشهور به جواهر الانبياء
18۵. قصه آدم خان و درخانی
18۶. قصه ابراهيم
18۷. قصه بادشاه هارون الرشيد
18۸. قصه بختيار [-] شاه ايران
190. قصه بلقيس زوجه سليمان (ع)
19۱. قصه پيره زن
19۲. قصه تميم انصاری
19۳. قصه جهانگیر و شهزادی گلرو
19۴. قصه حاتم بن طی
19۵. قصه د بودی، نصیحت النساء، پندنامه لقمان حکیم
19۶. قصه د جمجمه بادشاه
19۷. قصه د جولگانو او خلورو یارانو
19۸. قصه د چنری با تصویر معروف [به] شاهزاده سندی
19۹. قصه د سیف الملوک
200. قصه د شاه جهان [-] شهزاده ملتان و ماه جبین گلفامی
20۱. قصه د فتح خان قندهاری با تصویرات
20۲. قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان
20۳. قصه شاه روم
20۴. قصه شاه [و] گدا
20۵. قصه شهزاده اختر منیر و مهرو
20۶. قصه شهزاده بهرام او گل اندام
20۷. قصه شهزاده بهرام گورو پری حسن بانو
20۸. قصه شهزاده بینظیر و بدر منیر
20۹. قصه شهزاده رت و پدمن
210. قصه شهزاده ممتاز
21۱. قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه

21۱. قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات
21۲. قصه طوطی و مینا
21۳. قصه قیس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون
21۴. قصه کوته‌وال مع غزلیات
21۵. قصه گل و صنوبر
21۶. قصه گنبد شام
21۷. قصه گل بکا ولی جدید مع تصویرات
21۸. قصه لقمان حکیم و خضر (ع)
21۹. قصه محبوبا و جلالت مشهور به قصه مسلم و خونکار
22۰. قصه منصور حلاج مع حکایت سلطان محمود
22۱. قصه نیم بولا با تصویر
22۲. قصه هرنی
22۳. قصی د ایسپ الحکیم
22۴. قصه یوسف و زلیخا
22۵. قصیده برده
22۶. قواعد تجوید
22۷. قیامت نامه

ک 22۹

23۰. د کاظم خان شیدا شعرونه
23۱. کتاب الدر النظیم فی احوال علوم التعليم
23۲. من کتاب توریت
23۳. کتاب حمله حیدری دفتر دوم المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)
23۴. کتاب د ابنیت د حضرت عیسی
23۵. کتاب د نوي عهد
23۶. من کتاب عیار دانش

237. کتاب فوائد شریعت
238. من کتاب فوائد شریعت
239. کتاب منیر مسمی به تفسیر بی نظیر
240. کتاب نزول المسیح
241. کتاب گنج پښتو
242. من کتاب مخزن پښتو
243. من کتاب یوسف و زلیخا
244. کسب نامه
245. کلام الله - انجیل مقدس یوحنا
246. کلام الله یعنی کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بایبل، پښتو)
247. کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره
248. کلید افغانی
249. د کلید افغانی ژباړه، له یاد پښتونو سره (په انگرېزي ژبه)
250. کلیده و دمنه یا علم خانه دانش
251. کنز الحسنات یا انیس الواعظین
252. کنز الدقایق مترجم بترجمه افغانی
253. کنز المصلی
254. کیمیای سعادت مع شرح اسماء الحسنی
255. **ه**
256. گراني! نن شپه راسه (انگرېزي ژباړه)
257. گفنگوی افغانی با ترجمه هندوستانی
258. گلان سره سره وه
259. گل بکا ولی جدید
260. گلدسته د عبدالقادر خان ختک، ترجمه گلستان سعدی
261. گلزار افغانی

26۱. گلزارِ عشقِ المعروف [به] قصهٔ شاهزاده ماه منیر و ملکہ بی
نظیر با تصویر
26۲. گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم
26۳. گلزارِ ولایت
26۴. گلشنِ راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات
26۵. گلشنِ رنگین
26۶. گلشنِ روہ
26۷. گنجِ پنبنتو (لومری، برخہ)
26۸. گوہرِ محمدی

ل

27۱. لویہ معراجنامہ، ورہ معراجنامہ

م

27۲. مجربات
27۳. مجموع الاکساب
27۴. مجموع البرکات المعروف بمسائل ضروریات و المشہور
بمنزین الایات کساب
27۵. مجموعہٴ جنگ نامہٴ زیتون، [کلان
27۶. مجموعہٴ کسب نامہ
27۷. مجموعہٴ مناقب حضرت غوثِ پاک قدس سرہ [-] مناقب
حضرت غوث الاعظم
27۸. مجموعہٴ مناقب میا محمد عمر صاحبِ ثمکنی (رح)
27۹. محمد جان [غازی محمد جان خان وردگ] (انگریزی ژباړه)
28۰. د محمد حنیفہ جنگنامہ
28۱. مخزن الاسرار د اخون دروېزه
28۲. مخزن الاسلام

28۴. مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اډه
28۵. مسائل مصافحت د اسلام له نظره
28۶. مشکلات الفقه، حیرات الفقه
28۷. معجزات
28۸. معراجنامه
28۹. مقدمه جذری
29۰. مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان
29۱. مکمل گنجینه عملیات موسوم به ذخیره طلسمات مشهور به خلاصه مجربات اعنی کتاب التعویذات
29۲. مناجات صاحب صوت و شش کلمه
29۳. مناجات [،] کلان
29۴. مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی
29۵. منتخب دیوان د خوشال خان خټک
29۶. منم چي د چین، کشمیر او بخارا بنسختي بنکلي دي؛ خو زما سترگي يوازي پښتنو نجونو ته گوري (انگرېزي ژباړه)
29۷. منهاج العابدین
29۸. منية المصلی با ترجمه
29۹. منية المصلی بمع ترجمه فارسی و افغانی
30۰. میسری (مصرعی)
30۱. مېړه دي و تره! (انگرېزي ژباړه)
30۲. **ن**
30۳. ناصر المحسینین فی وفات سید المرسلین
30۴. نسخه جات عجیبه قوت باه برای عیاشان
30۵. نصیحت البیان
30۶. نصیحت النساء

307. نماز مترجم افغانی

308. نورنامه

309. نورنامه د سرور کائنات (ص)

310. نورنامه کلان

311. نورنامه کلان و بر حاشیه نورنامه خورد

312. نورنامه ملا اکرم اخون

313. نیرنگ عشق

314. **و**

315. واسع نامه

316. ورتیل القرآن ترتیلا المسمى به قانون القراءة

317. وږمه چلیبږي (انگريزي ژباړه)

318. وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه

319. وفاتنامه

320. وفاتنامه کلان

321. ویرمي ختم سو (انگريزي ژباړه)

322. **ه**

323. هزار مسائل

324. هشت بهشت یعنی هفت پیکر

325. هفت هیكله

326. هورې راغله، ماته هورې راغله (انگريزي ژباړه)

327. **ی**

328. د یوسفزو او مندر و شجره

329. **د اثارو موضوعي فهرست:**

1. الهیات، عرفان او اسلامي فقه
 2. تاریخونه، تاریخي کیسی، تاریخي منظومې او تاریخي یادښتونه
 3. تجویدونه
 4. تفسیرونه
 5. جنگنامې او حماسي منظومې
 6. خوابنامې، فالنامې او تعویذونه
 7. داستانونه او کیسی
 8. ژبپوهنه
 9. شعري دیوانونه، غورچاڼونه، غزلي، بدلي، خلوريځي او میسری
 10. شمایل نامې، فراقنامې، معجزې، معراجنامې، نورنامې او وفاتنامې
 11. طب او دارو جوړونه
 12. قادیانیت (احمدیه)
 13. قاموسونه او لغتنامې
 14. مسیحي لیکنې
 15. مناجاتونه او مناقب
 16. د شاعرانو، لیکوالو، مؤلفانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، غونډوونکو او سموونکو د نومونو فهرست
- پای 331

په دې کتابښود کې، کارسوي فونیمیکي نخبني

د دې کتابښود په انگرېزي برخه کې، د ځينو اړتيا ووله مخي د پښتو دوديزو فونیمیکو تورو او نخبو پر ځای، نسبتاً بېلي فونیمیکي نخبني کارسوي دي، چي بشپړ تفصیل يې په دې جدول کې

گرافیم	فونیمیکه نخبنه	گرافیم	فونیمیکه نخبنه
N, n	ن، ڼ	Ā, ā	ا
W, w	واو	A, a	ا اوع
u	معروف یا خرگند و او	T, t	ت، ټ
o	مجهول یا اوږد و او	Ĵ, j	ج، ځ
I, i	معروفه یا خرگنده بې (ي، ی)	Ĉ, ĉ	چ، ډ
e	مجهوله یا اوږده بې (ې)	C, c	خ، څ
ay	نرمة یا نارینه بې (ی)	X, x	خ، څ
əy	ښځینه یا تانیته بې (ی)	ŕ	ر
A, a	زور، همزه	ž	ژ
ə	زورکی	Š, š	ش، ښ
'	د فشار یا خج نخبنه	Ş, ş	ښ، ښ
		Ĝ, ĝ	غ، غ

د سرخبري

د لوي څښتن په نامه

بریتیش کتابتون د نړۍ له هغو بډایو کتابتونو څخه دئ، چې پرانگرېزي اثارو سربېره یې د ختیزو او افریقایي ملتونو خورا نادر او بې ساري اثار هم خوندي کړي دي. په دې ډله کې د پښتو ادب ځیني په زړه پوري اثار هم شامل دي. له بده مرغه، په دې کتابتون کې د پښتو خطي نسخې، پخواني او اوسني چاپي اثار په خوره وره بڼه ساتل کېږي. د خطي نسخو او پخوانیو چاپي اثارو د ډبري لویې برخې جزیات د دې کتابتون د اینټرنیټ پانې د اینټیگرېټیډ کټلاگ له لارې د لېدو وړ نه دي؛ نو ځکه مینه وال نسي کولای د نړۍ له گوټ گوټ څخه د اینټرنیټ په مرسته د دې کتابتون د پښتو خطي نسخو اولرغونو چاپي اثارو په اړه، بشپړ مالومات ومومي؛ او د اړتیا پر مهال یې د مایکرو فیلمونو یا فوټو کاپیو د ترلاسه کولو لپاره اقدام وکړي. دا کار بې شکه د پښتو اثارو د پېژندنې او گټې اخیستنې چارې د کتابتون د تالار په څلمورو دېوالو پوري محدودوي. له همدې کبله مې هوډ وکړ، چې په دې غني کتابتون کې، د پښتو ادب زیاتره خطي او پخواني چاپي اثار د دوو بېلو مجموعو په توگه مینه والو ته وړاندي کړم. د اینټرنیټ له لارې به د دغو فهرستو په خپرېدو سره، نور د پښتو ادب څېړونکي او پلټونکي د نړۍ له هرې برخې څخه په اسانۍ سره کولای سي، په بریتیش کتابتون کې د دې لرغوني ژبې ځیني نادر خطي او چاپي اثار په لنډه بڼه وپېژني؛ او د زیاتي څېړنې لپاره یې د مایکرو فیلمونو یا فوټو کاپیو په غوښتنه لاس پوري کړي.

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو د پخوانیو چاپي اثارو د بېلابېلو ځانگړتیاوو تر لاندې پېژندنې او مخکې، بې گټې نه ده چې د پښتو ادب په پراخه غېږ کې، د پیدا سوو اثارو د څرنگوالي او

بېلابېلو دورو په باره کې، د څو ټکو یادونه وکولو. د پښتو ادب مختلفو تاریخي او پرمختیایي پړاو ته په پاملرنې سره، کېدای شي د دې ژبې ټول اثار پر درو لویو ډلو وپشو:

په لومړۍ ډله کې هغه اثار راځي، چې په پښتني ټولنه کې د ډول ډول سیاسي او اجتماعي ناخوالو له امله یا بېخي ورک او یا تردې دمه زموږ له سترگو نیهام دي؛ لکه: «د خدای مینه»، «تاریخ سوری»، «لرغوني پښتانه»، «بُستان الاولیاء»، «کلید کامرانی» او داسې نور، چې په «پټه خزانه» کې یې یادونه سوې ده. د محمد هوتک «پټه خزانه» د پښتنو شاعرانو، ادیبانو، عالمانو، مؤرخانو او مفکرانو د هغو ادبي، دیني، عرفاني، تاریخي او علمي اثارو ځیني بولگې په گوته کوي، چې په خواشینۍ سره یې تر اوسه پورې د ملا نور محمد غلجي له «نافع المسلمین» پرته، د ډېرو نورو څرک نه دي لگېدلې. ښایي د پښتنو شاعرانو، لیکوالو او څېړونکو ډېر نور اثار هم په بېلابېلو تاریخي پړاونو کې د زمانو تر دورو او خاورو لاندې ورک سوې وي، چې د پټه خزانه لیکوال یا زموږ د عصر څېړونکو او پلټونکو یې تر اوسه نوم او نښان نه دي اورېدلی. دغه راز، د هغو اثارو شمېر هم لږ نه دی، چې زموږ ځینو مؤرخانو او محققانو یې خطي نسخې په سترگو لیدلي دي؛ خو سره له هغه یې هم د هیواد او بهرنۍ نړۍ فرهنگي-تحقيقي مرکزونه په هر اړخیزه پېژندنه نه دي بریالي سوي. د دې لنډو ټکو د یادوني اساسي مقصد دا دی، چې د پښتو ادب ډېر گران بیه اثار د هغو د یوازینیو خطي نسخو په ورکېدو سره، اوس تل تر تله له منځه تللي دي.

په دوهمه ډله کې هغه اثار شاملېږي، چې په پښتني چاپېر کې، د چاپي صنعت تر دود کېدو مخکې لیکل سوي دي؛ خو له نېکه مرغه د ځینو خطي نسخې اوس زموږ په لاس کې دي. په دې ډله کې له پیرروښان او معاصرانو څخه نیولې بیا په پښتنو کې د چاپي صنعت تر رواج کېدو پورې، ټول شعري دیوانونه او منشوري لیکنې راځي، چې په خواشینۍ سره یې ځیني اثار تر اوسه د خطي نسخو په بڼه پاته دي.

دریمه ډله هغه اثار دي، چې د چاپي صنعت په مرسته خپاره سوي دي. دا لړۍ زموږ د مالوماتو له مخې د ۱۸۱۸م کال په شاوخوا کې د هند له سیرامپور څخه پیل سوې ده؛ او تر اوسه دوام لري. البته د چاپ بهیر په خپله هم له صنعتي پرمختگونو سره جوخت، تر بېلابېلو پړاونو تېر سوي او لاتېرېږي. د پښتو د لومړنیو چاپي اثارو زیاته برخه د اوسني هند او پاکستان په بېلابېلو ښارونو کې خپاره سوي دي. دا بهیر له سیرامپور څخه ډیلي، بمبېي او ورسته لاهور او پېښور ته وغزول سو.

که څه هم د پښتو اثارو د چاپ صنعت د هند په ښارونو کې پیل سو؛ او د پېښور په قصه خوانۍ کې لوړتیا او پرمختیا ته ورسید؛ خو په کابل کې هم د امیر شېرعلیخان په زمانه (د ۱۲۹۰هـ ق کال په شاوخوا) کې د سیمې او نړۍ د صنعتي-فرهنگي پرمختگ تر اغېزو لاندې، له بالاحصار څخه د «شمس النهار» جریده خپره سوه. وروسته په (۱۳۲۳هـ ق کال) کې د مولوي عبدالروف خان کاکړ کندهاري په مشرۍ، د پوهانو د یوې ډلې له خوا د «سراج الاخبار افغانستان» لومړنۍ گڼه له چاپه راووته؛ او په دې ډول د پوهني، مطبوعاتو، ترجمې، تالیف، فکري او کلتوري نوښت هغه دوره پیل سوه، چې مشري یې د سردار غلام محمد خان طرزي زوی - علامه محمود طرزي و. محمود طرزي په (۱۳۲۹هـ ق کال) کې د «سراج الاخبار افغانیه» خپرونه، چې تر یوې گڼې وروسته بنده سوې وه، بیرته له سره پیل کړه؛ او اته کاله یې د مهالنۍ جړېدې په توگه خپره کړه.

له تاريخي پلوه د پښتولومړني چاپي اثار، په واقعيت كې هغه مسيحي ليكني وي، چي د استعماري هډفونو تر سيوري لاندې د پښتنو په منځ كې د عيسوي دين د تبليغ او ترويج په خاطر چاپ سوي وي؛ او د پښتنو په نيول سوو محكو يې د انگرېزي واكمنۍ له دوام او بقا سره كومك كاوه. په دې دوره كې، د مسيحيت د بېلابېلو ليكنو تر څنگ، له پښتو ژبې او ادب سره د انگرېزي پوځونو د منصبدارانو او عسكرو د اشنايي لپاره د انگرېزانو له خوا ځيني درسي كتابونه، لارښودونه، قاموسونه، ادبي غورچاڼونه، كيسې او داسي نور اثار هم وليكل سوه، چي د انگرېزانو پر استعماري گټو سربېره يې د پښتو ژبې او ادب په ژوندي ساتلو او پرمختگ كې هم ستره ونډه واخيسته. دا اثار د پښتو ژبې او ادب خورا گټوره او مغتنمه پانگه گڼله كيږي. په حقيقت كې همدغو اثارو، د پښتو ژبې او ادب مخكښ ليكوال، څېړونكي او ژباړونكي د ليكني، څېړني او ترجمې له نوو او پرمختللو علمي لارو چارو سره اشنا كړه. د دې دورې د اثارو ليكوال او مؤلفان هم زياتره د عيسوي دين مبلغين او د انگرېزي پوځ د مختلفو څانگو كاركوونكي وه. په همدې تاريخي پېر كې له څو گوتو په شمېر ليكنو پرته، د نورو اروپايي هيوادو علمي او فرهنگي ټولنو هم د استعماري انگېزو او ستراتېژيكو سياليو پر اساس، د پښتو ژبې او ادبياتو د ځينو اړخونو په شننه او سپړنه گوتي وهلي.

د محتوا له اړخه، د پښتوپه لومړنيو چاپي اثارو كې د پښتو ژبې د ديواني او ولسي ادب پر ارزښتناكو خزانو سربېره اسلامي، تاريخي، ژبنۍ او طبي ليكني شاملې دي، چي ځيني يې د پښتنو او اروپايي ليكوالو له خوا ليكلي سوي او ځيني نورې يې له عربي، پارسي، اردو، هيندكو او پنجابي ژبو څخه پښتو ته ژباړل سوي دي. عربي او پارسي ژبې د دې دورې په ديني، فقهي او عرفاني اثارو كې ډېره غټه برخه لري. په داسي حال كې چي له اردو، هيندكو او پنجابي ژبو څخه د پښتو د دغه پېر په داستاني اثارو كې، پراخه گټه اخيستل سوي ده. مسيحي اثار زياتره له عبري، يوناني يا انگرېزي ژبو څخه په پښتو ترجمه سوي دي؛ او د ځينو په پښتو ژباړه كې پښتنو ليكوالو او عالمانو هم برخه اخيستي ده. ځيني اثار پر ادبي او فرهنگي ارزښتونو سربېره، د پام وړ تاريخي مواد هم لري، چي د مسعود گل «مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب څمكڼي (رح)»، «اسقلال امانيه»، «قصه د فتح خان قندهاري با تصويرات»، «قصه بختيار [-] شاه ايران» او ځيني نور په دې ډله كې دي. متأسفانه د دې وخت په ليكنو كې، د ستور پېژندنې، محكپېژندنې، كرنې، فلسفې، هنر، ښكلا پېژندنې، ارواپوهنې، حقوقو، اقتصاد، سياسي او اجتماعي تاريخونو، جغرافيه، ادب پوهنې، كتاب پېژندنې او داسي نورو علمي څانگو په اړه، ډېر څه نه تر سترگو كيږي.

لكه څنگه چي ښكاري د دغو اثارو د ليكني، تاليف او ژباړي پر مهال، پښتنو ليكوالو او څېړونكو له اروپايي ژبو سره چندان اشنايي نه لرله، نو ځكه په اروپايي ژبو د پښتو اثارو ترجمه زياتره پخپله د اروپايانو له خوا كېده؛ خو ډېر ژر گورو چي پښتنو ژباړونكو د انگرېزي ژبې په زده كولو سره، د افغانانو او افغانستان په باره كې، د انگرېزي ليكوالو او محققانو د اثارو په ترجمه لاس پوري كړي دي.

د پښتو ادب د دې دور په اثارو كې، د نظم پله تر نثر ډېره درنه ده. له څو منشورو اثارو پرته، د ليكنو او ژباړو زياته برخه، په منظوم ډول كښل سوي ده. د دغو اثارو منظوم بيان له خپلو ټولو محدوديتونو سره سره ډېر ساده، اسانه او په زړه پوري دي؛ خو نثر په تېره بيا ديني او فقهي نثر، سره له ټولو اسانتياوو ډېر زموخته، پېچلې او كړكېچن دي. د دې بې خوندي او پېچلتيا د لويو علتونو په ډله كې كېدای سي، د ليكوالو او مؤلفانو د تجربې لږوالي او د پردو ژبو پراخو اغېزو ته

د پردو ژبو او فرهنگونو د همدې سياسي، اجتماعي او فكري يرغلو نو پراساس د پښتو د ځينو پخوانيو اثارو عنوانونه کت مټ له عربي يا پارسي ژبو څخه اخيستل سوي دي؛ مثلاً: «کنزالحسنات»، «کنزالمصلی کتاب الدر النظیم فی احوال علوم التعليم»، «جنة الفردوس»، «جنة النعيم»، «رشيد البيان»، «فوائد الشریعت»، «نصیحت البيان»، «قامع البدع والشورور فی زیارت القبور»، «مخزن الاسلام»، «اسرار العارفين»، «نصیحت النساء» او ډېر نور. ځينو نورو اثارو ته يو مخ پارسي سرليکونه غوره سوي دي؛ لکه: «بهار جانان»، «گلزار محبوبان»، «گلزار ولايت»، «مناجات، کلان» او داسي نور. د عربي او پارسي ژبو تر څنگ، په ځينو سرليکونو کي، د اوردو ژبي نښي نښانې هم له ورايه څرگندي دي؛ د مثال په توگه: «پهلی افغانی جدید»، «دوسری افغانی جدید»، «افغانی کی پهلی کتاب المعروف به چمنستان»، «پښتو بات چیت» او داسي نور. د ځينو اثارو په سرليکونو کي عربي، پارسي، اوردو او پښتو ژبي سره گډي سوي دي؛ لکه: «قصه د بودی...»، «قصه د فتح خان قندهاري با تصویرات»، «قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان»، «گلزار عشق المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منیر و ملکه بینظیر با تصویر». د ځينو اثارو لیکوالو او مؤلفانو هڅه کړې ده، چي خپلو لیکنو او تألیفاتو ته د عربي او پارسي ژبو پر ځای پښتو عنوانونه وټاکي؛ خو په هغو کي هم د نورو ژبو لغوي او گرامري اغېزه د لمر په شان روښانه ده؛ د مثال په توگه: «صرف ونحو د ژبي د پښتو»، «کتاب د ابښت د حضرت عیسی»، «انجیل شریف په معرفت دیو حنا»، «انجیل مقدس په معرفت د مقدس لوقا»، «دیوان د عبدالرحمن»، «قصه د چنری با تصویر معروف [به] شاهزاده سندی» «قصه د سیف الملوک» او داسي نور، چي نه یې صفت او موصوف یا مضاف او مضاف الیه د پښتو گرامر له قواعدو سره سمون لري؛ او نه یې هم د سپېڅلي پښتو سادگي او اساني له ځانه سره ساتلي ده. په خواشینۍ سره، د ځينو پښتنو ژبه تر اوسه هم له دغه راز یې خونده او کړکېچنو گرامري اغېزو ډکه ده. تردې تېر سو، د دې دورې د زیاترو اثارو په عنوانو کي د «افغانی» ټکی تر سترگو کیږي، چي په ځينو حالاتو کي له گرامري اړخه نامناسب او بې ځایه دی؛ لکه «طب افغانی و مجربات اکسیر»، «طب شهابی افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی»، «طب دلیل العلیل افغانی»، «نصیحت البیان افغانی»، «الفنامة افغانی» او ډېر نور. له دې کبله، چي اثار گرده په پښتو ژبه لیکل سوي دي؛ او د «افغانی» ټکی تر اوسه پوري د افغانستان په غیر پښتنو قومونو کي د پښتو ژبي په مانا کارېږي، نو له هر عنوان سره په زاید بڼه د دې کلیمې زیاتولو ته څه اړتیا نه لیدل کېده. البته په هغو عنوانو کي مو د «افغانی» ټکی پر خپل حال پرېښود، چي ایستل یې د سرلیک مانا نیمگړې کوي؛ لکه: «آئینه الفاظ افغانی»، «افغانی کی پهلی کتاب المعروف چمنستان»، «افغانی کی پهلی کتاب مع ترجمه اردو»، «خلاصه افغانی مع مناجات پیر صاحب»، «خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی»، «کلید افغانی» او ډېر نور، چي د «افغانی» ټکی د پښتو ژبي په مفهوم د عنوان نه بېلېدونکې برخه ده.

د پښتو د لومړنیو چاپي اثارو بله ځانگړتیا دا ده، چي په دې لیکنو کي زیاتره د لیکوال، ژباړونکي، شارح، مفسر او داسي نورو پېژندنه خورا گرانه ده. کله کله ژباړل سوی اثر د لیکني یا تألیف په بڼه ښوول سوی دی؛ او ژباړونکي هم د خپل ژباړل سوي اثر په هیڅ برخه کي د هغه د ترجمې یادونه نه ده کړې. په داسي حال کي، چي د اثر لیکوال اصلاً بل څوک دی. په ځينو نورو حالاتو کي ژباړونکی د خپل اثر د ترجمې په اړه خبري کوي؛ خود اصلي اثر د نامه او لیکوال په تړاو څه روښانه بیان نه کوي. کله کله هم ژباړونکو له ترجمه سوي اثر سره خپله لیکنه په داسي ډول گډه

کړې وي، چې د ژباړې او اصلي ليکنې بېلول يې ډېرگران کړي وي. ځينې دا سي نمونې او مثالونه هم سته، چې ليکوال يا ژباړونکی د اثر په هيڅ ځای کې، د خپل نامه او شهرت يادونه نه کوي.

د پښتو پخواني چاپي اثار په عمومي توگه، پر خپلو ارزښتناکو محتواو سر بېره د پښتو ليکدودونو، گډدودونو، لغوي زېرمو، گرامري بدلونونو او ډېرو نورو په زړه پورو مسألو په تړاو، ډېر گټور اسناد او مدارک وړاندي کوي، چې تحقيق او پلټنه يې د ډېرو څانگو څېړونکو ته بې گټې نه ده.

تر دې لنډو خبرو وروسته، هغه څه چې د زياترو اثارو پر لومړني يا وروستي پوښ په غټو تورو پام اړوي، د اثارو د خپروونکو يا خطاطانو نومونه دي. د پښتو د چاپي اثارو په پراخېدو او پر مختگ کې مو د شخصي سوداگرو د لويې ونډې د سرسري پېژندگلوي په خاطر، کونښن وکړ چې په دې کتابښود کې له ټولو راغلو اثارو سره د هغو د خپروونکو او اړونده مطبعو لنډ مالومات هم وړاندي کوو. سر بېره پردې دلته بې ځايه نه بولو، چې د الفبا د تورو په ترتيب، د دغو اثارو د خطاطانو او مهتممانو نومونه هم ياد کړو.

خطاطان

باز محمد، مولوي، کندهاری

بتالوي لاهوري، نورالدين

سيد احمد عفي عنه

شاه افضل

عيشي

غلام جيلاني، د پېښور او سپدونکی

غلام قادر، د غلام جيلاني زوی

فقير محمد حسين عفي عنه

فقير نھتو شاه

گل احمد عفي عنه

محمد حسين، مولوي، د پېښور او سپدونکی

محمد عظيم

نقيب احمد

مهتमान

احمد دين

امرالدين

بهار رام

پنڊت رڱناتھ

پياري لال

داود صاحب، مفتي (وڪيل پڀنڀوري نوري) او نور

سلطان بخش داروغه

سيد علي حسين

شنڪر داس، منشي

شيخ نورالدين

شپراحمد

عباد الله الصمد

عزيزالدين، حافظ

عمرالدين

غلام اثير

فتح محمد، قاضي

فقير نهتو شاه

محمد شريف

محمد صادق، ميرزا

محمد عبدالعزيز

محمد عمر

مظفرالدين، حاجي

ملك دين محمد

میر علی حسین

میرا میر بخش

میر محمد معظم

نواب الدین، مولوی

د پښتو لومړني چاپي اثار د کیفیت له مخي پر دوو ډولو وېشلای سو. په لومړي ډله کي هغه اثار شامل دي، چي اروپايي ليکوالو او مؤسسو د هغه مهال له معيارونو سره سم، په ښه کیفیت چاپ کړي دي. دوهمه ډله هغه اثار دي، چي د خصوصي سوداگرو له خوا، په نسبتاً ټيټ کیفیت چاپ سوي دي؛ او زیاتره د لیتوگرافي بڼه لري.

په دې کتابښود کي، ټول راغلي اثار د «د، له، من او داسي نورو اداتو يا نا خپلواکو کليمو» په ليري کولو سره، د الفبا د تورو په ترتيب، اوډل سوي دي. د پام وړ اثارو په پلټنه او موندنه کي مو د اسانۍ لپاره پر عمومي فهرست سربېره، د ټولو اثارو موضوعي فهرست هم وړاندي کړي دي. په ځينو کتابو کي تر يوه عمومي عنوان لاندي څونور کوچني اثار هم په متن يا څنډو کي ځای پر ځای سوي دي، چي په ځينو حالاتو کي يې پېژندنه او بېلول خاصه توجه غواړي. له همدې کبله مو تر هر څه مخکي تلابن وکړ، چي لومړی دغه راز واره اوله پامه لوېدلې اثار گرده يو له بله بېل کړو؛ او بيا يې په څو لنډو جوملو کي د پښتو ادب د بهرنيو مينه والو او څېړونکو د اسانۍ لپاره په انگرېزي ژبه هم معرفي کوو. په پای کي مو د ليکوالو، شاعرانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، ټولونکو او سموونکو د اسانه پيدا کولو په موخه، د هغوی د نومونو فهرست هم چمتو کړي دي، چي د تخلص يا نامه د تورو له مخي اوډل سوي دي. د نومونو په فهرست کي مو د گډوډۍ او تېروتنې د مخنيوي لپاره، ځيني اثار تر بېلو نومونو لاندي وليکل.

په دې کتابښود کي، اثار د اړونده سرچينو يا کراس ريفرينس د اصولو له مخي اوډل سوي دي، چي د هغو په رڼا کي له زیاتره موضوعاتو سره د بېلابېلو اړونده سرچينو يا ريفرينسونو يادونه هم کيږي. په ځينو ځايونو کي د پښتو خطي نسخو د الماری نخښي هم په گوته سوي دي. دا کار بې شکه څېړونکو او پلټونکو ته د دې وس ورکوي، چي د اړتيا پر مهال د ځينو اثارو پر چاپي بڼو سربېره، د هغو خطي نسخې (په برتانوي کتابتونو کي، د پښتو خطي نسخو فهرست، په يوه بېله ليکنه کي وړاندي کيږي) هم تر نظر تېري کړي. لکه څنگه چي يې له نامه برېښي، دا کتابښود د پښتو ادب د هغو نادرو پخوانيو چاپ سوو اثارو پېژندگلو کي، چي ښخې يې له ځينو څېړونکو او مسلكي کتابتونو پرته، په عام ډول نه موندل کيږي؛ خو دا خبره هم بايد هيره نه کوو، چي دامجموعه د پښتو ادب د ټولو پخوانيو چاپي اثارو بشپړ غونډ نه دي. ښايي د دغو اثارو يوه برخه له لويه سره د بريټيش کتابتون په کلکسيون کي نه وي ثبت سوي؛ او ځيني هم زما د تېروتنې يابې صبرۍ په وجه له قلمه پاته سوي وي. د ژوندانه سرگراښيو او ناخوالو دمگړي دا اجازه رانه کړه، چي د اثارو او ليکوالو د لارښه پېژندگلو لپاره مي، ځيني تعليقات هم له دې کتابښود سره مل کړي وای.

په پای کي د دې واقعيت يادونه هم ضروري گڼم، چي کتاب پېژندنه يا کتاب ښوونه د علو مويوه بېله څانگه ده، چي دې عاجز ته له هغې هيڅ برخه نه ده رسېدلې. پوره باور لرم، چي په دې کتابښود

کي به هرو مرو د دې علمي خانگي ټول اصول او قواعد په پام کي نه وي نيول سوي، نو ځکه له ټولو درنو محققانو او کتاب پېژندونکو څخه په درناوي هيله کوم، چي د خپلو گټورو نظريو او انتقادونو له لاري، د دې ماتي او گوډي ليکنې په کره کولو او بشپړولو کي، د زړه له کومي برخه واخلي.

محمد هارون خپل شعشي

انگلستان، ۱۹۹۸ کال

په برتیش کتابتون کي،

د پښتو د پخوانيو چاپي اثارو تشریحي کتابښود

آداب النساء و اکساب النساء

ليکوال/ مؤلف: نعمت الله، د نوبنار اوسېدونکی

خپروونکی: غلام قادر او فضل حق

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۸هـ ق/ ۱۸۹۲م

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: په دې کتابگوتي کي، د بنځينه ژوندا نه د بېلابېلو اړخونو او لارو چارو په اړه، منظوم بيانونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

(d.2(6.14163

په بریتیش کتابتون کي، بنځو ته د بېلابېلو مشورو او نصیحتونو په اړه، د الماری دغه نڅښي وگورئ:

پندنامه لقمان حکیم: (c.3.(2.14163

نصیحت نامه: (c.3.(2.14163

وصیت نامه حضرت علی: (c.3.(2.14163

حضرت علي کرم الله وجهه ته د رسول (ع) نصیحتونه:

(b.4(7) & 14163.b.13.(7.14163

Ādāb-ul-Nisā' wa Aksāb-ul-Nisā'

A treatise offering useful advice to women on their family life, in verse, by
(Nematulā of Nauṣār (Delhi: Ġulām Qādir & Fazl Haq, 1892) pp. 20. 14163.d.2(6

For other Paṣṭó works offering moral guidance to womens, see the following
:shelfmarks in the British Library

[c.3.(2) [incorporating three separate concise expositions.14163

(b.4(7.14163

آئینه الفاظ افغانی

لیکوال/ مؤلف: مولوي محمد اسماعیل

خپروونکی: نامالوم. کتاب د منشي شنکر پرکاش په اهتمام خپور سوی دی.

د چاپ ځای: شنکر پرکاش مطبعه، ایبته آباد

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق / ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۱۴۴

موضوع: په دې کتاب کې، د الفبا د تورو په حساب پښتو جوملې او د هغو اوردو ژباړه راغلې ده. کتاب د خپل وخت د معیارونو له مخې، د پښتو او اوردو ژبې د زده کړې یو په زړه پوري ماخذ گڼل کېږي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.6.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې لپاره، د ځینو نورو اثارو د الماری نخبې دا دي:

e.1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

Āinā-i-Alfāz-i-Afġānī

A basic textbook of Paṣṭó language designed for the use of Urdu-speaking students,
(by Maulawí Muhamád Ismāil (Abbotabad: n.p., 1883) pp. 144. 14163.e.6(1

For a number of other similar works, see the following shelfmarks in the British
Library

e.1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

د احمد شاه ابدالي شعرونه

شاعر: د پښتنو لوی ټولواک او عرفاني شاعر- احمد شاه ابدالي (احمد شاه غازي او احمد شاه
بابا)

ټولوونکی او ژباړونکی: ه.ج. راوړتي

خپروونکی: ویلیمز او نارگېټ

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۲م

ټول مخونه: ۱۸

موضوع: د پښتنو د لوی ټولواک - احمد شاه بابا له دیوان څخه د څو غزلو انگرېزي ژباړه، چې د ه.
ج. راوړتي د نامتو اثر (له شپاړسمي څخه تر اولسمي پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼې)
پر (۲۸۷-۳۰۴) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

d.6.14163

د بریتیش کتابتون په نورو شعري غونډونو کې، د احمد شاه بابا د غوره سوو غزلو لپاره، د
الماری، دا نخبې وگورئ:

(e.8.(203-212.14163

(e.9.(381.14163

(e.5.(363-364.14163

په بریتیش کتابتون کې، د احمد شاه بابا د دیوان د قلمي نسخو د الماری نخبی:

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

Poems of Ahmad Shah Abdali

Selections from the Poetry of the Afghans from the Sixteenth to the Seventeenth Century, Comp. & Ed. H.G. Raverty (London: n.p., 1862) pp. 287-304

For other printed versions of the selected poems from the Diwān of Ahmád Šā' Abdālī, popularly known as Ahmád Šā' Ġāzī and Ahmád Šā' Bābā, see the following anthologies, by various editors, in the British Library

(e.8.(203-212.14163

(e.9.(381.14163

(e.5.(363-364.14163

For a couple of manuscripts of the Diwān of Ahmád Šā' Bābā, see the following shelfmarks in the British Library

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

(b.13.(7.14163

ارشاد العباد الی سبیل الرشاد [-] شرح تطهیر الاعتقاد عن ادران الاحاد

لیکوال/ مؤلف: محمد اسماعیل ابن اسماعیل په عربي لیکلی دی.

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکی: حافظ بهاء الدين

د چاپ ځای: مصطفایی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۱۰۸

موضوع: دا کتاب د قرآني ایتونو او نبوي حدیثونو په استناد، د بېلابېلو دیني او فقهي مسألو په

اره، په پښتو نظم کښل سوی دی. اصلي عربي متن د کتاب پر بغلي څنډو او منظومه پښتو ژباړه يې په متن کې راغلې ده. د ترجمې بيان يې واضح او اسانه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخبه:

VT 2470/f

Iršād-ul-Ibād Ilā Sabīl-ul-Rašād-Šarh-i-Tathīr-ul-Itiqād

An Adrān-ul-Ilhād

A metrical treatise discussing various issues of Islāmic theology and law, based on the Qūrānic verses and narrations of the Prophet Muḥamād (p.b.u.h.) by Muḥamād Ismāīl Ibnī Ismāīl, in Arabic, translated into Paṣṭó by anonymous translator (Lahore: Hāfīz Bahāúdfn, n.d.) pp. 108. VT 2470/f

استقلال امانیه

ليکوال/ مؤلف: عبدالخالق

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لکشمي آرټ، راولپنډي

د چاپ کال: ۱۳۴۸هـ ق

ټول مخونه: ۱۱۰

موضوع: د « استقلال امانیه » تر سرليک لاندې اصلاً دوې بېلې رسالې راغلي دي، چې لومړۍ (۱۴ - ۷۹) يې د « شمشېر امان » په نامه د عبدالخالق له خوا په نظم ليکلې سوي ده؛ او په هغې کې د ځينو مغولي پاچهانو، احمد شاه بابا او تېمور شاه تر لنډې يادونې وروسته، د افغانستان د خپلواکۍ د گټونکي - امير امان الله خان د غزاوو، مجاهدو او هيوادپالني، ورپسې د (۱۹۱۹م کال) د خپلواکۍ په جگړه کې، د چترال د جبهې د شهيدانو، د لوی خان - مير زمان خان د سرښندنو او له انگرېزانو سره د سولې او امانې حکومت د غړو او کارنامو په اړه خبرې سوي دي. دوهمه رساله (۸۰ - ۱۱۰) د « گلشن رنگين » په نامه يادېږي، چې د بېلابېلو کسانو، په تېره بيا لوی خان - مير زمان خان په ستاينه کې، د سيد عبدالغفار له خوا په نظم کښل سوي ده. د کتاب په لومړيو (۱۴) مخو کې، د غازي امان الله خان په ستاينه کې، د عبدالخالق څو نظمونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخبه:

Pashto f 58

Istiqlāl-i-Amāniá

A collection of two separate expositions i.e. “*Šamšer-i-Afġān*” and “*Gulšān-i-Rangīn*” preceded by a number of poems on the freedom-loving personality of Amīr Amānūlā Xān, a king of Afghanistan, 1919-1929, by Abdul Xāliq. The former is mainly regarding the bravery, patriotism and heroic efforts made by king Amānūlā Xān during the war of independence, the third Anglo-Afġān war, 1919, and the courageous struggle of Mīr Zamān Xān, also known as Loi Xān in the front of Čatrāl during the war of independence. The latter is chiefly in praise of Mīr Zamān Xān and other participants of the war of independence by Syed Abdul Ġafār, in verse, (Rawalpindi, n.p., 1932) pp. 110. Pashto f 58

اسرار العارفين

ليکوال / مؤلف: امام غزالي

ژباړونکی: مولوي شېر محمد اخونزاده هوتک کندهاری

خپروونکی: نا مالوم

سموونکی: میر احمد کاکړ - د ملا فضل احمد زوی

د چاپ ځای: حیدري مطبعه، بمبېي

د چاپ کال: ۱۲۹۹هـ ق

ټول مخونه: ۵۳۲

موضوع: په دې مفصل کتاب کې، د قراني ایتونو او نبوي احادیثو په استناد د ایمان، شریعت، صدقې، روژې، حج، حلال رزق، امر بالمعروف او نهی عن منکر، بخل، تکبر، او ډېرو نورو اسلامي موضوعگانو په باره کې، پراخي خبرې سوي دي. د قراني ایتونو او حدیثونو ترجمه په پارسي سوي ده؛ خو د هغو تفسیر په پښتو ژبه دي. د کتاب اصلي متن په نسخ؛ اما د ایتونو او احادیثو ترجمه په نستعلیق ښو چاپ سوي ده. د کتاب پر لومړي اړونده ایتونو د سي پارې او سوري حوالې هم ښوول سوي دي. د کتاب پر (۵۳۲-۵۲۳) مخو د شېر محمد اخون د «تجوید» رساله چاپ سوي ده، چي په هغې کې د ناروغ د پوښتني، د مرگ د ښو ښانو، د جنازې د وړلو، د مړي د غسل او تکفين، د جنازې د لمانځه، د قبرونو او تدفين د احکامو په اړه په پښتو نظم ليکل سوي دي. د مترجم د بيان ژبه، اسانه او روانه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

b.8.14163

Asrār-ul-Ārifin

A catchall book on various issues of Islāmic religion such as faith, charity, fasting, pilgrimage, lawful livelihood, vice and virtue, stinginess, arrogance etc. based on the Qūrānic verses and traditions of the Prophet Muhamād (p.b.u.h.) by Imām

Ĝazālī, in Persian, translated into Paṣtō by Maulawī Šer Muhamád Axwanzādá Hoták Kandhārī, Ed. by Mir Ahmad Kākáṛ son of Mulá Fazl Ahmad to which is added another terse exposition on the margins of pages 536-563 entitled “*Tajwīd*” concerning a number of Islāmic matters, such as enquiring the health of sick, the signs of death, accompanying funeral, washing and shrouding of the dead, the prayer of funeral, and instructions related to grave and burial, in verse, by Maulawī Šer Muhamád Axwanzādá (Bombay: n.p., 1882) pp. 536. 14163.b.8

اصطلاحی نکلونه

ټولونکی: ه.ج. راوړتي

خپرونکی: لانگمپن او رابرتس

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۳

موضوع: د اصطلاحی کیسو تر عنوان لاندې د هغو درو کیسو پښتو او انگرېزي بڼه راغلي ده، چي د ه.ج. راوړتي د «د پښتو ژبي گرامر» پر (۲۰۱-۲۰۴) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخښي:

w2910

f 15 12907

Wq1/ 5461 DSC

Wq1/ 5462 DSC

The Idiomatical Tales

The Paṣtō and English versions of three idiomatical tales included in Raverty’s famous work entitled “*A Grammar of the Pukkhto, Pushto or Language of the Afghans*”, Com.& Ed. H.G. Raverty (London: Longman & Roberts, 1860) pp. 201- ,w2910, 12907f 15 .04

Wq1/ 5461DSC, Wq1/ 5462 DSC

د افغانانو نننۍ حال (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پيسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: د شمال د افغانانو يو شعر، چي انگرېزي ژباړه يې د «Lute and Scimitar» پر (۲۲-۲۳) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

Pashto f 101

Today of the Afghans

The English translation of a poem by anonymous poet from the northern Afġāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 62-63. Pashto f 101

افغانی جنده

ليکوال/ مؤلف: کارل گوټلیب فنډر

ژباړونکی: پادري ت. پ. هیوز، چي دا اثر يې د اوردو ژبي له «میزان الحقایق» څخه ژباړلی دی.

لومړی چاپ

خپروونکي: د میرزا محمد صادق په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: د چاوني مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۸۲۹م

ټول مخونه: ۲۳

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

(a.2(2.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د «افغاني جنډه [،] دويم ځل» په نامه خپور سوی دی.

خپروونکی: نامالوم. کتاب د محمد بخش په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: آفتابي مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۵۹

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(a.1(5.14163

موضوع: په دې کتاب کې، د د یهودانو او مسیحیانو د مقدسو کتابو (تورات او انجیل) په اړه، اوږدې خبرې سوي دي. د کتاب مؤلف، د تورات او انجیل په متنونو کې د بېلابېلو تحریفونو په اړه، د مسلمانانو د اعتراضونه او انتقادونو د ردولو هڅه کړې ده. په دې لړ کې یې کله کله په قراني ایتونو هم استناد کړی دی. په داسې حال کې، چې مسلمانان استدلال کوي د تورات او انجیل او سني متنونه له دې پر وجعل کاریبو او تحریفونو ډک گڼي. دیادوني وړ ده، چې کتاب په ډېره ساده او روانه ژبه لیکل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل او تورات د خطي نسخو او ځینو نورو مسیحي اثارو د الماری نڅښه:

(a.1(1.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Afġānī Jandá

A treatise mainly focused on the 'authenticity' of Bible based on the biblical and Qúrānic verses, by C.G. Pfander, two editions

(1st ed. (Peşawár: n.p., 1869) pp. 63. 14163.a.2(2

(2nd ed. (Peşawár: n.p., 1874) pp. 59. 14163.a.1(5

For a number of Christian printed works rendered into Paştó, see the following shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

Or9729

Or71 b10

Or 71 cc4

افغانی کی پہلی کتاب المعروف چمنستان

لیکوال/ مؤلف: میا محمد

ژباړونکی: د اشغرد تپه تنگي مولوي عبدالرحمان، د کتاب پښتو متن په اوردو ترجمه کړی دی.

خپروونکي: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: د احمد حسن خان احمدي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۴۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.7(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې لپاره، د ځینو نورو اشارو د الماری نخبې دا دي:

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.3.(1.14163

موضوع: دا کوچنی کتاب لکه څنگه چې یې له نامه څرگندېږي، د پښتو ژبې د زده کړې لومړنی کتاب دی، چې متن یې په اوردو ژبه ژباړل سوی دی. په پای کې، د عبدالرحمان منظومه خاتمه او یوه څلوریکه راغلي ده. د کتاب پر وروستیو درو مخو، یوه لطیفه هم کښل سوې ده.

Afġānī ki Pehle Kitāb Almārūf Čamanistān

Another Paṣṭó primer by Myā Muhamád rendered into Urdu by Maulawí Abdufahmān of Tapa-i-Tangí Ašnaġár for the use of Urdu-speaking students
(Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1889) pp. 48. 14163.e.7(1)

:For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.3.(1.14163

افغانی کی پہلی کتاب مع ترجمه اردو

لیکوال/ مؤلف: مولوی نیاز علی خان افغان غزنوی

خپروونکی: نامالوم. کتاب د غلام احمد ائیم په پاملرنه چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: امرتسر

د چاپ کال: ۱۳۰۶هـ ق / ۱۸۸۹م

ټول مخونه: ۹۸

موضوع: په دې کتاب کې، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې په مقصد، د ځینو پښتو جوملو تر څنګ اوردو ژباړه راغلې ده. د کتاب په پای کې، د ډیوریند تر کرغېړني کرښې مخکې، د افغانستان نخشه هم چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخښه:

e.1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې لپاره، د ځینو نورو اثارو د الماری نخښې دا دي:

(e.3.(1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

Afġānī ki Pehle Kitāb maá Tarjamá-i-Urdu

Another version of the Paštó elementary textbook with Urdu translation, designed for the use of Urdu-speaking students, beginners' level, by Maulawí Niāz Alí Xān

Afġān Ĝaznawí (Amretsir: n.p., 1889) pp. 98. 14163.e.1

.For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library

(e.3.(1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

الفنامه

ليکوال: عبدالحليم کاکا خېل عفي عنه

لومړی چاپ

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق / ۱۸۸۵ م

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14.(9.14163

دوهم چاپ

خپروونکی: اومیدوار رحمت منان او محمد رمضان صحاف

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۸ هـ ق / ۱۸۹۱ م

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14.(9.14163

موضوع: «الفنامه افغانی» د هغه کوچنکي اثر نوم دی، چي د ع. کاکا خېل له خوا د نامتو محدث- شاه ولي الله دهلوي د څلويښتو حدیثونو د منظومې ترجمې او تفسیر په پای کې راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې، د الفنامې د یوې بلي بڼې لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

(b.14.(6.14163

b.1.14163

د يادوني ورده، چي «الفنامه» د پښتو د زياترو ديوان لرونكو شاعرانو، په تېره بيا عرفاني شاعرانو په شاعري كې د يوې عامې او مروجي شعري بڼې په توگه، ځاى لري.

Alif-Nāmá

Being a collection of several verses each of which starts with of a different letter of the Paṣṭó alphabet, entitled “*Alif-Nāmá-i-Afḡānī*” by Abdul Halím Kākā Xel Afí Anhu, which is subjoined to the Paṣṭó version of “*Čil Hadís Musamā ba Wasiqá-i-Āxirát*”, two editions

(1st ed. (Delhi: n.p., 1885) pp. 36. 14163.b.14.(9

2nd ed. (Delhi:Umaidwār Rahmát Manān & Muhamád Ramazān Sahāf, 1891) pp. (b.14.(9.14163.36

See the following shelfmarks in the British Library for another version of *Alif-Nāmá*

(b.14.(6.14163

b.1.14163

Alif-Nāmá, a long poem each verse of which begins with a letter of the alphabet, * is a popular form of Paṣṭó poetry, widely used during the middle period

انجيل

خپروونكى: د سيرامپور مسيحي مبلغين

ژباړونكى: نا مالوم

د چاپ ځاى: سيرامپور، هند

د چاپ كال: ۱۸۱۸م

ټول مخونه: ۷۸۲

موضوع: په دې كتاب كې، چي پر كوچنې جېبې گچه چاپ سوي دى، د انجيل يا نوي عهد برخه راغلي ده. كتاب له اصلي عبري ژبې څخه، په پښتو ژباړل سوي دى.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Or 71 b10

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نخښي وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نخښي:

Or 9729

Or 71cc4

Holy Bible, Pushtu

Being Vol. 5 of the New Testament translated from the original Hebrew into Paṣṭó Serampore/ Serampur: Serampur Missionaries, 1818) pp. 782. Or 71 b10)

For a number of Christian printed works rendered into Paṣṭó, see the following :shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

For other Christian works rendered into Paṣtō, see the following shelfmarks in the
British Library

Or 9729

Or 71cc4

انجيل (د متا / متی یا سپنت ماتيو برخه)

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: بریتیش انډ فاونډیشن سوسائټي (ب. ایف. ب. س.)

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۳۲م

ټول مخونه: ۱۴۵

موضوع: دا کتاب د حضرت عیسا (ع) د مشهور صحابي - متا یا سپنت ماتيو د انجيل بیا کتل
سوي پښتو ژباړه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نڅښه وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

(a.2.(3.14163

aa.3.14163

.a.4.14163

.a.5.14163

.a.6.14163

.a.7.14163

Paṣtó Bible

A Paṣtó version of the St. Matthew's Gospel, revised (Lahore: B.& F.B.S., 1932)
pp.145. 14163.a.8

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the
.British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

a.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

For other Christian works rendered into Paštó, see the following shelfmarks in the
British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

انجيل د افغانانو د پاره

ژباړونکي: آی. لويوينتل او ايچ. آر. جېمز

کره کتونکی او له اصلي يوناني متن سره مقابله کوونکی: ه. ج. راورتي

خپروونکی: ...؟

د چاپ ځای: برادرفرډ آن اپون

د چاپ کال: ۱۸۶۴م

ټول مخونه: ...؟

موضوع: په دې کتاب کې، لکه څنګه چې ادعا کېږي، د آی. لويوينتل او ايچ. آر. جېمز د ژباړل
سوي انجيل يوه کوچنۍ برخه په غور سره کتل سوي؛ او له اصلي يوناني متن سره پرتله سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

a.7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نڅښې وګورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نخښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

The Gospel for the Afghans

Being a short critical examination of a small portion of the New Testament in Paṣṭó or Afġān language [as translated by I. Loewenthal and Major H.R. James] and a comparison with its original Greek, from which it is said to have been made (London: n.p.,1864) pp. ...14163.a.7)

For other Christian works rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the .British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.8.14163

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the
.British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

انجيل شريف په معرفت ديوحنا

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: بریتیش انډ فارتن بايبل سوسائيتي

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۳۷م

ټول مخونه: ۱۵۷

موضوع: لکه څنگه چې له نامه يې مالومېږي، په دې کتاب کې د يوحنا يا جان د انجيل بيان راغلی
دی. د مخکنیو چاپونو په پرتله يې ترجمه ساده او روانه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto d 32

Injil Šarīf pa Muarafát da Yuḥanā

A Paṣtó version of the St. John's Gospel by anonymous translator (Lahore: B.&
F.B.S., 1937) pp. 157. Pashto d 32

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the
.British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

For other Christian works rendered into Paṣtō, see the following shelfmarks in the
.British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا

لومړی چاپ

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکی: بریتیش انډ فاونډ بايبل سوسائټي

د چاپ ځای: پېښور

د چاپ کال: ۱۹۰۱م

ټول مخونه: ۱۱۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

a.5.14163

دوهم چاپ

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکی: بریتیش انډ فاونډیشن سوسایټي

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۲۳م

ټول مخونه: ۱۱۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto d 20

موضوع: په دې کتاب کې، له یوناني ژبې څخه د انجیل د هغې برخې پښتو ترجمه راغلې ده، چې د حضرت عیسا (ع) د یوه صحابي- لوقا (سپنټ لوک) له خوا روایت سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری، نخبني:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Injil-i-Muqadās pa muarafāt da Muqadās Luqā

A Paštó translation of the St. Luke's Gospel [reprinted of the version published by & the Peşawar Mission, 1901] (Lahore: B.& F.B.S., 1923) pp. 118. Pashto d 20

a.5.14163

For other Christian works rendered into Paštó, see the following shelfmarks in the .British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

For other Christian works rendered into Paštó, see the following shelfmarks in the .British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

انشأ قاضی

لیکوال/ مؤلف: قاضی گل احمد

خپروونکی: چهجو سینګه او کهرک سینګه

د چاپ ځای: لکشمی آرت، راولپنډی

د چاپ کال: ۱۳۴۵هـ ق/ ۱۹۲۷م

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: د بېلابېلو تجارتي، حقوقي او شخصي لیکونو د لکیني او اصولو په اړه لیکنه.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 44

Inšā-i-Qāzī

A concise guidebook for commercial, legal and personal letter writing by Qāzī Gwal/Gul Ahmad (Rāwalpindi: Čajó Singh & Kaṛāk Singh, 1927) pp. 24. Pashto f 44

انګرېزي- پښتو لغتنامه

لیکوال/ مؤلف: میرزا ساعد محمد پښوری

خپروونکی: فرنټیر ایکسچینج پریس

د چاپ ځای: راولپنډی

د چاپ کال: ۱۹۰۵م

ټول مخونه: ۵۱۰

موضوع: د انګرېزي- پښتو ټکو او جوملو دا کتاب، د پښتو ژبې د زده کړې د کښته او لوړې درجې ازموینو لپاره لیکل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبني:

f.5 & T 5669.14163

An English-Paṣṭó vocabulary

An English-Paṣṭó vocabulary for lower and higher standard examinations in Paṣṭó,
by Mirzā Saíd Muhamád of Peṣawár (Rawalpindi: Frontier Exchange Press,
pp. 510. 14163.f.5 & T 5669 (1905

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو ټکو او اصطلاحاتو دنورو خطي او چاپي قاموسونو لپاره
وگورئ:

د ډاکټر ب. ډورن پښتو-انگرېزي لغتنامه:

(e.10.(387-617.14163

د ه.ج. راورتي انگرېزي-پښتو لغتنامه:

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

د ه.ج. راورتي پښتو-انگرېزي قاموس:

DSC 90/25718

د ه.ج. راورتي پښتولارښود:

T 5803& W 64/ 0753 DSC

د ه.و. بيلو پښتو-انگرېزي قاموس:

OIG 49.593

د نواب محبت خان د رياض المحبت (پښتو گرامر او قاموس، په پارسي) خطي نسخې:

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490-Foll.724

B.M.Or.399-Foll.274

د حافظ رحمت خان برپڅ کندهاري د زوی-الله یار خان د عجایب الغات (هندي-پښتو-پښتو-
عربي قاموس) خطي نسخې:

B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

For manuscripts and printed versions of some Paṣṭó glossaries and lexicons, see the following shelfmarks in the British Library

(e.10 (387-617.14163

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

.DSC, V 3953 & 2272.h.9 90/25718

T 5803

OIG 49.593

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490

B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

او مسلمانانو! زما خبري واروئ (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نا مالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۳

موضوع: دا د شمال د افغانانو د يوه شعرانگرېزي ژباړه ده، چې د «Lute and Scimitar» پر (۳۲-
۳۴) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Listen to my word, O Moslems

The English translation of a poem by the northern Afghāns, Lute and Scimitar,
Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 32-34.

د اولسمې پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)

ټولوونکي او سموونکي: کتبره ايډورډ بیدلف

خپروونکي: سټیون آستین او زامن

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۳۰۷هـ ق/ ۱۸۹۰م

ټول مخونه: ۲۳۵

موضوع: په دې کتاب کې د پښتو ژبې، ادب، او تاریخ په اړه تر یوې اوږدې او هر اړخیزې سریزې وروسته، په (۴۱) مخو کې د «Grammatical Introduction» تر سرلیک لاندې د پښتو گرامر، پښتو-انگرېزي لغتونو او پښتو-انگرېزي لنډو جوملو په باره کې مفصلي خبرې سوي دي. ورپسې د خوشال خان خټک له دیوان څخه د ډېرو غزلو او ترجیع بندونو اصلي بڼه او انگرېزي ژباړې راغلي دي. کتاب په نسبتاً لویه کچه، پر سپین بڼه کاغذ او لوړ کیفیت چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

d.16.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خوشال خان خټک د کلیاتو د خطي او چاپي غورچاڼو د ځینو نورو بڼو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

Afghan Poetry of the Seventeenth Century

Being selections from the poems of Xwašāl Xān Xaṭák, with English translations and grammatical introduction, Comp.& Ed. C.E. Biddulph (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1890) pp. 235. 14163.d.16

For manuscripts and other printed versions of the selected poems from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭák, both Paštó and English, see the following shelfmarks in the British Library

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

ايا توره وهولو ته تېره سوي ده؟ (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمتيد

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: د کوزي پښتونخوا د هغه حماسي شعر انگرېزي ژباړه، چي د «Lute and Scimitar» پر (۲۱-۲۲) مخونو چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 101

?The Sword, Is it sharpened for the blow

The English version of an heroic poem from the southern Afghāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928)

pp. 21-22. Pashto f 101

برایې، په چکر وتلی وم (انگریزي ژباړه)

شاعر: محمد جی

غونډوونکی: حشمد عبدالله

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمیتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۴

موضوع: دا د کښته پښتونخوا د پکلی د سیمې د اوسېدونکي مجذوب او صاحب حال ولسي شاعر د یوه شعر انگریزي ژباړه ده، چې د «Lute and Scimitar» پر (۳۹-۴۲) مخونو چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 101

Last night I went for a stroll

The English translation of a poem by a pure-hearted mystic poet from the southern Afghāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason &

Clark Ltd., 1928) pp. 39-42. Pashto f 101

بهار جانان، حصه اول

دا کتابگوټی، په حقیقت کې د هغه شعري غونډ لومړۍ برخه ده، چې دوهمه برخه یې د «گلزار محبوبان» په نامه یادېږي.

شاعران: د بېلابېلو ديوان لرونکو او ولسي شاعرانو د غزلو او بدلو مجموعه

ټولونکي: محمد شريف جانان کاکړ کندهاری او عبدالله عیشي

خپروونکی: مولوي عبدالله جان کندهاری

د چاپ ځای: صابر الیکټریک پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۴۹/۱۳۵۰ هـ ق

ټول مخونه: ۴۹

موضوع: په دې شعري مجموعه کې، زیاتره د لوی کندهار د دیوان لرونکو او ولسي شاعرانو (استاد حاجي ولي محمد مخلص، ملا محمد کریم، ملا زاهد، کمال بابا، استاد برخوردار، شمس الدین، حاجي اختر کندهاري، امیر، سعادت، حلیم بابا، غلام صدیق اخونزاده، استاد ږدل، ملا سلیم بابا، ملا عبدالرحمان زمینداوري، ملا عبدالسلام بالا کرزي (په سلام بابا مشهور)، محمد ایوب، ملا میران اخون، عبدالله قدیم، فیض الله قدیم، ملا خواجه اخون، ملا محمد شریف جانان کاکړ کندهاري او محمد عیسا اخونزاده عبدالله عیشي) غوره سوي غزلي او بدلي راغلي دي، چې له موسیقۍ سره ویل کیږي. باید یادونه وسي، چې پر پښتو برخي سربېره د کتاب پر (۳۲ - ۴۹) مخو د عبدالله عیشي د پارسي غزلو او مخمسو یوه کوچنۍ مجموعه چاپ سوې ده، چې حمد او نعت هم پکښې دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 108/A

په بریتیش کتابتون کې، د دې شعري مجموعې د دوهمې برخي لپاره، د الماری دا نخبه وگورئ:

Pashto f 108/2

Bahār-i-Jānān, Hisā-i-Awāl

Part I of the collection of selected *Ġazāls* and ballads of twenty three locally popular poets, mainly of greater *Kandahār*, composed for singing with music, Comp. & Ed. by Muḥamād Šarīf Jānān Kākāṛ Kandahārī and Abdulā Aišī (Lahore: Maulawī Abdulā Jān Kandahārī, 1931) pp.74. Pashto f 108/A)

For part II of this series entitled “*Gulzār-i-Mahbubān*”, see the following shelfmark in the British Library

Pashto f 108/2

بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروzy

لومړی چاپ

لومړي چاپ ته په لنډ ډول د «بهار نوروزی» نوم ورکول سوی دی. په دې کتاب کې چاپ سوي غزلي د موسيقي د راگونو او سورونو له مخي را ټولي سوي دي؛ خو لوستل يې د موسيقي پر مينه والو سربېره، د پښتو د سپېڅلي ادب ټولو مينه والو ته په زړه پوري دی.

شاعران: د بېلابېلو شاعرانو د غزلو غورچاڼ

غونډونکی: قاضي سيد احمد عفي عنه، چي په ښکلي نسخ او نستعليق ښويي د کتاب خطا طي هم کړې ده.

خپروونکی: ملا سيد انشا

د چاپ ځای: مفيد عام مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۱۰هـ ق/ ۱۸۹۳م

ټول مخونه: ۱۲۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.4(8.14163

دوهم چاپ

خپروونکی: ملا سيد انشا

د چاپ ځای: خادم الاسلام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۱۱هـ ق/ ۱۸۹۴م

ټول مخونه: ۱۲۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.4(2.14163

دریم چاپ

شاعران: د بېلابېلو شاعرانو د غزلو غورچاڼ

خپروونکی: چهجو سينگه

د چاپ ځای: تحفه هند مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: نا مالوم. بریتیش کتابتون، دا چاپ په ۱۹۰۷م کال تر لاسه کړی دی.

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې شعري غورچاڼي کې، زیاتره د کښته پښتنو د دغو دیوان لرونکو او ولسي شاعرانو (ملا نعمت الله، نوروز، محمد رفیق، محمد دین، غازي الدین، میا رجب، توکل، عبدالعظیم، حمید گل، سید احمد، کوتک و نسوار، د نوبار شاپسند خان، گل احمد، عبدالرحمان، میرا فقیر، داراشاه، ملا مقصود، سید میر، زین الدین، رحمت، داد محمد، اکرم جان، نور الدین، شهنواز، مطیع الله، خدابخش، اسلم شاه او سعد الدین) د کلام بولگي وړاندي سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 2696

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو غورچاڼو لپاره، د الماری دا نخبی و گورئ:

e.8.14163

e.5.14163

e.9.14163

e.10.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

b.7.14003

Bahār-i-Gulzār-i-Afġānī Mārúf ba Bahār-i-Naurozī

A beautiful collection of the selected poems by 28 popular poets designed for singing with music, Com. & Ed. Qāzī Syed Ahmād Afī Anhú, three editions

(1st ed. (Lahore: Mulā Syedān Šā, 1893) pp. 128. 14163. d.4(8

(2nd ed. (Delhi: Mulā Syedān Šā, 1894) pp. 128. 14163. d.4(2

3rd ed. (Delhi: Čajó Singh, n.d.) pp. 47. VT 2696

For different versions of other Paštó anthologies, see the following shelfmarks in
the British Library

e.8.14163

e.5.14163

e.9.14163

e.10.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

b.7.14003

د بېلابېلو تاريخي پېښو لنډيز

ليکوال/ مؤلف: محمد افضل خان خټک - د خوشال خان خټک لمسی

ژباړونکی: ټ. چ. پلاوډن

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.5.14163

موضوع: په دې کوچنۍ ضمیمه کې، د افضل خان خټک له «تاریخ مرصع» څخه د پښتنو د ځینو قبیلو د تاریخي مهاجرتونو د څرنگوالي او په اوسنیو سیمو کې، د خټکو د استوګني په اړه خبرې سوي دي، چې ټ. چ. پلاوډن د «کلید افغانی» په انګرېزي ژباړه کې د (۲۰۸ او ۲۰۹) مخونو ترمنځ ځای پر ځای کړې ده.

Precis of Different Historic Events

An appendix containing an English version of the summarised account of the following historic events, by Afzal Xān Xaṭāk

Précis of the different events which led to the possession of different valleys and places

Précis of the migration of the Khattaks and their settlement in their present seats, 2
Translation of the Kalid-i-Afghanī, Appendix IV without pagination. Inserted
between pp. 208-209. 14163.e.5

د پښتونخوا د شعرهارو بهار

ليکوال/ مؤلف: جېمز ډار میستېر

خپرونکی: د پاریس د ختیز پېژندنې ټولنه

د چاپ ځای: پاریس

د چاپ کال: ۱۳۰۳هـ ق / ۱۸۸۸م

ټول مخونه: ۵۲۲

موضوع: د پښتو ادب دا په زړه پوري کتاب په دوو (پښتو او فرانسوي) برخو کې کښل سوی دی. پښتو برخه یې (۲۲۸) مخونه لري، چې په (۱۸۸۸م) کال چاپ سوې ده؛ او د دغو ولسي شاعرانو (احمد، احمد گل، ارسلان، اکبر شاه، امانت، امیر، بهادر، برآمد، برهان، بهرام، پایاب ډوډیالی، پیر محمد، توکل ننگر هاري، جلال آبادي، د پلوسې دحمید گل، د ترنگرې دحمید گل، دوستم، سوراچ، سوگیا، سید احمد، سید کمال، شاه گل، طالب گل، ظریف خان پېښوري، عبدالغفار، عبدالله، عجم، علي جان، علي خان، عنوان الدین کاکاخېل، عیسا گل اخونزاده، غازي الدین، غریبي، قاسم، کریم، گل محمد ډوډیالی، مجید شاه، محمد جی، محمد خان، محمد دین، محمد دین تېلي، محمود، مقصود گل، میا رجب، میرا، میر افضل، نصیر، نواب جان، نورالدین اخون، نورشالي، یاسین او ځینو نورو) د غزلو، چاربتو او میسرولو بولگې پیدا هغو له فرانسوي سرلیکونو سره (په خوره وره بڼه) وړاندې کړي دي. د پښتو ادب په دې غورچاڼ کې، راټول سوي ارزښتناک او په زړه پوري اثار، پر خپل ادبي او فرهنگي اهمیت سربېره، زموږ د هیواد او خلکو په ژوندانه کې ډیرې مهمې تاریخي، سیاسي او اجتماعي پېښې هم په خورا ښه او خونده وره بڼه بیانوي. په حقیقت کې د کتاب هره غزله، چاربتو او میسره د پښتنو د سپېڅلي او ساده ژوندانه د هري پېښې روښانه هینداره ده. لکه څنګه چې د کتاب ټولوونکي او سموونکي - جېمز ډارمیستېر هم اشاره کړې ده، په جګو غرو او پراخو ډاګو کې مېشتو پښتنو پخوا، د خپلو فرهنگي

ارزښتونو د خپراوي او پرمختگ لپاره منظمي خپروني نه لرلې؛ خو د ولسي ادب بېلابېلو ډولونو، په تېره بيا سندرو، نارو او نکلونو د هغوي په ژوند کې د ورځپاڼو او مجلو ځای نيولئ ؤ. له دې امله، د پښتنو په ژوند کې ټولې مهمې پېښې له همدې لارې د خلگو په منع کې خپرېدې. داسې ادبي ژانرونو، ډولونو او بڼو ته بايد په ريشتيا سره د رښتني ولسي ادب نوم ورکړل سي؛ ځکه د ټولني بېلابېل حقايق يې د خلگو له منځه، د خلگو په ژبه، خلگو ته رسولي دي. د پښتو برخي په وروستيو مخو کې، د دې ژبې ځينې متلونه هم راغونډ سوي دي، چې هغه هم پر خپل ځای د پښتني دود او دستور په پېژندگلو کې، ډېر گټور کار دي.

فرانسوي برخه، چې په (۲۹۸) مخو کې ليکل سوي ده، د پښتو ژبې او ادب په اړه ترارڅيزو خبرو وروسته، په پښتو برخه کې د راغلو نظمونو فرانسوي ژباړه او شرحه وړاندي کوي، چې په ځينو برخو کې يې ارزښتمن لمن ليکونو هم وړاندي سوي دي.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

b.7.14003

په بريټيش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځينو نورو غورچاڼو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

e.5.14163

e.8.14163

e.10.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

(d.4(8.14163

(d.4(2.14163

VT 2696

Da Paštúnxwā da Šer Hār wa Bahār

Being an important collection of the selected poems of numerous Afġān poets, reflecting significant aspects of Afġān history and culture to which is subjoined their annotated translation, in French, entitled “Chants populaires des Afghans recueillis par” Comp.& Ed. James Darmesteter (Paris: Association for Oriental

For other versions of Paṣṭó anthologies, see the following shelfmarks in the British Library

e.8.14163

e.9.14163

e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

د پښتنو د شعر غورچاڼې (انگرېزي ژباړه)

شاعران: د اتونومياليو پښتو شاعرانو د شعرونو غورچاڼې

ټولوونکي او ژباړونکي: ه.ج. راورتي

خپروونکي: ويليمز او نارگېټ

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۲م

موضوع: په دې په زړه پوري مجموعه کې، په وار سره د ملا عبدالرحمان سړيني (رحمان بابا)، ميرزا خان انصاري «اورمي»، عبدالحميد مومند ماشو خېل (حميد بابا)، خوشال خان خټک، اشرف خان هجري، احمد شاه ابدالي (احمد شاه بابا)، کاظم خان شيدا او خواجه محمد بنگښ له ديوانو څخه د ځينو چاڼو سوو غزلو انگرېزي ژباړه راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو غورچاڼو د نورو بڼو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

e.5.14163

e.9.14163

e.10.14163

.d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

b.7.14003

Selections from the poetry of the Afghans

Being selections from the Diwāns, poetical works, of eight outstanding Afġān poets [Mulā Abdurāhmān Sarbaṇay, popularly known as Rahmān Bābā, Mirzā Xān Ansāri 'Ormaṛ', Abdul Hamīd Momānd Māšoxel also known as Hamīd Bābā, Xwašāl Xān Xaṭāk, Ašraf Xān Xaṭāk, generally known as Ašraf Xān Hijrī, Ahmād Šā Abdālay, commonly known as Ahmād Šā Bābā, Kāzim Xān Xaṭāk surnamed Šaidā and Xājā/ Xwājā Muhamād Bangaṣ] with a glimpse on their poetical background and a comprehensive introduction to the mystic doctrine and poetry of the Sufis, by H.G. Raverty (London: Williams & Norgate, 1862) pp. 348.

.d.6.14163

For other selected versions of the Afġān poetry, see the following shelfmarks in the .British Library

.e.5.14163

.e.9.14163

e.10.14163

.d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

b.7.14003

د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان

د دې دیوان یو بل چاپ د «د پښتو ادبیت یعنی دیوان علیخان» [اشعار پرنزاکت] په نامه چاپ سوی دی.

شاعر: علیخان

خپروونکي: قاضي عبدالسلام زيارتي او حافظ محمد اسماعيل

د چاپ ځای: حجازي پريس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۵۸ هـ ق / ۱۹۳۹ م

ټول مخونه: ۱۰۰

موضوع: د عليخان په دې په زړه پوري ديوان کي، چي پر کلمک او پنډ ژر بخونه کاغذ خپور سوی دئ، دهغه ځيني غزلي، مخمسونه او رباعيات راغلي دي. ديوان د پښتونخوا په ليک دود چاپ سوی دئ. د ديوان متن په علمي او اکاډيمیکه بڼه نه دئ کره سوی؛ او نه هم چا د شاعر د ژوند او شاعرۍ په اړه څه پر کښلي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 107/B

Da Paṣṭó Adabyát Yānī Diwān-i-Alí Xān

A copy of the Diwān, poetical collections, of eloquent poet, Alí Xān, containing his *Gazáls, Muxamases and Rubāyāt* (Lahore: Abdul Salām Zyāratí & Hāfíz Muhamád Ismāil, 1939) pp. 100. Pashto f 107/B

Another edition of Alí Xān's Diwān is differently entitled as "*Da Paṣṭó Adabyát Yānī Diwān-i-Alí Xān, Ašār-i-Púr Nizākát*

د پښتو ادبیت یعنی دیوان علیخان، [اشعار پُر نزاکت

وگورئ: د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان

Da Paṣṭó Adabyát Yānī Diwān-i-Alí Xān, Ašār-i-Púr Nizākát

See: *Da Paṣṭó Adabyát Yānī Diwān-i-Alí Xān*

د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو-انگریزي]

لیکوال / مؤلف: جگړن ج. و. گیلبرتسن. د عارف الله یوسفزي، علي اکبر خان کندهاري او محمود اړېدي په مرسته.

خپروونکی: جگړن ج. و. گیلبرتسن

د چاپ ځای: هرټفرد

د چاپ کال: ۱۹۳۲م

ټول مخونه: ۹۲۴

موضوع: دا فرهنگ دوه ټوکه لري. لومړی ټوک (A-L) پر سریزې سرېبره (۴۹۲) مخه لري. دوهم ټوک (M-Z) له (۴۹۷) مخ څخه تر (۹۲۴) مخ پوري دی. په دې قاموس کې، چې د منځنۍ گچې په لرلو سره، پر ښه کاغذ چاپ سوی دی، د پښتو ټکو او اصطلاحاتو، متلونو او محاورو خورا لویه زېرمه را غونډه سوې ده. په دې سیند کې، د هر انگلیسي ټکي د لاسه بیان او روښانولو لپاره هماغه ټکی په پښتو او انگرېزي جوړولو کې هم استعمال سوی دی. په دې ډول، قاموس د پښتو ژبې هر ډول زده کوونکو (اصلي ویونکو او بهرنیانو) ته خورا په زړه پوري کتاب گڼل کېږي. د قاموس په پښتو برخه کې، د انگرېزي برخې پر خلاف ډېر ایدیمونه تر سترگو کېږي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښې:

e.40,14163.g.5 & V 3840.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ټکو او اصطلاحاتو دنورو خطي او چاپي قاموسونو لپاره دغه نڅښې وگورئ:

د ډاکټر ب. ډورن پښتو-انگرېزي لغتنامه:

(e.10.(387-617.14163

د ه. ج. راورټي انگرېزي-پښتو لغتنامه:

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

د ه. ج. راورټي پښتو-انگرېزي قاموس:

DSC, V 3953 & 2272.h.9 90/25718

د ه. ج. راورټي پښتو لارښود:

T 5803 & W64/ 0753 DSC

د ه. و. بیلو پښتو-انگرېزي قاموس:

OIG 49.593

د نواب محبت خان د ریاض المحبت (پښتو گرامر او قاموس، په پارسي) خطي نسخې:

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

د خطي نسخې لمبر د بلو مهارډ، بریتیش موزیم لمبر د اوسني فهرست

لمبر

اضافي (Additional)

۶۰۱۴۴۴۹۰

د حافظ رحمت خان د زوی - الله یار خان د عجایب الغات (هندي - پښتو - پښتو - عربي قاموس)
خطي نسخې:

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

A Dictionary of the Pakkhtoo Idiom

A dictionary of Paṣṭó, 2 vols. by Major G. W. Gilbertson assisted by Ārifulā Xān Yusáfzī, Alí Akbar Kandahāri and Mahmúd Apredí (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1932) pp. 964. 14163.g.5 & V3840

For manuscripts and other printed versions of some Paṣṭó glossaries and lexicons,
.see the following shelfmarks in the British Library

(e.10.(387-617.14163

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

.DSC, V 3953 & 2272.h.9 90/25718

T 5803

OIG 49.593

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

پښتوانشأ - لومړۍ برخه

ليکوال/ مؤلف: ج. و. گيلبرتسن

کتونکی او سموونکی: منشي جواهر سينگه

خپروونکی: میډیکل هال پریس

د چاپ ځای: بنارس

د چاپ کال: ۱۹۰۰م

ټول مخونه: ۱۲۲

موضوع: په دې کتاب کې، د پښتو ژبې د زده کړې د لوړې درجې ازموینو په مقصد د له بېلابېلو اثارو څخه د دغې ژبې د نثر ځینې بولگې راغونډې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

g.3.14163

Lessons in Pakkhtoo Prose Composition, Part I

A collection of passages set at recent higher standard examinations etc. with appendices, Comp.G.W.Gilbertson, Ed. Munshi Jawāhir Singh (Benares: Medical Hall Press, 1900) pp.126. 14163.g.3

پښتو - انگرېزي قاموس

مؤلف: جگړن ه. ج. راورتي

لومړی چاپ

خپروونکی: ستيون آستين

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۱۱۲۵

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

h.9.2272

دوهم چاپ

خپروونکی: ستيون آستين

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۶۷م

ټول مخونه: ۱۱۲۵

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

V 3953

موضوع: په دې پښتو-انګرېزي سیند یا قاموس کې، د هر پښتو ټکي تلفظ (په رومي تورو) او بېلابېلي انګرېزي ماناوي راغلي دي. سربېره پر دې، په دې فرهنگ کې د ګرامر له اړخه د هر ټکي ډول (اسم، ضمیر، فعل، صفت، قید او داسې نور) او د ځینو پښتو اصطلاحاتو انګرېزي ماناوي هم کښل سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ټکو او اصطلاحاتو دنورو خطي او چاپي قاموسونو لپاره دغه نخبې وګورئ:

د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو-انګرېزي]:

e.40,14163.g.5 & V 3840.14163

د ډاکټر ب. ډورن پښتو-انګرېزي لغتنامه:

(e.10.(387-617.14163

د ه. ج. راورټي انګرېزي-پښتو لغتنامه:

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

د ه. ج. راورټي پښتو-انګرېزي قاموس:

DSC, V 3953 & 2272.h.9 90/25718

د ه. ج. راورټي پښتو لارښود:

T 5803 & W64/ 0753 DSC

د ه. و. بیلو پښتو-انګرېزي قاموس:

OIG 49.593

د نواب محبت خان د ریاض المحبت (پښتو ګرامر او قاموس، په پارسي) خطي نسخې:

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490-Foll.724

B.M.Or.399-Foll.274

د حافظ رحمت خان د زوی - الله یار خان د عجایب الغات (هندي - پښتو - پښتو - عربي قاموس)
خطي نسخې:

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

A Dictionary of Paṣṭó-English

A Dictionary of Pukhto, Pushto or the language of the Afghans with Remarks on the Originality of the Language, Comp.& Ed. Major H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin, 1860, 1867) pp. 1165. V 3953& 2272.h.9

For a number of manuscripts and other printed versions of some Paṣṭó glossaries and lexicons, see the following shelfmarks in the British Library

(e.10.(387-617.14163

g.5 & V3840.14163

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

T 5803

OIG 49.593

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

پښتو - انگرېزي لغتنامه

مؤلف: ډاکټر برنهارډ ډورن

خپروونکی: د سېنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډېمي

د چاپ ځای: سېنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۳۱

موضوع: دا لغتنامه په حقيقت کي، د ب. ډورن د پښتو منتخباتو دوهمه برخه ده، چي د هغه کتاب پر (۲۱۷-۳۸۷) مخونو، د ځينو ستونزمنو ټکو د روښانولو په هيله چاپ سوې ده.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.10.14163

په بريټيش کتابتون کي، د پښتو ټکو او اصطلاحاتو دنورو خطي او چاپي قاموسونو لپاره دغه نخبني وگورئ:

د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو-انگرېزي]:

e.40,14163.g.5 & V 3840.14163

د ه. ج. راورتي انگرېزي-پښتو لغتنامه:

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

د ه. ج. راورتي پښتو-انگرېزي قاموس:

.DSC, V 3953 & 2272.h.9 90/25718

د ه. ج. راورتي پښتو لارښود:

T 5803 & W64/ 0753 DSC

د ه. و. بيلو پښتو-انگرېزي قاموس:

OIG 49.593

د نواب محبت خان د رياض المحبت (پښتو گرامر او قاموس، په پارسي) خطي نسخې:

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490-Foll.724

B.M.Or.399-Foll.274

د حافظ رحمت خان د زوی - الله يار خان د عجائب الغات (هندي - پښتو - پښتو - عربي قاموس) خطي نسخې:

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

Paṣṭó-English Glossary

A glossary subjoined to “*A Chrestomathy of the Pushtu or Afghan Language*”
Comp. & Ed. Dr. B. Dorn, Member of the Imperial Academy of the St. Petersburg
St. Petersburg: St. Petersburg’s Imperial Academy of Sciences, 1847) pp. 387-617.)
e.10.14163

For a number of manuscripts and other printed versions of some Paṣṭó glossaries
and lexicons, see the following shelfmarks in the British Library

V 3953 & 2272.h.9

g.5 & V3840.14163

(T 5794 & 12906 b.34(177-245

T 5803

OIG 49.593

I.O.MSS.P.2868-Foll.462

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

B.M.Or.4490

.B.M.Or.4491-Foll.223

I.O.MSS.P.4511-Foll.166

پښتو بات چیت

لیکوال/ مؤلف: د پښین د پولیتیکل ایجینټ هید کلرک (سرکاتب) - جمعیت رای

خپروونکی: نا مالوم. اثر د سید رجب علیشاه په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۹۱م

ټول مخونه: ۸۶

موضوع: په دې کتاب کې، د بېلابېلو موضوع گانو په اړه، په لنډو جوملو کې، د اوردو او پښتو

ژبو ورځنۍ محاورې راغلي دي. کتاب په حقيقت کي د پښتو ازموينو د برخه والو لپاره چمتو سوی دئ، چي د خپل وخت د معيارونو له مخي، د دواړو ژبو د زده کړي يوه په زړه پوري اثر گڼل کيږي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(e.3.(1.14163

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړي لپاره، د ځينو نورو اشارو د الماری نخبې دا دي:

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

Paṣṭó Bāṭchit

A book of Paṣṭó and Urdu dialogues on different topics designed to serve as textbook for Paṣṭó examinations, Comp. Jamiát Rāi, head clerk of the political (agent of Pṣín (Lahore: n.p., 1891) pp. 86. 14163.e.3.(1

For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library for .other similar series

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

پښتو څنگه و وايو؟

ليکوال/ مؤلف: قاضي احمد جان، د مردان اوسېدونکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۱۷م

ټول مخونه: ۱۰۹

موضوع: د انگرېزي پوځيانو لپاره د پښتو ژبې د زده کړې دا اسانه لارښود، د پښتو ژبې د زده کړې د کښته او لوړې درجې ازموينو لپاره ليکل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښې:

f.4.(2) & P/ T 2292.14163

?How to Speak Pashto

Being an easy guide for learning Paṣṭó language, designed for the use of British soldiers of lower standard examinations(Lahore: n.p., 1917) pp.109. 14163.f.4.(2)

P/ T 2292 &

د پښتو ژبې غورچاڼ، له پښتو- انگرېزي لغتنامې سره

ټولوونکی او سموونکی: ډاکټر برنهار ډورن

خپروونکی: د سېنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډېمي

د چاپ ځای: سېنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۱۷

موضوع: د پښتو ادب په دې نامتو غورچاڼ کې، لومړی د دې لرغوني ژبې او ادب په اړه اوږده او په زړه پورې سريزه راغلي ده. د کتاب محتويات په دوو برخو کې اوډل سوي دي.

په لومړۍ برخه کې، دغو اثارو ته ځای ورکړل سوی دی:

۱- من کتاب عيار دانش: د «عيار دانش» د پښتو ژباړې ځينې برخې (۱-۲۳).

۲- من کتاب مخزن پښتو: د اخون دروېزه د «مخزن الاسلام» ځينې برخې (۲۴-۷۸).

۳- من کتاب فوايد الشريعة: د اخون محمد قاسم پاپيني خپل د «فوايد الشريعة» اووه شپېتم څپرکی، چې د رسول الله (ص) د شماليو په اړه خبرې کوي (۷۹-۱۴۴).

۴- من کتاب توريت: د «سفر الخليفة» تر سرليک لاندې د تورات د دوهم څپرکي د پښتو ژباړې يوه کوچنۍ برخه (۱۴۵-۱۴۸).

- ۵- من کتاب الانجيل: له لسم خخه ترلشم خپرکي پوري، د انجيل پښتو ترجمه (۱۴۹-۱۷۳).
- ۶- من کتاب يوسف و زليخا: د مولانا عبدالرحمان جامي له پارسي «يوسف و زليخا» خخه د عبدالقادر خان خټک پښتو ژباړه (۱۷۴-۲۸۲).
- ۷- د عبيدالله يوه پښتو غزله (۲۸۳-۲۸۴).
- ۸- من ديوان رحمان اعني عبدالرحمان: د رحمان بابا د ديوان غورچاڼي (۲۸۵-۳۵۳).
- ۹- د ميرزا خان انصاري 'اورمړ' له ديوان خخه ځيني غوره سوي غزلي (۳۵۴-۳۷۳).
- ۱۰- خاتمه: د بابو جان له خوا د عبدالله ابن عباس د «انالموجود فاطلبنی تجدنی» سرياني قصيدې پښتو بڼه (۳۷۴-۳۸۲).
- د کتاب په دوهمه برخه (۳۸۷-۲۱۷) کي، د ستونزمنو ټکو د روښانولو لپاره د پښتو-انگرېزي ژبي لغتنامه راغلي ده.
- په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.10.14163

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو ژبي او ادب د ځينو نامتو غورچاڼود بېلابېلو بڼو لپاره، دغه نخبني وگورئ:

e.8.14163

e.9.14163

e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

b.7.14003

*A Chrestomathy of the Pushtu or Afghan Language to which is
Subjoined a Glossary in Afghan and English*

A Chrestomathy of the Pushtu or Afghan Language to which is Subjoined a
Glossary in Afghan and English, Comp.& Ed. Dr B. Dorn, Member of the Imperial
Academy of the St. Petersburg (St. Petersburg: St. Petersburg's Imperial Academy
of Sciences, 1847) pp. 617. 14163.e.10

For other selected versions of Paṣṭó works, see the following anthologies in the
British Library

e.8.14163

e.9.14163

e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

پښتو ښوونکی

لیکوال/ مؤلف: مولوي اسماعیل خان

خپروونکی: د پنجاب د سرحدی پوځ مطبعه

د چاپ ځای: ایبټ اباد

د چاپ کال: ۱۸۹۲م

ټول مخونه: ۵۷

موضوع: په دې کتابگوټي کي د پښتو ژبې د بهرنیو زده کوونکو د استفادې په مقصد له انگرېزي، اوردو او پارسي ژباړو سره، ځيني پښتو جوملې کښل سوي دي؛ او د هر پښتو ټکي تلفظ په رومي تورو هم ښوول سوی دی. دا رساله د همدې گټورو خصوصیاتو په لرو سره، د پښتو ژبي د زده کړي یو گټور اثر گڼل کیږی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبی:

e.15 & T 5728.14163

[Tutor to Pushtu [Paṣṭó/Paxtó

Being a Paṣṭó manual with English, Urdu and Persian translation and the pronouciation of words in Roman characters, by Maulawí Ismāil Xān (Abbotabad:

Punjab Frontier Force Press, 1896) pp. 113. 14163.e.15 & T 5728

د پښتولارښود

ليکوال: جگړن ج. ر. کيپل او قاضي عبدالغني خان د صاحب زاده عبدالقيوم په مرسته

لومړی چاپ

خپروونکي: سامپسن لو او شرکت

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۹۰۳م

ټول مخونه: ۳۱۰

دوهم چاپ

خپروونکي: کراسبي لاکوود او زوی

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۹۱۰م؟

ټول مخونه: ۳۱۰

موضوع: په دې کتاب کې د پښتو ژبې د زده کړې اسانه لارې چارې کښل سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

g.4.14163

A Manual of Pushtu

A Manual of Paṣṭó by Major G. R. Keppel and Qāzi A. Ğaní Xān assisted by
:Sāhibzādá A. Qayúm, in two editions

1st ed. (London: Sampson Low & Co., 1903,) pp. 310. 14163.g.4

2nd ed. (London: Crosby Lockwood & Son, 1910?) pp. 310

په بریتیش کتابتون کې، د ه. ج. راوړتي د پښتولارښود لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

T 5803 & W 64/ 0753 DSC

د پښتولارښود

ليکوال/ مؤلف: جگړن ه. ج. راوړتي

لومړی چاپ

خپروونکي: ډبليو. ایچ. آلن او شرکت

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۲۴۵

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبني:

T 5803, T 5794, 12906 b.34

دوهم چاپ

خپروونکي: ډبليو. ایچ. آلن او شرکت

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۹۰م

ټول مخونه: ۲۴۵

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

W 64/ 0753 DSC

موضوع: دا گټور لارښود درې برخې لري. په لومړۍ برخه (۱-۸۱) کې، د پښتو گرامرد بېلابېلو موضوع گانو په اړه خبرې سوي دي. په دوهمه برخه (۸۲-۱۷۲) کې، د «Exercises and dialogues» تر عنوان لاندې له بېلابېلو پښتو اثارو څخه ځینې لنډې کیسې غوره سوي؛ او څنگ ته یې په انگرېزي ژباړل سوي دي. د کیسو پښتو بڼه هم په رومي تورو ترانسلیټرېټ سوي ده، چې په دې توگه انگرېزي ژبو زده کوونکو ته، د پښتو برخې په لوستلو کې هم ستونزې نه پرېږدي. د کتاب په دریمه برخه (۱۷۷-۲۴۵) کې، د انگرېزي - پښتو ټکو فرهنگ گوتی راغلی دی. په دې برخه کې انگرېزي کلیمې د هغو د ډولونو (اسم، فعل، ضمیر، صفت او داسې نورو) له لندو یا مخففو بڼو سره، په پښتو مانا سوي دي. پښتو ماناوي هم په رومي تورو لیکل سوي دي. مؤلف د کتاب د قاموس گوتې په برخه کې، پوره هڅه کړې ده، چې د هر انگرېزي ټکي مانا د پښتنو په بېلابېلو لهجو کې وښيي. د کتاب پر وروستیو پاڼو د مؤلف اثار په لنډه توگه معرفي سوي دي. دا کتاب، د خپل وخت د معیارونو له مخې، خورا غنیمت او په زړه پوري کتاب دی.

The Pushto Manual

Comprising a concise grammar, exercises and dialogues, familiar phrases, proverbs selected from a wide range of Paṣṭó short stories translated into English to which is added an English-Paṣṭó vocabulary by Major H.G. Raverty in two editions: 1st ed.

.London: W.H. Allen & Co., 1880) pp.245. T 5803 T, 5794, 12906 b.34)

2nd ed. (London:W.H. Allen & Co., 1890) pp.245. W 64/ 0753 DSC

په بریتیش کتابتون کی، د مېجر ج. ر. کیپل او ملگرو د پښتولارښود لپاره، د الماری، دا نخبه وگورئ:

.g.4.14163

د پښتولو مری کتاب

لیکوال/ مؤلف: ج. و. گیلبرتسن

کتونکی او سموونکی: منشي جواهر سينگه

خپروونکی: ميديکل هال پريس

د چاپ ځای: بنارس

د چاپ کال: ۱۹۰۱م

ټول مخونه: ۳۵۱

موضوع: دا کتاب لکه څنگه چې بې له نامه برېښي، په اسانه او ساده بڼه د پښتو ژبې د زده کړې لومړنۍ لارې چارې بيانوي.

په بریتیش کتابتون کی د الماری نخبې:

g.2 & T 5725.14163

First Pakkhtoo Book

A manual of Paṣṭó Comp. G.W.Gilbertson Ed. Munśí Jawāhir Singh (Benares: Medical Hall Press, 1901) pp. 351. 14163.g.2 & T 5725

پنج گوهر

لومړۍ بڼه

لیکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننګرهاری

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پريس، ډیلي

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۳

موضوع: په دې لنډ بیان کې، لکه څنگه چې له نامه مالومېږي، د پینځو مرغلرو (ایمان، عقل، پوهې، سخاوت او صبر) بیانونه راغلي دي؛ او د مشهور فقهي اثر «رشید البیان» د (۵۸-۶۰) مخو پر عمودي څنډو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېنه:

(b.16(1.14163

دوهمه بڼه

لیکوال/ مؤلف: عبدالرحیم

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: مرتضوي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق

ټول مخونه: ۵

موضوع: د پینځو لویو انساني صفتونو په اړه لنډ منظوم بیان، چې د «نصیحت البیان افغانی» پر (۱۷-۲۱) مخو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېنه:

(b.4.(4.14163

Panj Gawhār

A terse essay on the virtues of *Panj Gawhār*, the five pearls, such as faith, wisdom, knowledge, generosity and patience by two separate authors in different versions

1st version by Axwan Darwezā Nangarhārī, in verse, published on the margins of (Rašīd-ul-Bayān” (Delhi: Ġulām Mursalīn, 1874) pp. 58-60. 14163.b.16(1“

2nd version by Abdufahīm, in verse, published as a part of “*Nasihāt-ul-Bayān Afġānī*” (Delhi: Syed Qasīm Šā, 1878) pp. 17-21. 14163.b.4.(4

پهلی افغانی جدید

ليکوال/ مؤلف: مولوي سيد احمد، د کوهاب او سپدونکی

خپروونکي: ايشرسينگه او چهجوسينگه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ديلى

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ.ق/ ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۴۴

موضوع: دا کتابگوټی په حقیقت کي، اوردو ژبو شاگردانو ته، د پښتو ژبي د زده کړي د یوه درسي کتاب په توگه په دوو برخو کي لیکل سوی دی. د لومړۍ برخي پر بغلي څنډو ځیني پښتو شعرونه د هغو له اوردو ترجمې سره چاپ سوي دي؛ او په دوهمه برخه کي، چي د «آمدنامه افغانی به طریقه اختصار» نوم ورکړل سوی دی، د الفبا د تورو په حساب د فاعلي او مفعولي نوم د صیغو په گډون، د پښتو فعلونو مختلف گردانونه راوړل سوي دي. د دوهمي برخي په لمنو کي هم پښتو شعرونه له اوردو ژباړي سره راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(e.7(2.14163

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړي لپاره، د ځینو نورو اشارو د الماری نخبې دا دي:

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(3.14163

(e.3.(1.14163

Pehlī Afġānī Jadīd

A primer of Paṣṭó designed for the use of Urdu-speaking students, composed in two parts, by Maulawī Syed Ahmād of Kohāt (Delhi: Iṣar Singh & Čajó Singh, (pp. 94. 14163.e.7(2 (1880

For the second level of this series, see the following shelfmark in the British Library

(e.7(3.14163

.For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.3.(1.14163

تاریخ د سلطان محمود غزنوي [ژباړه]

ليکوال/ مؤلف: محمد قاسم بن غلام علي هندو شاه (په فرشته استرآبادي مشهور)

ژباړونکی: دا اثر لومړی د اشنغر د تپه تنگي مولوي احمد د فرشته استرآبادي له اصلي پارسي متن څخه په پښتو او وروسته تورن ج.ا.ر. کيپل د قاضي عبدالغني خان په کومک د مولوي احمد له پښتو متن څخه، په انگرېزي ترجمه کړی دی.

لومړی چاپ

ژباړونکی: مولوي احمد

خپروونکی: پايښير پريس

د چاپ ځای: اله آباد

د چاپ کال: ۱۹۰۱م

ټول مخونه: ۲۵

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

c.30.14163

دوهم چاپ

ژباړونکی: مولوي احمد

خپروونکی: انگلو - سنسکريت پريس

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۰۸م

ټول مخونه: ۲۵

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.19.14163

دریم چاپ

ژباړونکی: مولوي احمد

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: گوالمندي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم. بریتیش کتابتون دا اثر په (۱۹۲۴م) کال له خپل نورو اثارو سره مل کړی دی.

ټول مخونه: ۷۵

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pahsto f 59

موضوع: لکه څنگه چي له نامه يې بنسکاري، په دې کتابگوټي کي، د سلطان محمود غزنوي د پاچهۍ ځيني پېښي، د مولوي احمد له پښتو ژباړي څخه په انگرېزي ژبه بيان سوي دي.

Translation of the Tārix-i-Ġaznawī

An English version of the history of Sultān Mahmūd Ghaznavid, or Sultān Mahmūd, the king of Ġaznī, Afghanistan, [from Maulawī Ahmad's Paṣṭó translation of the chronicles of “*Tārix-i-Farištā*”, also known as “*Gulšan-i-Ibrāhimī*”] by Sir G.O.R. Keppel and Qāzī A.Ġanī Xān, three editions

.1st ed. (Allahabad: Pioneer Press, 1901) pp. 65. 14163.c.30

2nd ed. (Lahore: Anglo-Sanskrit Press, 1908) pp. 65. 14163.e.19

3rd ed. (Lahore: n.p., n.d.) pp. 75. (Collected by the British Library in 1924). Pahsto

.f 59

تحفة الاخبار

ليکوال/ مؤلف: محمد رفيق

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: مصطفایي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۱۷

موضوع: په دې منظوم کتابگوټي کي، چي د «روضه النعيم» د (۲-۱۸) مخو پر عمودي څنډو کينل سوی دئ، تر حمد وروسته د مړي د اروا د څرنگوالي، د قبر د عذاب او دهغه د ژغورني، د قبر د تزئين يا بنکلي کولو او ځينو نورو اسلامي موضوع گانو په اړه، د سوال او جواب په بڼه بيانونه راغلي دي. د دې رسالې ځيني برخي د اخون دروېزه ننگر هاري له «ارشاد الطالبين» څخه اخيستل سوي دي، چي په پارسي ژبه ليکل سوی دئ. د کتابگوټي په ځينو برخو کي، نبوي احاديث او دوعاوي هم را نقل سوي دي.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نڅښه:

(b.4(9.14163

Tuhfát-ul-Axbār

A concise tract, in the form of catechism, discussing various matters of eschatology, the agony of grave and the ways of escaping it, the decorating of tombs, shrines and other Holy places and a number of other issues of Islāmīc theology and law by Muhamád Rafiq, mainly based on “*Iršād-ul-Tālibín*” by Axwan Darwezá Nangarhārí, in Persian, and sayings of the Prophet Muhamád p.b.u.h.) published on the margins of “*Rauzát-ul-Naím*” (Lahore: n.p., 1889) pp.)

(b.4(9.14163 2-18

تحفة النبوة

ليکوال/ مؤلف: قاضي محمد يوسف فاروقي احمدي

خپروونکی: د پېښور احمديه انجمن

د چاپ ځای: اسلاميه مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم. بريټيش کتابتون دا اثر په (۱۹۱۲م) کال تر لاسه کړی دئ.

ټول مخونه: ۷۲

موضوع: په دې کتاب کي هم د قادياني ډلي د نورو اثارو په څېر، د احمدي طريقي د بېلابېلو نظريو او پيغامونو په اړه خبري سوي دي. په کتاب کي، د احمديه طريقي د مشر- غلام احمد قادياني (۱۸۳۵-۱۹۰۸م) د ژوند ليک او ادعاوو په اړه هم، په منظومه بڼه خبري سوي دي. د کتاب په بېلابېلو برخو کي، د محزون نظمونه او مناجاتونه هم تر سترگو کيږي.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نڅښه:

په بریتیش کتابتون کې، د احمدیه ډلې د عقایدو په اړه، د ځینو نورو پښتو اثارو د الماری نڅښې:

Pashto d11

Pashto d.9

Pashto d.7

Pashto f 32

ترجمه د قایق الاخبار معروف به ترسنامه افغانی

لیکوال/ مؤلف: عبدالرحیم ابن احمد قاضي

ژباړونکی: نا مالوم. لکه څنګه چې د کتاب له نامه څخه څرګندېږي، دا اثر له د قایق الاخبار څخه ترجمه سوی دی؛ خو ژباړونکی نه د کتاب د اصلي لیکوال او نه هم د خپل ځان په اړه څه ښکاره یادونه کړې ده.

خپروونکي: غلام مرسلین او غلام صمداني

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸هـ/ق/ ۱۸۸۱م

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: دا کتاب په دوه ویشتونو (۲۲) څپرکو (بابو) کې، په منظومه بڼه، د قبرونو د زیارت کولو اصول او احکام بیانوي. د رسالې پر وروستي مخ په نشر د قضایي لمانځه د احکامو په اړه، لنډ مالومات وړاندې سوي دي. کتاب په څلور ستونو کې، په ډېر میده نسخ بڼه چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.7(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ترسنامه د یوې بلي بڼې لپاره، د الماری دا نڅښه وګورئ:

(b.7(1.14163

Tarjamá-i-Daqāiq-ul-Axbār Mārúf ba Tars-Nāmá-i-Afġānī

A metrical treatise on eschatology and the visitation of tombs under Islāmic law, composed in 22 chapters to which is subjoined some details, in prose, on the omission of prayers, by Abdūfahim ibn-i-Ahmad Qāzī, with Paṣṭó translation by anonymous translator (Delhi: Ğulām Mursalín & Ğulām Samadānī, 1881) pp. 48.

(b.7(3.14163

For another version of “*Tars-Nāmā*”, see the following shelfmark in the British Library.

(b.7(1.14163

ترجمه نماز

ليکوال / مؤلف: نا مالوم

خپروونکی: ميا عبدالرحمان او ميا عبدالخالق

د چاپ ځای: دين محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۱۹

موضوع: په دې کو چني کتابگي کي، چي د « حقیقة الاسلام بزبان افغانی » د (۳۱ - ۴۹) مخو پر څنډو چاپ سوی دی، د لمانځه منظومه ژباړه راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

Pashto f3

په بریتیش کتابتون کي، د لمانځه د بلي منظومي ژباړي لپاره، د الماری، دا نخبه وگورئ:

(b.16.(1) (1-20 margins.14163

Tarjamá-i-Namāz

A Paṣṭó version of prayers, in verse, by anonymous author published on the margins of pages 31-49 of another treatise entitled “*Haqīqát-ul-Islām ba Zabān-i-Afġānī*

Lahore: Myā Abdufahmān & Myā Abdul Xāliq, n.d.) pp.19. Pashto f3)”

For another metrical version of the same work entitled “*Namāz-i-Mutarjim, Afġānī*”, see the following shelfmark in the British Library

(b.16.(1) (1-20 margins.14163

ترسنامه

دریم چاپ

ليکوال / مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: نا مالوم. ژباړونکی د کتاب په متن کې یادونه کوي، چې اثر یې له بلي ژبې څخه ترجمه کړی دی؛ خو دهغه نوم او نښان نه څرگندوي.

خپروونکي: ميا محمد او محمد اکبر

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳هـ.ق/ ۱۸۷۲م

ټول مخونه: ۱۹۶

موضوع: دا کتاب د مندرجاتو تر فهرست وروسته، په نه دېرش (۳۹) څپرکو يا فصلونو کې د قراني ايتونو او نورو معتبرو منابعو په استناد د اسلامي عقايدو او فقهي بېلابېلي مسألي څېړي. منظوم بيان يې اسانه او روان دی. د کتاب پر بعلي څنډو، په بنکلي نستعليق بڼه، د ځينو قراني ايتونو ژباړه او اضافي توضيحات هم چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.7(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ترسنامې د يوې بلي بڼې لپاره، د الماری دا نڅښه وگورئ:

(b.7(3.14163

Tars-Nāmá

A larger version of *Tars-Nāmá*, in verse, composed in 39 chapters, discussing various issues of Islāmic theology and law, in the light of Qurānic verses, traditions of the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) and other Islāmic resources to which is added the translation and commentary of a number of Qurānic verses on the margins by unknown author (Delhi: Myā Muhamád & Muhamád Akbar, 1876) pp. 196.
(b.7(1.14163

See another version of “*Tars-Nāmá*” entitled “*Tarsamá-i-Daqāiq-ul-Axbār Mārúf ba Tars-Nāmá-i-Afġānī*” in the British Library with the following shelfmark

(b.7(3.14163

د تصوفي ډکټورينو او صوفيانه شاعری په اړه څرگندونې

ليکوال/ مؤلف: ه.ج. راورتي

خپروونکی: ویليمز او نارگېټ

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۶۲م

ټول مخونه: ۲۵

موضوع: په دې ارزښتناکه څېړنه کې، چې د ه.ج. راورتي د مشهور اثر (له شپاړسمې څخه تر اولسمې پېړۍ پورې د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼ) پر (VIII-XXXII) مخونو چاپ سوې ده، د عرفاني نظريو او پښتو عرفاني شاعرۍ په اړه، په انگرېزي ژبه، خورا په زړه مالومات او څرگندونې وړاندي سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.6.14163

Remarks on the Mystic Doctrine and Poetry of the Sufis

H.G. Raverty's valuable remarks on the mystic doctrine and Afghān mystic poetry incorporated in his well-known work entitled "Selections from the Poetry of the Afghans from the Sixteenth to the Seventeenth Century", Comp. & Ed. H.G.Raverty (London: n.p., 1862) pp.VIII-XXXII. 14163.d.6

تعلیم د حضرت عیسی

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: ایمپیریل پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۸۴م

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: دا کوچنی کتابگوټی، په حقیقت کې د حضرت عیسا (ع) د یوه صحابي-متي / متا (سېنټ ماتیو) له خوا د وړاندي سوي انجیل د پینځمې، شپږمې او اوومې برخې ترجمه ده، چې پر غونډۍ د حضرت عیسا مشهوره موعظه بیانوي. کتابگوټی د ډبرین چاپ له اثارو څخه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

a.1(1) & 14163.aa.4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نڅښه وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.5.14163

a.8.14163

(a.2.(3.14163

aa.3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اشارو، د الماری، نخښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Tālīm da Hazrāt Isā

Being a Paṣtó version of Jesus Christ's Sermon on the Mount, quoted from the St. Matthew's gospel (Lahore: n.p., 1884) pp. 24. 14163.aa.4

For other Christian printed works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks
:in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.5.14163

a.8.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

For other Christian works rendered into Paštó, see the following shelfmarks in the
.British Library

Or9729

Or71 b10

Or 71cc4

تفسیر تیسیر

مفسر: محمد امین - د حافظ عبدالرحیم زوی

د تفسیر ژباړونکی: اسماعیل له عربي څخه په پښتو ژباړلی دی.

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: رمیور پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۵۲

موضوع: د دې کتابگوټي د (۲-۱۰) مخو پر لمنو د احمد له خوا په نظم «قصه ابراهيم» او د (۱۰-
۵۲) مخو پر لمنو د غلام له خوا د محمد (ص) نسب نامه او د لقمان حکيم او حضر (ع) منظومه
کیسه راغلې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.14(6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بنو لپاره، د الماری دا نڅښې وگورئ:

b.1.14163

VT 3720/j

(b.14(7.14163

(b.14.(9.14163

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

Tafsír-i-Taisír

A Paṣṭó translation and commentary of the Holy Qurān by two separate authors, i.e. the translation by Ismāil, from Arabic, and the commentary by Muḥamád Amín son of Hāfız Abdurāhím to which are appended two separate expositions. The former entitled “*Qisá-i-Ibrāhím*” on the margins of pages 2-10, in verse, and the latter named “*Da Muḥamád Nasáb-Nāmá aw Qisá-i-Luqmān-i-Hakím wa Xizār Xídār*” on the margins of pages 10-56, in verse, (Delhi: Myā Muḥamád Sahāf, (pp. 56. 14163.b.14(6 (1883

For other translations and commentaries of the Holy Qúrān and traditions of the Prophet Muḥamád(p.b.u.h.), see the following shelfmarks in the British Library

b.1.14163

VT 3720/j

(b.14(7.14163

(b.14.(9.14163

b.8.14163

VT 3720/j

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

تفسیر سورہ یسین (یاسین)

مفسر: محمد امین - د حافظ عبدالرحیم زوی

خپروونکي: منشي محمد عبدالله او گل محمد

د چاپ ځای: نولکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۰هـ ق

ټول مخونه: ۹۶

موضوع: لکه څنگه چې له نامه یې مالومیږي، په دې کتاب کې، د قران مجید د یاسین (شپږ
دېرشمه سوره) د مبارکي سوري ایتونه په نظم او نثر تفسیر سوي دي. د کتاب پر (۸۱-۸۷)
مخونو د الله تعالی حضور ته د محمد امین مناجاتونه هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

VT 3720/j

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بڼو لپاره، د الماری دا نڅښي وگورئ:

(b.14(6.14163

b.1.14163

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

Tafsír-i-Surá-i-Yásín

Translation and commentary on chapter 36 of the Holy Qurān, in verse and prose,
by Muhamád Amín to which are added a number of devotional poems by the same
interpreter on pages 81-87 (Lahore: Munśí Muhamád Abdulá & Gwal Muhamád,

pp. 96. VT 3720/j (1912

For other translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following
shelfmarks in the British Library

(b.14(6.14163

b.1.14163

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

تفسیر والضحی بزبان افغانی در متن بر حاشیه

وصیت نامه حضرت علی و معراجنامه رسول الله علیه السلام

لیکوال او مفسر: غلام محمد موکاخېل سربنی «گگیانی»

خپروونکی: ایشرسینګه او چهجوسینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ.ق/ ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۵۵

موضوع: لکه څنګه چې یې له نامه بنسکاري، دا کتابګوتې د سپېڅلي قرآن د درونیویمي سوري (الضحی سوري) منظوم تفسیر ته بېل سوی دی. سربېره پر دې، په کتابګوتې کې ځینې نوري اسلامي مسألې هم په نظم تفسیر سوي دي. د کتابګوتې د (۱-۲۲) مخو پر لمنود «وصیت نامه حضرت علی» تر سرلیک لاندې په نشر بېله لیکنه، د (۵۳-۵۴) مخو پر څنډو منظومه معراجنامه او د (۵۵) مخ پر لمن د شپږو کلیمو له ډلې څخه شپږمه کلیمه هم چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14(7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بنو لپاره، د الماری دا نخبی وګورئ:

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

(b.14.(9.14163

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

Tafsír-i-Waldúhā ba Zabān-i-Afġānī dar Matan bar Hāšīá
Wasyát-Nāmá-i-Hazráat Alí wa Merāj-Nāmá-i-Rasululá
Alaihi Salām

A metrical commentary of *Surát-ul-Duhā*, chapter 93 of the Holy Qurān, and a number of other issues on Islāmic theology and law to which are appended two other expositions, such as “*Wasyát-Nāmá-i-Hazráat Alí*” on the margins of pages 1- and “*Merāj-Nāmá*” or the account of Prophet Muhamád’s (p.b.u.h.) night ascent 22 to Heaven on the margins of pages 53-54 by Ğulām Muhamád Mukāxel Sarbaṇay Gagyāṇay’, son of Šer Xān (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1880) pp. 55.’

(b.14.(7.14163

For other translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following
:shelfmarks in the British Library

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

(b.14.(9.14163

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

تفسیر یسیر

ژباړونکی او مفسر: مراد علي ننگرهارى کاموي - د عبدالرحمان سيلاني (فقير صاحب) زوى.

لومړی چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰ هـ ق

ټول مخونه: ۸۰۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.14.6.14163)

دوهم چاپ

ژباړونکی او مفسر: مراد علي ننگرهارى کاموي- د عبدالرحمان سیلاني (فقير صاحب) زوی

خپروونکی: میر محمد

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۴ هـ ق / ۱۸۸۸ م

ټول مخونه: ۸۰۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

b.1.14163

موضوع: دا کتاب په حقیقت کې د «تفسیر یسیر» لومړی ټوک دی، چې په هغه کې دفاتحې له سوري (۲) څخه دکهف تر سوري (۱۸) پوري د قران مجید د مبارکو ایتونو ترجمه او تفسیر راغلې دي. په دې تفسیر کې، قراني ایتونه پر تحت الفظ ترجمې سربېره، په روانه پښتو تفسیر سوي هم دي. د تفسیر په پیل او (۸۰۲) مخ کې د مفسر ځینې پارسي نظموڼه او د کتاب پر وروستي مخ د هغه یوه الفنامه هم راغلې ده. د دې تفسیر د (۲-۱۰) مخونو پر لمنو د «قصه ابراهیم» په نامه د حافظ عبدالرحیم د زوی - محمد امین کوچنی کیسه هم چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

b.1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بڼو لپاره، د الماری دا نڅښه وگورئ:

(b.14.6.14163)

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

Tafsír-i-Yasír

Being Vol.1of the well-known Paštó commentary book, *Tafsír-i-Yasír*, incorporating the translation and interpretation of *Surát-ul-Fātihá*, chapter 1, to *Surát-ul-Kahf*, chapter18, of the HolyQúrān, by Murād Alí Nangarhārí Kāmáwí, to which are added a number of his poems in the beginning and page 806 of the book, in Persian, and a metrical work headed as “*Alif-Nāmá*” at the end as well as another concise exposition entitled “*Qisá-i-Ibrāhim*” or the story of Abraham by Muhamád Amín son of Hāfiz Adufahimon the margins of pages 2-10, two editions

:

1st ed. (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1300 A.H./1883 A.D.) pp. 808. 14163.b.14.

(6)

2nd ed. (Delhi: Mír Muhamád, 1888) pp. 808. 14163.b.1

For other translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following
:shelfmarks in the British Library

(b.14(6.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

تمبور او توره (لوت اند سيميتير)

شاعران: د بېلابېلو شاعرانو او ولسي سندرو انگرېزي ژباړه

غونډوونکي: حشمد عبدالله

خپروونکي: پېسن او کلارک ليميتيد

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۸۵

موضوع: «لوت اند سيميتير» يا تمبور او توره د هغو شعرونو او بدلو مجموعه ده، چې له پښتو، پارسي، تورکمني، تارانتیه، بخارا، بلوخي او تاتاري ژبو څخه په انگرېزي ژبه ترجمه سوې ده. د مجموعې ټولوونکي - حشمد عبدالله پر دې په زړه پوري شعري غورچاڼ خپله سرريزه، تاريخي او ژبني لمنليکونه زيات کړي دي؛ او د مجموعې په اړه يې د هاروي آلن مقدمې ته هم ځای ورکړی دی. غونډوونکي، د پراخو ولسونو د سپېڅلي ادب دا غوره بولگې افغانستان، روسي او چيني ترکستان او مغولستان ته دخپلو سفرونو په ترڅ کې د خلگو له خولې راټولي کړي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبني:

Pashto f 101

d.25.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو شعر د ځينو نورو غورچاڼو د انگرېزي او فرانسوي ژباړې لپاره، دغه نخبني وگورئ:

e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Per H 61 (The Golden Pomegranate, Tran. & Ed. J.C.E. Brown, illustration in (colour by Bāli Dās (Bombay: Thacker & Co. Ltd., 1957

b.7.14003

Lute and Scimitar

Being a collection of poems and ballads of Central Asia translated out of the Afghān or Paštó, the Persian, the Turkoman, the Tarantehi, the Bokharan, the Balochi and Tartar languages, to which is added an introduction as well as historical and philological annotations by Achmed Abdullah and a review by

Harvey Allen (New York: Payson & Clark Ltd., 1928) pp. 85. Pashto f 101

For other English versions of Paṣṭó anthologies, see the following shelfmarks in the
:British Library

e. 5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Per H 61(The Golden Pomegranate, Tran. & Ed. J.C.E. Brown, illustration in
(colour Bāli Dās (Bombay: Thacker & Co. Ltd., 1957

توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا

لیکوال/ مؤلف: مولوي نذیر احمد شمس العلماء

ژباړونکی: محمد یوسف عفی الله عنه

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: نیو پریس، راولپنډي

د چاپ کال: ۱۳۲۳هـ ق

ټول مخونه: ۴۳۸

موضوع: دا کتاب د بېلابېلو اجتماعي، اخلاقي، ديني او فقهي مسألو په اړه، د کيسو په ډول په
نثر ليکل سوی دی. کتاب په سرکي، د ټولو موضوعگانو منظم فهرست چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

VT 3760/h

Tubát-ul-Nasuh da Paṣṭó Musmā pa Tubá da Nasuhā'

A catchall work encompassing social, moral, religious and legal issues of Islāmic
system, in the form of short stories, by Maulawí Nazír Ahmad Šams-ul-Ulamā,
translated into Paṣṭó by Muhamád Yusáf Afí Anhú (Rawalpindi: n.p., 1906) pp.

VT 3760/h.438

تورات، پښتو

خپروونکی: د سیرامپور مبلغین

د چاپ ځای: سیرامپور، هند

د چاپ کال: ۱۸۲۴م

ټول مخونه: ۴۵۲

موضوع: په دې کتاب کې، چې په جېبې گچه خپور سوی دی، د تورات د یوشع له کتاب څخه د باچاهانو د حق تر دوهم کتاب پوري برخې راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Or 71 cc4

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نڅښې:

Or 9729

Or 71 b10

Pentateuch, Pushtoo Vol. 2

The Pentateuch translated into Paṣṭó (Serampur: Serampur Missionaries, 1824)

For a number of Christian printed works rendered into Paṣtó, see the following
:shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

For other Christian works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the
:British Library

Or9729

Or 71 b10

تېمورخان وزیری (انگریزی ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمټیډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: دا د کښته پښتنو د یوه شعر انگرېزي ترجمه ده، چي د «Lute and Scimitar» پر (۵۷-۵۸) مخونو راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

Timoor Khan, The Waziri

The English translation of a poem from the southern Afġāns, attributed to Temúr Xān Waziri, Lute and Scimitar, Comp. & Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason Clark Ltd., 1928) pp. 57-58. Pashto f 101 &

جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان

لیکوال / مؤلف: غلام محمد موکاخیل سربینی

خپروونکی: حاجي محمد اکبر

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق

ټول مخونه: ۱۹۲

موضوع: په دې کتاب کي، تر حمد وروسته د ټولو مندرجاتو فهرست وړاندي سوی دی؛ او بیا تر بېلو سرلیکونو لاندې د لمانځه د بېلابېلو ډولونو، دوواوو، نصیحتونو، مسواکو، د شش قفل د فضیلت او ځینو نورو دیني او فقهی موضوعاتو په اړه، په اته دېرشو څپرکو کي، پراخ بحثونه سوي دي. د ټول کتاب پر څنډو او (۱۸۲-۱۹۲) مخو د «لویه معراجنامه» په نامه یو بل اثر هم خپور سوی دی، چي غلام محمد له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

d.10.14163

Janát-ul-Firdaus wa bar Hāšia Merāj-Nāmá-i-Kalān

A religious treatise incorporating a large spectrum of topics on Islāmic theology and law, composed in 38 chapters, by Ġulām Muhamád Mukāxel Sarbaṇay, to which is attached another exposition named “*Merāj-Nāmá-i-Kalān*” mainly published on the margins of pages (1-181) and pages (182-192) of “*Janát-ul-Firdaus*” (Delhi: Hājf

.Muhamád Akbár, 1885) pp. 192. 14163.d.10

جنت النعيم المشهور پنبه [پخه] ډوډی

ليکوال/ مؤلف: حاجي مظفر- د پېښور د گوجر او سپدونکی، چي خپلي ليکنې ته يې د غلام رسول د «پکي روتي» په پيروي پښتو نوم ورکړی دی.

خپروونکي: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق/ ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: دا کوچنی کتاب په څلېرويشتو بابونو کي، د اسلامي عقايدو او عباداتو په اړه، په منظومه بڼه ليکل سوی دی.

په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.15.(2.14163

Janát-ul-Náim Maşhúr Paxá d'odəy

A concise metrical exposition on various issues of the Islāmic theology and law by Hājī Muzafár of Gujár, Peşawár, compiled from “*Pakí Rotí*” of Ġulam Rasúl of

(Adilgarh (Delhi: Işar Singh & Čajó Singh, 1883) pp. 20. 14163.c.15.(2

جنگنامه

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: امير، چي دا اثر يې له پارسي څخه په پښتو نظم ترجمه کړی دی.

خپروونکي: حاجي ميا محمد

د چاپ ځای: رميور پريس، ډيلي

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې حماسي اثر کي، له زقوم پاچا سره د جگړو بهير، په نظم بيان سوی دی.

په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.10.(8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کیسو لپاره، د الماری دغه
نخښي وگورئ:

Pashto d.2

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

Jang-Nāmá

An epic account denoting the time of Zaqúm Šā, the king of Yeman, translated from Persian into Paštó, in verse, by Amír (Delhi: Hājí Myā Muhamád, n.d.) pp.
(c.10(8.14163 .16

.For other Paštó epic works, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d.2

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

جنگنامه امامين

لومړی چاپ

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى، چي دا اثر يې په پارسي ژبه کښلی دى.

ژباړونکی: سيد حسين په پښتو نظم ژباړلی دى.

خپروونکی: ايشرسينگه او چهجوسينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳هـ ق/ ۱۸۷۵م

ټول مخونه: ۳۲

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.17.(3.14163

دوهم چاپ

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى، چي دا اثر يې په پارسي کښلی دى.

ژباړونکی: سيد حسين په پښتو نظم ژباړلی دى.

خپروونکی: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ ق

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

c.2.14163

دریم چاپ

لیکوال/مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى، چې دا اثر يې په پارسي کښلی دی.

ژباړونکی: سید حسین په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکی: د مردان سیدانشاه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق / ۱۸۸۹م

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.13(4.14163

خلرم چاپ

لیکوال/مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى

ژباړونکی: سید حسین په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکی: نا مالوم. د پیاري لال په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: نولکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم. بریتیش کتابتون دا اثر په (۱۹۰۹م) کال تر لاسه کړی دی.

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3760/aa

موضوع: په دې منظوم کتابگوټي کې، تر حمد او نعت وروسته له زیاتو مالوماتو سره د امام حسین د شهادت بهیر بیان سوی دی. دا کیسه ځانگړي عنوانونه نه لري؛ خو اړونده برخي يې د

بېلابېلو نظمونو په مرسته سره جلا سوي دي. د کيسې په پای کې، د معاويه او سلمان فارسي په
اړه هم خبرې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کيسو لپاره، د الماری دغه
نڅښې وگورئ:

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

b.7.14003

Pashto d.2

Jang-Nāmá-i-Imāmain

Another version of the heroic martyrdom story of Imām Husáin, the grandson of Prophet Muhamád(p.b.u.h.) in the battle-field of Karbalā, translated into Paštó from the Persian version of Axwan Darwezá Nangarhārí, by Syed Husáin, in
:verse, four editions

(1st ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1875) pp. 36. 14163.b.17.(3

2nd ed. (Delhi: Myá Muhamád Sahāf, 1880) pp. 36. 14163.c.2

(3rd ed. (Delhi: Syedān Šá, 1889) pp. 36. 14163.c.13(4

4th ed. (Lahore: n.p., n.p.) pp. 36. VT 3760/aa

.For other Paštó epic works, see the following shelfmarks in the British Library

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

b.7.14003

Pashto d.2

جنگنامه سکینه یعنی امامین

لومړی چاپ

لیکوال/ مؤلف: سید ابو علی شاه

خپروونکی: کهړک سینګه

د چاپ ځای: روټري پرینتینګ ورکس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۹۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 55

دوهم چاپ

لیکوال/ مؤلف: نعمت الله

خپروونکی: چه جو سینګه

د چاپ ځای: روټري پرینتینګ ورکس، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3760/b

موضوع: په دې کتاب کې، د سید الشهدا - امام حسین د کرېلا حماسه او د ده په ژوند پورې اړوند خبرې، تر بېلابېلو عنوانو (عنوانونه زیاتره په پارسي ژبه دي) لاندې په نظم بیان سوي دي.
په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کیسو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

Pashto d.2

c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.16.(2.14163

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

Jang-Nāmá-i-Sakíná Yānī Imāmain

Another two versions of the Imām Husáin's gallant story of martyrdom in the battle-field of Karbalā, in verse, by different authors

1st version by Syed Abu Alí Šá (Lahore: Kaṛák Singh, 1889) pp. 92. Pashto f 55

2nd version by Nematulá (Lahore: Čajó Singh, n.d.) pp. 64. VT 3760/b

.For other Paṣṭó epic works in the British Library, see the following shelfmarks

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

Pashto d.2

جنگنامه کلان حسین و بی بی سکینه

شپږم چاپ

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: سيد ابوعليشاه دا اثر له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکی: ميا امير محمد

د چاپ ځای: نولکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۲۷م

ټول مخونه: ۸۸

موضوع: د امام حسين د ژوند ، فضايو او په کربلا کې د يزيدي لښکرو له خوا د هغه او يارانو د شهادت دردونکې کيسه. د منظوم بيان بڼه يې ساده او په زړه پورې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3760/c

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کیسو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

Pashto d.2

)c.10(8.14163

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

Jang-Nāmá-i-Kalān-i-Husáin wa Bibí Sakíná

The heroic story of Imām Husáin's martyrdom in Karbalā, with a glance on his life story and virtues, translated into Paštó from Persian by Syed Abu Alí Šá, in verse, 6th ed.(Lahore: Myā Amir Muhamád, 1927) pp. 88. VT 3760/c

For a number of Paštó epic works, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d.2

)c.10(8.14163

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

جنگنامه میرا حتم

لیکوال/ مؤلف: فقیر محمد

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: رمیور پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۴۰

موضوع: دا جنگنامه لکه څنگه چې له نامه یې برېښي، د میرا حتم د جنگ او د حضرت علي کرم الله وجهه د مراني په اړه په نظم لیکل سوې ده؛ خو بیان یې په زړه پوري نه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښي:

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کیسو لپاره، د الماری دغه نڅښي وگورئ:

Pashto d.2

VT 3760/c

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

جنگنامه یعنی قصه شهادة [شهادت]

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننګرهارې دا کيسه په پارسي ويلې ده.

ژباړونکی: سيد حسين

خپروونکی: حاجي رحمت خدا کاکړ

د چاپ ځای: نا مالوم

د چاپ کال: ۱۲۸۲هـ ق

ټول مخونه: ۳۴

موضوع: دا منظومه کيسه، د يزدې لښکرو له خوا په کربلا کې، د امام حسين او يارانو د شهادت دردونکې پېښه بيانوي.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto d.2

په بريټيش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځينو نورو حماسي نظمونو او کيسو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

VT 3760/b

Jang-Nāmá Yānī Qisá-i-Šahādat

Another version of the epic story of Imām Husáin in Karbalā, translated into Paštó by Syed Husáin, in verse, from the Persian version of Axwan Darwezā Nangarhārī (n.p.: Rahmát Xúdā Kākár, 1868) pp. 34. Pashto d.2

For a number of Paštó epic works, see the following shelfmarks in the British Library

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

چمن بينظير

شاعران: د بېلابېلو شاعرانو د شعر بولگې

ټولوونکي او سموونکي: پادري ت. پ. هيوز

خپروونکي: د عيسوي مبلغينو ډله

د چاپ ځای: د بنووني او روزني مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۲م

ټول مخونه: ۵۹

موضوع: چمن بينظير د پښتو ادب د درو د پرشو نامتو شاعرانو (خوشال خان خټک، رحمان بابا، حميد بابا، ميرزا خان انصاري، دولت لوانې، پير محمد کندهاري، احمد شاه بابا، اشرف خان هجري، عبدالقادر خان خټک، صدر خان خټک، کاظم خان شيدا، کامگار خټک، خواجه محمد بنگښ، قلندر، اول، ابوالقاسم، حسين، احمد، سکندر، مهين، صديق، سليم، عثمان، عصام، غفور، محمدي، معزالله، يونس، صمد، ابراهيم، فاضل، فضيل او فتح علي) د غزلو غورچاڼي دي، چي د پادري تانس پاتريک. هيوز د «کلید افغانی» د يوې برخي په توگه چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.9.14163

په بریتیش کتابتون کي، د همدې اثر د انگرېزي ژباړي لپاره دغه نخبه وگورئ:

e.5.14163

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو ادب د ځينو نورو غورچاڼو لپاره، د الماری دا نخبه وگورئ:

e.5.14163

e.8.14163

e.10.14163

.d.6.14163

.d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

(d.4(8.14163

(d.4(2.14163

VT 2696

b.7.14003

Čaman-i-Benazír

A collection of selected *Čazáls* from the Diwāns of thirty three celebrated Paštó poets, published as an important part of *Gulshan-i-Roh*, Comp.& Ed. Major H.G.

Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 337-395. 14163.e.8

For other anthologies of Paštó poetry, see the following shelfmarks in the British
.Library

.e.5.14163

.e.8.14163

e.10.14163

.d.6.14163

.d.16.14163

Pashto f101

Pashto f 108/A

Pashto f 108/2

(d.4(8.14163

(d.4(2.14163

VT 2696

b.7.14003

چهل حدیث مسمی به وثیقه آخرت

لیکوال/ مؤلف: محدث شاه ولی الله دهلوی

ژباړونکی او مفسر: عبدالحلیم کاکاخېل عفی عنه

لومړی چاپ

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق / ۱۸۸۵ م

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c31.(5.14521

دوهم چاپ

خپروونکی: اومیدوار رحمت منان او محمد رمضان صحاف

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۸ هـ ق / ۱۸۹۱ م

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c31.(5.14521

موضوع: په دې کتابگوټي کې، د نامتو محدث شاه ولی الله دهلوی د څلویښتو حدیثونو منظومه ترجمه او تفسیر راغلي دي، چې ع. کاکا خېل د هندوستان بنارس ته د خپل سفر پر مهال بشپړ کړی دی. درسالي په پای کې، د « الفنامه افغانی » په نامه د ژباړونکي یوه الفنامه هم چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو پښتو تفسیرونو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

Čil Hadís Musamā ba Wasiqá-i-Āxirát

The Arabic text of 40-Hadis, the traditions of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by the well-known Islāmic scholar and interpreter, Šā Waliulā Dehlawí, translated and interpreted in Paštó by Abdul Halím Kākāxel Afianhu to which is added his“*Alaf-Nāmá*” in the end, two editions

(1st ed. (Delhi: n.p., 1885) pp. 36. 14521.c31.(5

2nd ed. (Delhi: Umaidwār Rahmát Manān & Muhamád Ramazān Sahāf, 1891) pp.

(c31.(5.14521.36

For translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following shelfmarks
in the British Library

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

خو وانخلي له غليمه انتقام - مرد نه خوب کا ، نه خواړه کا نه ارام (انگرېزي ژباړه)

شاعر: خوشال خان خټک

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۴

موضوع: د خوشال خان خټک د يوې غزلي انگرېزي ترجمه، چي د «Lute and Scimitar» پر (۷۴-
۷۷) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

د خوشال خان خټک د دیوان د ځینو نورو غزلو د انگرېزي ژباړي لپاره وگورئ:

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

.d.16.14163

A Gentleman will neither eat nor rest

The English translation of a Ġazál from the Diwāns, poetical works, of Xwašāl Xān Xaṭák, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason Clark Ltd., 1928) pp. 74-77. Pashto f 101 &

For other English version of selections from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭák, see
:the following shelfmarks

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

.d.16.14163

حقوق اولاد

ليکوال/ مؤلف: خواجه الطاف حسين

ژباړونکی: غلام محمد پوپلزی- د چارصدي اوسېدونکی

خپروونکی: نامالوم. رساله د مير محمد معظم په پاملرنه چاپ سوې ده.

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ديلى

د چاپ کال: ۱۳۱۵هـ/ق/ ۱۸۹۴م

ټول مخونه: ۳۲

موضوع: د کتابگوټي پر لومړيو (۹) مخو د ژباړونکي منشور بيان او وروسته، د کتاب منظومه ژباړه راغلې ده، چي پر اولادو سربېره د مور او پلار د حقوقو په اړه هم خبري کوي.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(d.4(4.14163

Huquq-i-Awlād

A treatise on the rights of children as well as the rights of parents under Islām, translated into Paṣṭó, in verse, by Xwājá/ Xājá Iltāf Husáin to which is added an introduction on the first 9 pages of the booklet, in prose, by Ġulām Muhamád (Popálzáy of Čársadá (Delhi: n. p., 1894) pp. 36. 14163.d.4(4

حقیقة الاسلام

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

خپروونکی: ميا عبد الرحمان او ميا عبد الخالق

د چاپ ځای: دين محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۵۲

موضوع: دا کتابگوټي د سوال او جواب په بڼه د بېلابېلو اسلامي موضوعگانو په اړه، په نظم ليکل سوې دئ. د کتاب د (۲-۱۳) مخو پر څنډو، د سوال او جواب په ډول «طريقة الاسلام»، د (۱۴-۳۱) مخو پر څنډو، د سوال او جواب په بڼه «رسالة عاق نامه»، د (۳۱-۴۹) مخو پر لمنو «ترجمة نماز» او د (۴۹-۵۵) مخو پر حاشيو د «گوهر محمدی» په نامه بېلي کوچنی رسالې، په

پښتو نظم چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f3

Haqiqát-ul-Islām

A metrical treatise incorporating a wide range issues of Islāmīc theology and law, in the form of catechism, by anonymous author to which are subjoined a number of other expositions, in verse, such as “*Tariqát-ul-Islām*”, “*Risālā-i-Āq Nāmā*”, “*Tarjamā-i-Namāz*” and “*Gauhār-i-Muhamádī*” on the margins (Lahore: Myā’ Abdulāhmān & Myā’ Abdul Xāliq, n.d.) pp. 56. Pashto f 3

حقیقة المهدی

لیکوال/ مؤلف: قاضي محمد يوسف فاروقي احمدی

خپروونکی: د پېښور احمدیه انجمن

د چاپ ځای: رفاه عام مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۰هـ ق/ ۱۹۱۲م

ټول مخونه: ۴۳۲

موضوع: د قراني ایتونو په راوړلو سره یې، تر بېلابېلو عنوانونو لاندې په دېرشو څپرکو (بابونو) کې، د میرزا غلام احمد قادياني د نظریو او ادعا سوي رسالت په اړه اوږده بیانونه کړي دي. د دې کتاب پر (۴۰۹-۴۱۰) مخو «شجره آل عمریعی خاندان سیدنا امیر المؤمنین خلیفة المسیح الموعود»، پر (۴۱۱) مخ د خواجه جمال الدین سلیمان شجره او پر (۴۱۲-۴۳۲) مخو د احمدیه ډلې د بېلابېلو پیغامونو او شرطونو په اړه، د محزون نظمونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto d.7

په بریتیش کتابتون کي، د احمدیه ډلې د عقایدو په اړه، د ځینو نورو پښتو اثارو د الماری نخبې:

Pashto d11

Pashto d.9

Pashto d10

Pashto f 32

Haqiqát-ul-Mehdí

ulām Ahmád Qādyānī Ğ āMirz A controversial work on the tenets and doctrines of who claimed to be Mehdí, the promised Messiah, by Qāzī Muhamád (1835-1908) Yusáf to which are appended the pedigrees of Mirzā Ğulām Ahmád Qādyānī and Xājá Jamāludín Sulemán, the messages and conditions of Ahmadiá and a number of verses by Mahzún (Lahore: Ahmdia Association of Peşawár, 1912) pp. 412. Pashto d.7

For a number of Paştó works on the doctrine of Mirzā Ğulām Ahmád Qādyānī, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d11

Pashto d.9

Pashto d10

Pashto f 32

حكايت رسول الله

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

ژباړونکی: صالح محمد، چې له پارسي څخه يې دا اثر په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پريس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۱۷

موضوع: په دې کوچني کتابگوټي کي، چې د «رشيد البيان» د (۲۷-۳۰) مخو پر عمودي څنډو چاپ سوی دی، د اسلام د ستر پېغمبر- حضرت محمد (ص) د نېکو اخلاقو، د هغه معجزو او په ځينو غزاوو کي، د هغه مبارک د يارانو د زوروتيا په اړه، منظومي خبري سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

(b.16(1.14163

Hikāyât-i-Rasululā

A concise tract on the virtues, miracles and bravery of Prophet Muhamád p.b.u.h.), in verse, published on the margins(pp.27-30) of “*Rašíd-ul-Bayān*,”) translated from Persian into Paştó by Sāleh Muhamád (Delhi: Ğulām Mursalín,

حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)

ليکوال: نا مالوم

ژباړونکی: حاجي مظفر له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

لومړی چاپ

لومړی چاپ د « حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض) » تر عنوان لاندې چاپ سوی دی.

خپروونکي: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: رميور پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹هـ ق/ ۱۸۸۲م

ټول مخونه: ۹۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.13.(1.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د « کتاب حملة حيدري دفتر دوم المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض) » په نامه چاپ سوی دی.

خپروونکي: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق/ ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۲۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.13.(2.14163

موضوع: کتاب تر منظمو عنوانونو لاندې، په بېلابېلو غزاوو کې، له رسول الله (ص) او نورو اصحابو سره، د حضرت علي کرم الله وجهه د مرانې او زپورتوب کيسې او د امير حمزه د شهادت

داستان بيانوي، چي ټول په نظم ويل سوي دي. د كتابگوتي په لومړي چاپ كې، دعامر، مظفر، محمد عظيم او بابو جان ځيني مناجاتونه هم راغلي دي.

په بريښ كتابتون كې، د پښتو ادب د ځينو نورو حماسي نظمونو او كيسو لپاره، د الماری دغه نڅبي وگورئ:

Pashto d.2

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

,Hamlá-i-Haidarí

Mašhúr ba Jang-Nāmá-i-Hazrát Alí

Being the epics of Hazrát Alí, the fourth caliph of Islām, and Amír Hamzá, the uncle of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) translated into Paštó by Hājí Muzafár, in :verse, two editions titled differently

1st ed. which is followed by a number of Munājāts by Āmír, Hājí Muzafár, Azím (and Bābu Jān (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1882) pp. 92. 14163.c.13.(1

(2nd ed. (Delhi: Işar Singh & Čajó Singh, 1883) pp. 62. 14163.c.13.(2

:For other Paştó epic works, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d.2

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

)c.10(8.14163

VT 3760/c

VT 3759

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

خلاصه افغانی مع مناجات پیر صاحب

لیکوال/ مؤلف: شېر محمد خټک- د یار محمد خټک زوی - د خوشال خان خټک د کورنۍ

خپروونکي: امیر محمد او غلام مرسلین

د چاپ ځای: ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق/ ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې وړکوتې رساله کې، د لمانځه او اوداسه د واجباتو، سنتونو، د لمانځه د حرمت، مکروه والي او مفسداتو په اړه، منظومې خبرې سوي دي. د رسالې پر وروستیو څلورو (۱۲-۱۲)

مخونود « مناجات پير صاحب » تر سرليک لاندې، د بغداد د شاه ميران (پير عبدالقادر جيلاني / گيلاني) حضور ته مناجاتونه راغلي دي .

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14(1.14163

Xulāsá-i-Afġānī Maá Munājāt-i-Pír Sāb

A terse treatise regarding various issues of the Islāmic theology and law to which is subjoined a number of Munājāts, devotional poems, in praise of the celebrated Sufi leader, Abdul Qādir Jailānī/ Gailānī, popularly known as Ğaus-ul-Azám Dastġír, by Šer Muhamád Xaṭák, son of Yār Muhamád Xaṭák (Delhi: Amír Muhamád & Ğulām Mursalín, 1883) pp. 16. 14163.b.14(1

خلاصه كيداني با ترجمه افغانی

ليکوال/ مؤلف: لطف الله نسفي (په فاضل كيداني مشهور)

شارح او مفسر: سيد الشراح مير سيد شريف قدس الله، مولوي محمد امين او نور

خپروونکي: رتن سينگه او سونت سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۸هـ ق

ټول مخونه: ۲۳

موضوع: په دې کتاب کې، د لمانځه د امامت د شرطونو او احکامو په باره کې، خبرې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.41.(4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د دې فقهي او ديني اثر د نورو بنو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

e.40.14527

(e.41.(3.14527

Xulāsá-i-Kaidānī bā Tarjamá-i-Afġānī

A well-known work of Islāmic law, by Lutfulā Nasafí, commonly known as Fāzíl Kaidānī, in Arabic, translated and annotated into Paštó by Syed-ul-Šarāh Mir Syed

Šaríf, Maulawí Muhamád Amín, et al. (Delhi: Ratán Singh & Sunát Singh, 1892)
(pp. 63. 14163.e.41.(4)

For another version of this work, see the following shelfmarks in the British
Library

e.40.14527

(e.41.(3.14527

خلاصه كيدانى مع ترجمه افغانى

ليکوال/ مؤلف: لطف الله نسفي (په فاضل كيداني مشهور)

ژباړونكى: مولوي محمد امين

خپروونكي: محمد اكبر

د چاپ ځاى: د احمد حسن خان احمدي مطبعه، ډيلي

د چاپ كال: ۱۲۹۹هـ ق

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې كتاب كې، د اسلامي عباداتو د اصولو او احكامو په رڼا كې د مشروع، حرامو او
مكروه شيانو د ډولونو، د روا او ناروا عملونو د پرېښوولو، ثواب او جزا په اړه خبرې سوي دي.
رساله اصلاً په عربي ژبه ده، چې دلته يې پښتو ترجمه راغلې ده؛ خو په ځنډو كې يې په عربي ژبه،
اضافي توضيحات وړاندي سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.40.14527

په بریتیش کتابتون کې، د دې فقهي او ديني اثر د نورو بنو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

(e.41.(3.14527

(e.41.(4.14163

Xulāsá-i-Kaidānī Maá Tarjamá-i-Afġānī

Another version of the famous Arabic work on various matters of the Islāmic law
by Lutfulā Nasafī, generally known as Fāzīl Kaidānī, translated into Paṣṭó by
Maulawí Muhamád Amín (Delhi: Muhamád Akbár, 1882) pp. 48. 14527.e.40

:For other versions of this work, see the following shelfmarks in the British Library

(e.41.(3.14527

(e.41.(4.14163

خلاصه مع شرح المير مع ترجمه فارسی و افغانی

ليکوال/ مؤلف: لطف الله نسفي (په فاضل کيداني مشهور)

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکي: رتن سينگه او سونت سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۹ هـ ق

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې کتابگوټي کې، د لمانځه د شرطونو او ارکانو، د امامت کولو د احکامو او ځينو نورو ديني او فقهي مسألو په اړه، خبري سوي دي. د کتابگوټي اصلي متن او لمنليکونه په عربي ژبه، ترجمه په پارسي او پښتو ژبو ده. د نورو ديني او فقهي اثارو په څېر، د دې اثر ترجمه هم ډېره گرانه او زموخته ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.41.(3.14527

په بریتیش کتابتون کې، د فاضل کيداني د ځينو نورو فقهي او ديني اثارو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

e.40.14527

(e.41.(3.14527

Xulāsa Maá Šarh-ul-Mir Maá Tarjamá-i-Farsí wa Afğānī

Another version of the renowned work of Islāmic law, by Fāzīl Kaidānī to which is added the details of another treatise entitled “*Šarh-ul-Mir*” and their Paṣṭó and Fārsí translations by anonymous author and interpreter (Delhi: Ratán Singh & Sunát (Singh, 1892) pp. 63. 14163.e.41.(4

For Fāzīl Kaidānī’s other works on similar subject, see the following shelfmarks in
the British Library

خوابنامه مع فالنامه

لومړی چاپ

ليکوال/ مؤلف: ملا باز محمد کندهاری (په احمد مسما) چې دا مهال په تېراه کې د يوه مسجد امام ؤ.

خپروونکی: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳ هـ ق / ۱۸۷۷ م

ټول مخونه: ۲۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبني:

(b.13.(1.14163

(b.17(4.14163

دوهم چاپ

ليکوال/ مؤلف: ملا باز محمد کندهاری (په احمد مسما)

خپروونکی: ديوان کهړک سينگه

د چاپ ځای: لکشمي پريس، راولپنډي

د چاپ کال: نامالوم. بریتیش کتابتون په (۱۹۲۷م) کال تر لاسه کړې ده.

ټول مخونه: ۱۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبنه:

Pashto f 45

موضوع: په دې کتابگوټي کې، لکه څنگه چې يې له نامه نېکاري، په دولسو بابو کې بېلابېل خوبونه تعبير سوي؛ او د مياشتي د ورځو په بېلولو سره، د فال نيولو لپاره خاص جدولونه وړاندي سوي دي. د کتابگوټي دواړي برخي په نظم بيان سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې، د خوابنامې او فالنامې د ځینو نورو بڼو لپاره د الماری دا نڅښې وگورئ:

(b.4(3.14163

Pashto f 53

(c.15.(3.14163

Xāb-Nāmá Maá Fāl-Nāmá

A collection of two curt tracts, viz the former on the interpretation of dreams and the latter regarding fate, both in verse, by Maulawí Bāz Muhamád Kandahārf, :generally known as Ahmad, two editions

&(1st ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1877) pp. 20. 14163.b.13.(1

(b.17(4.14163

2nd ed.(Rawalpindi: Diwān Kaṛák Singh, n.d.) pp. 16. Pashto f 45

For another version of “*Xāb-Nāmá Maá Fāl-Nāmá*”, see the following shelfmarks :in the British Library

(b.4(3.14163

Pashto f 53

(c.15.(3.14163

خوابنامه مع فالنامه و بیمار نامه و تعویذات

لومړی چاپ

لیکوال/مؤلف: احمد

خپروونکی: میا عبدالرحمان او عبدالخالق

د چاپ ځای: لکشمی آرټ سیسټم پریس، راولپنډي

د چاپ کال: ۱۲۹۳ هـ ق

ټول مخونه: ۱۶

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

دوهم چاپ

ليکوال/ مؤلف: د پڅگي اوسېدونکی مولوي احمد

خپروونکی: محمد اکبر

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبنه:

(b.4(3.14163

دریم چاپ

ليکوال/ مؤلف: د پڅگي اوسېدونکی مولوي احمد

خپروونکی: ایشر سینګه

د چاپ ځای: فيض حشمه مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبنه:

Pashto f 53

موضوع: لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، دا کتابګی د رنگارنگ خوبونو د تعبیر، د ناروغانو د احوال او د بېلابېلو ناروغیو، مصیبتونو او ناوړه حالاتو د له منځه وړلو لپاره په نظم کښل سوی دی. په دې رساله کې د خوبونو د تعبیر په مقصد خاص جدول هم چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې، د خوابنامې، فالنامې او تعویذاتو د یوې بلي لیکنې لپاره، د الماری دا نڅبنې وګورئ:

(b.13.(1.14163

(b.17(4.14163

Pashto f 45

Xāb-Nāmá Maá Fāl-Nāmá wa Bimār-Nāmá wa Tāwizāt

A collection of four concise tracts on the interpretation of dreams, fate, symptoms of various illnesses and charms protecting against adverse circumstances, all in verse, by Maulawí Ahmad of Pajgi, three editions

1st ed. (Rawalpindi: Myā Abdufahmān & Myā Abdul Xāliq, 1877) pp. 16.
(c.15.(3.14163

(2nd ed. (Delhi: Muhamád Akbár, 1877) pp. 18. 14163.b.4(3

3rd ed. (Delhi: Išar Singh, 1882) pp. 18. Pashto f 53

For other terse tracts on the interpretation of dreams, fate, charms and amulets, see the following shelfmarks in the British Library

(b.13.(1.14163

(b.17(4.14163

Pashto f 45

Pashto f 17

خواجه محمد بنگین

شاعر: خاجه/ خواجه محمد بنگین

ټولونکی او ژباړونکی: ه.ج. راوړتي

خپروونکی: ویلیمز او نارگپټ

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۲م

ټول مخونه: ۲۳

موضوع: د خاجه/ خواجه محمد بنگین د شعري غورچاڼ دا انگرېزي ترجمه د ه.ج. راوړتي د نامتو اثر «له شپارسمي څخه تر اولسمي پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼ» پر (۳۲۲-۴۸) مخونو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

d.6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خاجه/خواجه محمد بنګین د ځینو نورو غورچانو لپاره، دا نخبی وګورئ:

e.5.14163

(e.8.(103-118.14163

e.9.14163

Xājā/Xwājā Muḥamād Bangāṣ

Selections from the Diwān of Xājā/ Xwājā Muḥamād Bangāṣ, Gulshan-i-Roh,
Comp.& Ed. Major H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp.
d.6.14163.326-48

For other anthologies of Paṣṭó poetry, see the following shelfmarks in the British
Library

e.5.14163

(e.8.(103-118.14163

e.9.14163

د خوشحال خان خټک د دیوان غورچانی

شاعر: خوشحال خان خټک

ژباړونکی او لمن لیکوونکی: ت.ج. پلاوډن

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

ټول مخونه: ۳۸

موضوع: د پښتنو د توري او قلم د اتل - خوشحال خان خټک (۱۰۲۲-۱۱۰۰ هـ ق) د دیوان د ځینو غزلو انګریزي ترجمه، چې د ت.ج. پلاوډن «د ترانسلیشن آف د کلید افغاني» پر (۲۹۹-۳۳۲) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.5.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خوشال خان خټک د دیوان د غورچاڼ د نورو بڼو لپاره دغه اثار وگورئ:

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

(Pashto f101(44, 53-54

d.13.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خوشال خان خټک د دیوان د ځینو خطي نسخو د الماری نخبې:

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

A Selection from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk

An English version of the Xwašāl Xān Xaṭāk's selected poems, Translation of the Kalid-i-Afghani with Notes, Trans. & Annot.T.C. Plowden (Lahore: n.p., 1875)
pp. 299-336. 14163.e.5

For other printed versions of the selections from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk,
see the following anthologies, both Paštó and English, in the British Library

(e.8(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

(Pashto f101(44, 53-54

d.13.14163

For manuscripts of the Diwān of Xwašāī Xān Xaṭāk, see the following shelfmarks
in the British Library

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

داستان امير حمزه رضی الله عنه مع قصه بلقيس زوجه سليمان عليه سلام

ليکوال/ مؤلف: احمد

خپروونکی: ايشر سينگه او چهجوسينگه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹هـ/ق/۱۸۸۲م

ټول مخونه: ۳۲۲

موضوع: په دې کتاب کې، د امير حمزه پر اوږدې منظومې کيسې سربېره، د امير المؤمنين،
انوشېروان او بهرام کيسې هم راغلي دي. د کتاب په پای کې، د قلندر او عبدالعظيم يوه يوه غزله
هم راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.15(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د دې کيسې د يوې بلي بڼې لپاره، د الماری دغه نخبه وگورئ:

c.12.14163

په بریتیش او سواس کتابتون کې د «داستان امير حمزه» د منظومې کيسې د خطي نسخو لپاره، د
الماری دا نخبې وگورئ:

B.M.Or.4500-Foll.93

S.O.A.S.MS10979-Foll.194

Dāstān-i-Amir Hamzā Raziyālāhu /Radiyahāhu Anhū maā
,Qisā-i-Bilqis

Zawjā-i-Sulemān

The heroic story of Amír Hamzá, the uncle of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) accompanied by a number of stories, such as the story of *Bilqis*, the queen of Sheba, the wife of King Solomon, as well as the stories of Amír-ul-Muaminín, Anaušerwān and Bahrām by Ahmad, in verse, and a Ĝazál each by Qalandár and (Abdul Azím (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1882) pp. 322. 14163.c.15.(1

For another version of this same work entitled “*Qisá-i-Bilqis, Zawjá-i-Sulemān*”, .see the following shelfmark in the British Library

c.12.14163

داستان گُربه و موش

ليکوال/ مؤلف: عبدالرحمان

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: لومړی يې حمد، نعت، د څلورو يارانو او اصحابو په ستاينه کې نظم او د کتاب د تاليف په اړه منظوم بيان کښلی دی، وروسته د مورک او پشي منظومه کيسه، چې له هندي څخه په پښتو نظم ژباړل سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.10(15.14163

Dāstān-i-Gurbá-u-Múš

The satirical story of mouse and cat translated from Hindi into Paštó, in verse, by (Abdufahmān (Delhi: n.p., 1880) pp. 12. 14163.c.10(15

دُرچ مرجان

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

لومړی چاپ

خپروونکی: ميرزا محمد صادق په اهتمام چاپ سوې دی.

د چاپ ځای: د چاونۍ مطبعه، پېښور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۴۹

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(a.1.14163)

دوهم چاپ

د دې کتابگوټي دوهم چاپ د «درج مرجان دویم څل [ځل]» تر سرلیک لاندې خپور سوی دی.

خپروونکی: نا مالوم. کتابگوټی د محمد بخش په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: آفتابي مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۸۸۴م

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: کتاب د اخلاقي، عرفاني او ادبي نظمونو یوه مجموعه ده، چې تر بېلابېلو سرلیکونو لاندې راغلي دي. له بیانې بې ښکاري، چې ښایي په ځانگړې توگه د کوچنیانو لپاره کښل سوی وي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(a.3.14163)

Durj-i-Marjān

A succinct collection of literary, ethical and Gnostic verses titled separately, in plain language by anonymous author, two editions

(1st ed. (Peṣawár: n.p., n.d.) pp. 36. 14163.a.1)

(2nd ed. (Peṣawár: n.p., 1884) pp. 48. 14163.a.3)

دُرِّ عَدْن

لیکوال/ مؤلف: قاضي محمد يوسف فاروقي احمدي

خپروونکی: د پېښور احمديه انجمن

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۲۲م

ټول مخونه: ۹۲

موضوع: کتاب، د احمدیه ډلي د عقایدو او نظریاتو، د غلام احمد قادیانی د ژوند، زده کړو، د هغه د بیعت د لسو شرطونو او ډېرو نورو موضوعاتو په اړه، په نظم کښل سوی دی. د کتاب پر بېلابېلو مخونو تر جلا جلا عنوانو لاندې د محزون او قاضي یوسف مناجاتونه، نظمونه او رباعیات هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto d.9

په بریتیش کتابتون کې، د احمدیه ډلي د عقایدو په اړه، د ځینو نورو پښتو اثارو د الماری نخبې:

Pashto d11

Pashto f 32

Pashto d10

Pashto d.7

Dúr-i-Adán

A argumentative treatise on the doctrines and teachings of Mirzā Ġulām Ahmád Qādyānī(1835-1908) who alleged to be the last Imām or the promised Messiah predicted in the Holy scriptures, by Qāzī Yusáf Fāruqí Ahmádí to which are subjoined a number of occasional poems by Mahzún and Qāzī Yusáf (Lahore: Ahmadia Association of Peşawar, 1922) pp. 96. Pashto d.9

For a number of other Paştó works on the creed and doctrines of Mirzā Ġulām Ahmád Qādyānī, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d11

Pashto f 32

Pashto d.7

Pashto d10

دُرِ مَجَالِسِ

لیکوال/ مؤلف: نامالوم

ژباړونکی: عبدالکبير

خپروونکی: نامالوم. اثر د پياري لال په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ ق

ټول مخونه: ۳۱۹

موضوع: دا کتاب، چي د نادر افشار د تيري پر مهال ليکل سوی دی، په درو دېرش څپرکو کي، د بېلابېلو پېغمبرانو، د اسلامي تاريخ د مشهورو شخصيتونو، او ځينو فقهي مسألو په اړه خبري کوي. کتاب له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړل سوی دی؛ او د ټولو موضوعاتو منظم فهرست لري.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

b.12.14163

Dúr-i-Majālis

A metrical treatise composed in 33 chapters with full index of all contents, on a wide spectrum issues of Islāmic history, theology and law translated from Persian into Paṣtṓ, in verse, by Abdul Kabír (Delhi: n.p., 1880) pp. 319. 14163.b.12

له دُر و مرجان د عبدالحميد

شاعر: عبدالحميد مومند، ماشو خېل (حميد بابا)

ټولوونکی: ه.ج. راورتي

خپروونکی: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۳۰

موضوع: د حميد بابا له «دُر و مرجان» څخه د ځينو شعرونو غورچاڼ، چي د ه.ج. راورتي د «گلشن رو» پر (۷۳-۱۰۲) مخو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

e.8.14163

په بریتیش کتابتون کې ، د حمید بابا د غوره سوو غزلود چاپي بڼو لپاره، د الماری دغه نخبی وگورئ:

(e.8.(73-102.14163

(d.6.(85-141.14163

(e.9.(365, 373, 381-382.14163

(e.5.(340, 352, 364-365.14163

(c.1(4.14163

VT 3760/a

d.15.14163

d.11.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د حمید بابا د دیوان او ځینو نورو اثارو لپاره د الماری دا نخبی وگورئ:

I.O.MSS.Pashto C.11-Foll.82

B.M.Or.4445-Foll.120

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands.Afghan 5-Foll.79

La Dúr wa Marjān da Abdul Hamíd

Extracts from the “Dúr wa Marjān” of Abdul Hamíd Mománd, Māšoxel, popularly known as Hamíd Bābā, Gulšán-i-Roh, Comp. & Ed. H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 73-102. 14163.e.8

See the following shelfmarks for different versions of Hamíd Bābā’s poetical works, in some British academic libraries

(e.8.(73-102.14163

(d.6.(85-141.14163

(e.9.(365, 373, 381-382.14163

(e.5.(340, 352, 364-365.14163

(c.1(4.14163

VT 3760/a

d.15.14163

d.11.14163

I.O.MSS.Pashto C.11-Foll.82

B.M.Or.4445-Foll.120

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands.Afghan 5-Foll.79

دُعا مدعا

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: ایس. پی. سي. کې

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۹۲م

ټول مخونه: ۳۲۹

موضوع: لکه څنګه چې له نامه یې مالومیږي، په دې کتاب کې د ځینو مسیحي دعاوو پښتو ژباړه راغلې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

aa.3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نڅښې وګورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری، نخښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Duā Mudaā

A Paṣtó version of the book of common prayer, Liturgies, Church of England
(London: S.P.C.K., 1892) pp.329. 14163.aa.3)

For other Christian printed works rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks
:in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

For manuscripts of Christian works rendered into Paštó, see the following
:shelfmarks in the British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71cc4

دوست محمد [امير دوست محمد خان] و ويل (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نا مالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمتيد

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۴

موضوع: د شمال افغانانو يوو له ولسي بدله، چي د «Lute and Scimitar» پر (۸۲-۸۵) مخونو
راغلي ده.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

Dost Mohammad [Dost Muhamád Xān, The Amír of Afġānistān] Said

The English translation of a ballad from the northern Afġāns, Lute and Scimitar,

دوسری افغانی

لیکوال/ مؤلف: مولوي سيد احمد، د کوهات او سپدونکی

خپروونکي: ایشرسینګه او چهجوسینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۹۴

موضوع: د اوردو ژبو ویونکو ته د پښتو ژبې د درسي کتاب په توګه کښل سوی دی. په کتاب کې، بېلابېلې کیسې او ټوکي له اوردو ترجمې سره راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.7(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو او اوردو ژبو د زده کړې لپاره، د ځینو نورو اثارو د الماری نخبې دا دي:

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.3.(1.14163

Dusrí Afġānī

The second level of a Paṣṭó textbook with Urdu translation designed for the use of Urdu-speaking learners by Maulawí Syed Ahmád of Kohāt (Delhi: Iṣar Singh & Čajó Singh, n.d.) pp. 94. 14163.e.7(3

.For the first level of this series, see the following shelfmark in the British Library

(e.7(2.14163

.For other similar series, see the following shelfmarks in the British Library

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.3.(1.14163

دوی وایي: غازي دوست محمد [امير دوست محمد خان] (انگرېزي ژباړه)

شاعر: حشمد [حشمت] گل

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيد

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۴

موضوع: د شمال د افغانانو يو حماسي شعر، چي انگرېزي ژباړه يې د «Lute and Scimitar» پر (۷۸-۸۱) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

They say Dost Mohammad, the Ghazi

The English translation of an epic poem by Achmed [Hašmát]Gwal/Gul, a poet from the northern Afğāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp.78-81. Pashto f 101

دیوان پیر محمد قندهاری

شاعر: پیر محمد قندهاری

خپروونکي: نامالوم. خو دیوان د میر محمد معظم په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۳هـ ق

ټول مخونه: ۲۹

موضوع: د پښتو د نوميالي شاعر (پير محمد کاکړ) په دې ديوان کې، چې د سره د الفبا د تورو په حساب تدوين سوې دى (۹۱) غزلي، (۲۳) رباعيات، (۹) اووه بيتي او (۱) چاربيتته راغلي دي. د ديوان په وروستۍ برخه کې (۱۵) مخسمونه راوړل سوي دي. د ديوان تر ختمېدو وروسته پر (۲۹-۷۲) مخو د عليخان څلور غزلي هم راغلي دي. ديوان د پښتونخوا په ليک دود، پرژپ، ادنا کاغذ، په نسخ بڼه چاپ سوې دى؛ او سريزه نه لري.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.3. (1.14163

Diwān-i-Pir Muḥamād Kandahāray

A copy of the Diwān, poetical works, of distinguished Afghān poet, Pir Muḥamād Kandahāray, comprised of *Gazāls*, *Rubāyāt*, *Haftbaitīs*, *Cārbaitīs* and *Muxamses*, (preceded by four *Gazāls* of Alī Xān (Delhi: n.p., 1886) pp. 69. 14163.d.3. (1

ديوان حافظ الپوری

شاعر: حافظ الپوري

خپروونکي: قاضي عبدالسلام زيارتي او حافظ محمد اسماعيل

د چاپ ځای: حجازي پريس، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۴۰م

ټول مخونه: ۱۷۲

موضوع: په دې ديوان کې قراني کيسې، د پيغمبرانو کيسې، د حضرت محمد (ص) د اصحابو او د ځينو پيرانو او اولياوو د کرامتونو او ځينو اسلامي مسألو په اړه منظوم بيانونه راغلي دي. دغه راز، د کتاب خپروونکي (قاضي عبدالسلام زيارتي) د ديوان د ځينو مخونو په لمنو کې، د قراني نصوصو، نبوي حديثونو او نورو معتبرو اسلامي ماخذونو په رڼا کې، د حافظ الپوري د غزلو او اشعارو تفسير وړاندي کړی دى.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بڼو لپاره، د الماری، دا نڅښې وگورئ:

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

دیوان خوشحال خان

شاعر: خوشال خان خټک

سموونکی: ډاکټر ه. و. بیلو، چې د خوشال خان خټک د لمسي (افضل خان خټک) د قلمي نسخې له مخې یې د دیوان د تصحیح او تنقیح چاري بشپړې کړي دي.

خپروونکی: نامالوم. کتاب د سلطان بخش داروغه په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: د جېلخاني مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۲۸۷هـ.ق / ۱۸۲۹م

ټول مخونه: ۲۰۷

موضوع: دا چاپ تر دغه مهاله، د خوشال خان خټک د دیوان تر ټولو بشپړ متن دی، چې پر غزلو او ترجیع بندو سربېره، څلور یځي هم پکښې چاپ سوي دي. دیوان د کښته پښتنو په لیک دود کښل سوی دی؛ او د چاپ کیفیت یې ښه نه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نڅښه:

d.13.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خوشال خان خټک د دیوان د خطي نسخو او د هغه د دیوان د ځینو غوره سوو بڼو د الماری، نڅښې دا دي:

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

.d.16.14163

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

Diwān-i-Xwašāl Xān

A complete copy of the Diwān, poetical works, of Xwašāl Xān Xaṭāk, incorporating his *Ġazals, Tarjebands and Rubāyāt*, Ed. Dr. H. W. Bellew from the manuscript of Afzāl Xān Xaṭāk, the grandson of Xwašāl Xān Xaṭāk (Peṣawār: .n.p., 1869) pp. 607

For full copies, both printed and manuscript, of the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk and a number of selected versions from his Diwān, see the following shelfmarks in the British Library

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

.d.16.14163

d.13.14163

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

له ديوان د احمد شاه ابدالي

شاعر: احمد شاه ابدالي (احمد شاه بابا)

ټولونکي: ه.ج. راوړتي

خپروونکي: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۱۳

موضوع: د احمد شاه بابا د ديوان دا کوچنی غورچاڼ د راوړتي د «گلشن روه» پر (۲۰۰-۲۱۲) مخو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.8.14163

د بریتیش کتابتون په نورو شعري غونډونو کي، د احمد شاه بابا د غوره سوو غزلو لپاره، د الماری دا نخبی وگورئ:

(d.6.(287-304.14163

(e.5.(363-364.14163

(e.9.(381.14163

په بریتیش کتابتون کي، د احمد شاه بابا د ديوان د قلمي نسخو د الماری نخبی:

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

La Diwān da Ahmád Šā Abdālī

Selected poems from the Diwān of Ahmád Šā Abdālī, popularly known as Ahmád Šā Ġāzī and Ahmád Šā Bābā, Gulshan-i-Roh, Comp. & Ed. H.G. Raverty (London: n.p., 1862) pp. 200-212. 14163.e.8)

For other printed versions of the selected poems from the Diwān of Ahmád Šā Abdālī, see the following anthologies, by various editors, in the British Library

(d.6.(287-304.14163

(e.5.(363-364.14163

(e.9.(381.14163

For a couple of manuscripts of the Diwān of Ahmád Šā Bābā, see the following

:shelfmarks in the British Library

I.O.MSS Pashto B20-Foll.170

B.M.Or.4494-Foll.147

له ديوان د خواجه محمد بنگښ

شاعر: خاجه/ خواجه محمد بنگښ

ټولونکی: ه.ج. راورتي

خپرونکی: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۶۰م

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: د خاجه/ خواجه محمد د ديوان دا غورچاڼې د راورتي د «گلشن رو» پر (۱۰۳-۱۱۸) مخو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خاجه/ خواجه محمد بنگښ د ديوان د ځينو نورو غورچاڼو لپاره، دا نخبې وگورئ:

(d.6.(326-48.14163

e.5.14163

e.9.14163

La Diwān da Xājā/ Xwājā Muhamád Bangáş

Selections from the Diwān of Xājā/ Xwājā Muhamád Bangáş, Gulshan-i-Roh ,
Comp.& Ed. Major H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860)
pp.103-18. 14163.e.8

For other selections from the *Diwān da Xājā/ Xwājā Muhamád Bangáş*, see the
following anthologies of Paştó poetry, in the British Library

(d.6.(326-48.14163

e.5.14163

e.9.14163

له ديوان د خوشحال خان خټک

شاعر: خوشال خان خټک

ټولونکی: ه.ج. راورتي

خپرونکی: سټيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۴۲

موضوع: د پښتو ادب د لوی بابا- خوشال خان خټک (۱۰۲۲-۱۱۰۰ هـ ق) د ديوان هغه غورچاڼ، چي راورتي دخپل «گلشن رو» پر (۳۱-۷۲) مخونو چاپ کړی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.8.14163

په بریتیش کتابتون کي، د خوشال خان خټک د ديوان د بشپړ متن او غورچاڼ د نورو بڼو لپاره د الماری دغه نخبې وگورئ:

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

d.13.14163

په بریتیش کتابتون کي، د خوشال خان خټک د ديوان د ځينو خطي نسخو د الماری نخبې:

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

Xwašāl Xān Xaṭāk La Diwān da

Selections from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk incorporated in the well-known Paštó anthology of *Gulšán-i-Roh*, Comp.& Ed. Major H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 31-72. 14163.e.8

For a full text of the Diwān and a number of other version of the selections from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk, see the following anthologies, both Paštó and English, in the British Library

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

d.13.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭāk, see the following shelfmarks in the British Library

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

له ديوان د عبدالقادر خان خټک

شاعر: عبدالقادر خان خټک - د خوشال خان خټک زوی

ټولونکی: ه.ج. راورټي

خپرونکی: سټیون آسټین او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۶۰م

ټول مخونه: ۱۳

موضوع: دا غورچاڼ د عبدالقادر خان خټک له ديوان څخه هغه غوره سوي غزلي دي، چي د ه.ج. راورټي د «گلشن رو» پر (۱۸۷-۱۹۹) مخونو چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.8.14163

د بریتیش کتابتون په ځینو نورو پښتو شعري منتخباتو کې، د عبدالقادر خان خټک د ځینو غوره سوو غزلو لپاره وگورئ:

(e.9.(386, 396-97.14163

(e.5.(370-71, 386-87.14163

په بریتیش کتابتون کې، د عبدالقادر خان خټک د دیوان د خطي نسخې د الماری نخبه:
B.M.Or.4232-Foll.77

د کمبریج پوهنتون په کتابتون کې، د عبدالقادر خان خټک د دیوان د خطي نسخې د الماری نخبه:

C.U.L.Add.319-Foll.16

La Diwān da Abdul Qādir Xān Xaṭāk

Being selections from the Diwān of Abdul Qādir Xān Xaṭāk, son of Xwaṣāl Xān Xaṭāk, Gulšān-i-Roh, Comp.& Ed. H.G.Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 187-99. 14163.e.8

For other selected versions from the Diwān of Abdul Qādir Xān Xaṭāk, see the following collections in the British Library

(e.9.(386, 396-97.14163

(e.5.(370-71, 386-87.14163

See a couple of manuscripts of the Diwān of Abdul Qādir Xān Xaṭāk, in the British Library and Cambridge University Library

B.M.Or.4232-Foll.77

C.U.L.Add.319-Foll.16

له دیوان د ملا عبدالرحمان سربنري [سربني]

شاعر: عبدالرحمان سربني (رحمان بابا)

ټولونکی: ه.ج. راوړتي

خپروونکي: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۳۱

موضوع: د پښتنو د خوږ ژبي او لوړ عارف شاعر - رحمان بابا (۱۰۴۲-۱۱۲۸هـ ق) له ديوان څخه د خو غزلو هغه غورچاڼې، چې د هـ.ج. راوړتي د «گلشن روڼ» پر (۱-۳۰) مخونو چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.8.14163

په بریتیش کتابتون کي، د رحمان بابا د ديوان د بشپړ متن او د هغه د ديوان د نورو شعري غورچاڼو، لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

په ځينو مشهورو برتانوي کتابتونو کي، د رحمان بابا د ديوان د قلمي نسخو لپاره، دا نخبې وگورئ:

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or.393

Or.4493

B.17

C.4

بوډليين کتابتون، اکسفورډ پوهنتون

اوسنی فهرست د خطي نسخې عنوان د خطي نسخې د الماری

نخښه

۹۳ دیوان رحمان 8 Ind.Inst.Misc.

La Diwān da Abdūrahmān Sarbaṇī

Selections from the Diwān, poetical works, of Muḷā Abdūrahmān Sarbaṇay, popularly known as Rahmān Bābā, *Gulšān-i-Roh*, Comp.& Ed. H.G.Raverty Hertford: Stephen Austin & Sons,1860) pp.1-30. 14163.e.8)

For full text and other selected versions of the Diwān, poetical works, of Rahmān Bābā, see the following anthologies in the British Library

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābā, see the following :shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or.393

Or.4493

B.17

C.4

Bodleian Library, Oxford University

.Present Cat. Ms. Title Ms. No

Ind. Inst. Misc.8 دیوان رحمان 93

دیوان سعادت

شاعر: سعادت

خپروونکی: غلام قادر او فضل حق

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۱۲هـ ق / ۱۸۹۸م

ټول مخونه: ۱۸

موضوع: په دې دیوان کې، لکه څنګه چې یې له نامه ښکاري، د خوږ ژبي شاعر- سعادت څو
ښایسته غزلي چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.4(5.14163

Diwān-i-Saādāt

A collection of several Ġazāls from the Diwān of Saādāt (Delhi: Ġulām Qādir &
(Fazal Haq, 1898) pp. 18. 14163.d.4(5

ديوان عبدالحميد

شاعر: عبدالحميد مومند، ماشو خېل (حميد بابا)

خپروونکی: اوميدوار رحمت کريم او اوميدوار رحيم

د چاپ ځای: حيدري مطبعه، بمبيي

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق / ۱۸۷۸م

ټول مخونه: ۱۳۸

موضوع: د حميد بابا د ديوان دا متن، د مولوي نور محمد او محمد حسين له خوا تدوين او سم
سوی دئ. په پای کې يې د قاضي ابراهيم صاب د مړينې د نېټې په اړه، د جناب فقير محمد فدا
ویرنه هم راغلي ده. د ديوان د الفبا تورو په ترتيب اوډل سوی دئ.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښي:

d.11.14163

(c.3(1.14163

په بريټيش کتابتون کې، د حميد بابا د غوره سوو غزلو د چاپي بڼو لپاره، د الماری دغه نڅښي
وگورئ:

(e.8.(73-102.14163

(d.6.(85-141.14163

(e.9.(365, 373, 381-382.14163

(e.5.(340, 352, 364-365.14163

(c.1(4.14163

VT 3760/a

d.15.14163

d.11.14163

په ځينو برتانوي کتابتونو کې، د حميد بابا د ديوان او ځينو نورو اثارو لپاره، د الماری دا نڅښي
وگورئ:

B.M.Or.4445-Foll.120

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands.Afghan 5-Foll.79

Diwān-i-Abdul Hamíd

A copy of the Diwān, poetical works, of Abdul Hamíd Mománd Māšoxel, generally known as Hamíd Bābā” Ed. Maulawí Núr Muhamád and Muhamád Husáin to which is added the elegiac poem of Faqír Muhamád Fidá on the death of Qāzí Ibrāhim Sāb (Bombay: Umaidwār Rahmat Karim & Umaidwār Rahim, (pp. 138. 14163.d.11 & 14163.c.3(1 (1878

For other versions of the selected poems from the Diwān of Abdul Hamíd :Momand, Māšoxel, see the following printed anthologies by various editors

(e.8.(73-102.14163

(d.6.(85-141.14163

(e.9.(365, 373, 381-382.14163

(e.5.(340, 352, 364-365.14163

VT 3760/a

d.15.14163

For a number of manuscripts of the Diwān and other works of Hamid Bābā, see the following shelfmarks in some British leading libraries

I.O.MSS.Pashto C.11-Foll.82

B.M.Or.4445-Foll.120

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands.Afghan 5-Foll.79

ديوان عبدالرحمن

شاعر: رحمان بابا

لومړی چاپ

غونډوونکی او مقابله کوونکی: مولوي احمد، د اشغور اوسېدونکی

سموونکی: پادري ت. پ. هیوز

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: سرکاري مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۲۹۳هـ/۱۸۷۷م

ټول مخونه: ۲۰۲؟

موضوع: د رحمان بابا دا دیوان د متن د سمون او نښه صحافت له امله تردې مهاله ډېر په زړه پوري چاپ دئ. ت. پ. هیوز د دیوان په اړه په خپل یادښت کې، رحمان بابا ته د افغانانو د ملي شاعر لقب استعمال کړی دئ.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.12.14163

دوهم چاپ

د دوهم چاپ په پای کې مخمسونه هم راغلي دي؛ خو د چاپ کیفیت یې بې خونده دئ.

غونډوونکی او مقابله کوونکی: نامالوم

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹هـ/۱۸۸۱م

ټول مخونه: ۲۰۲

(d.12(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د رحمان بابا د بشپړ دیوان او نورو شعري غورچاڼو د بېلابېلو بڼو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

په بریتیش کتابتون کي، د رحمان بابا د دیوان د بشپړ متن او د هغه د دیوان د نورو شعري غورچاڼو، لپاره، د الماری دغه نخښي وگورئ:

په ځینو برتانوي کتابتونو کي، د رحمان بابا د دیوان د قلمي نسخو لپاره وگورئ:

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

بودلین کتابتون، اکسفورډ پوهنتون

اوسنی فهرست د خطي نسخې عنوان د خطي نسخې د الماری

نخښه

۹۳ دیوان رحمان 8 Ind.Inst.Misc.

A full copy of the Diwān, poetical collections, of Muḷāʾ Abdufahmān Sarbaṇay, popularly known as Rahmān Bābāʾ , collated from the existing manuscripts by Maulawí Ahmád of Ašnaḡár, edited by Reved. T.P. Hughes, member of the Bombay Royal Asiatic Society and C.M.S. Missionary to the Afghans (Peshawar),
.two editions

1st ed. (Lahore: n.p., 1875) pp. 202. 14163.d.12

(2nd ed. (Delhi: Myā Muhamád Sahāf ,1881) pp. 202. 14163.d.12(1

For a complete printed copy and other selected versions from the Diwān, poetical
:works, of Rahmān Bābāʾ, see the the following shelfmarks in the British Library

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābāʾ, see the following
:shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

Bodleian Library, Oxford University

Present Cat. Title of the Manuscript Ms. No

Ind. Inst. Misc.8 دیوان رحمان

من دیوان عبدالرحمان

شاعر: رحمان بابا

ټولوونکی: ډاکټر برنهارډ ډورن

خپروونکی: د سپنټ پیټرزبرگ سلطنتي اکاډیمي

د چاپ ځای: سپنټ پیټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۹

موضوع: «من دیوان عبدالرحمان»، د رحمان بابا له دیوان څخه د ځینو غزلوهغه غورچاڼي دي، چي د برنهارډ ډورن د پښتو یا افغاني ژبي د منتخباتو پر (۲۸۵-۳۵۳) مخونو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.10.14163

په برتانوي کتابتونو کي، د رحمان بابا د دیوان د ځینو خطي او چاپي بڼو لپاره، د الماری دغه نخبی وگورئ:

Rylands. Afghan 14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

(e.8.(1-30.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.10.(285-353.14163

(e.5.(260-298.14163

(d.6.(1-50.14163

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

Min Diwān Abdu-Ṛahmān

A selection from the diwān of Abdu-Ṛahmān Sarbaṇay, generally known as Rahmān Bābā, A Chrestomathy of the Pushto or Afghan Language, Comp. & Ed. Dr.B. Dorn(St. Petersburg: St. Petersburg's Royal Academy, 1847) pp.285-353.

.e.10.14163

For a number of manuscripts and other printed versions of the Diwān of Ṛahmān .Bābā, see the following shelfmarks in some British libraries

Rylands.Afghan 14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

(e.8.(1-30.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.10.(285-353.14163

(e.5.(260-298.14163

(d.6.(1-50.14163

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

ديوان عبدالرحمن و بر حاشيه ديوان عبدالحميد

شاعران: رحمان بابا او حميد بابا

لومړی چاپ

خپروونکی: ديوان چهجوسينگه

د چاپ ځای: مفيد عام مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۱۰م

ټول مخونه: ۱۸۴

دوهم چاپ

خپروونکی: سادھو سينگه او سيواسينگه

د چاپ ځای: نولکشور پريس، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۱۰م

ټول مخونه: ۱۸۴

موضوع: په دې کتاب کې، لکه څنگه چې له نامه يې برېښي، د رحمان بابا ديوان د کتاب پر متن او د حميد بابا د ديوان ځينې برخې پر څنډو راغلي دي. سربېره پر دې، د کتاب پر (۱۸۲-۱۸۴) مخو هم د حميد بابا له ديوانه، ځينې غزلې پر اصلي متن چاپ سوي دي. کتاب په دوو ستونو کې، د الفبا د تورو په ترتيب اوډل سوی دی.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښه:

VT 3760/a

په بریتیش کتابتون کې، د رحمان بابا د دیوان د بشپړ متن او د هغه د دیوان د نورو شعري غورچاڼو، لپاره، د الماری دغه نخښې وگورئ:

d.9.14163

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د رحمان بابا د دیوان د ځینو خطي نسخو لپاره، د الماری دغه نخښې وگورئ:

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

بودلین کتابتون، اکسفورډ پوهنتون

اوسنی فهرست د خطي نسخې عنوان د خطي نسخې د الماری

نخښه

په بریتیش کتابتون کې، د حمید بابا د غوره سوو غزلو د چاپي بڼو لپاره، د الماری دغه نخبی وگورئ:

(e.8.(73-102.14163

(d.6.(85-141.14163

(e.9.(365, 373, 381-382.14163

(e.5.(340, 352, 364-365.14163

(c.1(4.14163

(c.3(1.14163

VT 3760/a

d.15.14163

d.11.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د حمید بابا د دیوان او ځینو نورو خطي اشارو لپاره، د الماری دا نخبی وگورئ:

I.O.MSS.Pashto C.11-Foll.82

B.M.Or.4445-Foll.120

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands.Afghan 5-Foll.79

Diwān Abduṛahmān wa bar Hāšīá Diwān Abdul Hamíd

A combination of two Diwāns, poetical works, in one volume, namely the Diwān of Rahmān Bābā on the text and the Diwān of Hamíd Bābā on the margins as well as pages 182-148 of the text, two editions

1st ed. (Lahore: Diwān Čajó Singh, 1910) pp. 184. VT 3760/a

2nd ed. (Lahore: Sādu Singh & Siwā Singh, 1910) pp. 184. VT 3760/a

For a complete printed copy and other selected versions of the Diwān of Rahmān
:Bābā, see the the following anthologies in the British Library

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābā, see the following
:shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

B.M.Or.4493-Foll.111

Bodleian Ms. Ind. Inst. Misc.8-Foll.85

For other selected versions of the Diwān of Abdul Hamīd Momand, Māšoxel, see
.the following printed anthologies in the British Library

(e.8.(73-102).14163

(d.6.(85-141).14163

(e.9.(365, 373, 381-382).14163

(e.5.(340, 352, 364-365).14163

VT 3760/a

d.15.14163

For a number of manuscripts of the Diwān and other works of Hamid Bābā
.see the following shelfmarks in some British leading academic libraries ,

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

B.M.Or.4493-Foll.111

ديوان عبدالرحمن عليه لرحمه الرضوان

شاعر: رحمان بابا

خپروونکی: نا مالوم. د عباد الله، صمد، قاضي فتح محمد او شيخ نورالدين په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: حیدري مطبعه، بمبئي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۲۰۹

موضوع: دا ديوان د الفبا د تورو په حساب اوډل سوی دی؛ خو نه يې چاله بېلابېلو نسخو سره پرتله کړی دی؛ او نه يې هم د رحمان بابا د ژوند او عرفاني نړۍ په اړه څه پرليکلي دي. د ديوان متن د نسخ په بنکلي بڼه خطاطي سوی دی؛ په پيل کي يې غزلي او په پای کي يې مخمسونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

d.9.14163

په بریتیش کتابتون کي، د رحمان بابا د ديوان د بشپړ متن او د هغه د ديوان د نورو شعري غورچاڼو، لپاره، د الماری دغه نخبني وگورئ:

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

په ځينو برتانوي کتابتونو کي، د رحمان بابا د ديوان د قلمي نسخو لپاره وگورئ:

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

B.M.Or.4493-Foll.111

Bodleian Ms. Ind. Inst. Misc.8-Foll.85

Diwān-i-Abduṛahmān Alairahmá Rizwān

Another copy of the Diwān of Muḥā Abdurahmān Sarbaṇay, commonly known as Rahmān Bābā encompassing his *Ġazáls and Muxamases* (Bombay: n.p., 1883) pp. d.9.14163.209

For a complete printed copy and other selected versions of the Diwān, poetical works, of Rahmān Bābā, see the the following anthologies

d.15.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābā, see the following

:shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

B.M.Or.4493-Foll.111

Bodleian Ms. Ind. Inst. Misc.8-Foll.85

ديوان عزيزى

شاعر: عبدالعزيز خان معلم

خيروونكى: ديوان تهاكر سينگه

د چاپ ځاى: لاهور

د چاپ کال: ۱۹۰۰م

ټول مخونه: ۲۳

موضوع: لکه څنګه چې يې له نامه مالومېږي، په دې ديوان کې د خورژبي شاعر- عبدالعزیز پښتو او اوردو غزلي راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.4(7.14163

Diwān-i-Azizí

A copy of the Diwān of Abdul Aziz Xān Mālim, containing his Paštó and Urdu (Ĝazáls (Lahore: Diwān Tākár Singh, 1900) pp. 63. 14163.d.4(7

من ديوان ميرزا خان انصاری

شاعر: ميرزا خان انصاري (اورمې)

ټولونکی: ډاکټر برنهار ډورن

خپرونکی: د سپنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډمي

د چاپ ځای: سپنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: د ميرزا خان د عرفاني غزلو دا مجموعه، د ب. ډورن «د پښتو يا افغاني ژبي د منتخباتو» پر (۷۳-۳۵۴) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

په برتانوي کتابتونو کې د ميرزا خان انصاري (اورمې) د ديوان د خطي او چاپي بڼو لپاره، د الماری دغه نڅښه وگورئ:

B.M.Or.4228-Foll.118

(AH 1101 (1689-90

I.O.MSS.Pashto B. 24-Foll.120

د خطي نسخې لمبر د بلومهارډ او بریتیش موزیم لمبر د اوسني فهرست لمبر

۷۰۲۰۴۴۹۷

(e.8.(119-132.14163

(e.9.(384-85.14163

(e.5.(368-69.14163

(d.6.(51-84.14163

Min Diwān-i-Mirzā Xān Ansārī

A collection of the selected Ġazāls from the mystically rich Diwān of Mirzā Xān Ansārī ‘Ormār’, A Chrestomathy of the Pushto or Afghan Language, Comp.& Ed. Dr. B. Dorn (St. Petersburg: St. Petersburg’s Royal Academy, 1847) pp. 354-73.

e.10.14163

For other printed versions and manuscripts of Mirzā Xān Ansārī’s Diwān, see the following shelfmarks in some British academic libraries

B.M.Or.4228-Foll.118

(AH 1101 (1689-90

I.O.MSS.Pashto B. 24-Foll.120

I.O.MSS.Pashto B.19-Foll.112

.Ms. No. Blumhardt’s & B.Mu. No. Present Cat

70 20 4497

(e.8.(119-132.14163

(e.9.(384-85.14163

(e.5.(368-69.14163

(d.6.(51-84.14163

ذخيرة القراء

دا کوچنی رسالہ د «قواعد تجوید» تر سرلیک لاندی چاپ سوې ده.

لیکوال/مؤلف: حاجي...؟

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، دیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق

ټول مخونه: ...؟

موضوع: د قرآن د سم لوستلو یا تجوید د قواعدو او اصولو په اړه.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.10.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د تجوید په اړه، د الماری نخبی وگورئ:

ورتل القرآن ترتیلا المسمى به قانون القراءة:

(e.7.(4.14163

قواعد تجوید:

(b.10.(1.14163

رموز او قاف قرآن:

(b.10.(1.14163

مقدمه جزئی:

(b.4.(2.14163

Zaxirát-ul-Qurā'

A brief exposition on the rules and principles of *Tajwíd*, the proper recitation of the Holy Qurān, by Hājj...? published as a part of “*Qawā'id-i-Tajwíd*” (Delhi: Myā (Muhamád Sahāf, 1878) pp...? 14163.b.10.(1

See the following terse tracts on the rules and principles of *Tajwid* in the British Library:

(*Ramuz-i-Auqāf-i-Qurān*: 14163.b.10.(1

(*Muqadamá-i-Jazrí*: 14163.b.4.(2)

(*Qawā'id-i-Tajwíd*: 14163.b.10.(1)

(*Waratil-ul-Qur'āna Tartilā, Musamā ba Qānun-i-Qirā'āt*: 14163.e.7.(4)

د رحمان بابا ديوان

شاعر: رحمان بابا

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۱۹۸

موضوع: د رحمان بابا د ديوان د دې چاپ پر وروستيو لسو مخو، د حميد بابا ځيني غزلي هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

d.15.14163

په بریتیش کتابتون کې، د رحمان بابا د ديوان د بشپړ چاپي متن او د هغه د ديوان د نورو شعري غورچاڼو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(a.3.(1.14163

(d.12(1.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābā, see the following
:shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

Bodleian Library

.Present Cat. Ms. Title Ms. No

Ind.Inst.Misc.8 دیوان رحمان 93

Da Rahmān Bābā Diwān

A complete copy of the Diwān of Mulā Abdurahmān Sarbaṇay, popularly known as Rahmān Bābā to which is added a number of Ġazāls from the Diwān of Abdul Hamid Momānd Māšoxel (Delhi: Ġulām Mursalīn, 1883) pp. 198. 14163.d.15

For a complete printed copy and other selected versions from the Diwān, poetical :works, of Rahmān Bābā, see the the following anthologies

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a complete printed copy and other selected versions of the Diwān, poetical
works, of Rahmān Bābā, see the the following anthologies in the British Library

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Rahmān Bābā , see the following
shelfmarks in some British leading libraries

Rylands. Afghan 14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

رساله رد وهابی

لیکوال/ مؤلف: ملا گل احمد د پجگی- تپه داؤد اوسپدونکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: مصطفایی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۲۷

موضوع: په دې رساله کې، لکه څنگه چې له نامه یې ښکاري، د وهابیه طریقی د مشر او بنسټ ایښوونکي (محمد بن عبدالوهاب) عقاید او نظریې رد سوي دي. رساله د محمد رفیق د «روضه النعیم» د (۲۵-۳۹) مخو پر لمنو چاپ سوې ده. باید یادونه وکړو، چې تر دې رسالې مخکې هم، د کندهار نامتو عالم، لیکوال او خپرونکی- قاضي غلام محمد هوتک (په قاضي غلام مشهور) د هند د عالمانو په استفتا کې، د «رد وهابیه» په نامه د محمد بن عبدالوهاب د بېلابېلو نظریو پر خلاف یوه لیکنه کړې ده، چې خطي نسخې یې له ځینو افغان خپرونکو او لیکوالو سره خوندي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.4(9.14163

Risālā-i-Rād-i-Wahābī

A concise discourse on the refutation of creed and doctrines of Muḥamād son of Abdul Wahāb by Ahmad of Pajgi-i-Tapā-i-Dāūd (Prior to this work another treatise entitled “*Rād-i-Wahābīā*” on the same topic, in response to Islāmic scholars of India, had been written by a distinguished scholar, author and researcher of Kandahār, Qāzī Gulām Muḥamād Hotāk, generally known as Qāzī Gulām, the manuscripts of which are still kept with some Afġān authors and research-fellows.) published on the margins of “*Rauzāt-ul-Nāīm*” (Lahore: Syed Ahmād and (Gwal/Gul Ahmād, 1889) pp. 39-65. 14163.b.4(9

رساله عاق نامه

لیکوال/ مؤلف: محمد رفیق

خپروونکی: میا عبدالرحمان او میا عبدالخالق

د چاپ ځای: دین محمدی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۱۸

موضوع: دا کوچنۍ رساله د بېلابېلو اسلامي ماخذو او سرچینو په حواله، د ځینو دیني، فقهي او اخلاقي مسائلو په باره کې، د «حقیقه الاسلام بزبان افغانی» د (۱۴-۳۱) مخو پر حاشیو، په پښتو نظم کښل سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f3

Risālā Āq-Nāmā

A terse discourse on a number of religious and moral issues from Islāmic point of view, by Muḥamād Rafīq published on the margins of pages 14-31 of another treatise entitled “*Ḥaḳīqāt-ul-Islām ba Zabān-i-Afḡānī*” (Lahore: Myā Abdufahmān & Myā Abdul Xāliq, n.d.) pp. 18. Pashto f3

رساله مانع تمباکو

لیکوال/ مؤلف: محمد رفیق

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: مصطفایی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵ هـ ق

ټول مخونه: ۱۰

موضوع: په دې وره رساله کې، چې د «روضه النعیم» د (۱۸-۲۷) مخو پر عمودي څنډو چاپ سوې ده، تر حمد وروسته د تمباکو د بېلابېلو تاوانو او ضررونو په اړه منظوم بیانونه راغلي دي؛ او په ځینو ځایونو کې یې د خپلو ادعاوو د ثبوت لپاره د عالمانو ویناوي هم راوړي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.4(9.14163

Risālā-i-Māne Tambākú

A brief treatise on the hazards and menaces of tobacco, in verse, by Muḥamād

Rafiq published on the margins of “*Rauzát-ul-Naím*” (Lahore: n.p., 1889) pp. 18-

(b.4(9.14163.27

رساله مانع سرود

ليکوال/ مؤلف: محمد رفيق

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: مصطفایي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچنۍ رساله کې، چې د «روضه النعیم» د (۲۸-۳۹) مخو پرځنډو لیکل سوې ده، تر حمد وروسته، د اسلامي احکامو په رڼا کې، د ساز او سرود د حرمت په اړه خبرې سوي دي. لیکوال، د کتابگوټي په ځینو برخو کې، د علماوو او مجتهدینو په مقولو هم استناد کړی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.4(9.14163

Risālā-i-Māne-i-Surūd

A brief exposition regarding the prohibition of playing music based on the strict religious code of Islām (On the contrary, a number of Sufi orders praise music and dancing) by Muhamád Rafiq, published on the margins of “*Rauzát-ul-Naím*”(Lahore: Syed Ahmád and Gwal/Gul Ahmád., 1889) pp. 28-39. 14163.b.4

(9)

رشید البیان

ليکوال/ مؤلف: عبدالرشید-د سلطان حسین زوی-د عبدالرحیم لمسی. له دې اثر سره نوري رسالې هم ملګري دي، چې هره یوه یې ځانته بېل لیکوال/ مؤلف لري.

لومړی چاپ

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ٢٤

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.16(1.14163

دوهم چاپ

خپروونکي: حاجي محمد امير

د چاپ ځای: مرتضوي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ١٢٩٣هـ ق / ١٨٧٢م

ټول مخونه: ٧٢

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.7.(2.14163

دریم چاپ

دریم چاپ د «رشید البیان بزبان افغانی مع رسائل دیگر بزبان افغانی» په نامه خپور سوی دی.

خپروونکي: قاضي فتح محمد او شريکان

د چاپ ځای: حیدري مطبعه، بمبيي

د چاپ کال: ١٢٩٨هـ ق / ١٨٨١م

ټول مخونه: ١١٢

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.14.14163

خلرم چاپ

خپروونکي: غلام مرسلين

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ١٣٠٠هـ ق / ١٨٨٣م

ټول مخونه: ٥٢

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخښه:

(b.4(6.14163

موضوع: «رشید البیان» د هغه کتاب نوم دی، چې د اسلام د بېلابېلو دیني او فقهي مسألو په اړه کښل سوی دی. لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، د «رشید البیان» له ځینو چاپونو سره د نماز مترجم، صدوسی مسألې، شمائل نامې، وفاتنامې، حکایت رسول الله، پنج گوهر او نور نامې په نامه نوري کوچنۍ منظومې رسالې هم ملګري دي، چې ځینې یې د کتاب پر متن او ځینې یې پر لمنو چاپ سوي دي.

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د «رشید البیان» د خطي نسخو د الماری، نخښې:

I.O.MSS.Pashto B.21

I.O.MSS.Pashto B.14

I.O.MSS.Pashto B.11

I.O.MSS. Pashto B.11-Foll.52

Rylands Afghan 10-Foll.49

B.M.Or.5888-Foll.61

I.O.MSS. Pashto B.14-Foll.66

S.O.A.S. Ms. 41379-Foll.53

T.C.D. Ms. M5. 24-Foll.32

I.O.MSS. Pashto B.27-Foll.40

I.O.MSS. Pashto B.26-Foll.51

C.U.L.Or.1352-Foll.131

Rašíd-ul-Bayān

A popular catchall treatise on the various religious and legal aspects of Islāmic system by Abdufašíd son of Sultān Husáin to which are appended a number of succinct expositions such as “*Namāz-i-Mutarjim*”, “*Sad-u-sí Masalá*”, “*Šamāil-Nāmá*”, “*Wafāt-Nāmá*”, “*Hikāyát-i-Rasululā*”, “*Panj Gauhár*” and “*Nur-Nāmá*” on the margins by different authors, all in verse, various editions

(1st ed. (Delhi: Ğulām Mursalín, 1874) pp. 64. 14163.b.16(1

(2nd ed. (Delhi: Hājī Muhamād Amīr, 1876) pp. 72. 14163.b.7.(2

3rd ed. (Bombay: Qājī Fatəh Muhamād & Partners, 1881) pp. 112. 14163.d.14

(4th ed. (Delhi: Ğulām Mursalīn, 1883) pp. 52. 14163.b.4(6

For a number of manuscripts of “*Rašīd-ul-Bayān*”, see the following shelfmarks in
:these British libraries

I.O.MSS.Pashto B.21

I.O.MSS.Pashto B.14

I.O.MSS.Pashto B.11

I.O.MSS. Pashto B.11-Foll.52

Rylands Afghan 10-Foll.49

B.M.Or.5888-Foll.61

I.O.MSS. Pashto B.14-Foll.66

S.O.A.S. Ms. 41379-Foll.53

T.C.D. Ms. M5. 24-Foll.32

I.O.MSS. Pashto B.27-Foll.40

I.O.MSS. Pashto B.26-Foll.51

C.U.L.Or.1352-Foll.131

رموز اوقاف قرآن

دا کوچنی رساله د یوې بېلې لیکنې په توګه د «قواعد تجوید» تر سرلیک لاندې چاپ سوې ده.

لیکوال/مؤلف: ...؟

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق

ٲول مخونه: ... ؟

موضوع: دا كوچنى رساله هم د قرآن كريم د سم لوستلو يا تجويد قواعد او اصول بيانوي.

ٲه بريٲيش كتابتون كي د المارى نخبه:

(b.10.(1.14163

ٲه بريٲيش كتابتون كي، د تجويد د قواعدو ٲه تراو، د نوري خٲرني لٲاره دغه اثار وگورئ:

ورٲيل القرآن ٲرتيلا المسمى به قانون القراءة:

(e.7.(4.14163

ذخيرة القراء:

(b.10.(1.14163

قواعد تجويد:

(b.10.(1.14163

مقدمه جزرى:

(b.4.(2.14163

Ramuz-i-Auqāf-i-Qurān

A treatise on the rules and principles of *Tajwīd*, the proper recitation of the Holy Qurān, by...? published as a separate appendix on the margins of “*Qawāid-i-Tajwīd*” (Delhi: Myā Muḥamād Sahāf, 1878) pp...? 14163.b.10.(1

See the following curt expositions on the rules and principles of *Tajwid* in the British Library

(*Zaxirāt-ul-Qurā*: 14163.b.10.(1

(*Muqadamā-i-Jazrī*: 14163.b.4.(2

(*Qawāid-i-Tajwīd*: 14163.b.10.(1

(*Waratil-ul-Qurāna Tartilā, Musamā ba Qānūn-i-Qirāat*: 14163.e.7.(4

روضه النعيم

ليکوال / مؤلف: محمد رفيق

خپروونکی: سيد احمد او گل احمد

د چاپ ځای: مصطفایي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق / ۱۸۸۹م

ټول مخونه: ۷۱

موضوع: د «روضه النعیم» اثر د اسلامي عقایدو او عباداتو د بېلابېلو مسألو په اړه، په اووه ویشتنو څپرکو کې، په نظم لیکل سوی دی. د کتاب په پیل کې تر حمد وروسته د ټولو څپرکو (بابو) منظم فهرست وړاندې سوی دی. د «روضه النعیم» پر څنډو، د «تحفة الاخبار» (۲-۱۸)، «رسالة مانع تمباکو» (۱۸-۲۷)، «رسالة مانع سرود» (۲۸-۳۹)، «رسالة رد وهابی» (۳۹-۲۵)، «عجب العجائب و ترجمه ابجد» (۲۲-۷۱) په نامه بېلابېلي کوچني رسالې هم راغلي دي، چې هره یوه یې بېله مسأله څېړي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.4(9.14163

Rauzát-ul-Náim

A catchall treatise on the various matters of Islāmic theology and law, arranged in 27 chapters with full index of all contents by Muhamád Rafiq, in verse to which are added a number of terse expositions such as “*Tuhfát-ul-Axbār*” (2-18), “*Risālā-i-Māne Tambākú*” (18-27), “*Risālā-i-Māne-i-Surúd*” (28-39), “*Risālā-i-Rád-i-Wahābí*” (39-65), “*Ajb-ul-Ajāib wa tarjamá-i-Abjád*” (66-71) discussing different topics from Islāmic point of view on the margins (Lahore: Syed Ahmád and (Gwal/Gul Ahmád., 1889) pp. 71. 14163.b.4(9

ریل نامه

ليکوال / مؤلف: ملا نعمت الله

خپروونکی: ديوان رتن سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۱۳هـ ق / ۱۸۹۲م

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: ریل نامه د هغو شعرونو مجموعه ده، چې د حقاني معرفت او سلوک په اړه ویل سوي دي.

همدغه راز، په رساله کي د شرابو، چرسو او بنگو د غندنې په مقصد، د ځينو شاعرانو پښتو او اوږدو نظمونو راغونډ سوي دي. د رسالې په يوه بله برخه کي، د عاشق او معشوق منظوم سوال او جواب هم بيان سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(d.4(3.14163

Rél-Nāmá

A collection of mystic poems by Mulā Nematulā to which are subjoined a number of verses on the condemnation of drinking alcohol, using hashish and henbane by different authors, in Paṣṭó and Urdu, and a metrical catechism of two lovers (Delhi:

(Diwān Ratán Singh, 1896) pp. 16. 14163.d.4(3

زبور د داؤد

دوهم چاپ

ژباړونکی: تامس جان لي ماير

خپروونکي: بي. انډايف. بي. ايس.

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۸۲م

ټول مخونه: ۱۳۲

موضوع: لکه څنگه چي له نامه يې مالومېږي په دې کتاب کي د داوود (ع) د سپېڅلي کتاب- زبور پښتو ژباړه راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

aa.2.14163

په بریتیش کتابتون کي، د نورو مسيحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نخبې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نڅښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Zabúr da Dāúd

Rev.T.J.L. Mayer's Paṣtó version of the book of Psalms(London: B.& F.B.S., pp.136. 14163.aa.2 (1882

For other Christian works, printed and hand-written, rendered into Paṣtó, see the following shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

زر پښتو اصطلاحوي او جوملې

ليکوال/مؤلف: ادورد هووډ شرفن باکسر

خپروونکی: پوځي مطبعه

د چاپ ځای: نونبار

د چاپ کال: ۱۸۹۹م

ټول مخونه: ۵۷

موضوع: دا کتاب د پښتو ژبې د کښته او لوړې درجې ازموينو برخه والو ته، د يوه درسي کتاب په توگه کښل سوی دی. د کتاب په پيل کې، يوه لنډه سرريزه راغلي ده، وروسته د بېلابېلو موضوعاتو په اړه، پښتو او انگرېزي جوملې راغلي دي. د جوملو ليک دود، عبارت او بيان ټول د کښته پښتونخوا په لهجه کښل سوی دی. په ځينو ځايونو کې، د پښتو جوملو مانا او مفهوم روښانه نه دی.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(e.3(2.14163

One Thousand Pushtu Idioms and Sentences

Being a textbook for the use of candidates for the lower and higher standard examinations of Paštó language, Comp.E.H.S. Boxer (Naušār: Military Press,

زما کوچني زوی ته لولو (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمټیډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۳

موضوع: دا د کښته پښتنو د یوه شعر انگرېزي ژباړه ده، چې د «Lute and Scimitar» پر (۲۷-
۲۹) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخبه:

Pashto f 101

Lullaby to my little son

The English translation of a lullaby by the southern Afġāns near the Xaibār Pass,
Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark
Ltd., 1928) pp. 27-29. Pashto f 101

زمن خان وزیري (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمټیډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۳

موضوع: دا د کښته پښتنو د وزیرو د یوې بدلې انگرېزي ترجمه ده، چې د «Lute and Scimitar»
پر (۲۱-۵۹) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 101

Zamoon Khan [Zamand/ Zaman Xān] , The Wazirí

The English translation of a Waziri ballad by the southern Afghāns, accredited to Zaman Xān Wazirí, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 59-61. Pashto f 101

ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه)

شاعر: خوشال خان خټک

غونډوونکي: حشمد عبدالله

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: د خوشال خان خټک د شعر دا انگرېزي ژباړه د «Lute and Scimitar» نومي اثر پر (۵۳-۵۴) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 101

د خوشال خان خټک د دیوان د ځینو نورو غوره سوو غزلو د انگرېزي ژباړې لپاره وگورئ:

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

.d.16.14163

Thee do I ask for help

The English translation of a poem by Xwašāī Xān Xaṭāk , Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 53-54.

Pashto f 101

For other English versions of selected poems from the Diwān of Xwašāī Xān

:Xaṭák, see the following shelfmarks

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

ستا وصال ته بې تابه (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبدالله

خپروونکی: پېسن او کلارک لیمیتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۱

موضوع: د کنبسته پښتنو یو شعر، چې د «Lute and Scimitar» پر (۵۱) مخ چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 101

Breathless with the desire

The English translation of a poem by anonymous poet of the southern Afghāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd.,

p. 51. Pashto f 101 (1928

د سربنو شجره

لیکوال/ مؤلف: افضل خان خټک- د خوشال خان خټک لمسی

ژباړونکی: تریور چیچلی پلاوډن

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.5.14163

موضوع: د سرېنو دا شجره د افضل خان خټک له «تاریخ مرصع» څخه اخیستل سوې ده، چي د ت. چ. پلاوډن د «ترانسلیشن آف د کلید افغاني» د (۲۰۸-۲۰۹) مخو ترمنځ، ځای پر ځای سوې ده.

په همدې اثر کي، د ځینو نورو پښتني قبیلو د شجرو پېژندنې لپاره دغه نخبه وگورئ:

د یوسفزو او مندرېو شجره: e.5.14163

The Genealogy of Sherbun/ Sarbani Afghans

A genealogical account of *Sarbans or Sarbanī Afghāns*, agreeably to the “*Tārīx-i-Murasá*” or the Bejewelled Chronicles by Muhamád Afzál Xān Xaṭák incorporated in “*Traslation of the Kalid-i-Afghaní*” by T.C. Plowden (Lahore: n.p., 1875)

without pagination, inserted between pp. 208-209. 14163.e.5

سلسله افغاني

لیکوال/ مؤلف: خیر محمد

خپروونکی: مولوي خدایار او نور احمد

د چاپ ځای: ویکتوریا پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق/ ۱۸۸۷م

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: په دې کتابگوټي کي، تر حمد او نعت وروسته د قادريه تصوفي طریقي د بېلابېلو پیرانو او خلیفه گانو لنډه منظومه تذکره راغلي ده، چي ددې طریقي د شیخانو او مرشدانو د پېژندگلوۍ لپاره ارزښتناک سند گڼل کیږي. د رسالې په پای کي، په نستعلیق خط، څو پارسي مناجاتو ته هم ځای ورکړل سوې دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4(8.14163

Silsilá-i-Afghānī

A concise metrical biography of a number of spiritual leaders of the Qādiryá Sufi order to which is appended a collection of Munājāts, religious poems, in Persian, by Xair Muhamád (Lahore: Maulawí Xudāyār & Nur Ahmád, 1887) pp. 20.

(b.4(8.14163

سوال و جواب افغانی معۀ ترجمۀ انگریزی و هندوستانی

لیکوال/ مؤلف: مولوی محمد اسماعیل خان - د پنجاب پوهنتون علمی غړی

خپروونکي: مولوی کرم بخش

د چاپ ځای: اسلامیہ مطبعہ، لاہور

د چاپ کال: ۱۸۹۰م

ټول مخونه: ۳۲۱

موضوع: تر لنډې سریزې وروسته یې، د لمبر په حساب انگریزي جوملې په اوردو او پښتو ترجمه کړې دي؛ او تر څنگ یې په جوملو کې، د مهمو پښتو ټکو انگریزي بڼه هم په جلا ډول لیکلې ده.

د پښتو، اوردو او انگریزي ژبو د مینه والو لپاره په زړه پوري کتاب دی. دا کتاب پر کوچنۍ جیبې گچه چاپ سوی دی؛ او د صحافت له پلوه هم بڼه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

g.1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو، اوردو او انگریزي ژبو د زده کړې په مقصد د ځینو نورو لیکل سوو اثارو لپاره، د الماری دا نڅښې وگورئ:

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

Swāl wa Jawāb-i-Afgānī maā-i-Tarjamā-i-Angrezī wa Hindustānī

A useful multi-lingual book, including English sentences with Paštó and Urdu translations and the English version of some important Paštó words and idioms designed for the use of Paštó, Urdu and English students, by Maulawí Muhamád Ismāil Xān, a research fellow at Panjāb University (Lahore: Maulawí Karím Baxš, pp. 361. 14163.g.1 (1890

:For other similar works, see the following shelfmarks in the British Library

e.1.14163

(e.6(1.14163

(e.7(1.14163

(e.7(2.14163

(e.7(3.14163

سير السالكين، حصه اول

ليکوال/ مؤلف: يوحنا بُنين

ژباړونکي: پادري تامس جان لي ماير، چي کتاب يې د قاضي عبدالرحمان (د پښتو ژبي د مشهور ليکوال - د قاضي احمد جان مردانه پلار) په کومک له انگرېزي څخه په پښتو ژباړلي دي.

خپروونکي: نا مالوم. کتاب د پادري رجب علي په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: امرتسر

د چاپ کال: ۱۸۷۷م

ټول مخونه: ۲۹۴

موضوع: دا کتاب، په حقيقت کي د مسيحي ډکټورينو او لارښوونو پر بنسټ، د معرفت او عرفان په لار کي د هغه روحاني سفر کيسه ده، چي په خوب کي ليدل سوې ده. کتاب، د نصراني دين د تقوا، خداي پېژندنې، عرفاني ښېگڼو او ښکيو په اړه کښل سوی دی؛ او مقصد يې مسيحييت ته د لوستونکو هڅول دي. دا کتاب، د کابل امير ته اهدا سوی دی؛ او د امير المؤمنين او خلفای راشدين د وارث په توگه يې يادونه سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

a.4.14163

په بریتیش کتابتون کي، د نورو مسيحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نڅښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71cc4

Sair-ul-Sālikīn, Hisā-i-Awal

Part I of the pilgrim's progress, a Gnostic story on the virtues and merits of Christianity, by Yuhanā Bunyan translated from English into Paṣṭó by Rev.T. J. L. Mayer with the assistance of Qāzī Abdu Rāhmān (Amretsir: n.p., 1877) pp. 294.
a.4.14163

For a number of Christian printed works rendered into Paṣṭó, see the following
shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

For a number of manuscripts of the Christian works rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the British Library

Or 9729

Or 71 b10

Or 71cc4

د شازاده بهرام او گل اندامي بدله

شاعر: فياض

ژباړونکی او لمن لیکوونکی: ت. چ. پلاوډن

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

ټول مخونه: ۲۱

موضوع: دا خوږه فولکوریکه کیسه د کلید افغاني د انگرېزي ژباړي (ټرانسلېشن آف د کلید افغاني) پر (۲۰۹-۲۵۹) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.5.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د شازاده بهرام او گل اندامي د رومانتيکي کیسي د خطي او چاپي بڼو لپاره د الماری دا نخبې وگورئ:

په بریتیش او جان رایلنډز کتابتونو کې، د خطي نسخو د الماری نخبې:

B.M.Or.4500-Foll.93

Rylands.Afghan 6-Foll.24

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

د لندن پوهنتون د ختيزو او افريقايي څېړنو د پوهنځي (S.O.A.S) په کتابتون کې، د قلمي نسخې د الماری نڅېبه:

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

په بریتیش کتابتون کې، د دې کیسې د ځینو چاپي بنو د الماری نڅېبه:

(C.1.(2.14163

(C.16.(2.14163

(C.16.(3.14163

(e.9.(241-295.14163

Da Šāzādā Bahrām aw Gwal/Gul Andāmi Badala

An English version of the ballade of Šāzādā Bahrām aw Gwal/Gul Andāmá by .Fayāz Trans. & Annots. T.C. Plawdon (Lahore: n.p., 1875) pp. 209-259. 14163.e.5

For other versions, printed and manuscripts, of the story of “Šāzādā Bahrām aw Gwal/Gul Andāmá”, see the following shelfmarks in some British academic libraries:

I.O.MISS Pashto D.2-Foll.31

B.M.Or.4500-Foll.93

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

Rylands.Afghan 6-Foll.24

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

(C.1.(2.14163

(C.16.(2.14163

(C.16.(3.14163

شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی

لیکوال/ مؤلف: حافظ محمد شفیع

خپروونکی: مفتي محمد

د چاپ ځای: آفتاب مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۲۹۲هـ ق/ ۱۸۷۵م

ټول مخونه: ۳۲

موضوع: په دې کتابگوټي کې، لکه څنګه چې له نامه يې ښکاري، د مستخلص د بيتونو لغوي ژباړه او ادبي شننه راغلي ده؛ خو د ترجمې او بيان ژبه يې ډېره پېچلې ده. پښتو رباعيات يې هم څه خاصه دلچسپي نه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.4(1.14163

Šarhi Abyāt-i-Mustaxlās wa Rubāyāt Afġānī

A Paštó translation and annotation of the well-known Arabic work “Mustaxlās” by (Hāfīz Muḥamād Šafe(Peṣawār: Muftī Muḥamād, 1875) pp. 32. 14163.b.4(1

شرح ابیات ملا جامی

لیکوال/ مؤلف: مولانا عبدالرحمان جامی

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکی: نا مالوم. اثر د پیاري لال په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: د دې کوچني کتابگوټي پر لومړيو څلور لسو مخو، د مولانا جامي د عربي شعرونو منظومه پښتو ژباړه او شرحه راغلي ده. پر وروستيو دوو مخو (۱۴-۱۲) د «ترجمه منظومه کحل بزبان افغانی» تر عنوان لاندې يوه بېله ليکنه چاپ سوې ده. د همدغو مخو پر بعلي څنډو د کحل

منظوم بیان ته ځای ورکړل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(a.34.(4.14163

Šarh-i-Abyāt-i-Mulā Jāmī

The annotated Paṣṭó translation of Mulā Abdufahmān Jāmī's Arabic verses, by anonymous interpreter to which is attached another succinct tract with annotations, in verse, entitled "*Tarjamá-i-Manzúmá-i-Kuhāl ba Zabān-i-Afġānī*" on pages 14-

(Delhi: n.p., 1883) pp. 16. 14163.a.34.(4) 16

شش قفل

لیکوال/ مؤلف: نا مالوم

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: مرتضوي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

موضوع: «شش قفل» هم د «هفت هیکل» په څېر د اسلامي دوعاوو یوه کوچنۍ مجموعه ده، چې د «نصیحت البیان افغانی» پر (۷۵-۷۶) مخو چاپ سوی ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.4.(4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو اسلامي دوعاوو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

(b.4.(7.14163

(b.13.(4.14163

)b.4.(4.14163

(b.4(9.14163

d.10.14163

Šāš Qufāl

A collections of Islamic supplications and a terse metrical account on their virtues,

published as a separate attachment on the margins of “*Nasihāt-ul-Bayān Afġānī*” by
anonymous author (Delhi: Syed Qasim Šā, 1878) pp. 21-65

(b.4.(4.14163

For other printed versions of some Islamic supplications rendered into Paštó, see
the following shelfmarks in the British Library

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

)b.4.(4.14163

(b.4(9.14163

d.10.14163

شمائل نامه

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى

خپروونکى: غلام مرسلين

د چاپ ځاى: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۴

موضوع: دا کوچنۍ رساله گۍ، چې د «رشيد البيان» پر (۲۷-۳۰) مخو چاپ سوې ده، د حضرت
پېغمبر (ص) د نېکو اخلاقو، خويونو، بنايست او نورو طبيعي ځانگړتياوو په باره کې، په پښتو
نظم خبرې کوي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.16(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د شمایل نامې د ځینو نورو چاپي بڼو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

(d.8.(5.14163

(b.16.(3.14163

b.9.14163

b.11.14163

(b.4.(4.14163

Šamāil-Nāmá

A brief tract on the natural dispositions and qualities of Prophet Muhamád p.b.u.h.) by Axwan Darwezá Nangarhārí, in verse, published on the margins of *Rašíd-ul-Bayān* (Delhi: Ğulām Mursalín, 1874) pp. 27-30. 14163.b.16(1), (b.7.(2), 14163.d. & 1414163.b.4(6.14163

For other versions of *Šamāil-Nāmá*, see the following shelfmarks in the British Library

(d.8.(5.14163

(b.16.(3.14163

b.9.14163

b.11.14163

(b.4.(4.14163

شونډي دي راکه (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نا مالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۱

موضوع: د لرو پښتنو يو شعر، چي د «Lute and Scimitar» پر (۵۱) مخ چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Give me your lips

The English translation of a poem by the southern Afġāns, Lute and Scimitar,
Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) p. 51.

Pashto f 101

شهزاده بهرام و گل اندام

لومړی چاپ

ژباړونکی: فیاض، چي اثريې له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلي دي

خپروونکی: ميا محمد اکبر

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۴۴

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.16.(2.14163

دوهم چاپ

ژباړونکی: فیاض

خپروونکی: چهجو سينگه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.16.(3.14163

دریم چاپ

دریم چاپ، د «قصه شهزاده بهرام او گل اندام» په نامه خپور سوی دی؛ او په پای کې یې د ملا احمد یوه غزله هم راغلي ده.

ژباړونکی: فیاض

خپروونکی: چهجو سینګه

د چاپ ځای: فتح الکریم مطبعه، بمبئی

د چاپ کال: ۱۳۰۷ هـ ق

ټول مخونه: ۴۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.1.(6.14163

خلرم چاپ

خلرم چاپ د «شهزاده بهرام او گل اندام» په نامه خپور سوی دی.

ژباړونکی: فیاض

خپروونکی: میا شریف

د چاپ ځای: مفید عام مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۲ هـ ق/۱۹۰۴ م

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pahsto f 29

پینځم چاپ

د دې کیسې پینځم چاپ د «بهرام وگل اندام المشهور به قصه ترابان» په نامه په منظومه بڼه خپور سوی دی.

لیکوال: امان

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: اسلامي پريس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۰هـ ق/ ۱۹۱۲م

ټول مخونه: ۵۲

بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

Pashto f 12

شپږم چاپ

شپږم چاپ د «غزلیات شیرین و قصه شهزاده بهرام افغانی» په نامه خپور سوی دی.

د دې چاپ پر لومړیو پینځو مخو د زرداد څو بنکلي غزلي، وروسته د شازاده بهرام او گل اندامی کیسه، پر (۲۴-۲۲) مخو د رباعیاتو تر سرلیک لاندې د زرداد غزلي، پر (۲۲-۳۰) مخو د خپشکو د شبرعلي غزلي او پر وروستیو پینځو مخو (۳۱-۳۵) دوه پښتو نعتونه چاپ سوي دي.

لیکوال: زرداد

خپروونکي: د نونبار دیوان تهاکر سینګه او زامن

د چاپ ځای: پبلیک پرینتینګ پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۰هـ ق

ټول مخونه: ۳۵

بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

Pashto d 6

موضوع: د شهزاده بهرام او گل اندامی د مینې خوږه کیسه.

په بریتیش کتابتون کي د دې کیسې د نورو چاپي بڼو لپاره دغه نومرې کارکړي:

(e.9.(241-295.14163

(e.5.(209-259.14163

(c.1.(2.14163

(c.16.(3.14163

په جان رایلنډز کتابتون او بریتیش کتابتون کي، د دې په زړه پوري کیسې قلمي نسخې، د دغو نڅښو په مرسته موندل کیږي:

Rylands.Afghan 6-Foll.24

I.O.MISS Pashto D.2-Foll.31

B.M.Or.4500-Foll.93

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

د لندن پوهنتون د ختيزو او افريقايي څېړنو د پوهنځي په کتابتون کي، د دې کيسې د الماری
نڅښه:

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

Šāzādā Bahrām wa Gul Andām

The love story of Prince Bahrām and his lover, Gwal/ Gul Andām, by two authors
in different editions

1st ed. translated into Paštó verse from Persian by Fayāz (Delhi: Myā Muhamád
(Akbar,1298A.H./1881A.D.) pp. 44. 14163.c.16.(2

2nd ed. translated by the same poet (Delhi: Čajó Singh,1299A.H./1882A.D.) pp.40.
(c.16.(3.14163

3rd ed. also translated by Fayāz entitled “*Qisá-i-Šāzādā Bahrām wa Gul
(Andām*” (Bombay: Čajó Singh, 1307A.H./1891A.D.) pp. 44. 14163.c.1.(6

4th ed. headed as “*Šāzādā Bahrām aw Gul Andāma*” by Fayāz (Lahore: Myā Šaríf,
pp. 40. Pahsto f 29 (1904

5th ed. under a different title “*Bahrām wa Gwal/ Gul Andām mašhur ba qisá-i-
tirābān*” , in verse, by Amān (Lahore: Ğulām Mursalin, 1330A.H./1912 A.D.) pp.
Pashto f 12.56

6th ed. has been entitled “*Ĝazalyāt-i-širín wa Qisá-i-Šāzādā Bahrām, Afĝānī*” by
Zardād to which are subjoined a number of Ĝazáls by Zardād and Šer Alí Xeš kay
and two religious poems praising the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by anonymous
poet (Lahor: Diwān Tākar Singh & Sons, 1330 A.H./1912 A.D.) pp. 35. Pashto d 6

For other printed versions and manuscripts of “*Qisá-i-Šāzādā Bahrām wa Gul*

Andām”, see the following shelfmarks in some British leading libraries

(e.9.(241-295.14163

(e.5.(209-259.14163

(c.1.(2.14163

(c.16.(3.14163

(c.16.(2.14163

Rylands. Afghan 6-Foll.24

I.O.MISS Pashto D.2-Foll.31

B.M.Or.4500-Foll.93

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

صد و سی مسأله

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

ژباړونکی: اخون دروېزه ننګرهارې، دا کوچنۍ رساله له عربي څخه، په پښتو نظم ترجمه کړې ده.

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۶

موضوع: دا رساله د «رشید البیان» د (۲۱-۲۲) مخو پر عمودي څنډو چاپ سوې ده. د ځینو پېغمبرانو، څلورو امامانو، د حضرت محمد (ص) د نسب او ځینو نورو دیني مسألو په اړه یې، لنډ بیان کړی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېنه:

(b.16(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د صد و سی مسألې د نورو چاپي بنو لپاره، د الماری دغه نخښې وگورئ:

(b.17.(1.14163

(b.4. (5.14163

(b13.(3.14163

Sad-u-sí Masalá

A terse discourse on the circumstances of a number of messengers and four Imāms of the Suní school of thoughts, the genealogy of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) and some other religious themes translated from Arabic into Paštó by Axwan Darwezá Nangarhārf, in verse, published on the margins of “*Rašíd-ul-Bayān*” (Delhi: Ğulām Mursalín, 1874) pp. 21-26. 14163.b.16(1), 14163.b.7.(2), 14163.d. & 1414163.b.4 (6)

For other versions of the “*Sad-u-sí Masála*”, see the following shelfmarks in the British Library

(b.17.(1.14163

(b.4.(5.14163

(b13.(3.14163

صرف و نحو د ژبي د پښتو

ليکوال/ مؤلف: ه.ج. راوړتي

خپروونکي: سټیون آستین او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد

د چاپ کال: ۱۸۵۵م

ټول مخونه: ۱۹۷

موضوع: کتاب، لکه څنګه چې يې له نامه برېښي، د پښتو ژبي د ګرامر (پښويه) په اړه ليکل سوی دی. کتاب تر فهرست وروسته په (۳۵) مخو کې د پښتو ژبي د ايتيمولوژۍ، د پښتنو د ټاټوبي، د پښتنو د بېلابېلو قبيلو، پښو او خېلونو د پېژندنې، له نورو ګاونډييو ژبو په تېره بيا پارسي، پهلوي، بلوخي او ځينو نورو ژبو سره د پښتو د اړيکو، د پښتو ژبي د نامتو شاعرانو او ليکوالو او

ځينو نورو په زړه پورو علمي مسألو په اړه، پراخي خبري کړي دي. د سريزي په لمنو کي، د نورو مالوماتو او څرگندونو لپاره، ريفرينسونه هم په گوته سوي دي. دا کتاب ټول لس څپرکي يا فصلونه لري، چي په لومړي څپرکي (۱-۵) کي د پښتو الفبا، په دوهم څپرکي (۵-۲) کي د کلام برخي، په دريم فصل (۲-۲۱) کي اسم يا نوم، په څلرم فصل (۲۱-۳۰) کي صفت، په پينځم فصل (۳۰-۴۸) کي ضمير، په شپږم فصل (۴۹-۱۲۲) کي د فعل او زمانو ډولونه، په اووم فصل (۱۲۲-۱۷۲) کي د اداتو او قيد ډولونه، په اتم فصل (۱۷۲-۱۸۴) کي د کليمو اشتقاق، په نهم فصل (۱۸۴-۱۸۸) کي د پښتو شمېرو يا اعدادو او په لسم فصل (۱۸۸-۱۹۷) کي نحو بيان سوي ده.

په دې کتاب کي د گرامر ټولي بيان سوي برخي، د پښتو د نامتو شاعرانو او ليکوالو له منظمو او منشورو اثارو څخه د مثالونو او نظايرو په وړاندي کولو سره روښانه سوي دي. سربېره پردې وړاندي سوي / سوي پښتو بيت / بيتونه، په انگرېزي ژبه ترجمه سوي دي. د کتاب په پای کي، دوي ضميمې هم چاپ سوي دي، چي لومړي (۱۹۹-۲۰۰) يې په حقيقت کي، د عسکري جرمونو او مجازاتو د قانون د څو مادو انگرېزي متن او د هغو پښتو ژباړه ده. په دوهمه ضميمه (۲۰۱-۲۰۴) کي، د هغو درو کيسو انگرېزي او پښتو متنونه راغلي دي، چي ايډيمونه يا اصطلاحات پکښي کار سوي دي. کتاب، د خپل مهال د معيارونو له مخي پر بډايه محتوا سربېره، د صحافت او چاپ له پلوه هم خورا په زړه پوري دئ.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښي:

W 2910

f.15 12907

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو گرامر (پښويه) په اړه د ځينو نورو اثارو لپاره، د الماری دغه نڅښي وگورئ:

(W 64/ 0753 DSC (pp.1-81

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

(T 5803, T 5794, 12906 b.34(pp.1-81

(d.16 (Grammatical Introduction in 41 pages.14163

e.5.14163

A Grammar of the Pukhto, Pushto, or Language of the Afghans

A Grammar of the Pukhto, Pushto, or Language of the Afghans to which is added a detailed introduction to the Paštó etymology, the original places of Paštúns, the tribes and sub tribes of Paštúns, the close ties of Paštó with other adjacent languages, esp. Persian, Pahlawí/Pahlaví, Balochí and others, by Captain H.G. Raverty (Hertfort: Stephen Austin Printers, 1855) pp. 204. W 2910 & 12907 f.15

For a number of other works on Paṣṭó grammar, see the following shelfmarks in the
.British Library

(W 64/ 0753 DSC(pp.1-81

I.O.MSS.P.2869-Foll.447

(T 5803, T 5794, 12906 b.34(pp.1-81

(d.16 (Grammatical Introduction in 41 pages.14163

e.5.14163

ضابطه میراث

ليکوال/ مؤلف: مولوي احمد جي

خپروونکی: غفور محمد عاشور

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: نا مالوم. اثر په ۱۸۹۵م کال، د بریتیش کتابتون له نورو اثارو سره يو ځای سوی دی.

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: په دې کتابگوټي کي، تر بېلابېلو سرليکونو لاندې، د قراني نصوصو او نورو فقهي ارشاداتو په استناد، د ميراث حقوق بيان سوي دي؛ او د خپل وخت د معيارونو له مخي، خورا په زړه پوري حقوقي کتاب دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

Pashto f 28

Zābitá-i-Mirāṭh

A treatise on Islāmic inheritance law by Maulawí Ahmadjī (Delhi: Ġafūr
Muhamád Āšur, n.d.) pp. 60. Pashto f 28

طب افغانی و مجربات اکسیر

ليکوال/ مؤلف: بشير، چي خپل اثر يې د «مجربات بشير» تر سرليک لاندې، په اوردو ژبه ليکلی دی.

ژباړونکی: محمد رضوان الله هوتي

خپروونکی: نامالوم. کتاب د هتميم په اهتمام خپور سوی دی.

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۳ هـ ق

ټول مخونه: ۵۴

موضوع: په دې اثر کې، د جنسي مسألو لکه احتلام، جماع او داسې نورو پر بيان سربېره، د جنسي ناروغيو د نښو نښانو (اعراضو) او د هغو د علاج په اړه خبرې سوي دي. کتاب په نظم ليکل سوی دی؛ خو د بې خونده چاپ له امله د نثر په څېر ښکاري. د کتابگوټي په پيل کې، د ټولو اړونده موضوعاتو فهرست هم راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخښه:

(e.2.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځينو نورو طبي اثارو لپاره، د الماری دغه نخښه وگورئ:

طب شهابی افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی (دوه بېل طبي اثار): (e.4.14163)

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان: (e.4.14163)

فوايد بو علي سینا: (e.4.14163) او (b.4.(7.14163)

طب دليل العليل: (e.2(3.14163)

An interesting work of conventional medicine on the symptoms and treatments of sexual illnesses, as well as offering medical consultations on sexual affairs translated into Paštó, in verse, by Muhamád Rizwānulá Hutí from its Urdu version entitled “*Mujarabāt-i-Bašír*” by Bašír (Delhi: n.p., 1887) pp. 54. 14163.e.2.

(1)

For other Paštó works on ancient medicine, see the following printed books and booklets in the British Library

Tib-i-Šahābī, Afġānī dar Matán wa bar Hāšīá Mujarabāt, Afġānī: 14163.e.4

Nusxajāt-i-Ajibá-i-Quwát-i-Bāh Barāie Ayāšān: 14163.e.4

Íd-i-Bo Alí Sinā: 14163.e.4 & 14163.b.4.(7) *ā Faw*

طب دليل العليل

ليکوال/ مؤلف: مولوي معزالدين خټک

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۱۴هـ ق

ټول مخونه: ۱۲۴

موضوع: لکه څنگه چې له نامه يې څرگند يږي، په دې طبي کتاب کې تر حمد، نعت او لومړنيو خبرو وروسته، د بېلابېلو ناروغيو، د هغو د علاج، د بېلابېلو انساني مزاجونو، د ډول ډول خوړو د گټو او زيانونو، د نښې روغتيا، آرام خوب او دکورداره کسانو د جنسي اړيکو د بڼه تنظيم او ډېرو نورو طبي مالوماتو او مشورو په اړه، په نظم کښل سوی دئ. د کتاب هره موضوع تر جلا عنوان لاندي چاپ سوې ده، چې متن يې په پارسي ژبه او نستعليق بڼه، ليکل سوی دئ. کتاب اصلاً د احمد شاه بابا د پاچهۍ پر مهال په (۱۱۷۷هـ ق) کې بشپړ سوی دئ. دا کتاب د پېژندل سوو پښتو طب نامو په ډله کې، خورا غنيمت اثر دئ.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(e.2(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځينو نورو طبي اثارو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

طب شهابی افغانی درمتن و بر حاشیه مجربات افغانی: (e.4.14163)

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان: (e.4.14163)

فوايد بو علی سینا: (e.4.14163) او (b.4.(7.14163

طب افغانی و مجربات اکسیر: (e.2.(1.14163

Tib-i-Dalil-ul-Alil

Another treatise of conventional medicine on the symptoms and treatments of various illnesses, the characteristics of different human temperaments, good and bad qualities of foods, hygienic conditions, the techniques of having peaceful sleep,

good arrangements for the sexual relations of married people and many other medical consultations, by Maulawí Māzudín Xaṭák, in verse, (Delhi: n.p., 1897) (pp. 124. 14163.e.2(3

For other Paštó works on ancient medicine, see the following printed books and booklets in the British Library

Tib-i-Sahābī, Afġānī dar Matán wa bar Hāšīá Mujarabāt, Afġānī

two separate works): 14163.e.4)

Nusxajāt-i-Ajibá-i-Quwát-i-Bāh Barāie Ayāšān: 14163.e.4

íd-i-Bo Alí Sinā: 14163.e.4 & 14163.b4.(7) *ā Faw*

(*Tib-i-Afġānī wa Mujarabāt-i-Aksír*: 14163.e.2.(1

طب شهابی

لیکوال/ مؤلف: د کاتب د ښکاره تېروتنې له مخې، په ځینو بیتونو کې د لیکوال نوم «عبدالکریم» او په ځینو نورو کې، «اکرم» لیکل سوی دی.

لومړی چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: احمد حسن خان مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۲۸

دوهم چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۷هـ ق

ټول مخونه: ۱۲۸

موضوع: په دې طبي اثر کې، تر جلا جلا عنوانونو لاندې، د بېلابېلو ناروغیو د ځانګړتیاوو، د هغو

د علاج او دارو درملو په اړه، په زړه پوري مالومات وړاندي سوي دي. د دې ارزښتناک کتاب پر څنډو، د «مجربات افغانی» او «فوايد بو علی سینا» په نامه دوې نوري منظومي رسالې او په پای کې يې په پارسي ژبه د «نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان» په نامه د منظومو نسخو يوه مجموعه هم راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخښه:

e.4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځينو نورو طبي اثارو لپاره، د الماری، دغه نخښې وگورئ:

مجربات، چې د همدې «طب شهابي» پر لمنو چاپ سوی دی: (e.4.14163)

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان: (e.4.14163)

فوايد بو علی سینا: (e.4.14163) او (7.14163.b.4)

طب افغانی و مجربات اکسير: (1.14163.e.2)

طب دليل العليل: (3.14163.e.2)

Tib-i-Šahābī

A well-known treatise on the symptoms and treatments of different illnesses and traditional methods for preparing certain drugs by Akrām or Abdul Karīm, to which are subjoined a number of other expositions on ancient medicine, such as *Mujarabāt Afġānī*, “*Fawāid-i-Bo Alī Sinā*” and “*Nusxajāt-i-Ajibā-i-Quwāt-i-Bāh*” *Barāie Ayāšān*” on the margins, all in verse, two editions

1st ed. (Delhi: Myā Muhamād Sahāf, 1883) pp. 128

2nd ed. (Delhi: Myā Muhamād Sahāf, 1891) pp. 128. 14163.e.4

For other Paštó works on traditional medicine, see the following printed books and booklets in the British Library

Mujarabāt-i-Afġānī: 14163.e.4

(*Fawāid-i-Bo Alī Sinā*: 14163.e.4 & 14163.b.4.(7

Nusxajāt-i-Ajibā-i-Quwāt-i-Bāh Barāie Ayāšān: 14163.e.4

(*Tib-i-Afġānī wa Mujarabāt-i-Aksír*: 14163.e.2.(1

طريقة الاسلام

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

خپروونکی: ميا عبدالرحمان او ميا عبدالخالق

د چاپ ځای: دين محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: دا وره رساله د بېلابېلو ديني او فقهي موضوعاتو په اړه، د سوال او جواب په بڼه د «
حقيقه الاسلام بزبان افغانی» د (۲-۱۳) مخو پر لمنو، په پښتو نظم ليکل سوې ده.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f3

Tariqāt-ul-Islām

A brief metrical discourse on the various issues of Islāmic theology and law, in the form of catechism, by unknown author, which is subjoined to pages 2-13 of another Treatise entitled “*Haqīqāt-ul-Islām ba Zabān-i-Afġānī*” (Lahore: Myā Abdūfahmān & Myā Abdul Xāliq, n.d.) pp. 12. Pashto f 3

طوطی نامه

ليکوال/ مؤلف: احمد

خپروونکی: غلام مرسلين

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۰۰

موضوع: دا کتاب، تر حمد او نعت وروسته په هندوستان کې د یوه بې اولاده ماږه سوداگر او یوه کمال داره توتي منظومه کیسه بیانوي، چې عنوانونه یې په پارسي ژبه دي. د کتاب په پای کې، د احمد یو مناجات، د شهنواز یوه پښتو غزله، د علي رضا یوه شير و شکر (په پښتو، دري او اوردو ژبو) غزله او بیا د بهرام یوه پښتو غزله راغلي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.10.(4.14163

Totī-Nāmā

A story of a rich merchant of India and his skilful parrot by Ahmad, in verse, to which is appended a Munājāt, a devotional poem, by Ahmad, a Ġazāl by Šahnawāz, a mixed Ġazāl (in Paštó, Persian and Urdu) by Alí Razā and another (Ġazāl by Bahrām (Delhi: Ġulām Mursalín, 1883) pp. 100. 14163.c.10.(4

د عبدالرحمان ديوان د عبدالعظيم له غزلياتو سره

څلرم چاپ

شاعران: رحمان بابا، عبد العظيم

خپروونکي: چه جوسينگه

د چاپ ځای: ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ٢٩

موضوع: په دې کتاب کې، د رحمان بابا ديوان پر متن او د عبدالعظيم سواتي ډبري غزلي د کتاب پر څنډو او څلور غزلي د کتاب په پای کې راغلي دي. د رحمان بابا دا ديوان پر دوو برخو وېشل سوی دی، چې په لومړۍ برخه کې يې (١٣٧) غزلي او په دوهمه برخه کې يې (١٩٢) غزلي او (٢) مخمسونه راغلي دي. کتاب د پښتونخوا په ليک دود کښل سوی دی؛ او د شاعر د ژوند او شاعرۍ په اړه څه يادونه نه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.3.(2.14163

په بریتیش کتابتون کې، د رحمان بابا د دیوان د بشپړ متن او د هغه د دیوان د نورو شعري غورچاڼو، لپاره، د الماری دغه نخبني وگورئ:

d.9.14163

(d.3.(2.14163

d.12.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د رحمان بابا د دیوان د ځینو خطي نسخو لپاره د الماری دغه نخبني وگورئ:

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

Da Abduṛahmān Diwān da Abdul Azīm la Ġazalyātu sara

Another copy of the *Diwān*, poetical works, of highly revered Sufi poet of Afġāns, Rahmān Bābā to which are added a number of Ġazāls by Abdul Azīm on the text (and margins (Delhi: Čajó Singh, n.d.) pp. 69. 14163.d.3.(2

For a complete printed copy and other selected versions from the *Diwān* of Rahmān Bābā, see the following shelfmarks in the British Library

d.9.14163

VT 3760/a

(d.3.(2.14163

(d.12(1.14163

d.15.14163

(e.10.(285-353.14163

(d.6.(1-50.14163

(e.9.(297-328.14163

(e.5.(260-298.14163

For a number of manuscripts of the *Diwān* of Rahmān Bābā, see the following shelfmarks in some British leading libraries

Rylands.Afghan14-Foll.133

I.O.MSS Pashto B.18-Foll.152

B.M.Or.2829-Foll.164

B.M.Or.4501-Foll.93

Or.13764

Or. 393

Or. 4493

B.17

C.4

B.M.Or.2830-Foll.139

I.O.MSS. Pashto C.4-Foll.157

I.O.MSS. Pashto B.17-Foll.1+93

B.M.Or.4493-Foll.111

Bodleian Ms. Ind. Inst. Misc.8-Foll.85

عجائب العجائب و ترجمه ابجد

ليکوال/ مؤلف: محمد رفيق

خپروونکي: سيد احمد او گل احمد

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۳۰۵ هـ ق

ټول مخونه: ۵

موضوع: دا کوچنۍ رساله په حقيقت کي، د پينځه وخته لمانځه د فضيلت، په قبر کي د عذاب د ژغورني، د حرامو د مخنيوي او د جنت موندلو په اړه د رسول اکرم (ص) د ځينو حديثونو يوه مجموعه ده، چي د نامتو ديني او فقهي اثر (روضه النعيم) د يوې برخي (۲۲-۷۱ مخو) پر لمنو چاپ سوې ده.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4.(9.14163

Ajab-ul-Ajāyab wa Tarjamá-i-Abjád

A short collection of the narrations of Prophet Muhammad (p.b.u.h.) on the virtue of five time prayer in a day, escaping punishment in the grave, avoiding unlawful living and securing a place in paradise, by Muhamád Rafiq published on the margins of “*Rauzat-ul-Naim*”(Lahore: Syed Ahmád and Gwal Ahmád,

عقايد د ميرزا قادياني

ليکوال: مولانا ابوالوفاء ثنا الله او مولوي فاضل امرتسري فاتح قاديان، شيرپنجاب
ژباړونکی: خاکسار بهرام خليل افغان، اهل حديث - د پېښور د ضلعي د سفيد دهرې اوسېدونکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: کریمي مطبعه، لاهور.

د چاپ کال: ۱۳۲۵ هـ ق / ۱۹۰۷-۷ م

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچنۍ رساله کې، لومړي د ميرزا غلام احمد قادياني (۱۸۳۵-۱۹۰۸ م) عقايد او ادعاوي په نثر بيان سوي دي؛ او بيا د قرآني نصوصو او نبوي احاديثو په استناد، يو په يورد سوي دي. دا لنډه ليکنه، لوستونکي ته په ډېره اسانۍ نښي، چې د قاديانيانو (احمديانو) د عقيدو او نظريو د ناسموالي په اړه قضاوت وکړي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 32

په بریتیش کتابتون کې، د احمدیه ډلې د عقایدو په اړه، د ځینو نورو پښتو اثارو د الماری نخبې:

Pashto d11

Pashto d.9

Pashto d.7

Pashto d10

niādyā Qāid da MirzāAq

A brief exposition in the light of Qurānic verses and traditions of the Prophet Muhammad (p.b.u.h.) on the repudiation of Mirzā Ġulām Ahmād Qādyānī's tenets and claims by Xāksār Bahrām Xalil Afġān, the follower of Hadis (Lahore, n.p., pp. 16. Pashto f 32 (1907

For a number of Paṣṭó works on the doctrines of Mirzā Ğulām Ahmád Qādyānī,
.see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d11

Pashto d.9

Pashto d.7

Pashto d10

عقد النجات و میثاق الحیات

لیکوال/ مؤلف: د کتاب پر پوښن د لیکوال نوم نه دئ لیکل سوی؛ خو پر هغه یادښت چي له کتاب سره موبنلول سوی دئ، د لیکوال نوم تامس والپي (مسیحي عالم - تامس والپي فرینچ) بنکاري، چي په لاهور کي د خپل وخت بیشپ یا أسقف ؤ؛ او په پښتو ژبه یې نوري لیکني هم کړي دي.

خپروونکی: میرزا محمد صادق

د چاپ ځای: د چاونی مطبعه، پېښور.

د چاپ کال: ۱۸۷۲م

ټول مخونه: ۷۹

موضوع: په دې کتابگوټي کي، چي په نهو بابو کي کښل سوی دئ، د مسیحي دین د عقیدو پر بنسټ له بېلابېلو پیغمبرانو؛ لکه حضرت ادم (ع)، حضرت ابراهیم (ع) او حضرت عیسا (ع) سره د لوی څښتن د تړونونو (میثاقونو) او دهغو د گټو او ارزښت په اړه اوږدې خبري سوي دي؛ خو د لیکوال بیان خورا روان نه دئ.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښي:

(a.1.(4.14163

a.3.14163

Aqd-ul-Najāt wa Misāq-ul-Hayāt

A treatise on the covenants of God Almighty with a number of prophets, such as Adam, Abraham and Jesus Christ, with some details on the role and importance of those covenants under Christian doctrines. The work has been attributed to Thomas Valpy French, the then Bishop of Lahore (Peshawar: Mirzā Mohammad Sādiq,

غل [او] قاضي

ليکوال: مولوي احمد

خپروونکی: د «غل [او] قاضي» په نامه اثر خو پلا د بېلابېلو خپرونکو له خوا په مختلفو وختو کې چاپ سوی دی، چې ځینې پېژندل سوي بڼې يې په دې ډول دي:

۱- په (۱۲۹۵ هـ ق کال) کې د پېښور د کتاب پلورونکو- ایشرسینګه او چهجو سینګه- له خوا، د ديلي په یوه مطبعه کې، چې شل مخه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.10.(14.14163

۲- د پېښور د کتاب پلورونکو- دیوان کهړک سینګه- له خوا په څلېرویشتمو مخونو کې، چې د لاهور په «دين محمدي» مطبعه کې چاپ سوی دی. د دې کتابگوټي په وروستی برخه کې د بېلابېلو کسبونو (دندو) په اړه د «کسب نامې» تر عنوان لاندې کوچنی منظوم بیان هم راغلی دی. د رسالې د چاپ نېټه نه ده لیکل سوي؛ خو یوازي دو نه پوهول کېږي، چې کتابگوټي په (۱۹۲۸ م) کال، د اورینټل او اینډیا آفیس خانګي له کلکسیون سره یوځای سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 38

۳- د ناملوم خپروونکي له خوا پر وره گچ په (۵۲) مخونو کې. دا کتابگوټي په پېښور کې چاپ سوی دی؛ مګر د چاپ نېټه نه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.1.(1.14163

موضوع: په دې منظومه کیسه کې، د بغداد د یوه قاضي له خوا د دوو غلو د استنطاق او محاکمې بهیر، په ډېر ځواکه نظم بیان سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې، د دې منظومې کیسې خطي نسخه هم سته، چې د الماری نخبه يې دا ده:

B.M.Or.4235-Foll.48

A beautifully depicted story on the interrogation and trial process of two thieves by a judge of Baġdād by Maulawí Ahmád, in verse, published by different publishers

(1st ed. (Delhi: Iřar Singh & Čaġo Singh, 1878) pp. 20. 14163.c.10.(14

2nd ed. Collected by the Oriental and India Office in 1928, to which is appended a brief metrical version of “*Kisb-Nāmá*” on the description and virtues of different trades (Lahore: Diwān Kařák Singh, n.d.) pp. 24. Pashto f 38

(3rd ed. published in pocket size (Peřawár: n.p., n.d.) pp. 52. 14163.c.1.(1

For a manuscript of this metrical story, see the following shelfmark in the British Library

B.M.Or.4235-Foll.48

فتاوی تحفة الخانی

لیکوال/ مؤلف: اخون کریمداد - د پښتو ژبې د نامتو لیکوال - اخون دروېزه ننگرهارې زوی

خپروونکی: امیر محمد

د چاپ ځای: میر معظم مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق

ټول مخونه: ۳۶

موضوع: په دې کتابگوټي کې د روافظو د اخلاقو، د کوپر (کفر) د الفاظو د محرماتو، لویو گوناوو او ځینو نورو دیني او فقهي مسألو په اړه، په نثر خبري سوي دي. د رسالې په لمنو کې، د ایمان د شرایطو او احکامو په اړه، د اخون دروېزه بېله لیکنه هم چاپ سوې ده، چې بیان یې مسجع بڼه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.14.(4.14163

په بریتیش کتابتون او کېمبریج پوهنتون کتابتون کې، د اخون کریمداد د شعري دیوان د الماری نڅښه:

C.U.L.Or.1866-Foll.577

Fatāwā-i-Tuhfat-ul-Xānī

A treatise on the morality of heretics, the prohibition of blasphemous words, the unlawful acts, extreme sins etc. under Šariāt, the Islamic law, by Axwan/Axwand Karimdād, the son of well-known Afġān writer, Axwan Darwezā Nangarhāri, to which is added a concise account of the rules and conditions of faith, by Axwan Darwezā Nangarhāri on the margins (Delhi:Amir Muhammad, 1885) pp. 36. (b.14.(4.14163

په بریتیش او کبمريچ پوهنتون کتابتونو کي، د فتاواي تحفة الخاني د خطي نسخې د الماری،
نخبنه:

C.U.L.Or.1866-Foll.577

فتح نامه يا هفت فتح

ليکوال / مؤلف: نامالوم

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکي: اميدوار رحمت او گل احمد

د چاپ ځای: ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

موضوع: د امنظومه، په بېلابېلو وختونو کي د تسبيحاتو لپاره د دو عاوو يوه ده، چي د «کيميای سعادت مع اسماء الحسنی» د يوې برخي پر (۲۵-۲۷) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبنه:

(b.4.(7.14163

Fathnāma yā Haft Fath

A collection of different prayers, translated into Paštó, in verse, by anonymous author, published as a separate attachment on “*Kemyā-i-Saādāt Maā Šarh-i-Asmāʿ-ul-Husnāʿ*”(Delhi:Omaidwār Rahmat & Gul Ahmad,1884) pp. 25-27. 14163.b.4.(7

فراقنامه

ليکوال: ولي محمد

خپروونکی: غلام مرسلين

د چاپ ځای: ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

موضوع: د رسول الله (ص) په فراق کي دا منظومه ليکنه د سوات د قاسم اخون پاپيني خپل د «
فوايد الشريعت» د (۱۹۹-۲۷۱) مخونو پر لمنو يا حاشيو چاپ سوې ده.

په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

b.11.14163

Firāq-Nāmá

A poem on the death of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by Wali Muhamád, in verse,
published as a separate tract on the margins of “*Fawā'id-i-Šariát*” of Qāsim

.Axwan/Axwand Pāpanixel of Swāt (Delhi: Ġulām Mursalín, n.d.)pp.199-271

فوايد الشريعت

ليکوال/ مؤلف: محمد قاسم اخون پاپيني خپل، د سوات اوسېدونکی

لومړی چاپ

خپروونکی: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۸هـ ق

ټول مخونه: ۲۷۲

په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

b.9.14163

دوهم چاپ

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۲۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

b.11.14163

موضوع: د اکتاب په دو اتیا (۸۲) برخو کې، تر منظمو عنوانو لاندې لیکل سوی دی. په کتاب کې، د مجمل او کامل ایمان د شرطونو، د نارینه وو او ښځو د حقوقو، د لمانځه او اوداسه د واجباتو او سنتونو او لسگونو نورو فقهې او اسلامي مسألو په اړه لیکل سوی دی، چې هرې یوې ته د فایده نوم ورکړل سوی دی. د کتاب پر بغلي څنډو د اخون گدا (۲-۱۰۸)، حافظ عبدالکبیر (۱۰۸-۱۳۰)، علیخان (۱۳۱-۱۸۱) او امیرخان (۱۸۱-۲۷۱) مناجاتونه راغلي دي. د کتاب پر (۲۷۲) مخ د نکاح خطبه چاپ سوی ده.

په بریتیش کتابتون کې، د «فوائد الشریعت» د ځینو خطي او چاپي بڼو د الماری نخبې:

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

(b.8.(55-79.14163

(b.10.(79-144.14163

For a number of manuscripts and other printed versions of “*Fawāid-ul-Šariát*”, see
:the following shelfmarks in the British Library

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

(b.8.(55-79.14163

(b.10.(79-144.14163

Fawāid-ul-Šariát

A popular treatise, regarding a wide spectrum issues of Islāmic Law entitled “*Fawāid-ul-Šariát*” or the benefits of Islāmic Law, by Qāsim Axwan Pāpinixel of Swāt to which are appended a number of Munājāts, devotional poems, on the margins by Awand Gadā (2-108), Hāfiz Abdul Kabír (108-130), Alí Xān (131-181) and Amír Xān (181-271) and the sermon of marriage on page 272, two editions

1st ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1892) pp. 272. 14163.b.9

2nd ed. (Delhi: Ğulām Mursalín, n.d.) pp. 272. 14163.b.11

فوايد بوعلی سینا

دا اثر اصلاً د «فوايد ميا فقير الله» په نامه ياد يږي.

ليکوال/ مؤلف: ميا فقير الله جلال آبادي حصارکي

لومړی چاپ

خپروونکی: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: احمد حسن خان مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

دوهم چاپ

خپروونکی: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۷هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچنۍ منظومه رساله کې، چې د «طب شهابی افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی» د (۱۰۴-۱۱۹) مخونو پر څنډو راغلې ده، د بلخي بوعلی سینا د علمي تجربو او طبي نسخو په رڼا کې، د ځينو ناروغیو او درملو په اړه خبرې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د همدې طبي رسالې د یوه بل چاپ لپاره، چې بې عنوانه چاپ سوي ده، د الماری دا نخبه وگورئ:

(b.4.(7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو طبي اثارو لپاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

طب شهابی افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی (دوه بېل طبي اثار): (e.4.14163)

نسخه جات عجیبه قوت باه برای عیاشان: (e.4.14163)

طب افغانی و مجربات اکسیر: (e.2.(1.14163)

طب دلیل العلیل: (e.2(3.14163)

Fawā'id-i-Bu Alí Sinā

Myā Faqirulā Jalālabdi's metrical collection regarding the symptoms and treatment of certain illnesses and the features of some medicines originally known as *Fawā'id-i-Myā Faqirulā* "published as a separate treatise on the margins of another" important work of traditional medicine entitled "*Tib-i-Šahābī Afġānī dar Matān wa bar Hāšīá Mujarabāt-i-Afġānī*", two editions

1st ed.(Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1883) pp.104-119

2nd ed.(Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1891) pp.104-119. 14163.e.4

For another version of this work, published without title, see the following
:shelfmark in the British Library

(b.4.(7) (64-72.14163

For other Paštó works on ancient medicine, see the following printed books and
:booklets in the British Library

Tib-i-Šahābī, Afġānī dar Matān wa bar Hāšīá Mujarabāt, Afġānī(two separate
works):14163.e.4

Nusxajāt-i-Ajibá-i-Quwát-i-Bāh Barāie Ayāšān:14163.e.4

(*Tib-i-Afġānī wa Mujarabāt-i-Aksír*:14163.e.2.(1

(*Tib-i-Dalíl-ul-Alí, Afġānī*:14163.e.2(3

قامع البدع و الشرور فى زيارت القبور

ليکوال/ مؤلف: علامه تقى البرکوي

ژباړونکى: د پښين اوسېدونکي - عبدالشکور کاکړي له عربي څخه په پښتو ژباړلى دى.

خپرونکى: نامالوم؛ خواثر د منشي ذاکر حسين په پاملرنه چاپ سوى دى.

د چاپ ځاى: صابر اليکټريک پريس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۵۲ هـ ق

ټول مخونه: ١٢٠

موضوع: د دې کتاب لومړۍ برخه د رسول الله (ص) د حديثونو او د هغه د اصحابو د روايتونو پر بنسټ، د مړو د قبرونو په اړه له عربي څخه په پښتو ژباړل سوې ده. په دوهمه برخه کې يې د باوري اسلامي سرچينو په رڼا کې، د قبرونو او نورو سپېڅلو ځايونو د بنايسته کولو، لمانځني او داسې نورو بدعتونو په اړه د مترجم له خوا په زړه پوري تحقيقي مالومات راغونډ سوي دي. ټول کتاب منظم فهرست لري؛ او موضوعات يې په روانه ژبه بيان سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 108/C

Qāme-ul-bidā wal Šurūr fi Ziārāt-i-Qubūr

A painstaking Islāmic study on the refutation of heretical visitation, decoration and worship of tombs, shrines and other holy places, translated into Paṣṭó by Abdul Šakūr Kākāfī of Pš̄in from the Arabic version of Alāmá Taqī Barakwī, accompanied by a separate exposition on the same topic by the the translator

Lahore: n. p., 1937) pp. 160. Pashto f 108/C)

قدوری مترجمه افغانی

لیکوال/ مؤلف: ابوالحسین احمد بن محمد بن احمد قدوری

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکي: ایشر سینګه او رتن سینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۱۴۴

موضوع: د حنفي مذهب له لارښوونو او فتواوو سره سم د بېلابېلو فقهي او اسلامي مسألو په اړه په قدوري مشهور د ابوالحسین احمد بن محمد بن احمد د نامتو اثر «المختصر» پښتو ژباړه، چې د «قدوري مترجمه افغانی» په نامه چاپ سوې ده. عربي متن ټکی په ټکی پښتو ته اړول سوی دی، نو ځکه يې په ترجمه کې خوند نسته. د کتاب پر څنډو، په ډېر میده خط اضافي تشریحات (په عربي ژبه) هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.3.14527

له پارسي ترجمې سره د «قدوري» ديوي بلي بڼې لپاره، د الماری. دا نځبڼه وگورئ:

dd.5.14527

Quduri Mutarjamá-i-Afġ āni

A compendium of Islāmic law, under Hanfī school of thought, entitled “Al-Muxtasár” by Abul-Husian Ahmád son of Mahmád, grandson of Ahmad, generally known as Qúdurí, Arabic text with interlinear verbatim translation in Pašto by anonymous translator (Delhi: Išar Singh & Ratán Singh, 1886) pp. 144.
d.3.14527

For another version of “Qúdurí” with both Pašto and Persian translations, see the following shelfmark in the British Library

dd.5.14527

قرآن شريف مترجم

لومړی چاپ

سموونکی: مولوي عبدالحق

د کتاب پر وروستي مخ هم دغه کسان د قرآن شريف د تصحيح کوونکو او تنقيح کوونکو په توگه یاد سوي دي، چي بنایي اشاره يې د ژباړونکو ډلي ته وي: قاضي عبداللہ، مولوي فضل الحق، مولوي دوست محمد، مولوي عبدالحميد، مولوي الياس، مولوي فضل رحيم.

خپروونکي: امير محمد

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۱۹ هـ ق / ۱۹۰۱-۱۹۰۲ م

ټول مخونه: ۹۲۰

موضوع: په دې کتاب کي، د ټول سپېڅلي قرآن ټکی په ټکی پښتو ژباړه راغلې ده، چي تر عربي متن لاندي کښل سوي ده. د کتاب پر خنډو د اړونده مسألو د بيان او روښانولو لپاره د ابن عباس، معالم التنزيل، روح البیان، تفسير يسير او موضح القرآن تفسيرونو ځيني برخي وړاندي

سوی دی. تفسیر شریف پر ژر کاغذ او لویہ گچہ چاپ سوی دی.

پہ بریتیش کتابتون کی د الماری، نخبہ:

ARAB H.16

دوہم چاپ

سموونکی: مولوی عبدالحق.

د کتاب پر وروستی مخ، دغه نومونہ ہم د مصححانو او ناقحانو پہ نامہ یاد سوی دی:

قاضی عبد اللہ، مولوی فضل حق، مولوی دوست محمد، محمد عبد الرشید، مولوی عبد الحمید، مولوی فضل رحیم او مولوی محمد الیاس. بنیابی دا کسان پہ حقیقت کی د قران کریم پینتو ژباړونکی وی (?)

خپروونکی: امیر محمد

د چاپ ځای: نولکشور، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۷ھق/۱۹۰۹-۱۹۱۰م

ټول مخونه: ۹۲۰

موضوع: په دې چاپ کی هم د ټول قرآن شریف پر تحت اللفظی پینتو ترجمې سربېره، د قرآنی ایتونو د تفسیر او تأویل په مقصد د کتاب پر بغلی څنډو د فتح الرحمن، روح البیان، ابن کثیر، تفسیر یسیر، فتح البیان، موضح القران، تفسیر وحیدی او جامع البیان تفسیرونو ځینې برخې وړاندې سوی دی. کتاب پر نارنجی کاغذ او لویہ گچہ چاپ سوی دی.

پہ بریتیش کتابتون کی د الماری، نخبہ:

ARAB H.4

پہ بریتیش کتابتون کی، د پینتو تفسیرونو د نورو بنو لپاره، د الماری دا نخبی وگورئ:

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

Qúrān Šarīf Mutarjim

A Holy Qúrān with verbatim interlinear Paštó translation and marginal commentaries excerpted from several commentaries, such as the Ibn-i-Abās, the Máālim-ul-Tanzīl, the Rúh-ul-Bayān, the Mauzih-ul-Qúrān, Tafsír-i-Yasír, Tafsír-i-Wahidí, Fath-ul-Rahmān, Ibn-i-Kasír, Jāme-ul-Bayān etc. Ed. Maulawí :Abdul Haq , et al., two editions

1st ed. (Delhi: Amír Muhamád, 1901-1902) pp. 960. ARAB H.16

2nd ed. (Lahore: Amír Muhamád, 1909-1910) pp. 960. ARAB. H. 4

For other translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following :shelfmarks in the British Library

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء

ليکوال/ مؤلف: اسحاق بن ابراهيم نيشابوري

ژباړونکی: احمد

لومړی چاپ

لومړی چاپ د «قصص الانبياء كلان مشهور به جواهر الانبياء» په نامه هم ياد سوی دی.

خپروونکي: غلام مرسلين او غلام صمداني

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۳۵۲

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

b.5.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د «قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء» تر عنوان لاندي خپور سوی دی.

خپروونکي: چهجوسينگه او جيون سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۸ هـ ق

ټول مخونه: ۳۲۸

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

b.3.14163

دریم چاپ

دریم چاپ ته هم د «قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء» نوم ورکړل سوی دی. د دې چاپ په وروستی برخه کي، د کتاب د ژباړونکي (احمد) ځيني نظمو، د سيد ابو عليشاه له خوا «د محمد حنيفه جنگنامه» او د حضرت علي کرم الله وجهه شهادتنامه هم راغلي ده، چي د محمد حسين له خوا په پښتو نظم ويل سوی ده. د کتاب په پيل کي، د ټولو مندرجاتو منظم فهرست هم وړاندي سوی دی.

خپروونکي: ساد هو سينگه او سيوا سينگه

د چاپ ځای: منشي لکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۹ هـ ق

ټول مخونه: ۳۷۲

موضوع: په دې کتاب کې له قرآني نصوصو او روایتونو سره سم، له حضرت ادم (ع) څخه بیا تر خاتم الانبیاء - حضرت محمد (ص) پورې د زیاترو پیغمبرانو پر ژوند او معجزو سربېره، د بدر او اُحد د غزاوو او په خاصه توګه د اسلام د ستر او ویاړلي پیغمبر - حضرت محمد (ص) د معجزو او رحلت په اړه، بشپړ مالومات وړاندې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

VT 3759

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو ادب د ځینو نورو حماسي نظمونو او کیسو لپاره، د الماری دغه نڅښې وګورئ:

Pashto d.2

c.10(8.14163)

VT 3760/c

(c.13.(1.14163

(c.13.(2.14163

(d.8.(7.14163

(c.16.(2.14163

Pashto f 55

(b.17.(3.14163

c.2.14163

(c.13(4.14163

VT 3760/aa

b.7.14003

Qisás-ul-Anbyā́ Mārúf ba Jawāher-ul-Anbyā́

The Paṣṭó version of “*Qisás-ul-Anbyā́*” regarding the history and miracles of God’s

messengers, from Adam to Muḥamád (p.b.u.h.) as well as a brief account of the Holy wars of Bədr and Uhud, translated by Ahmad, from the Persian version of Ishāq ibn-i-Ibrāhīm Nišāburí, to which are added a number of Ğazáls by the translator, published by various publishers under different titles

1st ed. entitled “*Qisás-ul-Anbyā-i-Kalān Mašhúr ba Jawāher-ul-Anbyā*”

Delhi: Ğulām Mursalín & Ğulām Samadānī, 1301A.H./1884A.D.) pp. 352. 14163.b)

In addition to a number of Ğazáls by the translator of the book, Ahmad, the 2nd edition is also accompanied by the epics of Muḥamád Hanifá, entitled “*The Muḥamád Hanifá Jangnāma*” and a short account of the martyrdom of *Hazrat* Alí, the fourth caliph of Islām, by syed Abu Alí Šā (Delhi: Čajó Singh & Jiwan Singh, 1892) pp. 328

3rd ed. (Lahore: Sādu Singh & Siwā Singh, 1911) pp. 376. VT 3759

قصص الانبياء كلان مشهور به جواهر الانبياء

وگورئ: قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء

Qisás-ul-Anbyā-i-Kalān Mašhúr ba Jawāher-ul-Anbyā

See: *Qisás-ul-Anbyā Mārúf ba Jawāher-ul-Anbyā*

قصه آدم خان و درخانی

لومړی چاپ

ليکوال: د خوشال خان خټک زوی- صدر خان خټک دا کيسه په نظم ويلې ده. د اشغرد تپه تنگي مولوي احمد دا کيسه د پښتو ژبي بهرنيو زده کوونکو ته د يوه لنډ ناول په څېر، په ډېر اسانه او ساده نشر کښلې ده. دا منشوره کيسه په ځينو ځايو کي نارې هم لري.

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: سرکاري مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۲م

ٲول مخونه: ٤٣

ٲه برٲٲٲش كتابتون كي د الماری نخبه:

c.20.14163

دوهم چاپ

ليکوال: د اشغرد ٲٲٲ تنگي مولوي احمد

خٲروونکي: نامالوم

د چاپ ځای: سرکاري مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ١٨٧٤م

ٲول مخونه: ٤٣

ٲه برٲٲٲش كتابتون كي د الماری نخبه:

c.21.14163

درٲم چاپ

ليکوال: سيد اکبر شاه

خٲروونکي: گل احمد جان او امير محمد

د چاپ ځای: مطبعه محمود، ډٲلي

د چاپ کال: ١٣٠٢ هق

ٲول مخونه: ٥٢

ٲه برٲٲٲش كتابتون كي د الماری نخبه:

c.5.14163

موضوع: ٲه ډٲ كتابگوتي كي د سوات د لوړي باز ډري د ادم خان او د كنبسته باز ډري د درځانی د مٲني خوره كيسه ٲه منظومه توگه بيان سوې ده. د درٲم چاپ ٲه وروستی برخه كي د داد محمد، شرف او رفٲق يوه يوه غزله هم چاپ سوې ده.

ٲه ځينو برتانوي كتابتونو كي، د ادم او درځانی (درخو) د منظومي كيسې خطي نسخې هم سته، چي د موندني ٲٲٲ بي دادي:

B.M.Or.2825-Foll.44

I.O.MSS.Pashto D3-Foll.11

C.U.L.Add 320-Foll.26

Rylands.Afghan 9-Foll.30

د خطي نسخې لمبر د بلومهارډ ، بریتیش موزیم لمبر د اوسني فهرست لمبر

اضافي (Additional)

۱۲۷۵۰۴۵۰۲

Qisá-i-Adam Xān wa Durxānəy

A popular romantic story, in verse, attributed to Adam Xān and Durxānəy of Swāt by different authors, such as Sadār Xān Xaṭāk son of Xwašāl Xān Xaṭāk, Maulawi Ahmad of Tapá-i-Tangi-i-Ašnaḡar and Syed Akbar Šā, three editions

1st ed.(Lahore: n.p., 1872) pp. 43. 14163.c.20

2nd ed.(Lahore: n.p., 1874) pp. 43. 14163.c.21

3rd ed.(Delhi:Gwal Ahmád Jān & Amir Muhamád, 1302 A.H./1885A.D.) pp. 56.

A total of three ḡazáls, one each, by Dād Muhamád, Šaráf and Rafiq are also subjoined to the third edition. 14163. c.5

See the following shelfmarks for a number of manuscripts of “*Qisá-i-Adam Xān wa Durxānəy*” in some British academic libraries

B.M.Or.2825-Foll.44

I.O.MSS.Pashto D3-Foll.11

C.U.L.Add 320-Foll.26

Rylands.Afghan 9-Foll.30

.Ms. No. Blum. & British Mu.No. Present Cat

(Additional)

قصه ابراهيم

ليکوال: محمد امين - د حافظ عبدالرحيم زوی

خپروونکی: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰ هـ ق

موضوع: د ا کوچنی کيسه د يوه بېل اثر په توگه د مراد علي ننگر هاري د «تفسير يسير» د (۲-۱۰) مخونو پر لمنو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.14.(6.14163

Qisá-i-Ibrāhim, Abraham

A metrical story on the biography and miracles of Prophet Ibrahim, Abraham (p.b.u.h.) based on the Qurānic verses by Muhamád Amín son of Hāfiz Adufahím,) .subjoined to “*Tafsír-i-Yasír*” by Murád Alí Nangarhāri Kāmáwí, two editions

1st ed. (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1300 A.H./1883 A.D.) pp. 2-10 margins.

(b.14.(6.14163

2nd ed. (Delhi: Mír Muhamád, 1888) pp. 2-10 margins. 14163.b.1

قصه بادشاه هارون الرشيد

ليکوال: فضل نور، د مردان اوسېدونکی

خپروونکی: د نونار ديوان تهاکر سينگه او زامن

د چاپ ځای: پبليک پرينتینگ پريس، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۴۱

موضوع: دا کیسه تر بېلابېلو سرلیکونو لاندې د مشهور عباسي خلیفه - هارون الرشید د ژوند او کړنو په باره کې، په پښتو نظم لیکل سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto d18

Qisá-i-Pādšā Hārun Rašíd

A brief account of the life story of Harún Rašíd, the Abāsíd caliph, by Fazal Núr of Mardān, in verse, (Delhi: Diwān Tākar Singh & Sons, n.d.) pp. 41. Pashto d18

قصه بختیار [-] شاه ایران

ژباړونکی: سید ابوعلیشاه

خپروونکی: ایشر سینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: په دې منظوم کتابگوټي کې، د ایران د پاچا - بختیار او د هغه د پوځي مشرد ښکلي لور، د مینې کیسه بیان سوې ده. په دې رساله کې، دغه راز د ایران د هغه مهال د د رباري ژوند د څرنگوالي او ځینو نورو ارزښتناکو تاریخي مسألو په اړه هم خورا په زړه پوري خبرې سوي دي. کتاب په حقیقت کې د اتو منظومو کیسو مجموعه ده، چې هره یوه یې لومړۍ په نثر معرفي سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.10.(9.1463

nā-i-Irāšr[-]ā Qisá/Kisá-i-Baxti

The romantic story of Baxtiār, the king of Persia, and the gorgeous daughter of his

commander-in-chief, translated into Paṣṭó, in verse, by Syed Abu Alí Š´ā(Delhi: Iṣar
(Singh & Čajo Singh, 1297 A.H./1880A.D.) pp. 64. 1463.c.10.(9

قصه بلقيس زوجه سليمان (ع)

ليکوال: احمد

خپروونکی: ايشرسينگه

د چاپ ځای: يوسفی مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق / ۱۸۸۲ م

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: د کياني کورنۍ د نامتو پاچا - کيقباد د خور - بلقيس کيسه، چي د د اوود (ع) د زوی -
سليمان (ع) په نکاح وه.

په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

c.12.14163

د دې کيسې د بل چاپ لپاره، چي د «داستان امير حمزه مع قصه بلقيس زوجه سليمان (ع)» د يوې
برخي په توگه چاپ سوې ده، د الماری دا نخبه وگورئ:

(c.15.(1.14163

Qisá-i-Bilqis, Zawjá-i-Sulemān

The story of *Bilqis*, the queen of Sheba, and *Sulemān*, King Solomon, by Ahmad
Delhi: Iṣar Singh, 1299 A.H./1882 A.D.) pp. 323-338. 14163.c.12)

For another version of the same story published as a separate part of “*Dāstān-i-*
(*Amir Hamzá maá Qisá-i-Bilqis Zawjá-i-Sulemān*”, see: 14163.c.15.(1

قصه پيره زن

ژباړونکی: گل محمد

خپروونکی: نا مالوم. کتاب د حافظ محمد عمر په اهتمام چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۱۵

موضوع: د اسلامي اخلاقو په باره کې، د یوې بوډۍ مور او د هغې د لورد سوال او جواب منظومه کيسه، چې د «دفع الفقر» په نامه د یوه بل اثر د ضمیمې په توگه چاپ سوی ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.8.(2.14163

Qisá-i-Pirá Zan

The conversation of an old mother with her daughter focused on the Islāmic code of conduct, by Gwal/Gul Muhamád, subjoined to another treatise entitled “*Dfá -ul-Faqar maá Qisá-i-Pirá Zan*”, or repelling poverty and the story of an old woman

(Delhi: n.p., 1298 A.H/ 1881A.D.) pp. 15. 14163.d.8.(2)

قصه تمیم انصاری

ژباړونکی: عبدالکبیر، چې کيسه یې له پارسي څخه په پښتو نظم اړولې ده.

خپروونکی: غلام مرسلین او غلام صمداني

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۵۲

موضوع: کيسه، د روحاني بشپړتیا په لار کې د حضرت محمد (ص) د یوه مشهور صحابي - تمیم انصاري د اریانونکو سفرونو په اړه خورا په زړه پوري بیانونه لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.19(4.14163

Qisá-i-Tamim Ansāri

The story of the mysterious spiritual journey of *Tamim Ansāri*, a companion of the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) translated from Persian into Paštó, in verse, by Abdul Kabir (Delhi: Ğulām Mursalin & Ğulām Samadānī, 1881) pp. 52. 14163.c.19(4)

قصه جهانگیر و شهزادی گلرو

لیکوال: اسحاق

خپروونکی: کهړک سینګه

د چاپ ځای: کریمی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۲۲م

ټول مخونه: ۱۸۰

موضوع: لکه څنګه چې یې له نامه مالومویري، په دې کیسه کې د شازاده جهانگیر او شازادګۍ گلرو مینه، په روانه او خوږه ژبه بیان سوې ده. د ولسي ادب دا په زړه پوري نکل تر بېلابېلو عنوانونو لاندې کښل سوی دی؛ او پروروستیو څلورو مخو یې د مردان د ملا احمد جان څو غزلي هم چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 15

Qisá/Kisá-i-Šāzādá Jahāngír wa Šahzādí Gulró

The romantic story of Prince Jahāngír and Princess Gulró by Ishāq, followed by a number of Ğazáls by Mulā Ahmad Jān of Mardān (Lahore: Kaṛák Singh, 1922) pp. 64. Pashto f 15

قصه حاتم بن طی

ژباړونکی: د پېښور اوسېدونکی- حیدر جان جانخېل زغفران، چې کیسه یې له پارسي څخه په پښتو نظم اړولې ده.

خپروونکی: حافظ محمد امین

د چاپ ځای: آفتاب مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۲۹۰ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲۲

موضوع: دا په زړه پوري کيسه لکه څنگه چې له نامه يې ښکاري، د يمن د طی (طایي) قبيلې د مشهور شخصیت- حاتم د پېرزوينو او سخاوتونو په اړه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.18.14163

Qisá-i-Hātám bin-i-Tāi

A story on the compassion and generousities of Hātám Tāie of Yemen, in verse, translated into Paṣṭó from Persian by Haidar jān Xānxel Zafrān of Peṣawar (Peṣawar: Hāfiz Muḥamád Amin, 1873) pp.162. 14163.c.18)

قصه د بودی، نصیحت النساء، پندنامه لقمان حکیم

لیکوال او ژباړونکی: محمد سعید خېشکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: علوي مطبعه، بمبېي

د چاپ کال: ۱۳۰۹ هـ ق / ۱۸۹۲ م

ټول مخونه: ۲۳

موضوع: په دې کوچنۍ رساله کې درې بېلې مسألې خپرلې سوي دي. په لومړۍ برخه کې يې، چې د اخون دروېزه تنگهاري له پارسي «ارشاد الطالبين» څخه ژباړل سوي ده، له يوې زړې ښځې سره د حضرت محمد (ص) د رحم او شفقت کيسه بيان سوي ده. د کتابگوټي په دوهمه برخه (۵-۲۱ مخو) کې، د «نصیحت النساء» په نامه ښځو ته د ژوندانه په بېلابېلو برخو کې، د لیکوال منظوم نصیحتونه راغلي دي؛ او په پای کې (پر ۲۲-۲۳ مخو) د لقمان حکیم پند نامه راوړل سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.3.(2.14163

Qiša da Budāy, Nasihat-ul-Nisā, Pandnāmā-i-Luqmān-i-Hakim

A collection of three separate expositions, the first one on the compassionate approach of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) to an old woman translated into Paštó from “*Iršād-ul-Tālibín*” of Axwan Darwezá, in Persian, the second exposition regarding moral advice to women, in verse, and the third one on the advising lessons of Luqmān-i-Hakim by Muhamád Saíd Xeškay (Bombay: n.p.,1309A.H./1892

(A.D.) pp. 23. 14163.c.3.(2)

قصه د جمجمه بادشاه

لومړی چاپ

ليکوال: مولوي گل احمد تيراهي

خپروونکي: قاضي عبدالکريم او قاضي رحمت الله

د چاپ ځای: فتح الکريم مطبعه، بمبيي

د چاپ کال: ۱۲۸۲ هـ ق / ۱۸۲۴ م

ټول مخونه: ۱۲

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخښه:

(c.1.(7.14163

دوهم چاپ

ليکوال: مولوي گل احمد تيراهي

خپروونکي: حاجي ميا محمد

د چاپ ځای: رميور پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۲ هـ ق / ۱۸۷۵ م

ٲول مخونه : ١٢

ٲه بريٲيش كتابتون كي د الماري نخبه:

(c.10.(13.14163

دريم چاپ

دريم چاپ د «جمعه افغاني و مناجات شيخ عبد القادر جيلاني» تر سرليک لاندي خپور سوي دي.

ليکوال: مولوي گل احمد تيراهي

خپروونکي: ايشرسينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځاي: رميور پريس، ډيلي

د چاپ کال: ١٢٩٢ هـ ق / ١٨٧٥ م

ٲول مخونه : ١٢

ٲه بريٲيش كتابتون كي د الماري نخبه:

(c.10.(13.14163

څلرم چاپ

څلرم چاپ د «جمعه افغاني» په نامه خپور سوي دي.

ليکوال: مولوي گل احمد تيراهي

خپروونکي: ايشرسينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځاي: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ١٢٩٣ هـ ق / ١٨٧٢ م

ٲول مخونه : ٢٠

ٲه بريٲيش كتابتون كي د الماري نخبه:

(c.16.(1.14163

ٲينځم چاپ

ليکوال: مولوي گل احمد تيراهي

خپروونکی: ایشرسینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۸۸۴م

ټول مخونه: ۱۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.13.5.14163)

په ځینو برتانوي کتابتونو کې د جمجمه پاچا د کیسې ځینې خطي نسخې هم سته، چې د موندلو پتې یې دا دي:

- قصه جمجمه، چې د تولد نامې په نامه بله ضمیمه هم لري. د مانچسټر په جان رایلنډز کتابتون کې یې د الماری نڅښه:

Rylands.Afghan11-Foll.66

- قصه جمجمه، چې د فتح خان کندهاري له کیسې، مناجات او وفاتنامې سره د ضمیمې په توګه چاپ سوې ده. د لندن پوهنتون د ختیزو او افریقایي څېړنو په پوهنځي (S.O.A.S.) کې یې د الماری نڅښه:

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

موضوع: د سوریې د پخواني پاچا (جمجمه) له اروا سره، د حضرت عیسا (ع) د رو حاني کتنې په اړه عبرتناکه منظومه کیسه. د دې کیسې له مخې جمجمه پاچا د حضرت عیسا (ع) د یوې معجزې په مرسته له مړینې بیا را ژوندی کیږي؛ او د یوه ریښتني پرهېزګار په توګه د خدای په عبادت لاس پوري کوي.

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نڅښه:

B.M.Or.2874-Foll.119

په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نڅښه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Qisá da Jumjuma Pādšā

The spiritual story of Jumjumá, the king of ancient Syria, whose dead body was miraculously brought to life by Jesus Christ to live as a devout believer under the kingdom of God, in verse, by Maulawí Ahmad Tirāhi, different editions

1st ed. (Bombay: Qāzī Abdul Karim & Qāzī Rahmatulā, 1282 A.H./1864 A.D.)
(pp.16. 14163.c.1.(7

(2nd ed. (Delhi: Hājī Myā Muhamād, 1292 A.H./ 1875A.D.) pp.16. 14163.c.10.(13

3rd ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1293 A.H./1877A.D.)pp. 20. 14163.c.16.
(1)

4th ed. titled differently is accompanied by a religious poem as tribute to the well-known Sufi saint, Abdul Qādir Jailānī/Gailānī, (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1292A.H./1875A.D) pp.16. 14163.c.10.(13

(5th ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1884) pp.16. 14163.c.13.(5

See a couple of manuscripts of “*Qisá da Jumjuma Pādšā*” in the Libraries of John Rylands University, Manchester, and S.O.A.S., University of London under these shelfmarks

Rylands.Afghan11-Foll.66

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

See the following shelfmarks for the manuscripts of selected Munājāts, devotional poems, in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

قصه د جولاگانو او خلورو یارانو

لیکوال: محمود او مولوي احمد گل تیراهي

لومړی چاپ

خپروونکي: ایشرسینګه او چه جوسینګه

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

دوهم چاپ

خپروونکي: ايشرسينگه او چهجوسينگه

د چاپ ځای: علوي مطبعه، بمبئي

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچني کتابگوټي کي دوې منظومي کيسې راغلي دي. لومړۍ کيسه د جولاوود بدييو په اړه د محمود له خوا ليکل سوې ده. دوهمه کيسه د څلورو يارانو په باره کي، د مولوي گل احمد تيراهي له خوا کينل سوې ده.

په بريټيش کتابتون کي د الماري نخبه:

(c.10(6.14163

Kisá/Qisá da Jolāgānū aw Caloru Yārānū

A collection of two compact metrical stories, i.e. “*Kisá/Qisá da Jolāgānū*” or the story of the weavers by Mahmūd and “*Kisá/Qisá da Caloru Yārānū*” or the story of the four companions, by Maulawi Gwal/Gul Ahmād Tirāhi, two editions

1st ed. (Delhi: Iṣar Singh & Čaĵo Singh, 1298 A.H./ 1882 A.D.) pp.12. 14163.c.10

(6)

2nd ed. (Bombay: Iṣar Singh & Čaĵo Singh, 1298 A.H./ 1882 A.D.) pp.12.

(c.10(6.14163

قصه د چنړي با تصوير معروف [به] شاهزاده سندي

ليکوال: ملا احمد جان - د مردان اوسېدونکی

لومړی چاپ

خپروونکي: ميرزا محمد صديق

د چاپ ځای: پرينټينگ ورکس، ډيلي

د چاپ کال: نامالوم؛ خو د بریتیش کتابتون د اورینټل او اینډیا آفیس خانګې په ۱۹۲۱م کال له خپلو نورو اثارو سره یو ځای کړې ده.

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېبه:

Pashto f 30

دوهم چاپ

د دوهم چاپ پر (۲۳-۲۴) مخو، د احمد جان یوه غزله هم چاپ سوی دی.

خپروونکی: میرزا محمد صادق

د چاپ ځای: پنجاب آرټ پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۲۷م

ټول مخونه: ۷۲

موضوع: تر بېلابېلو سرلیکونو لاندې، د سند د شازاده (شهزاده) د مینې رېږونکې کیسه، چې په ډېر خواږه او په زړه پوري نظم بیان سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېبه:

Pashto f 48

Qisá da Canrí bā Taswír Mārúf ba Šāzādá Sindí

An illustrated love story of *Canrí*, a Sindhi Prince, in verse, by Mulā Ahmad Jān of Mardān, two different editions

1st ed. (Delhi: Mirzā Muhamád Sādíq, n.d.) pp. 72. Obtained by the Oriental and India Office in 1921. Pashto f 30

2nd ed. to which is added a Ğazál by Ahmad Jān (Delhi: Mirzā Muhamád Sādíq, 1927) pp. 72. Pashto f 48

قصه د سیف الملوک

لومړی چاپ

لومړی چاپ د «سيف الملوك» تر سرليک لاندې خپور سوی دی.

ليکوال: احمد

خپروونکي: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق / ۱۸۸۲ م

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.4.14163

دوهم چاپ

ليکوال: قاضي محمد نور

خپروونکي: حاجي رحمت الله، عبدالصمد، عبدالواحد او ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۱۱ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.3.(5.14163

دریم چاپ

دریم چاپ د «قصه شهزاده سيف الملوك كلان جديد و ملكه بدیع الجمال افغانی» په نامه خپور سوی دی.

ليکوال: استاد راحت الله راحت زاخېلی

خپروونکي: میرزا محمد صادق

د چاپ ځای: اسلامیه سیستم پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۰ هـ ق / ۱۹۱۲ م

ټول مخونه: ۲۰۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f18

موضوع: په دې کیسه کې د مصر د شازاده - سیف الملوک او د یمن د پاچا - عاصم د لور - بدیع الجمال پرې، د مینې کیسه بیان سوې ده. کیسه تر بېلابېلو سرلیکونو لاندې کښل سوې ده؛ او په ځینو برخو کې انځورونه هم لري. په دوهم چاپ کې یې، د رباعي تر عنوان لاندې د استاد راحت الله راحت زا خېلي غزلي هم چاپ سوې دي.

ناظم: غلام محمد له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلې ده.

په بریتیش او جان رایلنډز کتابتونو کې د «سیف الملوک» د هغو منظومو کیسو د الماری نخبې، چې غلام محمد له پارسي څخه په پښتو ژباړلې ده:

B.M.Or.4499a, Foll.1-86

Rylands.Afghan 4-Foll.61

Qisá da Saif-ul-Mulúk

An illustrated romantic story of *Saif-ul-Muluk*, the Egyptian Prince and *Bade-ul-Jamál Parí*, the Princess of Yaman, in verse, by two different authors in different versions:

1st version entitled “*Saif-ul-Muluk*” by Ahmád (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, pp. 72. 14163.c.4 (1882

2nd version by Qāzī Muhamád Núr (Lahore: Hājī Rahmatulā, Abdul Samád, (Abdul Wāhed & Myā Muhamád Sahāf, 1311A.H./1894 A.D.) pp. 24. 14163.c.3.(5

3rd version is entitled “*Qisa-i-Šahzāda Saif-ul-Mulúk, Kalān, Jadíd, wa Maliká Bade-ul-Jamál Parí, Afġānī*” by Ustād Rāhatulā Rāhát Zāxelí (Lahore: Mirzā Muhamád Sādīq, 1330A.H./1912 A.D.) pp.200. Pashto f18

For a couple of manuscripts of “*Qisá/Kisá-i- Saif-ul-Muluk*” , see the following shelfmarks in the British Library and John Rylands University Library

B.M.Or.4499a, Foll.1-86

قصه د شاه جهان [-] شهزاده ملتان و ماه جبین گلفامی

لیکوال: حاجي مظفر، د پېښور د گوجر اوسېدونکی

خپروونکی: ایشرسینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، په دې منظومه کیسه کې د ملتان د شازاده - شاه جهان او د چین د شازادګۍ - ماه جبین گلفام د مینې خوږ داستان بیان سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.10.(3.14163

Qisá/Kisá da Šā Jahān[-]Šahzāda-i-Multān wa Mājabín Gulfāmí

The love story of *Šā Jahān*, The Prince of Multān, and *Mājabín Gulfām*, The Princess of China, in verse, by Hājī Muzafār (Delhi: Išar (Singh,1301A.H./1885A.D.) pp.24. 14163.c.10.(3

قصه د فتح خان قندهاري با تصویرات

لیکوال: ملا نعمت الله، د نونبار اوسېدونکی

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۳ هـ ق

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې خوږه او په زړه پوري كيسه كې، لكه څنگه چې له نامه يې ښكاري د فتح خان كندهاري د ژوند، مړانو او سربښندنو كيسي په منظومه بڼه بيان سوي دي. د فتح خان پرېڅ كندهاري كيسه، چې د هند د گورگاني پاچا - جلال الدين اكبر د زمانې حالات ښيي، پر ادبي اړخ سربېره له تاريخي پلوه هم خورا د پام وړ ده. د كيسي ځيني برخي په انځورونو سره هم بيان سوي دي.

په بريټيش كتابتون كې د الماری نخبه:

(c.10.(1.14163

د لندن پوهنتون د ختيزو او افريقايي څېړنو په پوهنځي (سواس) كې هم د دې كيسي د خطي نسخې يوه كاپي سته، چې د الماری نخبه يې داسي ده:

[S.O.A.S.MS 41378-Foll.36](#)

د وفاتنامې او «قصه جمجمه» له ضميمو سره، په سواس كتابتون كې د همدې اثر د الماری نخبه:

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

Qisá da Fateh Xān Kandahāri bā Taswirāt

An illustrated story of Fateh Xān Baṛec Kandahāri, contemporaneous to the muḡal emperor, Jalāludīn Akbar, in verse, by Muḷā Nematulā of Nauṣār (Delhi: Ġulām (Mursalin, 1886) pp. 48. 14163.c.10.(1

For a couple of manuscripts of “*Qisá/Kisá da Fateh Xān Kandahāri*”, see the following shelfmarks in S.O.A.S. Library

[S.O.A.S.MS 41378-Foll.36](#)

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

قصه د مهتاب جان او بېگم جان المعروف به مکر زنان

ليکوال: ملا نعمت الله، د نونبار

خپروونکی: کهړک سينگه

د چاپ ځای: مقبول عام مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۴۸هـ ق

موضوع: په دې منظومه کيسه کې د يوې زړې بڼځي د چلونو او ټگيو په اړه خبرې سوي. د کتابگوټي پر وروستي مخ د کيسې د ليکوال او خطاط (نقيب احمد) يوه پارسي غزله هم راغلې ده.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 35

Qisá da Mahtāb Jān aw Begám Jān Mārúf ba Makr-i-Zanān

An illustrated metrical story regarding the deceits and cons of an old woman, by Mulā Nematulā of Nauṣār (Lahore: Kaṛák Singh, 1930) pp. 32 . Pashto f 35

قصه شاه روم

ليکوال: ملا احمد تيراهي

خپروونکي: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کيسه کې، لکه څنگه چې يې په عنوان کې هم ويل سوي دي، د روم د پاچا کيسه راغلې ده. د کتابگوټي په پای کې، د ځمکنيو د شېخ عمر صاحب حضور ته د احمد يو شعر، د محمد شاه يو مناجات، د غوث الاعظم دستگير په صفت کې، د محی الدين دوه مناجاتونه او د محمد دين يوه غزله هم چاپ سوي ده.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.10.(2.14163

Qisá/Kisá da Šā-i-Rum

A metrical story of the Turkish Sultān by Muḥā Ahmad Tirahi to which is appended a religious poem by Ahmad as tribute to the prominent Afġān Sufi Saint, Šex Muhamád Umár Camkanay, two religious poems by Ġulām Muhaidín as reverence to Abdul Qādir Jailānī/Galānī, also known as Ġaus-ul-Azám Dastġír and a Ġazál by Muhamád Dín (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh, 1298 (A.H./1881A.D.) pp. 16. 14163.c.10.(2

قصه شاه [و] گدا

ليکوال: حميد بابا

خپروونکي: غلام مرسلين او محمد اکبر

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۷۴

موضوع: په دې کيسه کې له يو ټولواک سره د يوه عارف فقير د پېژندنې او خبرو بهير په خورا خواره او زړه وړونکي نظم بيان سوی دی. په کتابگوټي کې پر اصلي کيسې سربېره د الله تعالی او حضرت محمد (ص) په ستاينه کې مناجاتونه، د اسلام د وياړلي پېغمبر- حضرت محمد (ص) د معراج، د عاشقانو د احوال او ځينو نورو په زړه پورو مسألو په اړه، خونده وړ نظمونه هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.1.(4.14163

په بریتیش کتابتون او کېمبریج پوهنتون کتابتون کې، د حميد بابا د «شاه وگدا» د منظومې کيسې د خطي نسخو د الماری نخبې په دې ډول دي:

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Qisá/Kisá-i-Šā[wa]Gadā

The story of a king and a *Sufi fakir*, a mystic beggar, in verse, which is followed by a number of devotional poems by Hamid Bābā (Delhi: Ġulm Mursalīn & (Muhamād Akbar, 1299A.H./1882A.D.) pp.74. 14163.c.1.(4

For manuscripts of “*Qisá/Kisá-i-Šā[wa]Gadā*”, see the following shelfmarks in
:the British Library and C.U.L

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

قصه شهزاده اختر منير و مهر و

ليکوال: سيد ابو عيشاه

خپروونکي: غلام غوث او فضل محمود

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۱۰ هـ ق

ټول مخونه: ۵۵

موضوع: په دې کيسه کې د شازاده (شهزاده) اختر منير او د هندوستان د پاچا- پېروز شاه د لور- شازادگۍ مهر و د مينې خوږه کيسه، په خورا خونده وړ نظم، کنبل سوې ده.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅېنه:

(c.3.(4.14163

Qisá/Kisá-i-Šāzādá Axtár Munír wa Mahró

The romantic story of Prince Axtár Munír and Princess Mahró, the daughter of Peroz Šā, king of India, in verse, by Syed Abu Alí Šā (Delhi: Ġulām Ġaus & Fazl (Mahmúd, 1310 A.H./1893A.D.) pp. 55. 14163.c.3.(4

قصه شهزاده بهرام و گل اندام

ليکوال: نا مالوم

لومړی چاپ

ژباړونکی: فیاض

خپروونکی: قاضي عبدالکریم او قاضي رحمت

د چاپ ځای: فتح الکریم مطبعه، بمبئی

د چاپ کال: ۱۳۰۷ هـ ق

ټول مخونه: ۴۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.1.(6.14163

دوهم چاپ

لیکوال: نامالوم

ژباړونکی: فیاض

خپروونکی: چهجو سینګه

د چاپ ځای: نولکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۲ هـ ق / ۱۹۰۹ م

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3760/f

موضوع: لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، په دې کتاب کې د شهزاده بهرام او گل اندامی د مینې خورې کیسه بیان سوې ده. د کتاب په پای کې، د ملا احمد یوه بنایسته غزله هم راغلې ده. د لومړي چاپ په پای کې، د ملا احمد یوه شپږو شکر (په پښتو، پارسي او اوردو ژبو) غزله هم راغلې ده.

په بریتیش کتابتون کې، د دې کیسې د نورو چاپي بنو لپاره دغه نومرې کار کړئ:

(e.9.(241-295.14163

(e.5.(209-259.14163

(c.1.(2.14163

(c.16.(3.14163

(c.16.(2.19414163

په جان رايلنډز پوهنتون او بریتیش کتابتون کې، د دې په زړه پوري کيسې قلمي نسخې د دغو
نخبنو په مرسته موندل کېدای سي:

Rylands. Afghan 6-Foll.24

I.O.MISS PashtoD.2-Foll.31

B.M.Or.4500-Foll.93

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

د لندن پوهنتون د ختيزو او افريقايي څېړنو د پوهنځي (سواس) په کتابتون کې د الماری نخبنه:

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

Qisá-i-Šāzādá Bahrām wa Gul Andām

The love story of Prince Bahrām and his lover, Gwal/ Gul Andām, translated into
:Paštó, in verse, from Persian by Fayāz, two editions

1st ed. to which is subjoined a mixed Ğazál, in Paštó, Persian and Urdu, (Bombay:
(Qāzī Abdul Karīm & Qāzī Rahmat, 1307A.H./1891A.D.) pp. 44. 14163.c.1.(6

2nd ed. (Lahore: Čajó Singh, 1909) pp. 40. VT 3760/f

For other printed versions and manuscripts of “*Qisá-i-Šshzādá Bahrām wa Gul
:Andām*”, see the following shelfmarks in a number of leading British libraries

British Library

(e.9.(241-295.14163

(e.5.(209-259.14163

(c.1.(2.14163

(c.16.(3.14163

I.O.MISS Pashto D.2-Foll.31

B.M.Or.4500-Foll.93

B.M.Or.4499b-Foll.87-112

John Rylands Library, University of Manchester

Rylands.Afghan 6-Foll.24

S.O.A.S. Library, University of London

S.O.A.S.Ms.10978-Foll.176

قصه شهزاده بهرام گور و پری حُسن بانو

ژباړونکی: سید عمر

خپروونکی: میا امیر محمد

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۴۲

موضوع: لکه څنگه چې له نامه یې ښکاري، په دې اثر کې د پارس د شازاده - بهرام گور او پری حُسن بانو د مینې کیسه انځور سوې ده، چې له هندکو ژبې څخه په پښتو نظم ژباړل سوې ده. د دې منظومې کیسې په پیل کې تر حمد او نعت وروسته، د پیغمبر (ص) د څلورو یارانو مناقب او دغه راز په پای کې د ژباړونکي یوه چاربیته هم چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.7.14163

Qisá-i-Šahzāda Bahrām-i-Gor wa Parí Husan Bānū

A Paštó version of the romantic tale of Persian prince, *Bahrām-i-Gor*, and his gorgeous lover, *Husan Bānu*, translated from Hindko by Syed Umár to which are added three separate poems praising God, the prophet Muhamád and his four companions at beginning and another poem at the end by Syed Umar (Delhi: Myā

Amir Muhamád, 1884) pp. 42. 14163.c.7

قصه شهزاده بينظير و بدر منير

ژباړونکی: احمد، چي کيسه يې په اور دو ژبه د مير حسن له «سحر البيان» څخه، په پښتو نظم ژباړلې ده.

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: رميور پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸۰

موضوع: د شازاده بينظير او بدرې منير د مينې خوربه کيسه، چي د «قصه يوسف و زليخا و و بر حاشيه قصه شهزاده بينظير و بدر منير» د کتاب د (۲-۱۷۷) مخو پر څنډو چاپ سوې ده. په بريتيش کتابتون کي د الماری نخبه:

c.17.14163

په بريتيش کتابتون کي، د «يوسف او زليخا» د کيسې د ځينو خطي بنو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

د اينډيا آفيس کتابتون

اوسنی فهرست Elhe, I.O. Pers. Cat.No. د چاپ نخبه د خطي نسخې لمبر (پښتو)

4239 49 125

4503 48 120

P. A.2 Pashto 32 07 ... 119

B.8 Pashto 1

P.2818 B.10 Pashto 1356 122

P.3456 Pashto C.8 ... 123

C.9 Pashto 124

د جان رایلنډز پوهنتون کتابتون

Rylands.Afghan1-Foll.118

Rylands.Afghan15-Foll.121

د کیمبریج پوهنتون کتابتون

اوسنی فهرست برارون، ک. پ. ک. د خطي نسخې لمبر

د لنډ فهرست لمبر اضافي

۳۲۳ ۱۲۳ ۵۱۲۲

Qisá/Kisá-i-Šāzādá Benazír wa Badrimunír

The love story of Prince Benazír and his lover, Badrimunír, translated into Paštó, in verse, by Ahmad from its Urdu version entitled “*Ser-ul-Bayān*” by Mir Hasán, published as a separate attachment on the margins of “*Qisá/Kisá-i-Yusaf wa Zalexā/Zulaixā wa bar Hāšia Qisá-i-Šāzādá Benazír wa Badrimunír*” (Delhi: n.p., 1299 A.H./1882 A.D.) pp. 2-177. 14163.c.17

For a number of manuscripts of “*Qisá/Kisá-i-Yusaf wa Zalexā/Zulaixā*”, see the following shelfmarks in these British academic libraries

B.M.Or.4503-Foll.202

.Rylands.Afghan15-Foll.216 with 33 half pages and 5 full pages miniatures

I.O.MSS.Pashto B.10-Foll.169

I.O.MSS.Pashto C.8-Foll.200

I.O.MSS.Pashto C.9-Foll.150

B.M.Or.4239-Foll.151

C.U.L.Add. 323-Foll.42

B.M.Or. 4502-Foll.70

قصه شهزاده رت و پدمن

لومړی چاپ

لیکوال/مؤلف: احمد

خپروونکي: نامالوم

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸هـ ق/۱۸۸۱م

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.10(10.14163

دوهم چاپ

لیکوال/مؤلف: احمد

خپروونکي: قاضي عبدالسلام زیارتي او حافظ محمد اسماعیل

د چاپ ځای: حجازي پریس، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 48

موضوع: په دې کتاب کې، لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، د رت او پدمن کیسه په نظم بیان سوې ده. د کتاب په پای کې د احمد، محمد دین، عبدالحمید، میا رجب او غازي الدین شعرونه هم چاپ سوي دي.

The story of Rát and Padmán by Ahmad, in verse, to which is appended a number of poems by Ahmad, Muhamádín, Abdul Hamíd, Myā Rajáb and Ğāziudín at the end, two editions

(1st ed. (Delhi: n.p., 1881) pp. 72. 14163.c.10(10

2nd ed. (Lahore: Qāzi Abdul Salām Zyāratf & Hāfiz Muhamád Ismāil, n.d.) pp. 72.

Pashto f 48

قصه شهزاده ممتاز

ژباړونکی: د مردان ملا احمد جان دا کیسه له اوردو څخه په پښتو نظم ژباړلې ده.

خپروونکی: حاجي امير محمد

د چاپ ځای: اسلامیه پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۹ هـ ق

ټول مخونه: ۲۸۲

موضوع: د اختر بلند پاچا د زوی - شازاده ممتاز د مینې سرگردانه او له پېښو ډکه کیسه. د کیسې په ځینو برخو کې، د شازاده ممتاز د ژوند د پېښو په اړه، د ملا احمد جان څو غزلې هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېبه:

Pashto f 1

Qisá/Kisá-i-Šāzādá Mamtāz

The exciting love story of Prince Mamtāz, son of king Axtár Bilánd, translated into Paštó, in verse, from Urdu by Mulā Ahmad Jān of Mardān to which are attached a number of occasional Ğazáls by the translator of the story(Lahore: Hāji Amir Muhamád, 1329A.H./1911A.D.) pp. 282. Pashto f 1

قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه

لیکوال: ملا احمد جان، د مردان اوسېدونکی

خپروونکي: ميا عبدالرحمان او عبدالخالق

د چاپ ځای: دین محمدی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۴۱ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: په دې کتابگوټي کې، د حضرت محمد (ص) له معاصرانو څخه د بني شیبان د قبیلې د دوو وروڼو- ځمَام د زوی- ورځه او دهلال د لور- گلشی د مینې کیسه انځور سوې ده. کیسه تر جلا جلا عنوانونو لاندې کینل سوې ده؛ او په بېلابېلو برخو کې یې د لیکوال ځیني غزلي هم چاپ سوي دي. دغه راز، پرووستي مخ یې د شاه افضل یو ترکیب بند هم راغلئ دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبنه:

Pashto f 51

Qisá/Kisá-i-Šāzādá Waraqá[wa] Gulšā

The romantic story of Prince Waraqá, son of Humám, and his cousin, Gulšay/Gulšā, daughter of Hilál, both from the ruling tribe of Bini Šibān, contemporaries with the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) to which are added a number of Ġazáls by the author of the story (Lahore: Myā Abdu-Ŕahmān & Abdul

Xāliq, 1923) pp. 64. Pashto f 51

قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات

لومړی چاپ

ژباړونکی: ملا نعمت الله، د نونبار اوسپدونکی

خپروونکی: چهجو سینګه

د چاپ ځای: نولکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۲ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبنه:

دوهم چاپ

ژباړونکی: ملا نعمت الله، د نونبار اوسېدونکی

خپروونکی: سيدان شاه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: لکه څنگه چې له نامه يې برېښي، په دې کيسه کې د ترکان د زوی - فرهاد او د هغه د معشوقې - شازادگۍ - شيرين / شيرينو دردونکې مينه راغلي ده. کيسه په ځينو ځايونو کې د تصويرونو په مرسته هم بيان سوې ده. د کتابگوټي په پای کې د ملوک، علي خان، ملا مقصود، سيد احمد، محمد رفيق، اکبر او سلطان ځيني غزلي هم راغلي دي.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.13.(7.14163

Qisá/Kisá-i-Širín wa Farhād Maá Taswirāt

An illustrated Paṣṭó version of the well-known love story of Farhād, son of a carpenter, and Princess Širín, in verse, by Mulá Nematulá of Nauṣār, to which are subjoined a number of Ġazáls by Mulúk, Mulá Maqsúd, Alí Xān, Syed Ahmád, Muhamád Rafiq, Akbar and Sultān on the text and margins of the story, two editions.

1st ed. (Lahore: Čajó Singh, 1326A.H./1909A.D.) pp. 24. VT 3760/g

(2nd ed. (Delhi: Saidān Šā, n.d.) pp. 24. 14163.c.13.(7

قصه طوطی و مینا

ليکوال: نامالوم

ژباړونکی: ملا گل احمد تیراهي

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۲ هـ ق

ټول مخونه: ۲۰

موضوع: په دې کوچنۍ منظومه کیسه کې، د توتی او مینا (بنارو) له پېښو ډک ژوند په خوند ه وړه ژبه بیان سوی دی. په کتابگوټی کې، د توتی او مینا پر کیسه سر بېره، ځینې نورې لنډې منظومې کیسې هم راغلي دي. نکلونو ته پارسي عنوانونه غوره سوي دي. د کیسې په پای کې، د زین الدین یوه غزله هم چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبی:

(c.10.(5.14163

(c.19.(1.14163

Qisá/Kisá-i-Tuti wa Mynā

The thrilling story of a parrot and a myna, in verse, rendered into Pashtó by Mulā Gwal/Gul Ahmád of Tirā to which is subjoined a Ġazál by Zainudfn (Delhi: (n.p.,1879) pp. 20. 14163.c.10.(5) & 14163.c.19.(1

قصه قیس و لیلی مشهور به لیلی [و] مجنون

لومړۍ بڼه

د لیلا او مجنون د کیسې په دې بڼه کې، پر اصلي کیسې سر بېره، ځای ځای د ملا احمد تیراهي ځینې غزلي هم راغلي دي.

لیکوال: ملا احمد تیراهي

خپروونکی: میا محمد او محمد اکبر

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

ټول مخونه: ۴۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.7.(2.14163

دوهمه بڼه

دوهمه بڼه د «قصه قیس و لیلی مشهوره لیلی [و] مجنون» په نامه چاپ سوې ده.

لیکوال: سید ابو علی شاه

خپروونکي: غلام صمداني او غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۵۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.1.(3.14163

دریمه بڼه

دریمه بڼه د «قصه مجنون و لیلا معه تصویرات» تر سرلیک لاندې چاپ سوې ده.

لیکوال: محمد عصام

خپروونکي: چهجو سینګه او جیون سینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۴۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.13.(6.14163

موضوع: په دې کیسه کې لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، د عربود هغو دوو مینانو (قیس او لیلا) د مینې په زړه پوري نکل راغلی دئ، چې زموږ په ځانګو کې د لیلا او مجنون په نامه مشهور دي. دا کیسه په ځینو برخو کې، یو او نیم انځورونو هم لري.

باید یادونه وکړو، چې رحمت داوي کندهاري هم د لیلا او مجنون کیسه په نظم کښلې ده.

Lailā wa Majnún

The well-know story of two Arab lovers, Qais and Lailā, in verse, three diverse
:versions by three different authors

The first version by Muḥā Ahmād Terāhi (Delhi: Myā Muḥamād & Muḥamād
(Akbar, 1878) pp. 48. 14163.d.7.(2

”Another version headed “*Qisā-i-Qais wa Lailā Mašhūr ba Lailā[wa] Majnún*

by Syed Abu Alí Šā (Delhi: Ğulām Samadānī & Ğulām Mursalín, 1882) pp. 52.
(c.1.(3.14163

An illustrated version entitled “*Qisā-i-Majnún wa Lailā Maá Taswirāt*” by
(Muḥamād Isām (Delhi: Čajó Singh & Jiwan Singh, n.d.)pp. 42. 14163.c.13.(6

قصه کو توال مع غزلیات

ژباړونکی: د ننگرهار د اډې د تپې اوسېدونکي-احمد گل، دا کیسه د نظامي گنجوي/گنجه يي له
پارسي اثر څخه، په پښتو نظم اړولې ده.

خپروونکی: نامالوم. کیسه د احمد دین په اهتمام چاپ سوې ده.

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۴ هـ ق

ټول مخونه: ۳۲

موضوع: دا کتابگوټی درې برخې لري. په لومړۍ برخه کې يې، د کو توال کیسه راغلي ده. په
دوهمه برخه کې يې د احمد گل د غزلو یوه مجموعه چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.1.(5.14163

Qisā/Kisā-i-Kotwāl Maá Ğazālīāt

The metrical story of *Kotwāl*, a fort governor, translated into Paştó from the
Persian version of Nizāmí Ganjawí/Ganjaie by Ahmād Gul of Tapá-i-Ad’á,
Nangarhār to which is appended a collection of Ğazáls by the translator of the

قصه گل و صنوبر

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: رشید، چې دا کیسه یې له پارسي څخه په منظوم ډول پښتو کړې ده.

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۷۲

موضوع: په دې کیسه کې د روم د شازاده- صنوبر او د یونان د شازادګۍ- گل اندامی مینه، په خواړه نظم کې بیان سوې ده. د کتابګوتې په وروستی برخه کې، د محمد دین یوه غزله او د نصیحت نامې تر سرلیک لاندې، د گل احمد یو شعر هم چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.10.(11.14163

Qisá/Kisá-i-Gwal/Gul wa Sanobár

The fairytale of Roman Prince, Sanobár, and the Greek Princess, Gul Andám, translated from Persian into Paštó, in verse, by Rašíd to which are subjoined a Ĝazál by Muhamádín and a poem headed as “Nasihát-nāmá” by Gwal/ Gul

(Ahmád (Delhi: Ĝulám Mursalín, 1881) pp. 72. 14163.c.10.(11

قصه گنبدِ شام

لومړی چاپ

ليکوال: احمد

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: رمیور پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸ هـ ق

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښې:

(c.15.(4.14163

(c.19.(3.14163

دوهم چاپ

لیکوال: شاه فضل میسوانی

د کیسې لیکوال په ځینو برخو کې شاه فضل، په ځینو برخو کې فاضل شاه او په یو و نیم نورو ځایونو کې هم فضل شاه لیکل سوی دی؛ خو لیکوال په حقیقت کې هماغه شاه فضل میسوانی دی، چې ځینې نور اثار یې هم لیکلي دي.

خپروونکي: ایشرسینګه او چهجوسینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۳ هـ ق

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښې:

(c.13.(3.14163

(c.10.(10.14163

دریم چاپ

لیکوال: شاه فضل میسوانی

خپروونکي: چهجوسینګه او جیون سینګه

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۱۲ هـ ق

ټول مخونه: ۴۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.3.(6.14163

موضوع: په دې بنایسته، خوږه او ژوره عرفاني کیسه کې، د یوه ریښتیني او خدای دوسته سپین رېږي له خولې، حضرت محمد (ص) ته د هغې بې ساري گومبتي (گنبدې) د خال او خط او نورو تړلو پېښو په اړه منظوم بیان راغلی دی، چې د شام د یوې ښکلي شازادګۍ اود یوې بوډۍ د زوی د مینې په یاد جوړه سوې وه. په کیسه کې دا عارف سپین رېږی د رسول اکرم (ص) حضور ته د خپل هیواد (شام) د جغرافیایي موقعیت، تاریخ، پرېمانه طبیعي زېرمو او ډېرو نورو ځانګړتیاوو په باره کې هم پراخ مالومات وړاندې کوي.

Qisá/Kisá-i-Gunbád/Gumbát-i-Šām

A metrical chronicle of the dome of ancient Syria, built as a memorial for the true love of a Syrian Princess and the son of a poor old woman, narrated by an old spiritual man to the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by different authors in various versions

1st version by Ahmád (Delhi: Myā Muhamád Sahāf,1881) pp. 40. 14163.c.15.(4)
(c.19.(3.4163 &

2nd version by Šā Fazal Mišwāṇay (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh,1886) pp. 40.
(c.13.(3.14163

3rd version by Šā Fazal Mišwāṇay(Delhi: Čajo Singh & Jiwan Singh,1897) pp.40.
(c.3.(6.14163

قصه گل بکاولی جدید مع تصویرات

لیکوال: مولوي احمد، د پجګي اوسېدونکی

خپروونکی: ایشر سینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷ هـ ق

ټول مخونه: ۷۲

موضوع: د زین الملوک پاچا د زوی - شازاده تاج الملوک او بناپیری - بکاولي د میني کیسه، چي په ځینو برخو کي په تصویري بڼه هم بیان سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

(c.19.(2.14163

Qisá/Kisá-i-Gwal Bakāuli-i-Jadíd maá Taswirāt

The folk story of Prince Tāj-ul-mulúk, son of king Zain-ul-mulúk, and his lover, Bakāulí, in verse, by Maulawí Ahmád of Pajagí (Delhi: Işar Singh & Čajó Singh, (pp.76. 14163.c.19.(2 (1880

قصه لقمان حکیم و خضر (ع)

لیکوال: غلام

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: رمیور پریس، دیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۴۷

موضوع: د لقمان حکیم او خضر (ع) په اړه دا منظومه کیسه د «تفسیر تیسیر» د (۱۰-۵۲) مخونو پر څنډو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

(b.14.(6.14163

Qisá/Kisá-i-Luqmān-i-Hakím wa Xizar/ Xidār

A metrical story regarding Luqmān-i-Hakím, a wise man cited in the Holy Qurān, and Xizar/Xidār, the prophet Elias, by Ğulām published on the margins of “*Tafsír-i-i-Taisír*” (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1882) pp. 10-56. 14163.b.14.(6

قصه محبوبا و جلالت مشهور به قصه مسلم و خونكار

لومړی چاپ

ژباړونکی: اکبر شاه، چي کيسه يې له پارسي څخه په پښتو نظم ترجمه کړې ده.

خپروونکی: غلام مرسلين

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق / ۱۸۸۲ م

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

(c.10.(12.14163

دوهم چاپ

په دوهم چاپ کي له کيسې سره ځای ځای د سيد ابوعليشاه شعرونه او په وروستيو مخونو کسي د شاه فضل شعرونه هم راغلي دي.

ليکوال: عبدالکریم

خپروونکی: چهجوسينگه

د چاپ ځای: فيروز پرينتینگ ورکس، لاهور

د چاپ کال: نامالوم. د اورينټل او اينډيا آفيس خانگي دا کيسه په ۱۹۲۲ م کال موندلې ده.

ټول مخونه: ۳۲

موضوع: د پېښور د مسلم نومي پاچا د لور-محبوبا او د ملتان د پاچا - خونكار د زوی - شازاده اکبر د ميني کيسه، چي په ډېره خوږه ژبه بيان سوې ده. په کيسه کي د اکبر د قلندری او ملنگی اړخ ته هم په خاص ډول پام سوی دی. د کتابگوټي په وروستی برخه کي، د عبدالعظیم دوې غزلي او د شاه فضل يو نظم هم راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

Qisá/Kisá-i-Mahbubā wa Jalāt Mašur ba Muslím wa Xunkār

The romantic folk story of Princess Mahbubā, the daughter of Muslím- the ruler of Pešawar, and Prince Akbar of Multān, the son of Xunkār, in verse, in two different version.

The larger version is translated into Paštó from Persian by Akbar Šā to which are appended two Ğazáls by Abdul Azim(Delhi: Ğulām Mursalin,1882) pp. 72. (c.10.(12.14163

The compact version by Abdul Karim is accompanied by several poems of Syed Abu Alí Šā and Šā Fazl (Lahore: Čajó Singh, n.d.) pp.32. Collected by the Oriental and India Office in1926. Pahsto F33

قصه منصور حلاج مع حكایت سلطان محمود

لیکوال: احمد

خپروونکي: محمد اکبر او میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچنۍ منظومه رساله کې، د منصور حلاج د ژوند او د هغه د عرفاني افکارو په اړه خبرې سوي دي. د کتابگوټي په وروستۍ برخه کې، له څلورو غلو سره د سلطان محمود غزنوي د مقابلې، منظوم نکل هم راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.15.(5.14163

Qisá/Kisá-i-Mansúr Halāj maá Hikāyát-i-Sultān Mahmúd

A brief versified account of the philosophical tenets of Mansúr Halāj to which is added the exciting story of Sultān Mahmúd Ğaznawi's encounter with four thieves, both in verse, by Ahmad (Delhi: Muhamád Akbar & Myā Muhamád Sahāf, 1878)

قصه نیم بولا با تصویر

لیکوال: ملا نعمت الله

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: د کشمیری شازاده (نیم بولا) د ژوند منظومه کیسه، چې په ځینو برخو کې له انځورونو سره مل ده. د کیسې په پای کې، د محمد دین شپږ غزلی هم چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.10.(7.14163

Qisá/Kisá-i-Nimbolā bā Taswír

An illustrated story of Prince Nimbolā of Kašmir, in verse, by Muḥā Nemátulāto to which is subjoined a collection of six Ġazáls by Muhamádín (Delhi: n.p.,1885)

(pp. 24. 14163.c.10.(7

قصه هرني

لیکوال: مولوي اسماعیل خان، د دهوديال اوسېدونکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: شنکر پرکاش مطبعه، ایبټ آباد

د چاپ کال: ۱۳۰۰ هـ ق

ټول مخونه: ۸

موضوع: په دې خوږه او سلیسه کیسه کې د هغې وارخطا او نا کراري هوسی د ژوند خو عاطفي شپې انځور سوي دي، چې د بنکاري له بيري د خپل ځان او بچو په اړه اندېښمنه ده؛ خو د کیسې د روایت له مخې د حضرت محمد (ص) په معجزه، له مړینې او هر ډول خطري ژغورل کېږي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.10.(2.14163

Qisá/Kisá-i-Hirní

The emotional story of a terrified deer which is miraculously saved by Prophet Muhamád (p.b.u.h) from being hunted, in verse, by Maulawí Ismāíl Xān of (Dodyāl (Abbotabād: n.p.,1883) pp. 8. 14163.b.10.(2

قصې د ایسپ الحکیم

ټولونکی: پادري ټ. جېمز

ژباړونکی: جگړن ه. ج. راورتي

خپروونکي: ویليم او نارگیت

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۷۱م

ټول مخونه: ۲۴۳

موضوع: په دې کتاب کې، چې پر کوچنۍ جېبې گچه چاپ سوی دی، د یوناني ایسپ حکیم (ځینو مؤرخینو او څېړونکو، په قرآن مجید او نورو اسلامي روایتو کې یاد سوی لقمان حکیم همدغه ایسپ حکیم بللی دی؟) ۲۰۱ خوږې لنډې کیسې راغلي دي. که څه هم کتاب په انگرېزي ښوونځیو کې، د پښتو زده کوونکو لپاره ژباړل سوی دی؛ خو په دغو ادبي، اخلاقي او تفریحي کیسو کې، نغښتي عبرتناک درسونه بې شکه د هر ډول لوستونکي د مینې او دلچسپۍ وړ دي. دا کتاب د چاپ او صحافت له پلوه هم خورا خونده وړ دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.14.14163

Qise da Aesop/Aesop-ul-Hakim

Being a collection of 201 fascinating short stories ascribed to Aesop, the well-known Greek writer of fables, translated into Pashto from the Rev. T. James's version by H.G. Raverty under the title of "Qise da Aesop-ul-Hakim

London: Williams & Norgate, 1871) pp. 243. pocket size. 14163.c.14)

قصه يوسف و زليخا

لومړی چاپ

لومړی چاپ د يوسف او زليخا د کيسې هغه غورچاڼ دى، چې د «من کتاب يوسف و زليخا» په نامه د ډاکټر برنهارډ ډورن د پښتو منتخباتو پر (۲۷۴-۲۸۲) مخور اغلی دى.

ليکوال: مولانا عبد الرحمان جامي، چې کيسه يې په پارسي نظم کښلې ده.

ژباړونکی: د خوشال خان خټک زوی - عبد القادر خان خټک، چې کيسه يې له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلې ده.

ټولونکی: ډاکټر ب. ډورن

خپرونکی: د سپنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډيمي

د چاپ ځای: سپنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷ م

ټول مخونه: ۹

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

دوهم چاپ

دا د يوسف او زليخا د کيسې هغه غورچاڼ دى، چې د «گلش رو» پر (۱۲۳-۱۸۵) مخود «يوسف و زليخا د عبد القادر خان مترجمه د جامي» په نامه چاپ سوې دى.

ليکوال: مولانا عبد الرحمان جامي

ژباړونکی: عبدالقادر خان خټک - د خوشال خان خټک زوی

ټولونکی: ه.ج. راورتي

خپرونکی: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفر، لندن

د چاپ کال: ۱۸۶۰م

ټول مخونه: ۲۳

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.8.14163

دریم چاپ

ليکوال: مولانا عبد الرحمان جامي

ژباړونکی: عبدالقادر خان خټک - د خوشال خان خټک زوی

خپرونکی: شیخ قلندر بخش

د چاپ ځای: مصطفایي مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۳۷۸ هـ ق

ټول مخونه: ۲۲۳

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.11.14163

څلرم چاپ

د څلرم چاپ پر څنډو د شازاده بېنظیر او بدری منیر کیسه هم چاپ سوې ده، چې احمد تیراهي د میر حسن د اوردو ژبې له «سحر البیان» څخه په پښتو نظم اړولې ده.

ليکوال: مولانا عبد الرحمان جامي

ژباړونکی: عبدالقادر خان خټک - د خوشال خان خټک زوی

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: رمیور پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.17.14163

موضوع: له حضرت یوسف (ع) سره د مصر د دربار د عزیز د میرمنې (زلیخا) د مینې او غچ اخیستنې عبرتناکه کیسه، چې د قرآن مجید د روایتونو له مخې، د بېلابېلو ژبو په لیکلې او شفاهي ادب کې، په پراخه توګه بیان سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې، د یوسف او زلیخا د کیسې د ځینو خطي بڼو لپاره، د الماری دا نڅښې وګورئ:

د اینډیا آفیس کتابتون

اوسنۍ فهرست Elhe, I.O. Pers. Cat.No. د چاپ نڅښه د خطي نسخې لمبر (پښتو)

4239 49 125

4503 48 120

P. A.2 Pahsto 32 07 ... 119

B.8 Pahsto 1

P.2818 B.10 Pahsto 1356 122

P.3456 Pahsto C.8 ... 123

C.9 Pahsto 124

د مانچسټر د جان رایلنډز پوهنتون کتابتون

Rylands.Afghan 1-Foll.118

Rylands.Afghan 15-Foll.121

د کیمبريج پوهنتون کتابتون

اوسنی فهرست براون، ک.پ.ک. د خطي نسخې لمبر

د لنډ فهرست لمبر اضافي

۳۲۳۱۲۳۵۱۲۶

Qisá/Kisá-iYusaf wa Zalexā/ Zulaixā

The love story of Zalexā, the wife of Aziz, the exalted court official under Pharaoh of ancient Egypt, with Prophet Yusáf, Joseph, based on the Holy scriptures by Maulānā Abdu-Rahmān Jāmí in Persian, translated in Paštó, in verse, by Abdul Qādir Xān Xaták, son of Xwašāl Xān Xaták in various versions

For “selection from the story of Yusáf wa Zulexā” Comp. Ed. by Dr. B. Dorn in his famous work “A Chrestomathy of the Pushtu of Afghan Language to which is Subjoined a Glossary in Afghani And English” see:(pp. 274-282) 14163.e.10

For another selected version of this story edited by H.G. Raverty in his well-know work “Gulshan-i-Roh: being selections of Prose and Poetical in Pushtu or Afghan Language” see: (pp.163-185) 14163.e.8

:For the larger version of the same story, see the following editions

Abdul Qādir Xān Xaták (Pešawár: Šex Qalandár Baxš,1861) pp.223. 14163.c.11

The 4th ed. is followed by the story of “*Šāzādá Benazír and Badri Munír*” translated into Paštó, in verse, from its Urdu version entitled“ *Sehr-ul-Bayān*” by Mir Hasán on the margins (Delhi: Myā Muhamád Sahāf,1882) pp.180. c.17.14163

See a number of manuscripts of “Yusáf wa Zulexā” in some British leading libraries.

India Office Library

.Present Cat. Elhe, I.O. Pers. Cat.No. Pressmark Ms. No

4503 48 120

P. A.23207 ...119

B.81

P.2818 B.10 1356 122

P.3456 C.8 ...123

C.9124

John Rylands Library, Manchester University

Rylands.Afghan 1-Foll.118

Rylands.Afghan 15-Foll.121

Cambridge University Library

.Present Cat. Brown, C.U.L. Ms. No

Handlist No. Additional

323 1235 126

قصیده برده

لیکوال: محمد ابن سعید البصیري

ژباړونکی: میا شرف

خپروونکی: چهجو سینګه

د چاپ ځای: ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق / ۱۸۸۳م

ټول مخونه: ۸

موضوع: د اسلام د ستر او وروستي پېغمبر- حضرت محمد (ص) په زمانه کې د یوه مریې په اړه.
په قصیده کې د رسول (ع) ځینې فضیلتونه او صفتونه بیان سوي دي؛ خو د بیان ژبه یې د پره
زموخته او گرانه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14.(2.14163

په بریتیش کتابتون او جان رایلنډز کتابتون کې، د «قصیده برده» د الماری نخبې:

د خطي نسخې لمبر (اضافي) د بلو مهارډ، بریتیش موزیم لمبر د اوسني فهرست لمبر

۱۴۴۴۹۴۲۳۳

Rylands.Afghan7-Foll.30

Qasidá-i-Bardá

An ode paying tribute to Prophet Muhamád (p.b.u.h) by Muhamád ibn-i-Saíd
(translated into Paštó by Myá Šaráf (Delhi:Čajo Singh,1883) pp. 8. 14163.b.14.(2

See the following shelfmarks for a number of manuscripts of “*Qasidá-i-Bardá*”in
:the British Library and John Rylands Library, Manchester

Ms. No. (Additional) Blu.& Bri. Mus. No. Present Cat

144 41 4233

Rylands.Afghan7-Foll.30

قواعد تجويد

ليکوال/ مؤلف: عبدالحافظ د «قواعد تجويد» د رسالې ليکوال دئ.

خپروونکی: ميا محمد صحاف

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

ټول مخونه: ۴۴

موضوع: په دې کتاب کې لکه څنګه چې له نامه يې ښکاري، د د قرآن کریم د تجويد يا سم
لوستلو قاعدې او اصول بيان سوي دي. دا کتابګوتی په حقيقت کې د درو بېلو رسالو (ذخيرة القراء
، قواعد تجويد او رموز او قاف قرآن) مجموعه ده، چې ګرده يې د تجويد له پوهې سره اړيکې لري.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.10.(1.14163

په بریتیش کتابتون کي، د تجوید د قواعدو په تراو، د ځینو نورو کوچنیو رسالو د الماری نخبی
دادئ:

ورتیل القرآن ترتیلا المسمى به قانون القراءة:

(e.7.(4.14163

مقدمه جزی:

(b.4.(2.14163

Qawā'id-i-Tajwīd

An anthology of three separate disquisitions all on the rules and principles of *Tajwīd*, the proper recitation of the Holy Qurān, by three separate authors, "entitled differently, i.e. "*Zaxirāt-ul-Qurā*" by Hājī ...?, published on the margins of 1-30

Qawā'id-i-Tajwīd" by Abdul Hāfiz and "*Ramuz-i-Auqāf-i-Qurān*" by...? (Delhi: " , (Myā Muḥamād Sahāf, 1878) pp.. 14163.b.10.(1

See the following expositions on the rules and principles of *Tajwid* in the British Library:

(*Muqadamā-i-Jazrī*: 14163.b.4.(2

(*Waratil-ul-Qurāna Tartilā, Musamā ba Qānun-i-Qirāāt*: 14163.e.7.(4

قیامت نامه

لیکوال/ مؤلف: احمد

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فاروقی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

٢٢ ټول مخونه:

موضوع: په دې کوچنۍ رساله کې، د قیامت د ورځې پر ارزښت سربېره، د جنت او د ورځ د صفتونو او ځانګړتیاوو په اړه، منظوم بیان راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.8.1.14163)

Qiāmát-Nāmá

An eschatological tractate describing the day of judgement as well as the essential characteristics of Paradise and Hell, in verse, by Ahmád (Delhi: Myā Muhamád .Sahāf,1883) pp. 22

د لندن پوهنتون د ختیزو او افریقایي څېړنو د پوهنځي په کتابتون کې، د قیامتنامې د الماری نڅښه:

S.O.A.S.MS.149964-Foll.187

د کاظم خان شیدا شعرونه

شاعر: کاظم خان شیدا - د خوشال خان خټک لمسی

ټولوونکی او ژباړونکی: ه.ج. راوړتي

خپروونکی: ویلیمز او نارګېټ

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۲م

ټول مخونه: ۲۱

موضوع: په دې غورچاڼ کې، د کاظم خان شیدا د ځینو غزلو انګرېزي ژباړه راغلي ده، چې د «د ه.ج. راوړتي د مشهور اثر «له شپاړسمې څخه تر اولسمې پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼ» پر (۳۰۵-۳۲۵) مخونو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.6.14163

په نورو شعري غورچاڼو كې، د كاظم خان شيدا دمنتخبو غزلو لپاره د الماری دغه نخبني وگورئ:

(e.8.(133-48.14163

(e.9.(363, 377, 393-94.14163

(e.5.(337-39, 344, 372.14163

په بريټيش كتابتون كې د كاظم خان شيدا د ديوان د قلمي نسخو د الماری نخبني:

B.M.Or.2801a, Foll.1-146

I.O.MSS Pashto C.1 b, Foll.53-198

B.M.Add.21, 471-Foll.158

Poems of Kāzim Xān Xaṭāk

An English version of the selected poems of Kāzim Xān Xaṭāk, surnamed Ṣaidā, Selections from the Poetry of the Afghans from the Sixteenth to the Seventeenth Century, Comp.& Ed. H.G.Raverty (London:Williams & Norgate, 1862) pp. 305-
d.6.14163 .25

For other printed versions of the selected poems from the Diwān of Kāzim Xān Ṣaidā, see the following shelfmarks in the British Library

(e.8.(133-48.14163

(e.9.(363, 377, 393-94.14163

(e.5.(337-39, 344, 372.14163

For a number of manuscripts of the Diwān of Kāzim Xān Ṣaidā, see the following
:shelfmarks in the British Library

B.M.Or.2801a, Foll.1-146

I.O.MSS Pashto C.1 b, Foll.53-198

B.M.Add.21,471-Foll.158

كتاب الدر النظيم في احوال علوم التعليم

ليکوال/ مؤلف: د ليکوال نوم د کتاب پر پوښ يا د متن پر کومه برخه نه دئ کښل سوی؛ خو پر هغه کوچني کاغذ د ټيوټينگ نوم تر سترگو کيږي، چي له کتابگوټي سره موندلول سوی دئ.

خپروونکی: نا مالوم. کتاب د ميرزا محمد صادق په اهتمام خپور سوی دئ.

د چاپ ځای: پېښور مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۳۷۷هـ ق/ ۱۸۲۱م

ټول مخونه: ۴۰

موضوع: په دې کتابگوټي کي، تر پښتو الفبا وروسته د حضرت عيسا (ع) د پيداينست، معجزو او مړيني په باره کي خبري سوي دي. وروسته بيا د مځکي او شمسي نظام د څرنگوالي، د پنجاب او شمالي هندوستان د ښارونو ترمنځ د واټنونو په اړه، لنډ بيانونه راغلي دي.

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

(a.2.(4.14163

b-i-Dur-ul-Nazim fi Ahwal-i-Talim aKit

A collection of short stories on the miraculous birth and death of Jesus Christ (p.b.u.h.) based on the Christian Doctrines followed by some information about the earth and solar system and geographical details on the distance between Panjāb/ Punjāb and certain northern cities of India ascribed to Tutting (Peşawar: n.p.,1861)

(pp.40. 14163.a.2.(4

من کتاب توریت

ټولوونکی: ډاکټر ب. ډورن

خپروونکی: د سېنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډمي

د چاپ ځای: سېنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۴

موضوع: د تورات دا کوچنی برخه د ب. ډورن د پښتو يا افغاني ژبي د منتخباتو پر (۱۴۵-۴۸) مخو چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

په برتانوي کتابتونو کې د تورات، زبور او انجیل د خطي او چاپي نسخو لپاره، د الماری دغه نڅښي وگورئ:

S.O.A.S.MS.1395-Foll.574

Or.9729

Or.71.cc4

a.6.14163

aa.2.14163

Min Kitāb-i-Tawrīt

Excerpts from the Torah, A Chrestomathy of the Pushto or Afghan Language,
Comp.& Ed. Dr. B. Dorn (St. Petersburg: St. Petersburg's Royal Academy, 1847)
pp. 145-48. 14163.e.10

For other versions of the biblical scriptures in Paṣṭó, see the following shelfmarks
in the British Library and S.O.A.S. Library

S.O.A.S.MS.1395-Foll.574

Or.9729

Or.71.cc4

a.6.14163

aa.2.14163

کتاب حمله حیدری المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)

وگورئ: حمله حیدری المشهور به جنگنامه حضرت علی (رض)

Kitāb-i-Hamlá-i-Haidarí, Mašhur ba Jang-Nāmá-i-Hazrát Alí

See: *Hamlá-i-Haidarí, Mašhur ba Jang-Nāmá-i-Hazrát Alí*

کتاب د ابنیت د حضرت عیسی

ژباړونکی: پادری رابرت کلارک

خپروونکی: نا مالوم. د حاجي اکرم علي په پاملرنه چاپ سوی دی.

د چاپ ځای: پېښور

د چاپ کال: ۱۲۲۷هـ ق / ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې کتابگوټي کې، د عیسویانو له نظره د چا خبره د مسلمانانو د هغه اعتراض په جواب کې خبري سوي دي، چي وايي: ولي په انجيل کې حضرت عيسا(ع) ته د خدای د زوی خطاب سوی دی؟ په حقیقت کې کتاب ټول د انجيل د باوریتوب او سپېڅلتيا په باره کې خبري کوي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(a.2.(3.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نڅښي وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اشارو، د الماری نخبني:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

b da Abniyat da Hazrat IsāKit

A controversial attempt to prove the authenticity of New Testament and refute, therefore the Muslims' objection of Jesus Christ being proclaimed as the son of God in the Christian Holy scriptures, by Padre Robert Clark (Peşawar: n.p.,1860) (pp. 48. 14163.a.2.(3

For other Paştó works, printed and manuscripts, on Christianity, see the following :shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

کتاب د نوي عهد

ژباړونکی: ایزیدور لویوینتل

خپروونکي: سټیون آسټین او زامن

د چاپ ځای: هرټفرډ

د چاپ کال: ۱۸۲۳م

ټول مخونه: ۷۷۹

موضوع: دا کتاب د ټول انجیل پښتو ژباړه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

aa.5.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نڅښې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

a.8.14163

aa.4.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نخښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

New Testament

The New Testament rendered into Paṣṭó by Isidor Loewenthal (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1863) pp.779. 14163.aa.5

For other Christian works, printed and manuscripts, rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

a.8.14163

aa.4.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

(a.2.(3.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

من کتاب عيار دانش

ژباړونکی: افضل خان خټک

ټولونکی: ډاکټر ب. ډورن

خپروونکی: د سپنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډيمي

د چاپ ځای: سپنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۳

موضوع: د «عيار دانش» تر سرليک لاندې دا ژباړل سوی غورچاڼ، د ډورن د پښتو يا افغاني ژبې د منتخباتو پر (۱-۲۳) مخو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

Min Kitāb-i-Iyār-i-Dāniš

A number of passages from the Paṣṭó version of “*Iyār-i-Dāniš*” rendered into Paṣṭó by Afzál Xān Xaṭák , A Chrestomathy of the Pushto or Afghan Language, Comp.& Ed. Dr. B. Dorn (St. Petersburg: St. Petersburg’s Royal Academy, 1847) pp.1-23. 14163.e.10

کتاب فوائد شریعت

لیکوال/ مؤلف: د سوات محمد قاسم اخون پاپینی خېل

ټولونکی او سموونکی: تورن (کپټین) ه.ج. راورتي

خپروونکی: سټیون آستین او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۲۵

موضوع: داد «فوايد الشريعت» هغه کوچنی غور چاڼ دئ، چي ه.ج. راورټي د خپل مشهور اثر «گلشن رو» پر (۵۵-۷۹) مخو چاپ کړی دئ.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.8.14163

په بریتیش کتابتون کي، د «فوايد الشريعت» د ځينو خطي او چاپي بنو د الماری نخبی:

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

b.9.14163

b.11.14163

Kitāb-i-Fawāid-ul-Šariāt

Another selected version from the book of “*Fawāid-ul-Šariāt*” or the advantages of Islamic law, by Axwan/Axwand Muḥamād Qāsim Pāpinixel of Swāt, Gulshan-i-Roh, Comp.& Ed. H. G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 55-
e.8.14163.79

For a number of manuscripts and other printed versions of “*Fawāid-ul-Šariāt*”, see
the following shelfmarks in the British Library

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

b.9.14163

b.11.14163

من کتاب فوائد شریعت

لیکوال/ مؤلف: د سوات اخون محمد قاسم پاپینی خېل

ټولونکی: ډاکټر ب. ډورن

باید یادونه وکړو، چې ډورن په خپل غورچاڼي کې، د «فوائد شریعت» کتاب د اخون محمد قاسم نه گڼي. دده په گومان دا کتاب د اخون دروېزه د روحاني مشر - سید علي ترمذي (پیر بابا) یا بل نامالوم لیکوال له خوا لیکل سوی دی.

خپروونکی: د سېنټ پیټرزبرگ سلطنتي اکاډېمي

د چاپ ځای: سېنټ پیټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۲۲

موضوع: د «فوائد الشریعت» دا غوره سوې برخه، د ب. ډورن د پښتو یا افغاني ژبي د غورچاڼي پر (۱۴۴-۷۹) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

په برتانوي کتابتونو کې، د «فوائد شريعت» د چاپي او خطي بڼو لپاره د الماری دغه نڅبنې وگورئ:

(e.8. (55-79.14163

b.9.14163

b11.14163

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

Min Kitāb-i-Fawāīd-i-Šariāt

A selection from the well-known compendium of *Fawāīd-ul-Šariāt*, or the benefits of Islamic Law, by Qāsim Axwan of Swāt, A Chrestomathy of Pushtu or Afghan Language, Comp.& Ed. Dr. B. Dorn (St. Petersburg: St. Petersburg's Royal Academy, 1847) pp. 79-144. 14163.e.10

For other printed versions and manuscripts of “*Fawāīd-ul-Šariāt*”, see the following shelfmarks in these British libraries

(e.8 (55-79.14163

b.9.14163

b11.14163

Or.14380

B.M.Or.4489

B.M.Cat., no.7

I.O.Mss. Pashto C.6-Foll.243

I.O.Mss. Pashto C.10-Foll.227

Rylands Afghan 2-Foll.228

Rylands Afghan 3-Foll.321

B.M.Or.4489-Foll.200

کتاب منیر مسمی به تفسیر بی نظیر

مفسر: یعقوب چرخي

دا تفسیر د «تفسیر چرخي» په نامه هم یاد یږي، چې د مفسر له نامه څخه اخیستل سوی دی.

خپروونکی: حاجي میا محمد صحاف

د چاپ ځای: د احمد حسن خان احمدي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸۰

موضوع: په دې تفسیر کې، لومړی حمد او نعت او بیا د کتاب په پېژندنه کې منظوم بیان راغلی دی، وروسته په نثر سره له سورة الملک (۲۷ مه سوره) څخه بیا تر سورة الناس (۱۱۴ مه سوره) پورې، د قران مجید د دوو وروستیو پارو د مبارکو ایتونو ترجمه او تفسیر راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.14.(9.14163

په بریتیش کتابتون کې، د پښتو تفسیرونو د نورو بنو لپاره، د الماری دا نخبی وگورئ:

(b.14.(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14.(7.14163

ARAB H.4

ARAB H.16

Kitāb-i-Munír Musamā ba Tafsír-i-Benazír

A Paštó translation and commentary on the last two sections of the Holy Qúrān, containing *Surát-ul-Mulk*, chapter 76, to *Surát-ul-Nās*, chapter 114, by Yāqúb Čarxí entitled “*Kitāb-i-Munír Musamā ba Tafsír-i-Benazír*” also known as “*Tafsír-i-Čarxí*” (Delhi: Hājí Myā Muhamád Sahāf, 1885) pp. 180. 14163.b.14.

(9)

For other translations and commentaries of the Holy Qurān, see the following
:shelfmarks in the British Library

(b.14(6.14163

b.1.14163

VT 3720/j

b.8.14163

(b.4.(7.14163

(b13.(4.14163

Pashto f 107/b

(b.14(7.14163

ARAB H.4

ARAB H.16

کتاب نزول المسيح

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

خپروونکی: د پېښور احمدیه انجمن

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: نامالوم. د اورینټل او اینډیا آفیس څانګې دغه کتاب په ۱۹۱۲م له خپلو پښتو اثارو سره ملګری کړی دی.

ټول مخونه: ۱۴۴

موضوع: په دې کتابګوتې کې د میرزا غلام احمد قادیانی (۱۸۳۵-۱۹۰۸م) یاد هغه د پیروانو په وینا «موعود مسیح» د امامت او پیغمبرۍ، د هغه د ژوند او مړینې او د اسلام د ستر پیغمبر- حضرت محمد (ص) د نسب او شجرې په اړه خپرنه سوې ده. دغه راز د کتاب په سر کې د محزون یو نعت هم راغلی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto d11

په بریتیش کتابتون کې، د احمدیه ډلې د عقایدو په اړه، د ځینو نورو پښتو اثارو د الماری نڅښه:

Pashto d 9

Pashto f 32

Pashto d10

Pashto d 7

b-i-Nuzúl-ul-Maséh āKit

A controversial treatise which attempts to prove the so-called divine mission of Mirzā Ğulām Ahmád Qādyānī(1835-1908) who alleged to be the last Imām or the promised Messiah predicted in the Holy scriptures, as well as details on his biography and the pedigree of the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by anonymous author to which is subjoined a poem by Mahzún adoring the Prophet Muhamád (p.b.u.h) in the beginning of the book (Lahore: Peşawar Ahmadia Association, n.d.)

pp. 144. Pashto d11

For a number of Paştó works on the doctrines of Mirzā Ğulām Ahmád Qādyānī, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto f32

Pashto d.9

Pashto d.7

Pashto d10

کتاب گنج پښتو

ليکوال/ مؤلف: مولوي احمد - د اشغرد تپه تنگي اوسېدونکی

لومړی چاپ

د «کتاب گنج پښتو» دا بڼه د پادري ت. پ. هیوز د «کلید افغانی» پر (۱-۱۲۸) مخو چاپ سوي ده.

ټولونکی: پادري ت. پ. هیوز

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۲م

ټول مخونه: ۱۲۹

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.9.14163

دوهم چاپ

د «کتاب گنج پښتو» دا بڼه د بنگال د پلو پوځونو د تورن او د پنجاب اسیستانت کمپشنر ټریور چیچلي پلاوډن د له خوا د «کلید افغانی» د انگرېزي ژباړي پر (۱-۱۰۲) مخو چاپ سوي ده؛ او د کتاب پر څنډو د موضوعاتو د لانه توضیح لپاره، خورا مفصل او گټور مالومات هم لیکل سوي دي.

ټولونکی: پادري ت. پ. هیوز

ژباړونکی: ت. چ. پلاوډن

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.5.14163

دریم چاپ

ټولونکی: پادري ت. پ. هیوز

ژباړونکی: ت. چ. پلاوډن

خپرونکی: رام داس

د چاپ ځای: آریا پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۸۲م

ټول مخونه: لومړي دوه مخونه (i-ii) یې ضمیمه او له ټولو (۱۵۱) مخونو څخه (۱۰۲) مخه د کتاب اصلي متن او (۴۹) مخه پښتو-انګرېزي لغتنامه ده. کتاب په حقیقت کې، د پښتو د کښته معیار ازموینو د درسي کتاب په توګه جوړ سوی دی. ځیني برخي یې د ت. چ. پلاوډن د «ټرانسلېشن آف د کلید افغاني» له کتاب څخه اخیستل سوي دي. پلاوډن سریزه هم پر لیکلې ده. د ستونزمنو ټکو د روښانولو لپاره د کتاب پر لمنو هم، ځیني مالومات وړاندي سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

c.9.14163

څلرم چاپ

د متن چمتو کونکی او سموونکی: په خیبر ایجنسی کې د انګرېزانو سیاسي استازی - جګړن ج. ر. کیپل

خپرونکی: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: نه لري

ټول مخونه: ۱۲۳

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 111

موضوع: په «پښتو گنج» کې (۴۹) ادبي، تاریخي او اخلاقي کیسې په ډېره روانه او ساده بڼه د پښتو ژبې بهرنیو زده کوونکو ته لیکل سوي دي. د دې کتاب په پای کې د ژبې د ارزښت په اړه هم د مولوی احمد یو نظم چاپ سوی دی.

«کتاب گنج پښتو» د دې کتاب جېبې بڼه ده، چې په ۱۸۸۲م کال، په لندن کې چاپ سوي ده؛ او په بریتیش کتابتون کې، د الماری په دغه نخبه موندل کېږي:

c.8.14163

په بریتیش کتابتون کې د دې کتاب د انگرېزي ژباړې د ځینو ډولونو لپاره د الماری دا نخبې وگورئ:

c.29 & VT 2696.14163

c.41.14163

(e.5 & 14163.c.9. (1-102.14163

c.31 & 1986.a.6756.14163

b-i-Ganj-i-Pakkhto āKit

A compendium of interesting short stories with different themes in plain colloquial Paṣṭó for the use of English speaking students, by Maulawí Ahmád of Tangí-i-Tapá-i-Ašnağár, published in different versions by various editors and publishers

By T.P. Hughes in his famous work entitled ” The *Kalid-i-Afghani*” (Lahore: - n.p.,1872) pp.1-128. 14163.e.9

By T.C. Plawdon in his “*Translation of the Kalid-i-Afghani*”(Lahore: n.p., 1875)- pp.1-102. 14163.e.5

By Mirzā Ġulām Muhaidín under the title of “*Ganj-i-Pakkhto, Part I*” to which is added a verbatim English translation and interlinear Roman transliteration to serve as a textbook for Paṣṭó examinations of lower and higher standards, two editions

1st ed. (Ludhiana: M.S.Deen & Co.,1902) pp. 118. 14163.c.29

2nd ed. (Ludhiana: M.S.Deen & Co.,1904) pp. 305. VT 2696

Translation of the “*Ganj-i-Pakkhto/ Paštó*” in English by Captain G.O.R. Keppel –
:Qāzī Abdul Ġanī Xān, two different editions &

.1sted. (Allahabad: Pioneer Press, 1901) pp. 94. 14163.c.28

.2nd ed. (Lahore: Anglo-Sanskrit Press, 1905) pp. 94. 14163.c.31 & 1986.a.6756

Another English version translated [from the text edited by T P.Hughes in his –
Kalid-i Afghani] with copious notes by T.C. Plawdon (Lahore: n.p., 1882) pp.1-
c.9.14163.102

Another English version of the “*Ganj-i-Pakkhto*” (selecting only four stories) by –
Ralph Sadler(Punjab: n.p., 1893) 14163.c.41

By the then Khyber political agent, Major G. Roos Keppel entitled “The *Ganj-i--
Pakkhto, Part I*” (Lahore: n.p., n.d.) pp.123. Pashto f 111

من کتاب مخزن پښتو

«مخزن پښتو» په واقعیت کې هماغه «مخزن الاسلام» دی، چې بېلابېلو افغان پېژندونکو په جلا
جلا نومونو یاد کړي دي.

لیکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى

ټولونکی: ډاکټر ب. ډورن

خپرونکی: د سېنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډمي

د چاپ ځای: سېنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۵۵

موضوع: په دې کتاب کې د اسلامي عقیدو، بېلابېلو اسلامي مذهبونو او فرقو، ځینو فقهي
مسألو او د افغانانو د تاریخ د ځینو مسألو په اړه خبرې سوي دي. د «مخزن الاسلام» دا برخه د
برنهار ډورن د پښتو یا افغاني ژبې د غورچاڼ پر (۲۴-۷۸) مخونو چاپ سوي ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

په ځينو برتانوي کتابتونو کې، د «مخزن الاسلام» د بېلابېلو چاپي بڼو لپاره دغه نڅښې وگورئ:

b.15.14163

(e.8.(133-150.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

I.O.Mss. Pashto B.5-Foll.120

Min Kitāb-i-Maxzān-i-Paštó

A selected version of the well-known work of “*Maxzān-ul-Islām*” also named as “*Maxzān-ul-Asrār*”, “*Maxzān-i-Afġānī*” and “*Maxzān-i-Paštó*” by Axwan “Darwezā Nangarhārī, assisted by his son, Axwan Karimdād, on a wide spectrum of issues, such as topics of Islāmic theology and law, the doctrines of different sects and orders in Islām, and some matters concerning to Afġān history, published as a part in “*A Chrestomathy of the Pushtu or Afghan Language to which is Subjoined a Glossary in Afghan and English*” Comp. & Ed. Dr B. Dorn, Member of the Imperial Academy of the St. Petersburg (St. Petersburg: St. Petersburg’s Imperial Academy of Sciences, 1847) pp. 24-78. 14163.e.10

For various manuscripts and different printed versions of “*Maxzān-ul-Islām*”, see the following shelfmarks in some British academic libraries

b.15.14163

(e.8.(133-150.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

I.O.Mss. Pashto B.5-Foll.120

I.O.Mss. Pashto B.2-Foll.12

من کتاب یوسف و زلیخا

لیکوال: مولانا عبدالرحمان جامي

ژباړونکی: عبدالقادر خان خټک-د خوشال خان خټک زوی

ټولونکی: ډاکټر ب. ډورن

خپرونکی: د سېنټ پيټرزبرگ سلطنتي اکاډمي

د چاپ ځای: سېنټ پيټرزبرگ

د چاپ کال: ۱۸۴۷م

ټول مخونه: ۱۰۹

موضوع: «من کتاب یوسف و زلیخا» د عبدالقادر خان خټک د هغه منظومې پښتو ژباړې یوه برخه ده، چې د ډاکټر ب. ډورن د پښتو یا افغاني ژبې د غورچاڼي پر (۱۷۴-۲۸۲) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.10.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د «یوسف او زلیخا» د پښتو ژباړې د بېلابېلو چاپي او خطي بڼو

لپاره وگورئ:

(e.8.(85-163.14163

c.11.14163

c.17.14163

د اینډیا آفیس کتابتون

اوسنی فهرست Elhe, I.O. Pers. Cat.No. د چاپ نڅښه د خطي نسخې لمبر (پښتو)

4239 49 125

4503 48 120

P. A.2 32 07 ... 119

B.8 1

P.2818 B.10 1356 122

P.3456 C.8 ... 123

C.9 124

د جان رایلنډز پوهنتون کتابتون

Rylands.Afghan 1-Foll.118

Rylands.Afghan 15-Foll.121

د کیمبریج پوهنتون کتابتون

اوسنی فهرست براون، ک.پ.ک. د خطي نسخې لمبر

د لنډ فهرست لمبر اضافي

۳۲۳۱۲۳۵۱۲۲

Min Kitāb-i-Yusáfw wa Zalexā/Zulaixā

A selection from the Paštó version of “*Yusáfw wa Zalexā*”, translated in Paštó, from Persian by Abdul Qādir Xān Xaṭák, A Chrestomathy of Pushtu or Afghan Language, Comp.& Ed. Dr. B. Dorn (St. Petersburg: St. Petersburg’s Royal Academy, 1847) pp.174-282. 14163.e.10

For other printed versions and manuscripts of Abdul Qādir Xān Xaṭák’s “*Yusáfw wa Zalexā*”, see the following shelfmarks in some British academic libraries

British Library

c.11.14163

c.17.14163

(e.8.(85-163.14163

.Or4239

Or.4503

Pahsto A.2

Pahsto B.8

B.10 Pahsto

Pahsto C.8

Pashto C.9

Cambridge University Library

.MS. No. Brown, C.U.L. Present Cat

.Additional Handlist No

126 1235 323

Library John Rylands

.MS. No. Present Cat

121 15 118 1

کسب نامه

لومړی چاپ

ليکوال/ مؤلف: ملا نعمت الله

خپروونکی: ديوان کهړک سينگه

د چاپ ځای: دين محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: د چاپ نېټه نه لري؛ خو دونه څرگنده ده، چې اثر په (۱۹۲۸م) کال د اورينتيل او اينډيا آفيس خانگي له کلکسيون سره يوځای سوی دی.

ټول مخونه: ۷

دوهم چاپ

ليکوال/ مؤلف: ملا نعمت الله

خپروونکی: ديوان کهړک سينگه

د چاپ ځای: يوسفی مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۸

موضوع: دالنډ منظوم بيان د «غل [او] قاضي» د کتابگوټي پر (۹-۱۲) مخو چاپ سوی دی، چې د قرآني آيتونو او نورو اسلامي حکمونو په رڼا کي، د ځينو کسبونو يا دندو د ارزښت په اړه خبري کوي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 38

د دې کوچنکې منظومې رسالې د نورو بڼو لپاره وگورئ:

مجموع الاکساب:

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.10.(16.14163

مجموعه کسب نامه:

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

.VT 3760/d

Kisb-Nāmá

A compact version of the metrical tractate on the commendation of certain trades, such as the hair-dressing, laundry-washing etc. in the light of Qurānic verses and other Islāmic injunctions by Nematulā, published on the margins of another treatise called “*Ġal [wa] Qāzī*” (Lahore: Diwān Kaṛāk Singh, n.d.) pp. 9-16. (Collected by the Oriental and India Office in 1928) Pashto f 38

For other versions of the same exposition, see the following shelfmarks in the British Library

(*Majmó-ul-Aksāb*: 14163.c.10.(16

Majmoá-i-Kisb-Nāmá: VT 3760/d

کلام الله - انجيل مقدس يوحنا

دوهم چاپ

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: پنجاب بايبل سوسائټي

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۹۷م

ټول مخونه: ۱۳۲

موضوع: دا کتاب لکه څنگه چې له نامه يې ښکاري، د حضرت عيسا (ع) د نامتو صحابي - يوحنا (سپنت جان) د روايت سوي انجيل پښتو ژباړه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

aa.1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نخبې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.2.14163

aa.5.14163

aa.4.14163

(a.2.(3.14163

.aa.3.14163

a.4.14163

.a.5.14163

.a.6.14163

.a.7.14163

.a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نخبني:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Kalām-u-lā, Injīl-i-Muqadās-i-Yuhanā

A Paṣṭó version of the St. John’s Gospel entitled “*Kalām-u-lā, Injīl-i-Muqadās-i-Yuhanā*”, 2nd ed. (Lahor: Panjāb Bible Society, 1897) pp.136. 14163.aa.1

For other Christian works, printed and manuscripts, rendered into Paṣṭó, see the following shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.4.14163

a.5.14163

a.6.14163

a.7.14163

a.8.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبيل، پښتو)

ژباړونکي: پادري ډي. ايس. ډبليو. جوکس او ټي. جي. ايل. ماير، د ملا حميد الله په مرسته.

خپروونکي: بي. انډايف. بي. ايس.

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۹۰-۹۱ م

ټول مخونه: ۱۱۷۱

موضوع: په دې کتاب کې لکه څنگه چې له نامه يې ښکاري، د ټول تورات (۴۵۲ مخه)، زبور (۱۵۰ مخه) او انجيل (۵۲۵ مخه) پښتو بڼه راغلې ده، چې له عبري او يوناني ژبو څخه ترجمه سوې ده. کتاب پر کوچنۍ جېبې گچه، په ډېر ښه صحافت چاپ سوې دى.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

a.6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د نورو مسیحي اثارو د پښتو ژباړو لپاره د الماری دغه نخښې وگورئ:

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

.a.4.14163

.a.5.14163

.a.7.14163

a.8.14163

په بریتیش کتابتون کې، د انجیل د یوې بشپړې خطي نسخې او ځینو نورو مسیحي خطي اثارو، د الماری نخښې:

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

Kalām-u-lā', Yānī Kitābūna da Zoṛ Ahd aw da Nawī
(Ahd(Bible, Pushtu

The Bible, rendered into Paṣṭó by W.Jukes & T.J.L. Mayer, with the assistance of
Mulá Hamidulā (London: B. & F.B.S.,1890-91) pp. 1171. 14163.a.6

For other works regarding Christianity, printed and manuscripts, rendered into :Paṣṭō, see the following shelfmarks in the British Library

(a.1(1.14163

(a.1(5.14163

aa.1.14163

aa.2.14163

aa.3.14163

aa.4.14163

aa.5.14163

(a.2.(3.14163

a.5.14163

a.7.14163

a.8.14163

Or 9729

Or 71 b10

Or 71 cc4

کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره

ليکوال/ مؤلف: ملا نعمت الله

خپروونکی: ديوان کهړک سينگه

د چاپ ځای: مقبول عام پريس، لاهور

د چاپ کال: نه لري؛ خو په ۱۹۳۰م کال د اورينټل او اينډيا آفيس له کلکسيون سره يو ځای سوې ده.

ټول مخونه: ۵۲

موضوع: د کتاب د عبدالقادر جيلاني (په غوث الاعظم مشهور) د کرامتونو په اړه د پينځه دېرشو مناجاتو او مناقبو مجموعه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 34

په بریتیش کتابتون کې د ځینو نورو مناقبو او مناجاتو د چاپي بنو لپاره وگورئ:

Pashto d5

Pashto d12

Pashto f 16

Pashto f6

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

(b.14(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

B.M.Or.2874-Foll.119

د لندن پوهنتون په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Kalān Manāqib-i-Ĝaus-ul-Azām Dastgír

A larger collection, including 35 metrical eulogies, on the virtues and magnanimities of Abdul Qādir Jailānī/ Gailānī, popularly known as Ĝaus-ul-Azām Dastgír, by Nematulā (Lahore: Diwān Kaṛāk Singh, n.d.) pp. 56. Pashto p34.
(Collected by the Oriental and India Office in 1930)

For other printed versions of the Paštó Munājāts and Manāqibs, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto d5

Pashto d12

Pashto f 16

Pashto f6

(b.14.(5.14163

See the following shelfmarks for a couple of manuscripts of the selected Paṣṭó
:Munājāts, devotional poems, in the British Library and S.O.A.S.Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

کلید افغانی

لیکوال/ مؤلف: د پښتو ادب بېلابېل لیکوال او شاعران

ټولوونکی او سموونکی: پادري ت. پ. هیوز

خپروونکي: د عيسوي مبلغينو ډله

د چاپ ځای: د ښوونې او روزنې مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۲م

ټول مخونه: ۴۱۸

موضوع: په دې خورا په زړه پوري او گران بيه غونډه کې د پښتو ادب د نثر او نظم د ډېرو وتلو او نامتو اثارو ځینې برخې چاڼ سوي دي. کتاب په دوو برخو کې تنظیم سوی دی:

په لومړۍ برخه کې، د نثر دغو اثارو ته ځای ورکړل سوی دی:

۱- د مولوي احمد «گنج پښتو».

۲- د سلطان محمود غزنوي په اړه، د محمد قاسم استرآبادي له «تاريخ فرشته» يا «گلشن ابراهيمي» څخه د مولوي احمد د پښتو ژباړې ځینې برخې.

۳- د خوشال خان خټک د لمسي- افضل خان خټک- د مشهور اثر- «تاريخ مرصع» ځینې برخې.

په دوهمه برخه کې د نظم دغه اثارو ځای موندلی دی:

۱- د فياض د شازاده بهرام او گل اندامي کيسه.

۲- د رحمان بابا د ديوان غورچاڼ.

۳- د خوشال خان خټک د ديوان غورچاڼ.

۴- د چمن بينظير په نامه د پښتو ادب د درو د پرشو نامتو شاعرانو (خوشال خان خټک، رحمان

بابا، حميد بابا، ميرزا خان انصاري، دولت لوانې، پير محمد كندهاري، احمد شاه ابدالي، اشرف خان هجري، عبدالقادر خان ختيك، صدر خان ختيك، كاظم خان شيدا، كامگار ختيك، خواجه محمد بنگېس، قلندر، اودل، ابوالقاسم، حسين، احمد، سكندر، مهين، صديق، عليم، عثمان، عصام، غفور، محمدي، معزالله، يونس، صمد، ابراهيم، فاضل، فضيل او فتح علي) د غزلو غورچاڼ.

د كتاب په وروستۍ برخه (۴۰۵-۴۱۸ مخو) كې، د «پښتو انشأ» تر عنوان لاندې د نونسو ليكونو بولگې او مثالونه راغلي دي. كتاب د كښته پښتنو په ليك دود كښل سوی دئ.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.9.14163

په بریتیش کتابتون کې، د دې اثر د انگرېزي ژباړې لپاره، د الماری دا نخبه وگورئ:

e.5.14163

The Kalíd-i-Afġānī

Being selections of Pushto [Paštó] prose and poetry for the use of students, Com.& Ed. Revd. T. P. Hughes (Peşawár: C.M.S., 1872) pp. 418. 14163.e.9

د کليد افغاني ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)

ژباړونکی او لمن ليکونکی: ت. چ. پلاوډن

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: د مرکزي محبس مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

ټول مخونه: ۳۹۲

موضوع: په دې ارزښتناک کتاب کې، د پادري ت. پ. هیوز د «کليد افغاني» پر انگرېزي ژباړې سربېره، ډېرې گټورې تاريخي، جغرافيايي او گرامري يادونې راغلي دي. دغه راز، په کتاب کې د سپڼو، ختيکو، يوسفزو او مندرو د شجرو او د پښتنو په تاريخ کې، د ځينو مهمو پېښو شننې او سپړنو ته هم ځای ورکړل سوی دئ.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.5.14163

په بریتیش کتابتون کې، د همدې اثر د پښتو چاپي بڼې لپاره دا نڅښه وگورئ:

e.9.14163

Translation of the Kalid Afghani with Notes

Translation of the Kalid-i-Afghani with notes, historical, geographical and grammatical to which is added a number of appendices on the genealogy of certain Afghān tribes and some important historic events in the process of their migration. The book is comprised of the following two parts of prose and poetry and designed to serve as a textbook for Paṣṭó examinations by T.C. Plawdon (Lahore: n.p., 18750 pp. 396. 14163.e.5

Part I : Prose

[*The Ganj-i-Pakkhto* or treasury of Pukkhto] 1-102.1

Tarikh-i-Mahmud Ghaznawi/ Ghaznavi or the History of Mahmud Ghaznavid.2
[103-166]

[*Tarikh-i-Murassa* or the Bejewelled Chronicles] 167-208.3

Appendix I: The Genealogy of the Sherbun (or Sarbani Afghans, agreeably to the
(*Tarikh-i-Murassa*)

.Appendix II: The Genealogy of the *Khataks*, agreeably to the *Tarikh-i-Murassa*

Appendix III: The Genealogy of the *Yusafzai and Mandars*, agreeably to Bellew's
Yusafzai

.Appendix IV

a) Precis of the different events which led to the possession of different valleys &
places

b) Precis of the migration of the *Khataks* and their settlement in their present seats

Part II: Poetry

The Ballad of Shahzadah Bahram and Gul Andama by the Minstrel Faiaz [209-.1
[259

Selections from the Diwan of Abdu-ur-Rahman, Mahmand of Bahadur Kilai 2

[A selection from the Diwan of Khush-Hal Khan Khatak[299-336 3

The Chaman-i-Be-Nazir or the Un-rivalled Parterre[Selected Ġazáls from the 4
.[Diwāns of 33 celebrated Afġān poets, 337-396

For the Paštó version of “*The Kalid-i-Afġān*”, see the following shelfmark in the
.British Library

e.9.14163

کلیله و دمنه یا علم خانه دانش

لیکوال/ مؤلف: د دې کتاب اصلي متن په سنسکریت ژبه کښل سوی دی؛ خو د موضوعاتو د
لجسپې له کبله خو واره په پهلوي، عربي، پارسي او ډېرو نورو ژبو ترجمه سوی دی. د پارسي ژبي
مخکښ شاعر-رودکي دا اثر له عربي څخه په پارسي نظم ژباړلی دی. د بهرامشاه بن سلطان
محمود د زوی منشي - نصرالله منشي دا اثر له عربي څخه په پارسي ترجمه کړی دی؛ د تفسیر
حسيني مؤلف - مولانا حسين واعظ د دې کتاب ځيني شعرونه او گران ټکي په پارسي ژبه ترجمه
کړي؛ خو ترجمه يې ډېره ستونزمنه او پېچلې وه. وروسته د هند د مغولي پاچا - جلال الدين اکبر
وزیر - ابوالفضل علامي دا اثر د «عيار دانش» تر سرليک لاندې په اسانه او روانه پارسي وژباړه.

ژباړونکی: محمد افضل خان خټک، دا کتاب له پارسي څخه په پښتو ژباړلی دی؛ او د «علم خانه
دانش» نوم يې ورکړی دی.

خپروونکي: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۳۷

موضوع: په دې نامتو اثر کې، د دوو حيواناتو له خولي خورا په زړه پوري او عبرتناکي کيسې
راغلي دي، چي هر چاته په زړه پوري دي. د پښتو ژباړي دا بڼه ده. ج. راورټي د «گلشن رو» پر
(۸۱-۱۱۲) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e.8.14163

Kalilá wa Damná yā Ilām Xānā-i-Dāniš

, "A Paṣtó version of the well-known story book "*Kalilá wa Damná*
translated into Paṣtó by Muhamád Afzal Xān Xaṭák, son of Ašraf Xān Hijrí,
grandson of Xwašāl Xān Xaṭák, published as a part of "*Gulshan-i-Roh*" by Major
H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 81-116. 14163.e.8

كنزالحسنات يا انيس الواعظين

ليکوال/ مؤلف: ابوبکر ابن محمد علي القريشي، چي ڪتاب يي د «انيس الواعظين» په نامه په
پارسي ژبه ليکلي دي.

ژباړونکي: احمد، چي ترجمه سوي متن ته يي د «کنزالحسنات» نوم ورکړی دی.

خپروونکي: مير محمد او ملا محمد عاشور

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۸۹۱م

ټول مخونه: ۳۵۲

موضوع: په دې ڪتاب کي د اسلامي نظام د بېلابېلو اړخونو او ځينو اسلامي کيسو په اړه پراخه
څېړنه سوي ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

b2.14163

Kanz-ul-Hasanāt yā Anis-ul-Wāizīn

A catchall compendium covering a wide range issues of Islāmīc theology, law,
Islāmīc history and social problems of an Islāmīc society, translated into Paṣtó, in
verse, by Ahmád from its Persian version titles as "*Anis-ul-Wāizīn*" by Abu Bakr
ibn-i-Muhamád Alí al-Quraiší (Delhi: Mir Muhamád & Mulá Muhamád Āšor,
pp. 356. 14163.b2 (1891

کنز الدقایق مترجم بترجمه افغانی

لیکوال/ مؤلف: عبدالله ابن احمد (حافظ الدین) نسفی په عربي ژبه کښلی دی.

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: مفتي داود صاحب نورزی

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۲۷۲

موضوع: په دې کتاب کې د اسلامي فقي د ډېرو مهمو مسألو په اړه خپرنه سوې ده. لیکوال د کتاب په لمنو کې د ځینو فقهي موضوعاتو په باره کې، په عربي ژبه هم تشریحات او مالومات وړاندې کړي دي. د کتاب ټول متن د ټکي په ټکي ترجمې د میتود له مخې په پښتو ژباړل سوی دی، نو ځکه یې بیان ساده او خوږ نه دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

d.4.14163

Kanz-ul-Daqāyāq Mutárjím ba Tarjamá-i-Afġānī

An annotated version of “*Kanz-ul-Daqāyāq*” discussing a wide spectrum issues of Islāmic law by Abdulā ibn-i-Ahmád, Hāfizudín, Nasáfī, in Arabic, with a verbatim Paštó translation by anonymous author (Delhi: Muftí Dāúd Núrzay, 1884) pp. 272. 14163.d.4

کنز المصلی

لیکوال/ مؤلف: عبدالرحمان

دا کوچنی کتابگوټی د «نماز مترجم افغانی» پر (۱۲-۲۳) مخو چاپ سوی دی.

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: احمدي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق / ۱۸۸۲ م

ټول مخونه: ۱۳

موضوع: داکوچنی رساله په منظومه بڼه د اوداسه، لمانځه، روژې او ذکات په اړه بیان کوي؛ او په پای کې یې د لوی څښتن اسماء الحسنی ته ځای ورکړل سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.14.(3.14163

Kanz-ul-Masáli

A metrical tract on the fundamentals of ablution, prayers, fasting and alms-giving and a concise commentary on the ninety nine names of God by Abdufahmān attached to another work entitled “*Namāz-i-Mutarjīm*” (Delhi: Myā Muhamád

(Sahāf, 1882) pp. 12-23. 14163.b.14.(3

کیمیای سعادت مع شرح اسماء الحسنی

لیکوال/مؤلف: په امام غزالي مشهور، محمد ابن محمد الغزالي دا اثر په پارسي ژبه لیکلی دی.

ژباړونکی: قطب شاه، چې د کتاب متن یې په لمنو کې په پښتو نظم ژباړلی دی.

دا کتاب دوه پلا چاپ سوی دی؛ او له هر چاپ سره یې د (۲۴-۷۲) مخو پر لمنو د پښتنو د نامتو علمي او عرفاني شخصیت (میا فقیر الله جلال آبادي حصارکي) هغه بې عنوانه طب نامه هم راغلي ده، چې اصلا د «فوائد میا فقیر الله» په نامه یادېږي؛ او پر افغانستان د نادر افشار د يرغل پر مهال لیکل سوی ده. د میا صاب داکوچنی طبي اثر د یوه نامتو پښتو طبي اثر (طب شهابی افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی) د (۱۰۴-۱۱۹) مخو پر لمنو د «فوائد بوعلی سینا» په نامه هم چاپ سوی دی.

لومړی چاپ

خپروونکي: او میدوار رحمت او گل احمد

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4.(7.14163

دوهم چاپ

د دوهم چاپ پر وروستي مخ د محمد دین یوه پارسي غزله هم چاپ سوې ده.

خپروونکي: اومیدوار رحمت او گل احمد

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b13.(4.14163

موضوع: په دې کتاب کي پر نورو دیني او دنیايي مسألو سربېره د «فتح نامه» یا «هفت فتح» په نامه دو عاوي او په پای کي، حضرت علي کرم الله وجهه ته د میرمني او خاوند د کورني ژوند د محرمو رازونو په اړه، د حضرت پیغمبر (ص) نصیحتونه راغلي دي. د اسماء الحسنی منظوم تفسیر ته د کتاب پر څنډو ځای ورکړل سوی دی. د میا فقیر الله جلال آبادي حصارکي په بې عنوانه طب نامه کي، د ځینو ناروغیو د پېژندنې، نېسو نېسانو (اعراضو) او دارو درملو په اړه، منظوم بیانونه راغلي دي.

Kemyā-i-Saādāt Maá Šarh-i-Asmā-ul-Husnā

A catchall treatise analysing various religious and secular issues from Islāmic point of view, translated into Paštó from the Persian version of Imām Ġazālī by Qútb Šā, to which are subjoined a number of other expositions, such as “*Haft-Nāmá or Haft Fathá*”; the advice of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) to Hazrát Alí (m.a.b.p.h.), his son-in-law and the fourth caliph of Islām, on the secrets of family life, a treatise originally named as “*Fawāid-Myā Faqirulā*” on the traditional medicine, discussing the symptoms and remedies of certain illnesses by Myā Faqirulā Jalālabādī Hisārakí, an eminent Afġān Sufí scholar, in verse, and a brief metrical account of the ninety nine names of Alā Almighty, on the margins, two editions

(1st ed. (Delhi: Umaidwār Rāhāt & Gul Ahmad, 1884) pp. 72. 14163.b.4.(7

2nd ed. is followed by a Ġazāl by Muhamádn in the end (Delhi:Umaidwār Rāhāt

ګراني! نن شپه راسه (انګرېزي ژباړه)

شاعر: نورشالي (نور شاه علي)

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: د شمال (؟) د افغانانو يو شعر، چې د «Lute and Scimitar» پر (۳۰-۳۱) مخونو چاپ
سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅېنه:

Pashto f 101

Come tonight, O beloved

The English translation of a poem by Núršālí/ Núršā́ Alí from the northern (?)
Afgāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason &
Clark Ltd., 1928) pp.30-31. Pashto f 101

ګفتګوی افغانی با ترجمه هندوستانی

ليکوال/ مؤلف: مولوي محمد اسماعيل

خپروونکي: نامالوم. کتابګوتی د شنکر داس او پنډت رګناتھ په اهتمام خپور سوی دی.

د چاپ ځای: اختر هزاره مطبعه، ایبټ آباد

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۴۸

موضوع: په دې کتابگوټي کي اوردو ژبو خلگو ته د پښتو د زده کړي په مقصد، له اوردو ژباړي سره د پښتو محاور بېلابېلي جوملې راغلي دي. جوملې د موضوعاتو له مخي نه دي بېلې سوي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبني:

(e6.(2.14163

(e.7.(7.14163

Guftugó-i-Afġānī bā Tarjamá-i-Hindustānī

A Paṣṭó primer, containing Paṣṭó colloquial sentences with Urdu translations, by Maulawí Muhamád Ismāil (Abbotabād: n.p., n.d.) pp. 48. 14163.e6.(2)&

(e.7.(7.14163

گلان سره سره وه

شاعر: علي جان، د شمال له افغانانو څخه

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمټيډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۳

موضوع: دا شعر، د «Lute and Scimitar» پر (۴۸-۵۰) مخونو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبنيه:

Pashto f 101

...Red, Red were the Flowers

The English translation of a poem by Alí Jān from the northern Afġāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928)

گلدسته د عبدالقادر خان خټک، ترجمه گلستان سعدی

ليکوال: د پارسي ژبي وتلی او نامتو شاعر - سعدي شيرازي

ژباړونکی: عبدالقادر خان خټک د گلدستي په نامه په پښتو نظم او نثر اړولې ده.

خپروونکي: ستيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: د گلدستي دا بڼه د ه.ج. راورتي د مشهور غورچاڼ «گلشن رو» پر (۱۵۱-۱۸۲) مخونو چاپ سوې ده.

موضوع: په گلستان کې راغلي کيسې ژور عرفاني، ديني او اخلاقي موضوعات لري، چې په خورا خوږه ژبه بيان سوي دي. د گلدستي په دې چاپ کې، د گلستان د لومړۍ برخې پښتو ژباړه راغلي ده.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.8.14163

په بريټيش او سواس کتابتونو کې، د گلدستي د ځينو خطي نسخو د الماری نخبې:

B.M.Or.2828-Foll.118

B.M.Or.4505-Foll.129

S.O.A.S.MS.13017-Foll.113

Guldastá da Abdul Qādir Xān Xaṭák Tarjamá-i-Gulistān-i-Saadí

Chapter I of the Paštó version of “*Gulistān*” by the prominent Persian poet, Saadí Šerāzī, translated into Paštó under the title of “*Guldastá*” by Abdul Qādir Xān Xaṭák, published as a part of *Gulshan-i-Roh*, Comp.& Ed. H.G. Raverty (Hertford:

گلزارِ افغانی

شاعران: فیاض، خوشال خان خټک، رحمان بابا او نور

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: هندوستان پریس، امرتسر

د چاپ کال: ۱۸۷۹م

ټول مخونه: ۴۰

موضوع: دا کتابگوټی دوی برخي لري. په لومړۍ برخه کي یې د لنډو کیسو په ترڅ کي، د پښتو ژبي د ابتدايي زده کړو په مقصد د مسیحي دین اساسات او لارښوونې بیان سوي دي. په دوهمه برخه کي یې د فیاض په نظم د شازاده بهرام او گل اندامي د کیسې ځیني برخي او د خوشال خان خټک او رحمان بابا یوه یوه غزله هم راوړې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښي:

(a.1.(2.14163

d.16.14163

Gulzār-i-Afġānī

A Paṣṭó primer, mainly in form of short stories regarding Christian teachings, by anonymous author to which are appended the abridged version of *Šāzādā Bahrām and Gul Andām* by Fayāz as well as two Ġazáls, one each, by Xwašāl Xān Xaṭák and Rahmān Bābā (Amritsar: n.p., 1879) pp. 40. 14163.a.1(2)& 14163.d.16

گلزارِ عشقِ المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منیر و ملکه بی نظیر
با تصویر

لیکوال: سمیع الله خان- د اشغرد ترناب اوسېدونکی

خپروونکی: ملا محمد صادق

د چاپ ځای: اسلامیه مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۹۱۳م

ټول مخونه: ۲۰۰

موضوع: لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، په دې کتاب کې د د شازاده ماه منیر او شازادګۍ بېنظیرې د مینې کیسه بیان سوې ده؛ او په ځینو برخو کې تصویرونه هم لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښې:

Pashto f 9 & Pashto f13

Gulzār-i-Išq Mārúf Qisá-i-Šāzādá Māh Munír

wa Maliká Benazír bā Taswír

An illustrated version of the romantic story of Prince Māh Munír and Princess Benazír by Sameulá Xān of Tarnāb, Ašnaġár (Lahore: Muhamád Sādīq, 1913)

pp. 200. Pashto f 9 & Pashto f13

گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم

گلزارِ محبوبان، په حقیقت کې د هغه شعري غورچاڼ دوهمه برخه ده، چې تردې اثر مخکې د «بهار جانان» په نامه خپره سوې ده.

شاعران: د بېلابېلو دیوان لرونکو او ولسي شاعرانو د غزلو او بدلو مجموعه

ټولونکی: عبدالله عیشي

خپروونکی: مولوي عبدالله جان کندهاری

د چاپ ځای: صابر الیکتريک پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۵۰هـ ق

ټول مخونه: ۷۴

موضوع: په دې په زړه پوري غورچاڼ کې د موسیقۍ د ځینو مقامونو لپاره زیاتره د لوی کندهار د

دغو نه ويشتو (۲۹) ديوان لرونكو او ولسي شاعرانو (حميد [حميد بابا]، ملا ميران اخون، ملا عبد الودود كندهاري، ملا شېر محمد اخون، سليم بابا، كمال بابا، استاد حاجي ولي محمد مخلص، عبد السلام بالاكرزي، د كلای جديد د عبدالله، ملا باز محمد، صديق اخونزاده، محمد عيسا [اخونزاده]، سيد محمود، توكل، عبدالرحمان، ملا نظر محمد، طالب، ملا عبدالعلي صاحب [اخونزاده]، نجم الدين، [ملا] محمد شريف جانان [كاكي] كندهاري، د تلوكان دملا حسن اخون، حميد گل، شمس الدين، خدای رحم، حاجي اختر كندهاري، سيد كرم شاه، عبدالنبي كندهاري او نوروز) د غزلي او بدلي راغلي دي. دا شعري غورچاڼ د خپل وخت د معيارونو له مخي، په ښه صحافت چاپ سوې دى.

په بريتيش كتابتون كي د الماری نخبه:

Pashto f 108/2

په بريتيش كتابتون كي، د دې كتاب د لومړۍ برخي (بهارِ جانان) د الماری نخبه:

Pashto f 108/A

-Mahbúbān, Hisá-i-Duwám Gulzār-i

An anthology of the selected Ġazáls and ballads by twenty nine celebrated poets, mainly of greater Kandahār, composed for singing with music, which is the second part of another collection entitled “Bahār-i-Jānān” Comp.& Ed. AbdulĀ Aiśí

Lahore: Maulawí AbdulĀ Jān Kandahāri, 1931) pp. 74. Pashto f 108/2)

For part I of this anthology, see the following shelfmark in the British Library:

Pashto f 108/A

گلزارِ ولایت

ليکوال/ مؤلف: مولوي کرامت شاه

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۳۰ هـ ق

ټول مخونه: ۱۸۴

موضوع: په دې کتاب کې، د مانکي صاحب مناقب او کرامتونه بيان سوي دي، چي په غوث زمان يا دوهم غوث مشهور و. دغه رنگه، په دې کتاب کې د مانکي صاحب پر وصيت نامې او مرثيې سربېره، په پښتو، پارسي او عربي ژبو د مانکي صاحب، نورو صوفي مشرانو او ځينو عرفاني مسائلو په اړه د گل نظمونه راغلي دي. د کتاب په وروستۍ برخه کې، د مانکي په صفت او منقبت کې د ولي محمد جلوزي، اسرار الدين او د پېښور د مير افضل نظمونه چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f16

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو مناقبو او مناجاتو د چاپي بڼو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

Pashto d5

Pashto d12

Pashto f34

Pashto f6

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

B.M.Or.2874-Foll.119

په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Gulzār-i-Walāyāt

A collection of devotional poems paying reverence to a prominent Afghān Sufi leader, *Mānki Sāb*, popularly known as “*Gaus-i-Zamān*”, by Maulawī Karāmāt *Ŝā* to which are appended the will of *Mānki Sāb*, a number of eulogies dedicated to *Mānki Sāb* and other Sufi luminaries by Gwal/Gul and some other eulogies by Wali Muhamād Jalozy, Asrārudīn and Mir Afzal (Delhi: n.p., 1912) pp.184.
Pashto f 16

For other collections of Paṣṭó eulogies in the British Library, see the following .shelfmarks

Pashto d5

Pashto d12

Pashto f34

Pashto f6

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

For the manuscripts of selected Munājāts, devotional poems, see the following
shelfmarks in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

گلشن راحت یعنی گل بکا ولی مع تصویرات

لومړۍ بڼه

لیکوال/ مؤلف: مولوي احمد، د پجگي اوسېدونکی

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: فتح الکریم مطبعه، بمبئی

د چاپ کال: ۱۲۹۷ هـ ق

ټول مخونه: ۷۵

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(c.1.(8.14163

دوهمه بڼه

د دې کتاب د دوهمه بڼه د «گل بکا ولی جدید» په نامه خپره سوې ده.

لیکوال/ مؤلف: غازي الدين

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۸۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری، نخبه:

c.6.14163

موضوع: دا کتاب د زین الملوک پاچا د زوی - شازاده تاج الملوک او ښاپېری - بکاولي د مینې کیسه په منظوم ډول بیانوي. د کیسې عنوانونه په پارسي ژبه لیکل سوي دي. په دوهمه بڼه کې، د کیسې په بېلابېلو برخو کې د سوات د پیر - مشر میا گل جان او دهغه د خلیفه - کشر میا گل جان حضور ته پر مناجاتونو سر بېره، د میا گل جان په یاد د غازي الدين يوه بله غزله، د پېښور ښار په صفت کې یو نظم او نوري غزلي هم راغلي دي.

Gulšān-i-Rāhāt Yānī Gul Bakāulī Maā Taswirāt

An illustrated romantic story of Prince Tāj-ul-mulūk, son of king Zain-ul-mulūk,
and fairy Bakāulī, in verse, by two separate authors in two different versions

1st version by Maulawī Ahmād of Pajgī (Bombay: Myā Muhamād Sahāf, 1880)
(pp.75. 14163.c.1.8)

2nd version is entitled “*Gul Bakāuli-i-Jadīd*” or The new edition of Gwal/Gul Bakāulī by Ġāziudīn to which are added a number of munājāts, devotional poems, as tribute to the well-known Sufī celebrity of Swāt, senior Myā Gwall Jān, and his successor, junior Myā Gwal Jān, and a number of occasional Ġazāls by the same author (Delhi: Ġulām Mursalīn, 1884) pp.80. 14163.c.6

For a couple of manuscripts of the selected Munājāts, devotional poems, see the
following shelfmarks in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

گلشن رنگین

لیکوال/ مؤلف: سید عبدالغفار

خپروونکی: نا مالوم

د چاپ ځای: لکشمي آرټ، راولپنډي

د چاپ کال: ۱۳۴۸هـ ق

ټول مخونه: ۳۱

موضوع: گلشن رنگين د هغه منظومې مجموعې نوم دئ، چې د لوی خان صاب (ميرزمان خان) د لوړو اخلاقو په ستاينه؛ او د ۱۲۹۸هـ ش / ۱۹۱۹م کال د خپلواکۍ په جگړه کې د هغه د سربسندونکو مبارزو په اړه د «استقلال امانيه» پر (۷۹-۱۱۰) مخو کښل سوی دئ.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 58

Gulshan-i-Rangin

A collection of poems in honour of Mir Zamān Xān also known as Loi Xān, casting a glimpse at his heroic struggle in the war of independence, the third Anglo-Afġān war, 1919, by Syed Abdul Ġafār, published as a separate attachment to another work of great historical importance entitled “*Istiqlāl-i-Amānī*” (

Rawalpindi: n.p., 1930) pp. 79-110. Pashto f 58

گلشنِ روه

ليکوال/ مؤلف: تورن (کپيتن) هنري جورج راورټي

خپروونکي: سټيون آستين او زامن

د چاپ ځای: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۲۲

موضوع: په دې ارزښتناک غورچاڼ کې، تر فهرست او سريزي وروسته، د پښتو ژبې د نظم او نثر د پياوړو شاعرانو، ليکوالو، مؤرخانو او ژباړونکو د اثارو ځينې برخې راغلي دي. کتاب د نثر او نظم پر دوو بېلو برخو وېشل سوی دئ. د نثر په برخه کې، د محمد افضل خان خټک د «تاريخ مرصع» يوه برخه؛ د اخون محمد قاسم د فوايد الشريعت يوه برخه؛ د «علم خانۀ دانش» په نامه له «کليله و دمنه» څخه د محمد افضل خان خټک د ژباړې يوه برخه؛ د بابو جان پښتو سرياني قصيده [چې د کتاب مؤلف په تېروتنې سره د نثر په ډله کې اوډلې ده]؛ د اخون دروېزه مخزن الاسرار

[مخزن الاسلام] او د عبدالقادر خان خټک د گلدستي [دا اثر هم د نظم برخي لري] ځيني برخي غوره سوي دي.

د نظم په برخه کي د رحمان بابا، خوشال خان خټک، حميد مومند ماشو خېل، خواجه محمد بنگېن، ميرزاخان انصاري (اورمې)، کاظم خان شيدا او اشرف خان هجري له ديوانو څخه ځيني چاڼي سوي غزلي، وروسته د عبدالقادر خان خټک د «يوسف و زليخا» پښتو منظومه ژباړه او په پای کي د عبدالقادر خان خټک او احمد شاه ابدالي (احمد شاه بابا) د شعري ديوانو غورچاڼي چاپ سوي دي. په کتاب کي د ټولو راغلو موضوعاتو فهرست، په پښتو او انگرېزي ژبو کښل سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

e.8.14163

په برتانوي کتابتونو کي، د پښتو ژبي او ادب د ځينو نامتو غورچاڼو لپاره، د الماری دا نڅښي وگورئ:

e.8.14163

e.9.14163

e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

b.7.14003

Gulshān-i-Roh

Being selections of prose and poetical in Paštó or Afġān language, “*Gulshan-i-Roh*” is mainly comprised of the following two sections

A) Prose

Selections from “*Tārix-i-Murasá*” or “The bejewelled Chronicles” by Muhamád .1
.Afzal Xān Xaṭák

”*Fawāid-ul-Ŝariát*” or “The advantages of Ŝariát, Islamic law“ .2

.by Axwan/Axwand Muhamád Qāsim of Swát

Ilām Xānā-i-Dāniš”, the Paštó version of “*Kalilá wa Damná*”, by Muhamád“ .3
.Afzal Xān Xaṭák

Bābu Jān’s Paštó prose [which is actually a piece of verse mistakenly considered .4
[as prose

Maxzán-ul-Asrā́r”[Actually entitled “*Maxzán-i-Isām*” by the author.] by“ .5
.Axwan/Axwand Darwezá

The Paštó version of “*Gulistān*” by Šex Saádí Šerāzi, in Persian, translated in“ .6
.Paštó under the title of “*Guldastá*”, the bouquet, by Abdul Qādir Xān Xaṭák

B) Poetry

Selections from the Diwān, poetical works, of Mulá Abdúrahmān Sarbanay, .1
.popularly known as Rahmān Bābá

.Selections from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭák .2

Selections from the Diwān of Abdul Hamíd Momand Māšoxel, commonly .3
.known as Hamíd Bābá

.Selections from the Diwān of Xājá/ Xwājá Muhamád Bangáş .4

.Selections from the Diwān of Mirzā Xān Ansārí, Ormár .5

.Selections from the Diwān of Muhamád Kāzim Xān Šaidá .6

Selections from the Diwān of Ašráf Xān Xaṭák, generally known as Ašráf Xān .7
.Hijrí

”Abdul Qādir Xān Xaṭák’s Paštó version of “*Yusáf wa Zlexā/Zulaixā*” .8

.Selections from the Diwān of Abdul Qādir Xān Xaṭák .9

Selections from the Diwān of Ahmad Šá Abdālí (Hertford: Stephen Austin & .10
.Sons, 1860) pp. 220. 14163.e.8

For other versions of Paštó anthologies, see the following shelfmarks in the British
.Library

.e.8.14163

.e.9.14163

.e.5.14163

d.6.14163

d.16.14163

Pashto f 101

گنج پښتو (لومړۍ برخه)

لومړی چاپ

ليکوال/ مؤلف: مولوي احمد

ژباړونکی: ميرزا غلام محی الدين

خپروونکی: م. ش. دين او شرکت

د چاپ ځای: لودهيانه

د چاپ کال: ۱۹۰۲م

ټول مخونه: ۱۱۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

c29.14163

دوهم چاپ

ليکوال/ مؤلف: مولوي احمد

ژباړونکی: ميرزا غلام محی الدين

خپروونکی: م. ش. دين او شرکت

د چاپ ځای: لودهيانه

د چاپ کال: ۱۹۵۲م

ټول مخونه: ۳۰۵

موضوع: په دې کتاب کې د «گنج پښتو» ټولې (۴۹) کیسې له تحت الفظي انگریزي ترجمې سره

په رومي تورو ليكل سوي دي. كتاب په حقيقت كي، د پښتو د كښته او لوړ معيار ازموينو لپاره
برابر سوي دي.

په بريتيش كتابتون كي د الماري نخبه:

VT 2629

په بريتيش كتابتون كي د «گنج پښتو» د نورو ښو لپاره د الماري دغه نخبني وگورئ:

e.9.14163

e.5.14163

c.9.14163

Pashto f 111

Ganj-i-Paṣṭó/Paxtó, Part I

A verbatim English translation of the Maulawí Ahmád's "*Ganj-i-Paṣṭó/Paxtó*",
or the treasury of Paṣṭó, with the transliteration of Paṣṭó words in Roman
characters by Mirzā Ğulām Muhaidín, two editions

1st ed. (Ludhiana: M.S. Dín & Co., 1902) pp.118. 14163.c29

2nd ed. (Ludhiana: M.S. Dín & Co., 1956) pp.305. VT 2629

For other versions of the "*Ganj-i-Paṣṭó/Paxtó*", see the following shelfmarks in the
British Library

e.9.14163

e.5.14163

c.9.14163

Pashto f 111

گوهر محمدی

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

خپروونکی: میا عبدالرحمان او میا عبدالخالق

د چاپ ځای: دین محمدی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۷

موضوع: د الٰه منظوم بیان د الله (ج) او محمد (ص) د بندګۍ او فقهي پوهي د فضیلت په اړه، د یوې جلا ضمیمې په توګه د «حقیقه الاسلام بزبان افغانی» د (۴۹-۵۵) مخو پر څنډو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f3

Gauhār-i-Muhamádí

A succinct booklet on the worship of Alā Almighty, the adherence of Prophet Muhamád's true path and the virtue of the knowledge of Islāmic law, in verse, by anonymous author, which is appended as separate tract to another exposition entitled "*Haqíqát-ul-Islām ba Zabān-i-Afġānī*" (Lahore: Myā Abdufahmān &

Myā Abdul Xāliq, n.d.) pp. 49-55. Pashto f 3

Loyā Merāj-Nāmá, Waṛá Merāj-Nāmá

وګورئ: معراجنامه

Loyā Merāj-Nāmá, Waṛá Merāj-Nāmá

See: *Merāj-Nāmá*

Majrābat

لیکوال/ مؤلف: صدیق - د حاجي عبدالله زوی

لومړی چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: احمد حسن خان مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۰۲

دوهم چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۷هـ ق

ټول مخونه: ۱۰۲

موضوع: «مجربات افغانی» د هغه منظوم کتابگوټي نوم دی، چي د بېلابېلو ناروغیو د نښو نښانو (اعراضو)، علاج او د ځینو دارو درملو د جوړولو په اړه کښل سوی دی. د لرغوني طب دا په زړه پوري اثر، د یوه بل ارزښتناک اثر- طب شهابي د (۲-۱۰۳) مخو پر څنډو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.4.14163

په بریتیش کتابتون کي، د ځینو نورو طبي اثارو لپاره، د الماری دغه نخبه وگورئ:

طب شهابي افغانی در متن و بر حاشیه مجربات افغانی (دوه بېل طبي اثار): (e.4.14163)

فوايد بو علی سینا: (e.4.14163) او (b.4.7.14163)

نسخه جات عجیبه قوت باه برای عیاشان: (e.4.14163)

طب افغانی و مجربات اکسیر: (e.2.1.14163)

طب دلیل العلیل: (e.2(3.14163)

Mujarabāt

A metrical treatise on the symptoms and remedies of various diseases as well as the traditional methods of preparing certain medicines by Sīdīq son of Hājī Abdūlā,

published as a separate exposition on the margins of another important Paṣṭó work of ancient medicine entitled “*Tib-i-Šahābī Afġānī dar Matán wa bar Hāšīá Mujarabāt, Afġānī*”, two editions

1st ed. (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1883) pp. 2-103

2nd ed. (Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1891) pp. 2-103. 14163.e.4

For other Paṣṭó works on ancient medicine, see the following printed books and booklets in the British Library

Tib-i-Šahābī, Afġānī dar Matán wa bar Hāšīá Mujarabāt, Afġānī: 14163.e.4

(*Fawāíd-i-Bo Alí Sinā* : 14163.e.4 & 14163.b.4(7

Nusxajāt-i-Ajibá-i-Quwát-i-Bāh Barāie Ayāšān: 14163.e.4

(*Tib-i-Afġānī wa Mujarabāt-i-Aksír*: 14163.e.2.(1

(*Tib-i-Dalíl-ul-Alíl, Afġānī*: 14163.e.2(3

مجموع الاكساب

ليکوال: ملا نعمت الله

خپروونکي: ايشرسينگه او چهجوسينگه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۸

موضوع: په دې کوچني کتابگوټي کې، د قرآني آيتونو او نورو اسلامي حکمونو په رڼا کې، د ځينو کسبونو يا دندو د ارزښت او مقام په اړه منظومي خبري سوي دي.

د دې منظومي رسالې د نورو چاپونو له وگورئ:

مجموعه کسب نامه:

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

.VT 3760/d

کسب نامه:

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(Pashto f 38.(9-16

Majmo-ul-Aksāb

Another compact version of the metrical tractate on the admiration of certain trades and occupations, such as the hair-dressing, laundry-washing, tailoring etc. based on the Qurānic verses and other Islāmīc injunctions by Nematulā (Delhi: Iṣār Singh & Čajó Singh, 1883) pp. 8. 14163.c.10.(16

.For other versions of the same exposition, see the following shelfmarks

(*Kisb-Nāmā*: Pashto f 38.(9-16

.*Majmuá-i-Kisb-Nāmā*: VT 3760/d

مجموع البركات المعروف بمسائل ضروريات والمشهور بمزین الابیات

لیکوال/ مؤلف: محمد امین

خپروونکی: محمد ایوب

د چاپ ځای: انصاري مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۲۷ هـ ق

ټول مخونه: ۲۲۸

موضوع: په کتاب کې یې د پیغمبرانو د معجزو او د رسول الله (ع) د رحلت په گډون بېلابېلي فقهي او اسلامي مسألې، په نظم بیان کړي دي. د بیان ژبه یې د زیاترو پښتو دیني او فقهي اثارو پر خلاف، روانه او خوږه ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 19

Majmo-ul-Barakāt Mārúf ba Masāil-i-Zaruryāt

wa Mašhúr ba Muzain-ul-Abyāt

A compendium of various Islāmic issues including the miracles of the messengers of God and the demise of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) ,in verse, by Muhamád Amín (Delhi: Muhamád Ayúb, 1910) pp. 268. Pashto f 19

مجموعه جنگ نامه زیتون، [،] کلان

لیکوال/ مؤلف: نامالوم

ژباړونکی: بهاول له اوردو څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکی: سوندر سینګه

د چاپ ځای: دین محمدی مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۲۸۵هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: په دې منظومه کیسه کی، د حضرت علي کرم الله وجهه د زوی - محمد حنیفه او دهغه د میرمنې - زیتون د حماسو او سربښدونو په اړه، منظوم بیانونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کی د الماری نڅښه:

Pashto f 7

Majmuá-i-Jangnámá-i-Zaitún, Kalán

The larger version of the heroic story of Zaitún and her husband, Muhamád Hanifá, a son of Hazrát Alí, the fourth Caliph, in verse, translated into Paštó from Urdu by Baháwal (Lahore: Sudár Singh, 1867) pp.64. Pashto f 7

مجموعه کسب نامه

وگورئ: مجموع الاکساب

Majmuá-i-Kisb-Nāmá

See: Majmo-ul-Aksāb

مجموعه مناقب حضرت غوثِ پاک قدس سره [-] مناقب حضرت غوث الاعظم

ليکوال/ مؤلف: سيد ابوعليشاه

خپروونکي: غلام مرسلين او مير امير بخش

د چاپ ځای: کریمی سیستم پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۳۹هـ ق/ ۱۹۲۱م

ټول مخونه: ۵۲

موضوع: د دې کتابگوټي په لومړيو شپږو مخو کې د «در مناقب پير دستگير» په نامه په پنجابي ژبه او پر اووم مخ په اردو ژبه د رسول الله (ص) په ستاينه کې، نعت چاپ سوی دی. وروسته د حضرت غوث الاعظم دستگير (عبدالقادر جيلاني) د عرفاني مقام او کرامتونو په اړه، په پښتو نظم د هغه مناقب چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto d12

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو مناقبو او مناجاتو د چاپي بنو لپاره وگورئ:

Pashto d5

Pashto f34

Pashto f 16

Pashto f6

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نخبه:

,Majmuá-i-Manāqib-i-Ĝaus-i-Pāk Qadasá Sirahú

Manāqib-i-Hazrát-i-Ĝaus-ul-Azám

A collection of eulogies devoted to the great Sufi inspirer, Abdul Qādir Jailānī/ Gailānī, generally known as Ĝaus-ul-Azám Dastgír, in verse, by syed Abu Alí Šá, to which are appended a number of eulogies to the same Sufi luminary by anonymous author, in Panjābī, and a religious poem adoring the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by anonymous author in Urdu (Lahore: Ĝulām Mursalín & Mir Amír Baxš, 1921) pp.56. Pashto d12

For further study on Paštó religious poems and eulogies, see the following works in
:British Library

Pashto d5

Pashto f6

Pashto f 16

Pashto f34

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

VT 3760/e

For the manuscripts of selected Munājāts, devotional poems, see the following
:shelfmarks in the British Library and S.O.A.S. Library

مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب خمکنی (رح)

ليکوال/ مؤلف: مسعود گل

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۱۰۸

موضوع: په دې منظوم کتاب کې، د ځمکنیو د میا محمد عمر رحمة علیه د تقوا، پرهېزگاری او کرامتو په باره کې (۵۹) مناقب ویل سوي دي. په دې کتاب کې، د پښتنو د روحاني مشر په توګه د میا عمر ځمکنی لوړ شخصیت ته د احمد شاه بابا د خاص ارادت او درناوي په اړه هم په زړه پوري کیسې راغلي دي. همدغه راز، دا کتاب د احمد شاه بابا د معاصرانو د پېژندنې او دهغه مهال د ارزښتناکو سیاسي او تاریخي مسألو په روښانولو کې، هم خورا لوی ارزښت لري.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto d5

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو مناقبو او مناجاتونو د چاپي بنو لپاره وګورئ:

Pashto d12

Pashto f6

Pashto f 16

Pashto f34

(b.14.(5.14163

(d.4.(6.14163

(d.7.(1.14163

VT 3760/e

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نڅښه:

B.M.Or.2874-Foll.119

په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نڅښه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Majmuá-i-Manāqíb-i-Myā Muhamád Umár Sāb

Camkanay Rahamatulā Alaihi

A collection of 59-manqabat, eulogy, in verse, admiring the distinguished Sufi leader, Myā Muhamád Umár of Camkaní, Paktyā, Afghanistan, among the keen devotees of whom was Ahmád Šā Abdālay, The greatest king of contemporary Afghanistan. The collection also shed light on the role and influence of certain socio-political figures during the reign of Ahmad Šā Abdālí, by Masúd Gwal/Gul
Delhi: Syed Qasím Šā, 1882) pp.108. Pashto d5)

For further study on Paštó eulogies and religious poems, see the following printed
:works in British Library

Pashto d12

Pashto f6

Pashto f 16

Pashto f34

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

VT 3760/e

See the following shelfmarks for the manuscripts of selected Munājāts, devotional
poems, in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

محمد جان [غازي محمد جان خان وردگ] (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۳

موضوع: دا شعر له پرنګيانو سره په جگړه کې، د افغانانو د نامتو جهادي مشر- محمد جان خان وردګ په اړه وييل سوی دئ، چې انګرېزي ژباړه يې د «Lute and Scimitar» پر (۴۵-۴۷) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 101

Mohammed Jan, the warrior

The English translation of an epic poem attributed to Muhamád Ján Xán Wardág/Wardak, a national hero of the second Anglo-Afġān war, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 45-47. Pashto f 101

د محمد حنيفه جنگنامه

ليکوال: سيد ابوعليشاه

خپروونکي: ساد هو سينگه او سيواسينگه

د چاپ ځای: منشي لکشور مطبعه، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۲۹ هـ ق

موضوع: په دې منظومه کيسه کې، لکه څنگه چې له نامه يې ښکاري، د حضرت علي (رض) د زوی- محمد حنيفه د مراني او زوررتيا بيانونه راغلي دي؛ او د «قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء» د دريم چاپ په وروستۍ برخه کې چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3759

په بریتیش کتابتون کې، د دې منظومې کيسې د يوې بلي بڼې لپاره، د الماری دا نخبه وگورئ:

Pashto f 7

Da Muhamád Hanifá Jang-Nāmá

Another terse version of the epics of Muhamád Hanifá, a son of of *Hazrát* Alí, the fourth caliph of Islám, in verse, by syed Abu Alí Šā (Delhi:Čajó Singh & Jiwan Singh,1911) pp. 328

For a larger version of this epic story, see the following shelfmark in the British Library

Pashto f 7

مخزن الاسرار د اخون دروېزه

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننګرهارى

ټولونکى او سموونکى: تورن (کپيټن) هنري جورج راورټي

خپروونکي: سټيون آسټين او زامن

د چاپ ځاى: هرټفرد، لندن

د چاپ کال: ۱۸۲۰م

ټول مخونه: ۱۸

موضوع: داخون دروېزه د «مخزن الاسلام» هغه غورچاڼې، چې د هـ.ج. راورټي د «گلشن رو» پر (۱۳۳-۱۵۰) مخو چاپ سوې دى.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

e.8.14163

په ځينو برتانوي کتابتونو کې د «مخزن الاسلام» د چاپي او خطي بڼو د الماری نخبې دا دي:

b.15.14163

(e.10.(24-78.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

I.O.Mss. Pashto B.5-Foll.120

I.O.Mss. Pashto B.2-Foll.12

Maxzán-ul-Asrār da Axwan Darwezá

Selections from the well-known work of “*Maxzán-ul-Islām*” by Axwan Darwezá Nangrahārfí, mistakenly entitled as “*Maxzán-ul-Asrār*” Comp.& Ed. Captain H.G. Raverty (Hertford: Stephen Austin & Sons, 1860) pp. 133-150. 14163.e.8

For various manuscripts and different printed versions of “*Maxzán-ul-Islām*”, see
the following shelfmarks in some British academic libraries

b.15.14163

(e.10.(24-78.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

مخزن الاسلام

دا کتاب د لوېديزو ختيز پوهانو په بېلابېلو غورچاڼو کې، د تېروتنې له مخې د «مخزن الاسرار»، «مخزن پښتو» او «مخزن افغانی» په نومونو هم ياد سوی دی، چې د ځينو نورو ليکوالو، په تېره بيا د حبيب الله هروي د زوی- خواجه نعمت الله هروي نورزي له «مخزن افغانی» (په ۱۰۲۰هـ/ق/۱۲۱۱م کې کښل سوی) سره د گډېدو ستونزه پېښوي.

ليکوال/ مؤلف: د دې اثر زياته برخه په خپله اخون دروېزه ننگرهارې (په ۱۰۲۸ ق کې مړ) ليکلې ده؛ خو د ځينو برخو په ليکنه کې يې زوی- اخون کریمداد، هم ونډه اخیستې ده.

خپروونکی: عبدالکریم

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۱۲۰

موضوع: په دې کتاب کې د اسلامي عقيدو، بېلابېلو اسلامي مذهبو او فرقو، ځينو فقهي مسألو او د افغاني تاريخ د ځينو پېښو په اړه خبرې سوي دي. په کتاب کې، پر ډېرو عربي او پارسي ټکو سربېره، ځيني روايتونه کورنۍ په پارسي ژبه ليکل سوي دي. د کتاب د څو وروستيو مخونو پر لمنو د «مناجات رسول خدا» په نامه د عبدالکریم مناجات هم چاپ سوی دی.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

b.15.14163

په برتانوي کتابتونو کې، د اخون دروېزه ننگرهارې د ځينو نورو اثارو د چاپي او خطي بڼو له پاره، د الماری دغه نخبې وگورئ:

(e.8.(133-150.14163

(e.10.(24-78.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

I.O.Mss. Pashto B.5-Foll.120

I.O.Mss. Pashto B.2-Foll.12

Maxzán-ul-Islām

A well-known catchall work on Islāmic theology and law, the doctrines of different sects and orders in Islām, matters of Afġān history [etc.by](#) Axwan Darwezā Nangarhārf, assisted by his son, Axwan Karimdād, which is mistakenly entitled

Maxzán-ul-Asrār”, “*Maxzán-i-Afġānī*” and “*Maxzán-i-Paštó*” by some western authors and editors (Delhi: Abdul Karim, 1880) pp.160. 14163.b.15

For various manuscripts and different printed versions of “*Maxzán-ul-Islām*” , see the following shelfmarks in some British academic libraries

(e.8.(133-150.14163

Or. B10

B.M.Or.6274 B.M.Or.9235

Bodleian Caps Or.B.10-Foll.159

C.U.L.Or.606-Foll.195

B.M.Or.9235-Foll.160

I.O.Mss. Pashto B.9-Foll.150

B.M.Or.6274-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.29-Foll.173

I.O.Mss. Pashto B.32-Foll.163

I.O.Mss. Pashto C.14-Foll.178

B.M.Or.396-Foll.176

B.M.Add 27312-Foll.290

I.O.Mss. Pashto C.5-184

I.O.Mss.C.12-Foll.204

B.M.Or.9234-Foll.195

B.M.Or.4234-Foll.150

B.M.Or.2831-Foll.151

I.O.Mss. Pashto B.6-Foll.122

I.O.Mss. Pashto B.7-Foll.203

I.O.Mss. Pashto C.7-Foll.207

مدح صاحب صوات و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اډه

لومړی چاپ

ليکوال/ مؤلف: شېرا احمد شيدا

خپروونکی: حاجي محمد امير

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۱ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.7.(1.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د «مناجات صاحب صوات و شش کلمه» په نامه خپور سوی دی.

ليکوال/ مؤلف: غازي الدين

خپروونکی: رتن سينگه او سونت سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: نا مالوم

ټول مخونه: ۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.2.(5.14163

موضوع: په دې منظوم کتابگوټي کي، تر پښتو حمد او پارسي نعت وروسته، د لوړ مقامه سالک (نجم الدين اخون صاحب) حضور ته، چي په دوبي کي به په کوه دامن او په ژمي کي به د ننگرهار په اډه کي او سپده، په پښتو او پارسي ژبو مناجاتونه او مناقب ويل سوي دي. وروسته د ملا مانکي صاب په صفت کي منقبت او په پای کي د سوات د کامل پير (عبدالغفور صاب) حضور ته د غازي الدين مناجات وړاندې سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي، د ځينو نورو مناقبو او مناجاتو د چاپي بڼو لپاره، د الماری دا نخبی و گورئ:

Pashto d.5

Pashto d.12

Pashto f.6

Pashto f.16

Pashto f.34

(b.14.(5.14163

(d.4.(6.14163

VT 3760/e

په بریتیش کتابتون کي، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

B.M.Or.2874-Foll.119

په سواس کتابتون کي، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Madh-i-Sāheb Swāṭ wa Madh-i-Mulā Sāheb Mānki wa

Axwanzādā Sāheb-i-Ad'ā

A collection of religious poems adoring the highly revered Sufi luminary, Najmudīn Axwan Sāb, who used to live summer in Kohdāmān and winter in Ad'ā of Nangarhār, Afghanistan, in Paṣṭó and Persian, by Šer Ahmād Šaidā to which is added a religious poem dedicated to the celebrated Sufi leader, Mulā Sāheb Mānki, and another devotional poem to Abdul Ġafūr Sāb, popularly known as Sāheb-i-

(Swāit by Ġāziudīn (Delhi: Hājī Muhamād Amir, 1884) pp.16. 14163.d.7.(1

For further study on the same subject, see the following printed works in the British Library

Pashto d.5

Pashto d.12

Pashto f.6

Pashto f.16

Pashto f.34

(b.14.(5.14163

(d.4.(6.14163

VT 3760/e

For the manuscripts of selected Munājāts, devotional poems, see the following shelfmarks, in the British Library as well as S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

مسائل مصافحت د اسلام له نظره

ليکوال/ مؤلف: دا ډېر لنډ بيان د صاحب سوات (عبدالغفور صاحب) له خولې ليکل سوی دی.

خپروونکی: غلام مرسلين

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۱

موضوع: په دې لنډ بيان کې د اسلام له نظره د روغې د اصولو او آدابو په اړه په پارسي او عربي خبري سوي دي؛ او د «رشيد البيان» پر (۲۴) مخ چاپ سوی دی.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

Masāil-i-Musāfihāt da Islām la Nazāra

A terse account of hand-shaking in accordance with Islāmic teachings, dictated by Abdul Ġafūr Sāb, the saint or *pir* of Swāt, appended to the well-known treatise of *Rašīd-ul-Bayān*” by Abdul Rašīd son of Sultān Husāin (Delhi: Ġulām Mursalīn,“ (p. 64. 14163.b.7.(2 (1874

مشکلات الفقه، حیرات الفقه

لیکوال/ مؤلف: په ابن نظام مشهور، احمد ابن حمید دا اثر د « حیرة الفقه » په نامه، په پارسی لیکلئ دئ.

ژباړونکی: د حافظ عبد الرحیم زوی - محمد امین د « مشکلات الفقه » په نامه په پښتو نظم کښلئ دئ.

لومړی چاپ

خپروونکي: محمد اکبر او میا محمد صحاف

د چاپ ځای: ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۴ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کي د الماری نڅښه:

(b.14.(8.14163

دوهم چاپ

خپروونکي: ایشرسینګه او چهجوسینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.16.(2.14163

موضوع: په دې رساله کي، ځیني پېچلي او ستونزمني فقهي مسألې، د سوال او جواب په بڼه، په نظم بیان سوي دي. د لیکوال بیان روښانه او روان دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.14.(8.14163

Muškilāt-ul-Fiqā, Hairāt-ul-Fiqā

An abrupt exposition discussing the complex issues of Islamic law entitled *Muškilāt-ul-Fiqā*, in verse, by Muḥamād Amin son of Hāfīz Abdufahīm, translated into Paṣṭó from its Persian version entitled “*Hairāt-ul-Fiqā*” by Ahmād :ibn-i-Hamīd known as Ibn-i-Nizām, two editions

1st ed. (Delhi: Muḥamād Akbār & Myā Muḥamād Sahāf, 1877) pp. 24.

(b.14.(8.14163

(2nd ed. (Delhi: Iṣār Singh & Čajó Singh, 1878) pp. 24. 14163.b.16.(2

معجزات

لومړی چاپ

ژباړونکی: عبدالکبیر [حافظ، الپوري] له عربي څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکي: اميدوار رحمت او غلام مرسلين

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳ هـ ق / ۱۸۷۲ م

ټول مخونه: ۸۲

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.17.(2.14163

دوهم چاپ

د دوهم چاپ په وروستی برخه (۷۰-۷۲ مخو) کې، د «شمائل نامه حضرت صلی الله علیه و سلم» تر سرلیک لاندې د رسول الله (ص) د سراو پیري د وپښتو، دهغه مبارک د عمر، خویونو او د معراج د شپې د څرنگوالي په اړه، د اخون دروېزه منشور بیان هم چاپ سوی دی.

ژباړونکی: عبدالکبیر [حافظ، الپوري] له عربي څخه په پښتو نظم ژباړلی دی.

خپروونکي: ایشر سینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷ هـ ق / ۱۸۸۰ م

ټول مخونه: ۷۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبني:

(d.8.(5.14163

(b.16.(3.14163

دریم چاپ

دا بڼه د «معجزات کلان» په نامه چاپ سوې ده.

لیکوال/ مؤلف: قطب شاه

خپروونکي: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷ هـ ق / ۱۸۸۰ م

ټول مخونه: ۲۱۹

موضوع: لکه څنګه چې یې له نامه برېښي، په دې کتاب کې د رحمت العالمین - حضرت محمد (ص) د معجزو بېلابېل روایتونه، په نظم کښل سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبنه:

(d.8.(4.14163

په بریتیش کتابتون کې، د حضرت محمد (ص) د معجزو د خطي او چاپي نسخو د بېلابېلو بڼو لپاره دا نخبني وگورئ:

B.M.Or.4233-Foll.43-50

B.M.Or.8197a-Foll.1-47

Mujizāt

An account of the miracles attributed to Prophet Muhamád (p.b.u.h.), in three different versions

The 1st version is based on several narrations rendered into Paštó, in verse, from the original Arabic by A. Kabir (Delhi:Umaidwār Rahmát & Ğulām Mursalín, (pp. 86. 14163.b.17.(2 (1876

The 2nd version is also translated by A. Kabir, in verse, to which is appended *Šamāil-Nāmá*” of the Prophet Muhamád (p.b.u.h.)on his natural dispositions“ (Delhi: Išár Singh & Čajó Singh, 1880) pp. 72. 14163.d.8.(5) & 14163.b.16.(3)

The 3rd version or a larger version of “*Muajizāt*” is versified by Syed Qutb Šá (Delhi: Sayed Qasím Šá, 1880) pp. 219. 14163.d.8.(4)

For the manuscripts of *Muajizāt*, the miracles of Prophet Muhamád (p.b.u.h.), see the following shelfmarks in the British Library

B.M.Or.4233-Foll.43-50

B.M.Or.8197a-Foll.1-47

معراجنامه

لومړۍ بڼه

د معراجنامې دا بڼه د « جنت الفردوس و بر حاشیة معراجنامة کلان » په نامه چاپ سوې ده. لکه څنګه چې له نامه یې څرګند یږي، د رسول اکرم (ص) د معراج پېښه په مفصله توګه بیانوي. دا معراجنامه په (۱۱۱۵ هـ ق) کال له پارسي څخه په پښتو نظم ترجمه سوې ده.

ليکوال/ مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: غلام محمد موکاخېل سربني

خپروونکی: حاجي محمد اکبر

د چاپ ځای: ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۲هـ ق

ټول مخونه: د معراجنامې دا بڼه د «جنت الفردوس» د (۱-۱۸۱) مخونو پر لمنو او د متن پر (۱۸۲-۱۹۲) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبڼه:

d.10.14163

لومړۍ بڼه، په (۱۳۰۲هـ ق) کال، په (۳۲) مخو کې د نا مالوم خپروونکي له خوا دوهم پلا بیا چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبڼه:

(b13.(2.14163

دوهمه بڼه

په دوهمه بڼه کې، پر لويي معراجنامې سربېره، د کتاب پر څنډو وره معراجنامه هم چاپ سوې ده.

ژباړونکی او لیکوال: غلام محمد موکاخېل سربڼی «لوییه معراجنامه» له پارسي څخه ژباړلې او منور شاه «وره معراجنامه» په نظم لیکلې ده.

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۱هـ ق

ټول مخونه: ۳۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅبڼه:

(d.4.(1.14163

دریمه بڼه

د معراجنامې دا بڼه د «تفسیر و الضحی بزبان افغانی در متن، بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراجنامه رسول الله علیه السلام» د کتاب پر خنډو چاپ سوې ده.

لیکوال/ مؤلف: غلام محمد موکاخېل سربیني

خپروونکی: ایشر سینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ.ق/ ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۳۱

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.14.(7.14163

موضوع: د معراجنامې په دواړو چاپونو کي، لکه څنګه چي له نامه یې ښکاري د سپېڅلي قرآن له روایتونو سره سم، د لوی څښتن حضور ته د اسلام د ستر پیغمبر- حضرت محمد (ص) د ورتګ او له هغه سره د راز او نیاز خبري بیان سوي دي.

په ځینو برتانوي کتابتونو کي، د معراجنامې د قلمي نسخو لپاره د الماری دغه نخبې وگورئ:

په جان رایلنډز کتابتون کي د الماری نخبه:

Rylands.Afghan 8-Foll.71

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

I.O.MSS. Pashto B.25-Foll.30

د اکسفورډ پوهنتون په بوډلین کتابتون کي د الماری نخبه:

Caps.Or.B.8

Merāj-Nāmā

A metrical account of the Prophet Muhamád's night ascent to Heaven based on the Qur'anic verses, by two different authors, in three versions

A larger version mainly published on the margins (1-181) and partly inserted within the text of “*Janát-ul-Firdaus*” (182-192) by Ğulām Muhamád Mukāxel Sarbañí .Delhi: Hājí Muhamád Akbár, 1885) 14163.d.10)

(2nd ed. of the same version (Delhi: n.p., 1885) pp. 36. 14163.b13.(2

A combined volume, containing two different versions, larger and compact, of the same work entitled “*Loyá Merāj-Nāmá, Wařá Merāj-Nāmá* ” by two separate authors, i.e. the larger version by Ğulām Muhamád Mukāxel Sarbañí and the compact version, on the margins, by Munawár Šá (Delhi: Ğulām Mursalin, 1884) (pp. 36. 14163.d.4.(1

Another version of the Prophet Muhamád’s (p.b.u.h.) miraculous night journey to the Heaven by Ğulām Muhamád Mukāxel Sarbañí, is appended, on the margins, to “*Tafsír-i-Waldúhā*” (Delhi: Iřar Singh & Čajó Singh, 1880) pp. 23-54. (b.14.(7.14163

For a number of manuscripts of the Ğulām Muhamád Mukāxel Sarbañí’s “*Merāj-Nāmá*”, see the following shelfmarks in the British Library, Bodleian Library and John Rylands Library

I.O.MSS. Pashto B.25-Foll.30

Caps.Or.B.8

Rylands.Afghan 8-Foll.71

مقدمه جذری

ليکوال/ مؤلف: محمد ابن محمد جذري دا مقدمه په عربي ژبه ليکلي ده.

ژباړونکی: مولوي عبدالرحيم، له عربي څخه په پښتو نظم ژباړلي ده.

خپروونکي: محمد صحاف او محمد اکبر

د چاپ ځای: فيض عام مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۵ هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچني کتابگوټي کې، د قران کریم د تجويد يا سم لوستلو د بېلابېلو اصولو او قواعدو په اړه، منظومي خبري سوي دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4.(2.14163

په بریتیش کتابتون کي، د تجوید د قواعدو په تراود نوري خپري لپاره دغه اثار وگورئ:

ورتييل القرآن ترتيلا المسمى به قانون القراءة:

(e.7.(4.14163

ذخيرة القراء:

(b.10.(1.14163

قواعد تجويد:

(b.10.(1.14163

رموز او قاف قرآن:

(b.10.(1.14163

Muqadamá-i-Jazrî

A concise treatise on the rules and principles of *Tajwîd*, the proper recitation of Holy Qur'ân, by Muhamád ibn-i-Muhamád Jazrî, rendered into Paštó, in verse, by Maulawí Abdufahím(Delhi: Muhamád Sahāf & Muhamád Akbar, 1878)
(pp.16. 14163.b.4.(2

See the following expositions on the rules and principles of *Tajwid* in the British Library

(*Ramuz-i-Auqāf-i-Qur'ân*: 14163.b.10.(1

(*Zaxirát-ul-Qur'á*: 14163.b.10.(1

(*Qawāid-i-Tajwîd*: 14163.b.10.(1

(*Waratil-ul-Qur'ána Tartilá, Musamá ba Qānun-i-Qirāat*: 14163.e.7.(4

مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان

لیکوال: نعمت الله

لومړی چاپ

خپروونکي: غلام قادر او فضل حق

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۱۰ هـ ق

ټول مخونه: ۳۱

دوهم چاپ

دوهم چاپ په لږ توپیر د «مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقانی» په نامه چاپ سوی دی. د دې چاپ په پای کې، د خدا بخش یوه او د شاه افضل د وې غزلي هم چاپ سوي دي.

لیکوال: نعمت الله

خپروونکي: کهړک سینګه

د چاپ ځای: دین محمدی پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۱۰ هـ ق

ټول مخونه: ۳۲

موضوع: په دې کوچني منظومه رساله کې، لکه څنګه چې له نامه یې ښکاري، په مینه کې د عاشق او معشوق پوښتنې او جوابونه راغلي دي. سربېره پر دې، په رساله کې د مینانو د مینې په بهیر کې، د پښتنو د بېلابېلو ډلو او فرقو د دودونو یادونه هم سوي ده. د رسالې په دوهمه برخه (۱۷-۳۲ مخو) کې، د عاشق له خوا معشوقې ته د بېلابېلو موضوع ګانو په اړه، منظومې رقعې کښل سوي دي، چې سرلیکونه یې په پارسي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

Pashto f 47

Muqadamá-i-Āšiq wa Nazm-i-Wāqiāt Āšiqān

A metrical catechism between two lovers during their relationship, with some

important details on the handling of such affairs under different customs and traditions of some Paṣṭún tribes, by Nematulā, two editions

(1st ed.(Delhi: Ğulām Qādir & Fazal Hāq, 1893) pp. 31. 14163.c.3.(3

.2nd ed.(Lahore: Kaṛāk Singh, 1893) pp. 32. Pashto f 47

مکمل گنجینه عملیات موسوم به ذخیره طلسمات مشهور به

خلاصه مجربات اعنی کتاب التعویذات

لومړی چاپ

لیکوال/ مؤلف: عبدالرشید

خپروونکی: سوندر سینګه

د چاپ ځای: پنجاب نیشنل پریس، لاهور

د چاپ کال: نا مالوم. دا کتابگوټی په ۱۹۱۴م کال د اورینټل او اینډیا آفیس له خوا ترلاسه سوی دی.

ټول مخونه: ۱۷۲

موضوع: دا کتاب، د قرانی ایتونو او نورو اسلامي منابعو په رڼا کې، د ځینو ناروغیو، ایتونو او پېچومو د لیري کولو لپاره بېلابېلي لاري چاري او د تعویذونو ډول ډول جدولونه وړاندي کوي. د کتاب په پیل کې، د خپروونکي له خوا، د خورا ډېرو پښتو، پارسي او عربي کتابونو فهرست هم خپور سوی دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 17

په بریتیش کتابتون کې، د تعویذاتو د یوې بلې لیکنې لپاره د الماری دا نڅښه وگورئ:

(c.15.(3.14163

(b.4(3.14163

Pashto f 53

Mukamál Ganjiná-i-Amalyāt Mausúm ba Zaxirá-i-Tilismāt Mašhur ba Xulāsá-i-Mujarabāt Aaní Kitāb

A collections of charms and amulets supported by the Qurānic verses and other Islāmic resources for the treatment of certain illnesses, hardships and sufferings, by Abdūfašíd (Lahore: Sundar Singh, n.d.) pp. 176. Pashto f 17

For another terse tract on charms and amulets, see the following shelfmarks in the British Library

(c.15.(3.14163

(b.4(3.14163

Pashto f 53

مناجات صاحب صوت و شش کلمه

وگورئ: مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اډه

Munājāt-i-Sāheb Swāt wa Šāš Kalimá

See: Madh-i-Sāheb Swāt wa Madh-i-Mulā Sāheb Mānki wa

Axwanzādá Sāheb-i-Ad'á

مناجات [،] کلان

شاعران: احمدی، گل احمد، محمد امین، محمد خان، محمد گل، مطیع الله او احمد

خپروونکی: سوندر سینګه

د چاپ ځای: مشهور عالم پریس، لاهور

د چاپ کال: ۱۳۴۲هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې کوچني کتابگوټي کي، د ځينو روحاني شخصيتونو، حضور ته د څو شاعرانو

مناجاتونه راغلي دي.

په بريټيش كتابتون كي د الماری نخبه:

Pashto f 6

په بريټيش كتابتون كي، د حينو روحاني او عرفاني شخصيتونو په ويار د مناقبو او مناجاتو لپاره، دا نخبې وگورئ:

Pashto f 16

(b.14.(5.14163

VT 3760/c

Pashto d 5

Pashto d12

Pashto f 34

(d.4.(6.14163

(d.7.(1.14163

په بريټيش كتابتون كي، د مناجاتو د يوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

B.M.Or.2874-Foll.119

په سواس كتابتون كي، د مناجاتو د يوې خطي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Munājāt [.]Kalān

A larger collection of Munājāts, devotional poems, glorifying a number of highly revered Afġān spiritual dignitaries, by different devotees, such as Ahamdí, Gwal/Gul Ahmad, Muhamád Amin, Muhamád Xān, Muhamád Gwal/Gul, Mateulá and Ahmad (Lahore: Sundar Singh, 1924) pp.16

For other anthologies of eulogies and devotional poems, see the following shelfmarks in the British Library

Pashto f 16

(b.14.(5.14163

VT 3760/c

Pashto d 5

Pashto d12

Pashto f 34

(d.4.(6.14163

(d.7.(1.14163

See the following shelfmarks for the manuscripts of selected Munājāts in the
:British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی

ليکوال/ مؤلف: مسکين گل

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: نامالوم

د چاپ کال: ۱۳۲۷هـ ق

ټول مخونه: ۲۸

موضوع: په دې مجموعه کې، د سوات د کامل پير (عبدالغفور صاب) او ملا مانکي د فضيلتونو
او کرامتونو په اړه، په نظم مناقب بيان سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

VT 3760/e

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو روحاني او عرفاني شخصیتونو په ویاړ د مناقبو او مناجاتونو
لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

Pashto d 5

Pashto d12

Pashto f 6

Pashto f 16

Pashto f 34

(b.14.(5.14163

(d.4.(6.14163

(d.7.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نڅښه:

B.M.Or.2874-Foll.119

د لندن پوهنتون په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نڅښه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Manāqib-i-Sāheb-i-Swāt[wa] Manāqib-i-Sāheb Mānkí

A collection of eulogies on the virtues and magnanimites of Abdul Ğafūr Sāb, the Saint of Swāt and Mulā Mānkí Sāb by Miskin Gwal/Gul (n.p., n.p., 1327A.H./1910A.D.) pp.28. VT 3760/e

For other anthologies of devotional poems and eulogies, see the following
shelfmarks in the British Library

Pashto d 5

Pashto d12

Pashto f 6

Pashto f 16

Pashto f 34

(b.14.(5.14163

(d.4.(6.14163

(d.7.(1.14163

See the following shelfmarks for the manuscripts of selected Munājāts, devotional poems, in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

منتخب د دیوان د خوشال خان خټک

شاعر: خوشال خان خټک

ټولونکی: کټبرټ ایډورډ بیډلف

خپروونکي: کیګن پول او شرکت

د چاپ ځای: لندن

د چاپ کال: ۱۸۹۰

ټول مخونه: ۱۲۰

موضوع: په دې غورچاڼ کې، د خوشال خان خټک د دیوان د ځینو غزلو انګرېزي ژباړه راغلې ده، چې «د پښتو د اولسمې پېړۍ شاعري» په کتاب کې، چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

d.16.14163

په بریتیش کتابتون کې، د خوشال خان خټک د دیوان د خطي نسخو او د هغه د دیوان د ځینو غوره سوو بڼو د الماری نڅښه دادي:

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

e.8.14163

d.13.14163

Muntaxáb da Diwān da Xwašāl Xān Xaṭák

Selections from the Diwān, poetical works, of Xwašāl Xān Xaṭák with English translation and grammatical introduction, Afghan Poetry of the Seventeenth Century, Comp.& E.C.E. Biddulph(London: Kegan & Co., 1890) pp. 120. 14163.d

For manuscripts and other version of the selected poems from the Diwān of Xwašāl Xān Xaṭák, both Paṣtó and English, see the following shelfmarks

(e.8.(31-72.14163

(e.9.(329-360.14163

(e.5.(299-336.14163

(d.6.(142-248.14163

d.16.14163

B.M.Or.4229-Foll.511

I.O.MSS. Pashto D.1-Foll.310

B.M.Or.4492-Foll.26

منم چي د چين، كشمير او بخارا بنځي بڼكلي دي؛ خو زما سترگي
يو ازي پښتنو نجونو ته گوري (انگرېزي ژباړه)

شاعر: خوشال خان خټک

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک ليمټيډ

د چاپ ځای: نيويارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: دا د خوشال خان خټک له گلیاتو څخه د یوه شعر انگریزي ژباړه ده، چې د «Lute and Scimitar» پر (۳۷-۳۸) مخونو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 101

...I grant that famed

The English translation of a poem from Xwašāl Xān Xaṭāk's poetical works, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., pp. 37-38. Pashto f 101 (1928

منهاج العابدین

لیکوال/ مؤلف: په امام غزالي مشهور محمد ابن محمد، دا کتاب په پارسي ژبه لیکلې دئ.

ژباړونکی: مولوي حبيب الله (په حبو اخونزاده مشهور او په کندهاري محقق ملقب)، په پښتو نظم ژباړلې دئ.

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: فتح الکریم مطبعه، بمبئي

د چاپ کال: ۱۳۰۲هـ ق

ټول مخونه: ۳۰۰

موضوع: په دې مشهور کتاب کې، د قرآني آیتونو او نورو باوري اسلامي ماخذونو په رڼا کې د عبادتونو د بېلابېلو ډولونو، د عبادت د سختیو، د نبوي حدیث له لارښوونې سره سم، د پوهې تر لاسه کولو لپاره د ټولو مسلمانانو د دیني وجیبي، د قیامت د احوال، د تقوا د لارو چارو، د زړه د صفتونو، د لویې د ایتونو او ډېرو نورو اسلامي او تصوفي مسألو په اړه، تر جلا جلا سرلیکونو لاندې په خوږه او روانه ژبه بیان سوې دئ. د کتاب په وروستیو مخو کې، د طریقت او سلوک د وتلو شېخانو، مرشدانو او پیرانو د تقوا او کرامتو په ارتباط ځینې یادونې سوي دي. د کتاب پر (۲۹۶-۳۰۰) مخو د ژباړونکي منظومه خاتمه راغلې ده، چې په هغې کې یې د دې اثر د پښتو بڼې د نېټې څرگندولو په مقصد کتاب ته د «معراج السالکین» یا «اخلاق التائبین» نوم غوره کړی و؛

او له هغه څخه بنکاري، چې د دې اثر پښتو ژباړه د ابجد په حساب په (۱۳۳۲هـ ق) کې سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

b.6.14163

Minhāj-ul-Ābidīn

A well-known treatise regarding Islāmic theology and law by Muḥamād ibn-i-Muḥamād popularly known as Imām Ġazālī, in Persian, translated into Paṣṭó, in verse, by Maulawí Habibulā, generally known as *Habo Axwanzādá*, also referred to as “*Muhaqíq-i-Kandahārī*” to which is added a succinct account of a number of prominent Sufi inspirers by Maulawí Habibulā (Bombay: n.p., 1889) pp. 300.

b.6.14163

منية المصلی با ترجمه

ليکوال/ مؤلف: سعد الدين كاشغري

لومړی چاپ

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکی: حاجي محمد اکبر

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډیلي

د چاپ کال: ۱۳۰۲هـ ق

ټول مخونه: ۲۴۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

e24.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د «منية المصلی بمع ترجمه فارسی و افغانی» په نامه خپور سوی دی؛ او د رشیدی له خوا د پېچلو مسألو په اړه، په پښتو او پارسي ژبو پراخي څرگندونې هم لري.

ژباړونکی: نامالوم

خپروونکي: رتن سينگه او سونت سينگه

د چاپ ځای: يوسفي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۵هـ ق

ټول مخونه: ۲۴۳

په بريټيش کتابتون کي د الماری نخبه:

e25.14163

موضوع: په دې کتاب کي، د اسلامي منابعو په رڼا کي، د لمونځونو، اوداسه او غسل د شرايطو او ځينو نورو فقهي او اسلامي مسألو په اړه له پښتو ژباړي سره، په عربي ژبه، خبري سوي دي. د کتاب په لمنو کي د ځينو گرانو او پېچلو موضوعاتو په باره کي، پر عربي-سربېره په پښتو او پارسي ژبه هم زيات بحثونه سوي دي.

Munýat-ul-Musalā bā Tarjamá

A detailed disquisition on the basics of prayers and ablution as well as other issues of Islāmic theology and law, in Arabic, by Saádudín Kāšgarí, with Paṣtó interlinear translation to which are added further annotations on a number of complex issues, in Arabic, Paṣtó and Persian on the margins, two editions

1st ed. (Delhi: Hājī Muhamád Akbár, 1885) pp. 244. 14163.e.24

The 2nd ed. is entitled “*Munýat-ul-Musalā ba maá Tarjamá-i-Fārsí wa Afġānī*” (Delhi: Ratán Singh, 1888) pp. 243. 14163.e.25

منية المصلیٰ بمع ترجمه فارسی و افغانی

وگورئ: منية المصلیٰ با ترجمه

Munýat-ul-Musalā ba maá Tarjamá-i-Fārsí wa Afġānī

See: *Munýat-ul-Musalā bā Tarjamá*

میسری (مصرعی)

شاعران: د بېلابېلو شاعرانو د ځینو میسرو انگرېزي ژباړه

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۸

موضوع: د پښتو میسرو دا انگرېزي ژباړه د هغه اثر پر (۵۱-۵۸) مخو چاپ سوې ده، چي «
Lute and Scimitar» نومیري.

Misrās

The English translation of a number of Paṣṭó *misras*, couplets, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., pp. 51-58 (1928

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

مېړه دي و تره! (انگرېزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۱

موضوع: د کښته پښتنو د یوه شعر دا انگرېزي ترجمه د «Lute and Scimitar» پر (۵۱) مخ چاپ

سوي ۵ د.

په بريټيش كتابتون كي د الماري نخبه:

Pashto f 101

Tie your husband

The English version of a poem by the southern Afghāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) p. 51. Pashto f 101

ناصر المحسينين في وفات سيد المرسلين

ليکوال: احمد

خپروونکي: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: يوسفی مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۱۲

موضوع: په دې ورکوتي رساله كي، د حضرت محمد (ص) د رحلت په اړه منظومي خبري سوي دي.

په بريټيش كتابتون كي د الماري نخبه:

(d.1.(2.14163

په بريټيش كتابتون كي، د اسلام د ستر پيغمبر- حضرت محمد (ص) د وفاتنامو د نورو چاپي بڼو لپاره، دا نخبني وگورئ:

(d.1.(1.14163

(d.8.(3.14163

د لندن پوهنتون د ختيزو او افريقايي خپرونو د پوهنځي (S.O.A.S) په كتابتون كي، د يوې

وفاتنامې د قلمي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

Nāsir-ul-Muhsinín fi Wafāt-i-Sayed-ul-Mursalín

A metrical treatise on the decease of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by Ahmád
(Delhi: Išar Singh and Čajó Singh, n.d.) pp.16. 14163.d.1.(2)

For a manuscript and other printed works on the same topic, see the following
.shelfmarks in the British Library as well as S.O.A.S Library

(d.1.(1.14163

(d.8.(3.14163

S.O.A.S.MS149963-Foll.120

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان

ژباړونکی: نامالوم. بنایي دا اثر هم د «طب شهابي» یا «مجربات» په لیکوال پوري اړه ولري.

لومړی چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: احمد حسن خان مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۰هـ ق

ټول مخونه: ۱۰

دوهم چاپ

خپروونکی: میا محمد صحاف

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۳۰۷هـ ق

ټول مخونه: ۱۰

موضوع: په دې کوچنۍ منظومه رساله کې، د نارینه وو د جنسي قوت د ډېرېدو لپاره ځيني نسخې او سپارښتني په پارسي نظم بيان سوي دي؛ او د «طب شهابي افغاني در متن و بر حاشيه مجربات افغاني» د (۱۱۹-۱۲۸) مخو پر څنډو راغلي ده.

د پخواني طب په اړه، په بریتیش کتابتون کې، د پښتو د ځینو نورو اثارو لپاره، د الماری دغه نڅښې وگورئ:

طب شهابي افغاني در متن و بر حاشيه افغاني (دوه بېل طبي اثار): (e.4.14163)

فوايد بو علی سینا: (e.4.14163 او b.4.(7.14163)

طب افغاني و مجربات اکسير: (e2.(1.14163)

طب دليل العليل: (e.2(3.14163)

Nusxajāt-i-Ajibā-i-Quwāt-i-Bāh Barāie Ayāšān

A collection of Persian aphrodisiac prescriptions, in verse, by anonymous author on the margins of “*Tib-i-Šahābī, Afġānī dar Matān wa bar Hāšīā Mujarabāt, Afġānī*”,
:two editions

1st ed. (Delhi: Myā Muhamād Sahāf, 1883) pp.119-128. 14163.e.4

2nd ed. (Delhi: Myā Muhamād Sahāf, 1891) pp.119-128. 14163.e.4

For other Paštó works on ancient medicine, see the following printed books and
:booklets in the British Library

Tib-i-Šahābī, Afġānī dar Matān wa bar Hāšīā Mujarabāt, Afġānī

two different works): 14163.e.4)

(*Fawāid-i-Bo Alí Sinā* : 14163.e.4 & 14163.b.4.(7

(*Tib-i-Afġānī wa Mujarabāt-i-Aksír*: 14163.e2.(1

(*Tib-i-Dalíl-ul-Alíl, Afġānī*: 14163.e.2(3

نصیحت البیان

لیکوال/ مؤلف: محمد امین

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: مرتضوي مطبعه، ډیلي

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق

ټول مخونه: ۷۲

موضوع: په دې کتابگوټي کي، پر حمد او نعت سربېره، د راشيدينو خلفاوو د صفتونو، د څلورو مذهبو د امامانو او نورو فقهي او اسلامي موضوعاتو په اړه، منظوم بيان راغلي دي. ورپسې د کتاب پر څنډو د «هفت هيکل» او «شش قفل» د دوواوو کوچني مجموعه، د «شمائل آنحضرت (ص)» او «پنج گوهر» په نامه کوچني منظومي رسالې او په پای کي د سليم يو مناجات چاپ سوی دي.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4.(4.14163

Nasihāt-ul-Bayān

A collections of religious poems glorifying Alā Almighty, the Prophet Muhamād (p.b.u.h.), the four caliphs of Islām, the Imāms of four Suni schools of thoughts and other Islāmic issues, in verse, by Muhamād Amin to which are subjoined another religious poem as well as a number of terse metrical exposition on the various aspects of Islāmic system by different authors (Delhi: Syed Qasim Šā, (pp. 76. 14163.b.4.(4 (1878

نصیحت النساء

لیکوال او ژباړونکی: محمد سعید خېشکی

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: علوي مطبعه، بمبېي

د چاپ کال: ۱۳۰۹هـ ق/۱۸۹۲م

ټول مخونه: ۱۷

موضوع: نصیحت النساء د ژوند په بېلابېلو برخو او چارو کي، بنسټ ته د لیکوال د ځينو نصیحتویو په کوچني مجموعه ده، چي د «قصه د بوډی، نصیحت النساء، پند نامه لقمان حکیم» د

يوې برخي په توگه (۵-۲۱) چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(c.3.(2.14163

د ژوند په بېلابېلو برخو کي، د نورو لیکوالو او پوهانو د اخلاقي نصیحتو لپاره، دا نخبی وگورئ:

پند نامه لقمان حکیم: (c.3.(2.14163

نصیحت نامه: (c.3.(2.14163

وصیت نامه حضرت علی: (c.3.(2.14163

حضرت علي كرم الله وجهه ته د رسول (ع) نصیحتونه:

(b.4(7) & 14163.b13.(7.14163

آداب النساء و اكساب النساء: (6.14163.(d.2.

Nasihát-ul-Nisā

A metrical disquisition containing practical advice to women on their moral character and family affairs, by Muhamád Saíd Xeškay, appended to “*Qisá da Boday, Nasihát-ul-Nisā, Pand-Nāmá-i-Luqmān-i-Hakím*” (Bombay: n.p., 1892)pp.

(c.3.(2.14163.5-21

For other similar works offering moral advice to women, see the following shelfmarks in the British Library

(c.3.(2.14163

(c.3.(2.14163

(c.3.(2.14163

(b.4(7) & 14163.b13.(7.14163

(d.2.(6.14163

نماز مترجم افغانی

ژباړونکی: نا مالوم

خپروونکی: غلام مرسلین

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۲۱

موضوع: دا کوچنی کتابګوتی د لمانځه منظومه پښتو ژباړه ده، چې د «رشید البیان» د (۱-۲۰) مخو پر څنډو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(b.16.(1.14163

په بریتیش کتابتون کې، د لمانځه د بلي منظومې ژباړې «ترجمه نماز» لپاره، د الماری دا نخبه وګورئ:

Pashto f3

Namāz-i-Mutārjim

Another Paštó version of prayers, in verse, by anonymous author, published on the margins of pages 31-49 of “*Haqíqát-ul-Islām ba Zabān-i-Afġānī*” (Lahore: Myā Abdufahmān & Myā Abdul Xāliq, n.d.) pp. 19. Pashto f3

For another metrical version of prayers entitled “*Tarjamá-i-Namāz*”, see the following shelfmark in the British Library

Pashto f3

نور نامه

دا اثر په ډېرو بڼو د بېلابېلو لیکوالو له خوا لیکل سوی دی، چې ځینې یې د چاپ نېټې او د خپرونکو نومونه نه لري. په بریتیش کتابتون کې، د دې اثر د ځینو بڼو د چاپ جزییات په دې ډول دي:

نور نامه

دا بنه د «رشيد البيان» د كتاب (۲۰-۲۳) پر مخونو چاپ سوې ده.

ليکوال: اخون دروېزه ننگرهارى

خپروونکى: غلام مرسلين

د چاپ ځاى: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۱هـ ق/ ۱۸۷۴م

ټول مخونه: ۴

په بريټيش کتابتون کي د المارى نخبه:

(b.16.(1.14163

نورنامه کلان

دا بنه د «هزار مسائل» د كتاب د (۱-۷۹) مخو پر لمنو چاپ سوې ده.

ليکوال/ مؤلف: اخون دروېزه ننگرهارى

خپروونکى: ايشر سينگه

د چاپ ځاى: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳هـ ق

ټول مخونه: ۸۰

په بريټيش کتابتون کي د المارى نخبه:

(b.17.(1.14163

نورنامه ملا اکرم اخون

ليکوال/ مؤلف: ملا اکرم اخون

خپروونکي: رحمت الله او ملا مير محمد

د چاپ ځاى: فاروقى مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: ۱۳۰۹هـ ق

ټول مخونه: ۱۲

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.2.(4.14163

نور نامه د سرور کائنات (ص)

ژباړونکی: غلام محمد له عربي او پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلې ده.

خپروونکي: رتن سينگه او سونت سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.2.(2.14163

نور نامه د سرور کائنات (ص)

د دې چاپ په وروستی برخه کې، په پارسي ژبه د محمد احسان الهي مخمس، وروسته د قدسي يوه پارسي غزله او بيا د رسول الله (ص) و درگاه ته يو مناجات راغلي دي.

ژباړونکی: غلام محمد له پارسي او عربي څخه په پښتو نظم ژباړلې او احمد تصحيح کړې ده.

خپروونکي: نامالوم

د چاپ ځای: فتح الکریم مطبعه، بمبيي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۸

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.2.(3.14163

نورنامه کلان و بر حاشیه نورنامه خورد

ژباړونکی: غلام محمد

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: فیض عام مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۴۰

موضوع: د نورو نورنامو په څېر په دې «نورنامه» کې هم عمدتاً د حضرت محمد (ص) د بې ساري نور، د هغه د ځينو طبيعي ځانگړتياوو، نېکو اخلاقو، مغفرت او شفاعت، معراج، ميني او اخلاص او ځينو نورو مهمو ديني مسألو په اړه، بيانونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.8.(6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د حافظ جان محمد کاکړ د نورنامې د خطي نسخې لپاره، دغه نخبه وگورئ:

I.O.MISS Pashto B.28-Foll.27

Nur-Nāmá-i-Kalān wa bar Hšya Nur-Nāmá-i-Xurd

A treatise on the miraculous birth light, natural disposition, virtues, forgiveness, intercession, reward giving and other unrivalled qualities of the Prophet Muhamád p.b.u.h) as well as some other issues of Islāmic theology, by various authors, such) as Axwan Darwezá Nangarhāray, Mulá Akrám Axwan and Ğulām Muhamád, in different versions

For a manuscript and a number of printed versions of “*Nur-Nāmá*”, see the following shelfmarks in the British Library

I.O.MISS Pashto B.28-Foll.27

(b.16.(1) (60-63.14163)

(b.17.(1.14163

(d.2.(2.14163

(d.2.(3.14163

(d.2.(4.14163

(d.8.(6.14163

نورنامہ د سرور کائنات (ص)

وگورئ: نورنامہ

Nur-Nāmá da Sarwár-i-Kāināt

See: *Nur-Nāmá*

نورنامہ کلان

وگورئ: نورنامہ

Nur-Nāmá-i-Kalān

See: *Nur-Nāmá*

نورنامہ کلان و بر حاشیہ نورنامہ خورد

وگورئ: نورنامہ

Nur-Nāmá-i-Kalān wa bar Hāšyá Nur-Nāmá-i-Xward

See: *Nur-Nāmá*

نورنامه ملا اکرم اخون

وگورئ: نورنامه

Nur-Nāmā-i-Mulā Akrām Axwan

See: *Nur-Nāmā*

نیرنگ عشق

لیکوال: محمد اکرم کنجا (گنجا؟)، چي دا کیسه یې په پارسي لیکې ده.

ژباړونکی: حمید بابا، چي کیسه یې له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلې ده.

خپروونکي: غلام مرسلین او غلام صمداني

د چاپ ځای: هندو پریس، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۹ هـ ق

ټول مخونه: ۸۲

موضوع: په دې کتاب کې، تر حمد او نعت وروسته د شاهد د ښکلا او ځای ځایګي (پنجاب) په ستاینه کې، یو په زړه پوري نظم راغلی دی. وروسته له شاهد سره د عزیز د خوږې مینې او بېلتانه اوږده کیسه تر بېلابېلو سرلیکونو لاندې په منظومه بڼه لیکل سوې ده، چي د بیان له اړخه ډېره عالی او په زړه پوري ده.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(c.3(1.14163

په ځینو برتانوي کتابتونو کې، د حمید بابا د «نیرنگ عشق» د خطي نسخو لپاره، د الماری دا نخبې وگورئ:

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Nairang-i-Išq

The love story of Šāhed and Azíz, in verse, adapted from the Persian version of Muhamád Akram Kanjā (Ganjā?) by Abdul Hamíd Mománd Māšoxel, commonly known as Hamíd Bābā (Delhi: Ğulām Mursalin & Ğulām Samadānī, 1882) pp. 82

For a number of manuscripts of Hamíd Bābā's "*Nairang-i-Išq*", see the following :shelfmarks in some British leading Libraries

B.M.Or.2804-Foll.119

C.U.L.Add.318-Foll.102

Rylands. Afghan 5-Foll.79

واسع نامه

ليكوال/ مؤلف: نعمت الله، د نوبنار

بل ليكوال - حافظ عبدالكبير الپوري دا اثر د «وفاتنامه عبد الواسع صاحب زاده خلف قطب دوران غوث الزمان مانكي صاحب» په نامه ليكلي دي.

خپروونکی: نامالوم

د چاپ ځای: محمدي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۸

موضوع: په دې کوچنۍ مجموعه کې، د مانكي صاحب د زوی - عبد الواسع صاحب زاده وفاتنامه او د هغه د ځينو مخلصانو مناجاتونه راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نخبه:

(d.4.(6.14163

په بریتیش کتابتون کې، د ځینو نورو مناقبو او مناجاتو د چاپي بڼو لپاره، د الماری دا نخبې و
گورئ:

Pashto d12

Pashto f6

Pashto f 16

Pashto f34

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

VT 3760/e

په بریتیش کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي مجموعې د الماری نخبه:

B.M.Or.2874-Foll.119

د لندن پوهنتون په سواس کتابتون کې، د مناجاتو د یوې خطي نسخې د الماری نخبه:

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

Wāse-Nāmá

A collection of poems on the loss of Abdul Wāse Sāhebzādá, the son of Mānkí Sāb, a distinguished Sufi leader, by Nematulā of Nauṣār, in verse, to which are appended a number of religious poems by his devoted followers(Lahore: n.p., n.d.)
(pp. 8. 14163.d.4.(6

Another version of the late Abdul Wāse Sāhibzādá's eulogies has been versified by
.Hāfız Abdul Kabir Alpurí

For further study on Paštó eulogies and devotional poems, see the following works
:in the British Library

Pashto d5

Pashto d12

Pashto f6

Pashto f 16

Pashto f34

(b.14.(5.14163

(d.7.(1.14163

VT 3760/e

For manuscripts of the selected Munājāts, devotional poems, see the following
shelfmarks in the British Library and S.O.A.S. Library

B.M.Or.2874-Foll.119

S.O.A.S. MS.149963-Foll.120

ورتيل القرآن ترتيباً المسمى به قانون القراءة

ليکوال/ مؤلف: نامالوم

خپروونکی: فقير ميا محمد عفي عنه

د چاپ ځای: فاروقي مطبعه، ډيلي

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ١٨

موضوع: په دې وړکوتې کتاب کې، تر منظومې سريزې وروسته د قرآن مجيد د سم لوستلو يا
تجويد ځينې اصول او قواعد، په نظم بيان سوي دي.

په بريټيش کتابتون کې د الماری نخبه:

(e.7.(4.14163

په بريټيش کتابتون کې، د تجويد په اړه، د نورو چاپي اثارو لپاره دغه نخبې وگورئ:

ذخيرة القراء:

(b.10.(1.14163

قواعد تجويد:

(b.10.(1.14163

رموز او قاف قرآن:

(b.10.(1.14163

مقدمه جزری:

(b.4.(2.14163

Waratil-ul-Qurāna Tartilā, Musamā ba Qānūn-i-Qirāāt

A metrical treatise on the rules and principles of *Tajwīd*, the proper recitation of the Holy Qurān, by anonymous author (Delhi: Faqir Myā Muhamād, n.d.) pp.18.
(e.7.(4.14163

For other Paštó works on the rules and principles of *Tajwīd*, see the following separate disquisitions, in the British Library

(*Ramuz-i-Auqāf-i-Qurān*: 14163.b.10.(1

(*Zaxirāt-ul-Qurā*: 14163.b.10.(1

(*Muqadamā-i-Jazrī*: 14163.b.4.(2

(*Qawāid-i-Tajwīd*: 14163.b.10.(1

ورمه چلیبې (انگریزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمتید

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۱

موضوع: د کوزو پښتنو یو کوچنی شعر، چې د «Lute and Scimitar» پر (۵۱) مخ راغلئ دی.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

The Wind Blows

The English translation of a poem by anonymous poet from the southern Afġāns, Lute and Scimitar, Comp.& Ed. by Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) p. 51. Pashto f 101

وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه

لیکوال / مؤلف: غلام محمد موکاخېل سربنی - د شېر خان زوی

خپروونکي: ایشرسینګه او چهجو سینګه

د چاپ ځای: فوق کاشي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۷هـ ق / ۱۸۸۰م

ټول مخونه: ۲۲

موضوع: دا وصیت نامه د «تفسیر والضحی بزبان افغانی در متن بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراجنامه رسول الله علیه السلام» د (۱-۲۲) مخو پر څنډو چاپ سوې ده.

په وصیت نامه کې، د ځینو اسلامي موضوعاتو او کورنیو مسألو په اړه د اسلام د څلرم خلیفه - حضرت علی کرم الله وجهه، ځیني مشورې او وصیتونه هم راغلي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.14.(7.14163

Wasyát-Nāmá-i-Hazrát Alí, the fourth caliph of Islām

The testament of Hazrát Alí, the fourth caliph of Islām, by Ģlām Muhamád Mukāxel Sarbaṇay ‘Gagyāṇay’, son of Šer Xān, published as a separate attachment on the margins of “*Tafsír-i-Waldúhā ba Zabān-i-Afġānī dar Matan bar Hāšía*”

Wasyát-Nāmá-i-Hazrát Alí wa Merāj-Nāmá-i-Rasululā Alaihi Salām (Delhi:

(Išar Singh & Čajó Singh, 1880) pp.1-22 margins. 14163.b.14.(7

وفاتنامه

لومړی چاپ

ليکوال: فدا محمد ننگرهارى

خپروونکى: نامالوم

د چاپ ځاى: آفتاب مطبعه، پېښور

د چاپ کال: ۱۲۹۲هـ ق

ټول مخونه: ۱۵

موضوع: د سرور کاینات - حضرت محمد مصطفا (ص) د مړینې په اړه منظوم بیان، چې نظم یې خورا زموڅته او بې خونده دى.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.1.(1.14163

دوهم چاپ

دوهم چاپ د «وفاتنامه کلان» تر سرلیک لاندې خپور سوی دى.

ليکوال: فدا محمد ننگرهارى

خپروونکى: ميا محمد صحاف

د چاپ ځاى: فاروقى مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۸هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

د دې چاپ پر وروستې مخ، د حضرت محمد (ص) درگاه ته، په پارسي ژبه يوه مناجات هم راغلى دى.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(d.8.(3.14163

Wafāt-Nāmá

A metrical account of the demise of Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by Fidá
:Muhamád Nangarhārí, two versions

(1st version (Peşawar: n.p., 1875) pp.15. 14163.d.1.(1

The 2nd or larger version of “*Wafāt-Nāmá*” is accompanied by a Munājāt, a
religious poem, in Persian, praising the Prophet Muhamád (p.b.u.h.) in the end
(Delhi: Myā Muhamád Sahāf, 1881) pp. 24. 14163.d.8.(3)

وفاتنامه کلان

وگورئ: وفاتنامه

Wafāt-Nāma-i-Kalān

See: *Wafāt-Nāmá*

ویرمی ختم سو (انگريزي ژباړه)

شاعر: نامالوم

غونډوونکی: حشمد عبداللہ

خپروونکی: پېسن او کلارک لیمټيډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۱

موضوع: د کښته پښتنو یو شعر، چي انگريزي ژباړه يې د «Lute and Scimitar» پر (۵۲) مخ
چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری، نخبه:

My grief has ended

The English translation of a poem by the southern Afġāns, Lute and Scimitar,
Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) p. 56.

Pashto f 101

هزار مسائل

ليکوال/ مؤلف: عبدالله ابن سلام

ژباړونکی: نامالوم ژباړونکي له پارسي څخه په پښتو نظم ژباړلي دي.

لومړی چاپ

خپروونکي: ايشر سينگه او چهجو سينگه

د چاپ ځای: هندو پريس، ډيلي

د چاپ کال: ۱۲۹۳هـ ق

ټول مخونه: ۸۴

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.17.(1.14163

په بریتیش کتابتون کي، د پښتو د ځينو نورو مشهور اسلامي اثارو لپاره، دغه نخبه وگورئ:

(e.8.(55-79.14163

b.9.14163

b.11.14163

e.24.14163

e.25.14163

b.15.14163

په بریتیش کتابتون کې، د بېلابېلو اسلامي مسألو د څېړني لپاره، په اته دېرشو بابونو کې د «
مثنوي پښتو» په نامه د یوې خطي نسخې د الماری نڅښه:

Or.12218

دوهم چاپ

خپروونکی: حاجي محمد اکبر

د چاپ ځای: احمدي مطبعه، ډیلي

د چاپ کال: ۱۲۹۹هـ ق

ټول مخونه: ۲۴

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b.4.(5.14163

دریم چاپ

دریم چاپ د «هزار مسائل افغانی مع الف نامه» [صد و سی مسئله افغانی] په نامه خپور سوی
دی.

خپروونکی: چهجو سینګه او جیون سینګه

د چاپ ځای: یوسفی مطبعه، ډیلي

د چاپ کال: ۱۳۰۳هـ ق

ټول مخونه: ۲۰

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

(b13.(3.14163

موضوع: په دې کتاب کې، اسلام ته د بلني پر مهال، د بېلابېلو فلسفي او فقهي مسألو په اړه، له
فخرالعالمین - حضرت محمد (ص) څخه د خیبر د نامتو یهودي - مسیحي عالم (عبدالله ابن
سلام) د زرو پوښتنو او جوابونو ځیني بیانونه راغلي دي. د دې کتاب پر لمنود «الف نامه»،
صد و سی مسئله» او «نورنامه کلان» په نامه درې بېلي رسالې هم چاپ سوي دي. د کتاب پر (۲۶-
۲۹) مخود اخون حبيب گل له خوا د «بیان محمد غزالی در تحفه فرستادن به محمود غزنوي» په
نامه منظومه ژباړه هم راغلي ده. نورنامه هم اخون حبيب گل لیکلي ده؛ خود «هزار مسائل» په څېر

د الفنامې د ليکوال يا ژباړونکي څه څرک نه لگيږي.

Hazār Masāil

Selections from a collection of one thousand philosophical and religious questions posed to Prophet Muhamád (p.b.u.h.) by Abdulá ibn-i-Salám of Xaibár, Arabia, a distinguished scholar of the Pentateuch, the Psalm and the New Testament, who was invited for conversion to Islám, with the answers of the Prophet, translated into Paštó by anonymous author, in verse, to which are subjoined three other tracts, such as “*Alif-Nāmá*”, “*Sad-u-Sí Masálá*” and “*Nur-Nāmá-i-Kalān*” by different authors, three editions

(1st ed. (Delhi: Išar Singh & Čajó Singh , 1876) pp. 84. 14163.b.17.(1

(2nd ed. (Delhi: Hājí Muhamád Akbár, 1882) pp. 64. 14163.b.4.(5

(3rd ed. (Delhi: Čájo Singh & Jiwán Singh, 1886) pp. 60. 14163.b.13.(3

هشت بهشت يعنی هفت پيکر

ليکوال/ مؤلف: نعمت الله

خپروونکي: سردار سوندر سينگه او زامن

د چاپ ځای: کریمي مطبعه، لاهور

د چاپ کال: نامالوم

ټول مخونه: ۲۴

موضوع: په دې کتابگوټې کې، د اتو جنتو د کتنې لپاره، د بهرام گور منظومه کیسه بیان سوي ده. د کتاب په وروستی برخه کې د محمد رفیق، نورو او داد محمد غزلي هم چاپ سوي دي.

په بریتیش کتابتون کې د الماری نڅښه:

Pashto f 20

A metrical story of Bahrām-i-Gor’s alleged visit to eight Heavens by Nemátulā to which are appended four Ĝazáls by Muhamád Rafiq, Nauroz and Dād Muhamád (Lahore: Sardār Sundár Singh, n.d.) pp. 64. Pashto f 20)

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 20

هفت هیکل

لیکوال/ مؤلف: نا مالوم

ژباړونکی: عبدالرحیم، دا کوچنی اثر له پارسي څخه په نظم پښتو ته اړولی دی.

خپروونکی: سید قسیم شاه

د چاپ ځای: مرتضوي مطبعه، ډیلی

د چاپ کال: ۱۲۹۵هـ ق

موضوع: د ځان ساتني، ایمان، عزت موندني او بډایني په اړه د ځینو دوعاوو په فضیلت کي منظوم بیان، چي د «نصیحت البیان افغانی» د (۲۱-۲۵) مخونو پر څنډو چاپ سوی دی.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

(b.4.(4.14163

Nasihát-ul-Bayān

A collections of Islāmic supplications and their virtues, in verse, by Abdu-Ārahim, which is published as a separate attachment on the margins of “Nasihát-ul-Bayān Afġānī” by Muhamád Amin (Delhi: Syed Qasim Šā, 1878) pp.21-65. margins.

(b.4.(4.14163

هورې راغله، راغله هورې (انگریزي ژباړه)

شاعر: پیر محمد کابلی؟ [پیر محمد کندھاری]

غونډوونکي: حشمد عبداللہ

خپروونکي: پېسن او کلارک لیمټیډ

د چاپ ځای: نیویارک

د چاپ کال: ۱۹۲۸م

ټول مخونه: ۲

موضوع: د هغه خوږې غزلي انگرېزي ترجمه، چي د «Lute and Scimitar» پر (۲۴-۲۵) مخو چاپ سوې ده.

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

Pashto f 101

There came, came there

The English translation of a lovely Ġazál by Pir Mohammad Kābuli?[probably Pir Muhamád Kandahārí] Lute and Scimitar, Comp.& Ed. Achmed Abdullah (New York: Pason & Clark Ltd., 1928) pp. 64-65. Pashto f 101

د یوسفزو او مندرپو شجره

لیکوال/مؤلف: ه. و. بیلو

خپروونکي: نامالوم

د چاپ ځای: لاهور

د چاپ کال: ۱۸۷۵م

په بریتیش کتابتون کي د الماری نخبه:

e.5.14163

موضوع: د یوسفزو او مندرپو دا شجره د یوسفزو په اړه د هنري والتیر. بیلو له خپرنی څخه اخیستل سوې ده؛ او ټریور. چیچلی. پلاوډن د دریمي ضمیمې په توگه د «ترانسلیشن آف دکلید افغانی» د (۲۰۸-۲۰۹) مخونو ترمنځ ځای پر ځای کړې ده.

The Genealogy of Yusufzais and Mandars

The genealogical account of Yusufzais and Mandars, two Afghān tribes, agreeably to Bellew's Yusufzais, incorporated in appendix iii of the *Translation of the Kalid-i-Afghanī* " by T.C.Plowden (Lahore: n.p., 1875)"

without pagination, inserted between pp. 208-209. 14163.e.5

See the genealogical background of other Paštún tribes appended to the same work: 14163.e.5

د اثارو موضوعي فهرست: الهيأت، عرفان او اسلامي فقه

آداب النساء و اكساب النساء

ارشاد العباد الى سبيل الرشاد [-] شرح تطهير الاعتقاد عن ادران الاحاد

اسرار العارفين

الف نامه

پنج گوهر

تحفة الاخبار

ترجمة دفايق الاخبار معروف به ترسنامه افغانی

ترجمة نماز

ترسنامه

د تصوفي ډکتورينو اوصوفيانه شاعري، په اړه څرگندونې

توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا

جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان

جنت النعیم المشهور پښه [پخه] ډوډی

حقوق اولاد

حقیقة الاسلام

حکایت رسول الله

خلاصة افغانى مع مناجات پير صاحب

خلاصة كيدانى با ترجمه افغانى

خلاصة كيدانى مع ترجمه افغانى

خلاصه مع شرح المير مع ترجمه فارسى و افغانى

دُرِ مجالِس

ديوان حافظ الپورى

رسالة رد و هابى

رسالة عاق نامه

رسالة مانع تمباكو

رسالة مانع سرود

رشيد البيان

روضه النعيم

ريل نامه

سلسله افغانى

شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانى

شش قفل

صد و سى مسئله

ضابطه ميراث

طريقة الاسلام

عجائب العجائب و ترجمه ابجد

فتاوى تحفة الخانى

فتح نامه يا هفت فتح

فوايد الشريعت

قامعُ البدع و الشرور فى زيارت القبور

قدورى مترجمه افغانى

قرآن شريف مترجم

قصيده برده

قيامت نامه

كسب نامه

كنز الحسنات يا انيس الواعظين

كنز الدقايق مترجم بترجمه افغانى

كنز المصلى

كيمياى سعادت مع شرح اسماء الحسنى

گوهر محمدى

مجموع الاكساب

مجموع البركات المعروف بمسائل ضروريات والمشهور بمزين الايات

مخزن الاسلام

مسائل مصافحت د اسلام له نظره

مشكلات الفقه ، حيرت الفقه

من كتاب فوائد شريعت

من كتاب مخزن پښتو

منهاج العابدين

منية المصلى با ترجمه

منية المصلى بمع ترجمه فارسى و افغانى

نصيحت البيان

نصيحت النساء

نماز مترجم افغانی

وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه

هزار مسائل

هشت بهشت یعنی هفت پیکر

هفت هیکل

تاریخونه ، تاریخي کیسې ، تاریخي منظومې او تاریخي یادښتونه

استقلال امانیه

د اولسمې پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)

د بېلابېلو تاریخي پېښو لنډیز

د پښتنخوا د شعرهارو بهار

تاریخ د سلطان محمود غزنوي

دُرجالس

د سړینو شجره

قصه بختیار [-] شاه ایران

قصه د فتح خان قندهاري با تصویرات

قصه گنبد شام

کتاب گنج پښتو

کلید افغانی

د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)

کلیده و دمنه یا علم خاڼه دانش

گلشن رنگین

گلشنِ روہ

لوت اند سیمیتیر (تمبور او توره)

مجموعه مناقب میا محمد عمر صاحب خمکنی (رح)

مخزن الاسلام

د یوسفزو او مندر و شجره

تجوید و نه

ذخیره القراء

رموز اوقاف قرآن

قواعد تجوید

مقدمه جذری

ورتیل القرآن ترتیلا المسمى به قانون القراءة

تفسیر و نه

اسرار العارفين

تفسیر تیسیر

تفسیر سورة یسین (یا سین)

تفسیر و الضحی بزبان افغانی در متن بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراج نامه رسول الله علیه السلام

تفسیر یسیر

چهل حدیث مسمى به وثیقه آخرت

دیوان حافظ پوری

قرآن شریف مترجم

قصه ابراهیم

قصه لقمان حکیم و خضر (ع)

کتاب منیر مسمى به تفسیر بی نظیر

کیمیای سعادت مع شرح اسماء الحسنی

معراجنامہ

جنگنامی او حماسی منظومی

د پینتنخواد شعر ہار و بہار

جنگنامہ

جنگنامہ امامین

جنگنامہ سکینہ یعنی امامین

جنگنامہ کلان حسین و بی بی سکینہ

جنگنامہ میرا حتم

جنگنامہ یعنی قصہ شہادۃ [شہادت]

حملہ حیدری المشہور بہ جنگنامہ حضرت علی (رض)

مجموعہ جنگ نامہ زیتون [،] کلان

د محمد حنیفہ جنگنامہ

خوابنامی، فالنامی او تعویذونہ

خوابنامہ مع فالنامہ

خوابنامہ مع فالنامہ و بیمار نامہ و تعویذات

مکمل گنجینہ عملیات موسوم بہ ذخیرہ طلسمات مشہور بہ خلاصہ مجربات اعنی کتاب
التعویذات

داستانونہ او کیسی

اصطلاحی نکلونہ

داستان امیر حمزہ رضی اللہ عنہ مع قصہ بلقیس زوجہ سلیمان علیہ سلام

داستان گربہ و موش

طوطی نامہ

قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء

قصص الانبياء كلان مشهور به جواهر الانبياء

قصه آدم خان و درخانی

قصه ابراهيم

قصه بادشاه هارون الرشيد

قصه بختيار [-] شاه ايران

قصه بلقيس زوجه سليمان (ع)

قصه پيره زن

قصه تميم انصاری

قصه جهانگیر و شهزادی گلرو

قصه حاتم بن طی

قصه د بودی، نصیحت النساء، پند نامه لقمان حکیم

قصه د جمجمه بادشاه

قصه د جولگانو او خلورو یارانو

قصه د چنپي با تصویر معروف [به] شاهزاده سندی

قصه د سيف الملوك

قصه د شاه جهان شهزاده ملتان و ماه جبین گلفامی

قصه د فتح خان قندهاري با تصویرات

قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکرزنان

قصه شاه روم

قصه شهزاده اختر منیر و مهرو

قصه شهزاده بهرام او گل اندام

قصه شهزاده بهرام گور و پری حسن بانو

قصه شهزاده بينظير و بدر منير

قصه شهزاده رت و پدمن

قصه شهزاده ممتاز

قصه شهزاده ورقه [و] گلشاه

قصه شيرين و فرهاد مع تصويرات

قصه طوطي و مينا

قصه قيس و ليلى مشهور به ليلى [و] مجنون

قصه كوتوال مع غزليات

قصه گل بكاولى جديد مع تصويرات

قصه گل و صنوبر

قصه گنبدِ شام

قصه لقمان حكيم و خضر (ع)

قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونكار

قصه منصور حلاج مع حكايه سلطان محمود

قصه نيم بولا با تصوير

قصه هرنى

قصه د ايسپ الحكيم

قصه يوسف و زليخا

كتاب حمله حيدرى دفتر دوم المشهور به جنگنامه حضرت على (رض)

من كتاب عيار دانش

گلزارِ عشق المعروف [به] قصه شاهزاده ماه منير و ملكه بى نظير با تصوير

گلشن راحت يعنى گل بكاولى مع تصويرات

گنج پنبستو (لومړى برخه)

ژبپوهنه

آئینه الفاظ افغانی

افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان

افغانی کی پهلې کتاب مع ترجمه اردو

انشأ قاضی

پښتو انشأ- لومړی برخه

پښتو بات چیت

پښتو څنگه و وایو؟

پښتو ښوونکی

د پښتو لارښود (د جگړن ج. روس کیپل، قاضي عبد الغني خان او صاحب زاده عبد القیوم تألیف)

د پښتو لارښود (د جگړن ه. ج. راوړتی تألیف)

د پښتو لومړی کتاب

پهلې افغانی جدید

دوسری افغانی

زر پښتو اصطلاحوي او جوملې

سوال و جواب افغانی معه ترجمه انگریزی و هندوستانی

صرف و نحو د ژبې د پښتو

شعري دیوانونه، غورچاڼونه، غزلي، بدلي، څلور یخي او میسری

د افغانانو تننۍ حال (انگریزی ژباړه)

او مسلمانانو! زما خبري واروی (انگریزی ژباړه)

ایا توره و هو لو ته تېره سوې ده؟ (انگریزی ژباړه)

برایې، په چکر وتلی وم (انگریزی ژباړه)

بهار جانان، حصه اول

بهار گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی

د پښتنخوا د شعرهارو بهار

د پښتنو د شعر غورچاڼي (انگرېزي ژباړه)

د پښتو ادبیت یعنی دیوان د علیخان

د پښتو ادبیت یعنی دیوان علیخان، اشعار پُر نزاکت

د پښتو ژبي غورچاڼي، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره

تېمور خان وزیري (انگرېزي ژباړه)

چمن بېنظير

خو وانخلي له غليمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواړه کا نه ارام (انگرېزي ژباړه)

خواجه محمد بنگېښ

د خوشحال خان خټک د دیوان غورچاڼي

دوست محمد [امير دوست محمد خان] وويل (انگرېزي ژباړه)

دوی وایي: غازي دوست محمد [امير دوست محمد خان] (انگرېزي ژباړه)

دیوان پير محمد قندهاری

دیوان حافظ الپوری

دیوان خوشحال خان

له دیوان د احمد شاه ابدالي

له دیوان د خواجه محمد بنگېښ

له دیوان د خوشحال خان خټک

له دیوان د عبدالقادر خان خټک

له دیوان د ملا عبدالرحمان سربنري [سربنی]

دیوان سعادت

دیوان عبدالحمید

ديوان عبدالرحمن

من ديوان عبدالرحمان

ديوان عبدالرحمن عليه لرحمه الرضوان

ديوان عبدالرحمن و بر حاشيه ديوان عبدالحميد

ديوان عزيزى

من ديوان ميرزا خان انصارى

د رحمان بابا ديوان

زما کوچني زوى ته لولو (انگريزي ژباړه)

زما له تولو بدمرغيو سره سره (انگريزي ژباړه)

زمن خان وزيرى (انگريزي ژباړه)

ستا مرسته غواړم (انگريزي ژباړه)

ستا وصال ته بې تابه (انگريزي ژباړه)

د شازاده بهرام او گل اندامې بدله

شرح ابيات مستخلص و رباعيات افغانى

شرح ابيات ملا جامى

شونډي دي راکه! (انگريزي ژباړه)

د عبدالرحمان ديوان د عبدالعظيم له غزلياتو سره

د کاظم خان شيدا شعرونه

کلید افغانى

د کلید افغانی ژباړه، له يادبستونو سره (په انگريزي ژبه)

ګراني! نن شپه راسه (انگريزي ژباړه)

ګلان سره سره وه

ګلدسته د عبدالقادر خان خټک، ترجمه ګلستان سعدى

گلزارِ افغانی

گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم

گلزارِ ولایت

گلشنِ روہ

تمبور او توره (لوټ اند سیمیتیر)

محمد جان [غازي محمد جان خان وردگ] (انگرېزي ژباړه)

مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان

منتخب د دیوان د خوشال خان خټک

منم چي د چین، کشمیر او بخارا بنځي بڼکلي دي؛ خو زما سترگي یوازي پښتنو نجونو ته گوري
(انگرېزي ژباړه)

مېړه دي و تړه! (انگرېزي ژباړه)

نیرنگ عشق

واسع نامه

وړمه چلیبري (انگرېزي ژباړه)

ویرمي ختم سو (انگرېزي ژباړه)

هورې راغله، راغله هورې (انگرېزي ژباړه)

شمایل نامې، فراق نامې، معجزې، معراج نامې، نور نامې او وفات نامې

تفسیر و الضحی بزبان افغانی در متن، بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراج نامه رسول الله
علیه السلام

جنت الفردوس و بر حاشیه معراج نامه کلان

رشید البیان

شمائل نامه

فراق نامه

فوايد الشريعت

قصه د جمجمه بادشاه

قصه شاه [و] گدا

لويه معراجنامه، وړه معراجنامه

معجزات

معراجنامه

ناصر المحسينين في وفات سيد المرسلين

نصيحت البيان

نورنامه

نورنامه د سرور كائنات (ص)

نورنامه كلان

نورنامه كلان و بر حاشيه نورنامه خورد

نورنامه ملا اكرم اخون

واسع نامه

وفاتنامه

وفاتنامه كلان

هزار مسائل

طب او دارو جوړونه

طب افغانی و مجربات اكسير

طب دليل العليل

طب شهابی

فوايد بو علي سينا

مجربات

نسخه جات عجيبه قوت باه برای عياشان

قاديانيت (احمديه)

تحفة النبوة

حقيقت المهدي

دُرِ عدن

عقايد د ميرزا قادياني

عقد النجات و ميثاق الحيات

كتاب نزول المسيح

قاموسونه او لغتنامې

د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو-انگرېزي]

پښتو-انگرېزي قاموس

پښتو-انگرېزي لغتنامه

د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره

زر پښتو اصطلاحوي او جوملې

مسيحي ليکني

افغاني جنډه

انجيل

انجيل د افغانانو د پاره

انجيل (د متا يا سپنت ماتيو برخه)

انجيل شريف په معرفت د يوحنا

انجيل مقدس په معرفت د مقدس لوقا

تعليم د حضرت عيسى

تورات، پښتو

درج مرجان

دُعا مدعا

زبور د داؤد

سير السالكين، حصّة اول

كتاب الدر النظيم فى احوال علوم التعليم

كتاب د ابنيت د حضرت عيسى

كتاب د نوي عهد

كلام الله- انجيل مقدس يوحنا

كلام الله يعنى كتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل پښتو)

من كتاب توريت

مناجاتونه او مناقب

تحفة النبوة

تفسير سورة يسين (ياسين)

جمعة افغانى و مناجات شيخ عبدالقادر جيلانى

حملة حيدرى المشهور به جنگنامه حضرت على (رض)

خلاصة افغانى مع مناجات پير صاحب

دُرِ عدن

سلسلة افغانى

طوطى نامه

فوايد الشريعت

قصة شاه روم

قصة شاه [و] گدا

قصة شهزاده بهرام گور و پرى حُسن بانو

کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره

گلزارِ ولایت

گلشنِ راحت یعنی گل بکاولی مع تصویرات

مجموعه مناقب حضرت غوث پاک قدس سره - مناقب حضرت غوث الاعظم

مجموعه مناقب میا محمد عمر صاحب خمکنی (رح)

مخزن الاسلام

مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانکی و آخوند زاده صاحب اده

مناجات صاحب صوت و شش کلمه

مناجات، کلان

مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی

نصیحت البیان

نورنامه د سرور کائنات (ص)

واسع نامه

د شاعرانو، لیکوالو، مؤلفانو، ژباړونکو، مفسرانو، شارحانو، غونډوونکو او سموونکو د نومونو فهرست

ابراهیم وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

ابوالقاسم وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

ابوالوفاء ثناالله، مولانا وگورئ: «عقاید د میرزا قادیانی»

اپرېدی، محمود وگورئ: «د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انگرېزي]»

احمد وگورئ: «کنز الحسنات یا انیس الواعظین»

احمد وگورئ: «مناجات [،] کلان»

احمد وگورئ: «ناصر المحسینین فی وفات سید المرسلین»

احمد ابن حميد ، په ابن نظام مشهور. وگورئ: «مشكلات الفقه ، حيرات الفقه»

احمد جان ، ملا ، ورسته قاضي ، مردانه (د مردان اوسېدونکي). وگورئ: «پښتو څنگه و وايو؟»، «قصه د چنري با تصوير معروف [به] شاهزاده سندی»، «قصه شهزاده ممتاز ، قصه شهزاده ورکه [و] گلشاه».

احمد جي ، مولوي. وگورئ: «ضابطه ميراث»

احمد شاه بابا ، احمد شاه ابدالی. وگورئ: «گلشنِ روه»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «له شپاړسمي څخه تر اولسمي پېړۍ پوري د افغانانو د شاعرۍ غورچاڼ».

احمد گل. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

احمد گل ، د ننگرهار د اډې د تپې اوسېدونکي. وگورئ: «قصه کوتوال مع غزليات»

احمد. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

احمد ، ملا ، د پچگي تپه داؤد اوسېدونکي. وگورئ: «رساله رد وهابي»

احمد ، مولوي ، د اشغرد تپه تنگي اوسېدونکي. وگورئ: «کتاب گنج پښتو»، «داستان امير حمزه رضی الله عنه مع قصه بلقيس زوجه سليمان عليه سلام»، «قصه شهزاده اه رت و پدمن»، «قصه شهزاده بينظير و بدر منير»، «قصه منصور حلاج مع حکايت سلطان محمود»، «قيامت نامه»، «قصه گنبد شام»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «قصه د سيف الملوك»، «قصه بلقيس زوجه سليمان (ع)»، «طوطی نامه»، «قصص الانبياء المعروف به جواهر الانبياء»، «تاريخ د سلطان محمود غزنوي [ژباړه]»، «قصه آدم خان و درخانی».

احمد ، مولوي ، د پچگي اوسېدونکي. وگورئ: «قصه گل بکاولی جديد مع تصويرات»، «گلشن راحت يعنی گل بکاولی مع تصويرات»، «خوابنامه مع فالنامه و بيمار نامه و تعويذات»، «غل [او] قاضي».

احمدي. وگورئ: «مناجات [،] کلان»

ارسلا. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

اسحاق. وگورئ: «قصه جهانگير و شهزادی گلرو»

اسرار الدين. وگورئ: «گلزار ولايت»

اسلم شاه. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

اسماعيل. وگورئ: «تفسير تيسير»

اسماعيل خان ، مولوي ، د دهوډيال. وگورئ: «پښتو ښوونکي»، «قصه هرنی».

افغان، خاکسار بهرام خليل، اهل حديث، د پېښور د ضلعي د سفيد دهرې اوسېدونکى. وگورئ: «
عقايد د ميرزا قادياني»

افغان غزنوي، مولوي نياز علي خان. وگورئ: «افغانى كى پهلې كتاب مع ترجمه اردو»

اكبر شاه. وگورئ: «قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونكار»، «د پښتنخوا د شعر
هار و بهار».

اکرم. وگورئ: «طب شهابى»

اکرم جان. وگورئ: «بهار گلزار افغانى المعروف به بهار نوروژى»

البرکوي، علامه تقى. وگورئ: «د اثر نوم: قامع البدع و الشرور فى زيارت القبور»

الپوري، حافظ عبد الكبير. وگورئ: «ديوان حافظ الپوري»، «جنت الفردوس و بر حاشيه
معراجنامه كلان»، «دُر مجالس»، «قصه تميم انصاري»، «معجزات»، «وفاتنامه عبدالواسع
صاحب زاده خلف قطب دوران غوث الزمان مانكي صاحب».

القريشى، ابوبكر ابن محمد علي. وگورئ: «كنز الحسنات يا انيس الواعظين»

الله يار خان، د حافظ رحمت خان زوى. وگورئ: «پښتو-انگرېزي لغتنامه»

الياس، مولوي. وگورئ: «قرآن شريف مترجم»

امانت. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

امير. وگورئ: «جنگنامه»

امير. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

امير. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

انصاري، ميرزا خان (اورمې). وگورئ: «كليد افغانى»، «د كليد افغانى ژباړه، له يادښتونو سره
(په انگرېزي ژبه)»، «گلشن رو»، «من ديوان ميرزا خان انصاري».

اودل. وگورئ: «كليد افغانى»، «د كليد افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

بابو جان. وگورئ: «د پښتو ژبې غورچاڼې، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره»، «حملة حيدري
المشهور به جنگنامه حضرت على (رض)».

باز محمد، ملا. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

باکسر، ادورد هووډ ش. وگورئ: «زر پښتو اصطلاحوي او جوملي»

برآمد. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

برخوردار، استاد. وگورئ: «بهارِ جانان، حصهٔ اول»

برهان. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

بشير. وگورئ: «طب افغانی و مجربات اکسير»

بُنين، يو حنا. وگورئ: «سير السالكين، حصهٔ اول»

بنگښ، خواجه محمد. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له ياد بښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «گلشنِ رو».

بهدار. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

بهاول. وگورئ: «مجموعهٔ جنگ نامهٔ زيتون [،] کلان»

بهرام. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

بيدلف، کتبرت يي. وگورئ: «منتخب د ديوان د خوشال خان ختيک»، «د اولسمي پېړۍ پښتو شاعري (په انگرېزي ژبه)».

بيلو، ډاکټر هنري و. وگورئ: «د يوسفزو او مندر و شجره»، «ديوان خوشحال خان».

پاپيني خېل، محمد قاسم اخون، د سوات. وگورئ: «کتاب فوائد شريعت»، «من کتاب فوائد شريعت»، «فوايد الشريعت».

پاياب، د ډوډيال. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

پردل، استاد. وگورئ: «بهارِ جانان، حصهٔ اول»

پلاوډن، تيريور. سي.، د بنگال د پلي لښکر تورن او د پنجاب اسيستانټ کمبشنر. وگورئ: «د کلید افغانی ژباړه، له ياد بښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «د بېلابېلو تاريخي پېښو لنډيز»، «کتاب گنج پښتو».

پوپلزي، غلام محمد، د چارصدي او سپدونکی. وگورئ: «حقوق اولاد»

پير محمد. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

توکل، د تنگرهار. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم»، «د پښتنخوا د شعر هار و بهار».

تيراهي، مولوي گل احمد. وگورئ: «قصهٔ شاه روم»، «قصهٔ طوطی و مينا»، «قصهٔ قيس و ليلى مشهور به ليلى [و] مجنون»، «قصهٔ د جمجمه باد شاه»، «قصهٔ د جولاگانو او خلورو يارانو».

تيوتينگ. وگورئ: «کتاب الدر النظيم في احوال علوم التعليم»

جامي، مولانا عبد الرحمان. وگورئ: «قصه يوسف و زليخا»، «من كتاب يوسف و زليخا»، «شرح ابيات ملا جامي».

جانان، ملا محمد شريف، كاكړ كندهاري. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»، «گلزار محبوبان، حصه دوم».

جانخېل زغفران، حيدر جان، د پېښور اوسېدونكى. وگورئ: «قصه حاتم بن طي»

جذري، محمد ابن محمد. وگورئ: «مقدمه جذري»

جلال آبادي. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

جلال آبادي حصاركي، ميا فقير الله. وگورئ: «كيمياي سعادت مع شرح اسماً الحسنی»، «فوايد بوعلی سینا».

جلوزي، ولي محمد. وگورئ: «گلزار ولايت»

جمعيت راي، د پښين د پوليتيکل ايجينټ هيد کلرک (سرکاتب). وگورئ: «پښتو بات چيت»

جواهر سينگهه، منشي. وگورئ: «پښتو انشا - لومړۍ برخه»، «د پښتو لومړۍ کتاب».

جوکس، پادري ډي. ايس. ډبليو. وگورئ: «کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو)»

جېمز، پادري ت. وگورئ: «قصې د ايسپ الحكيم»

جېمز، ايچ. آر. وگورئ: «انجيل د افغانانو له پاره»

چرخي، يعقوب. وگورئ: «کتاب منير مسمی به تفسير بی نظير»

حاجي، ...؟ وگورئ: «ذخيرة القراء»

حبيب الله، مولوي، حيو اخونزاده، په محقق كندهاري ملقب. وگورئ: «منهاج العابدین»

حسن، ملا، اخون، د تلوکان. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

حسين. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»

حشمد [حشمت] گل. وگورئ: «دوی وايي: غازي دوست محمد [امير دوست محمد خان] (انگرېزي ژباړه)»

حليم بابا. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

حميد الله، ملا کلام الله يعني کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو)

حميد گل. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

حمید گل، د پلوسی. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

حمید گل. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروژی»

حمید گل، د ترنگری. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

خدا بخش. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروژی»، «مقدمه عاشق افغانی و نظم رفات عاشقان».

خدای رحم. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

خواجه الطاف حسین. گورئ: «حقوق اولاد»

ډار میستهر، جېمز. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

ډورن، ډاکټر برنهار. وگورئ: «پښتو-انگرېزي لغتنامه، د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره»، «من کتاب توریت»، «من کتاب مخزن پښتو»، «من کتاب یوسف و زلیخا»، «قصه یوسف و زلیخا»، «من کتاب فواید شریعت»، «من کتاب عیار دانش».

میران، ملا، اخون. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

خیر محمد. وگورئ: «سلسله افغانی»

ختیک، خوشال خان. وگورئ: «منتخب دیوان د خوشال خان ختیک»، «گلشن رو»، «دیوان خوشحال خان»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «له دیوان د خوشحال خان ختیک»، «گلزار افغانی»، «د خوشحال خان ختیک د دیوان غورچاڼ»، «خو وانخلي له غلیمه انتقام - مرد نه خوب کا، نه خواړه کا نه ارام»، «ستا مرسته غواړم (انگرېزي ژباړه)».

ختیک، شېر محمد، د یار محمد ختیک زوی، د خوشال خان ختیک له کورنۍ. وگورئ: «خلاصه افغانی مع مناجات پیر صاحب»

ختیک، صدر خان، د خوشال خان ختیک زوی. وگورئ: «قصه آدم خان و در خانۍ»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

ختیک، عبدالقادر خان، د خوشال خان ختیک زوی. وگورئ: «من کتاب یوسف و زلیخا»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «له دیوان د عبدالقادر خان ختیک»، «گلدسته د عبدالقادر خان ختیک، ترجمه گلستان سعدی»، «گلشن رو»، «قصه یوسف و زلیخا».

ختیک، کامگار خان. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

ختیک، محمد افضل خان، د اشرف خان هجري زوی. وگورئ: «کلیله و دمنه یا علم خانه دانش»، «

د بېلابېلو تاريخي پېښو لنډيز»، «د سربنو شجره»، «گلشن رو»

ختک، معزالدين، مولوي. وگورئ: «طب دليل العليل»

خېشکي، محمد سعيد. وگورئ: «نصيحت النساء»، «قصه د بودي، نصيحت النساء، پندنامه لقمان حکيم»

داد محمد. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

داراشاه. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

دهلوي، محدث شاه ولي الله. وگورئ: «چهل حديث مسمى به وثيقة آخرت»

دوستم. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

دوست محمد، مولوي. وگورئ: قرآن شريف مترجم

راحت زاخېلي، استاد راحت الله. وگورئ: «قصه د سيف الملوك»

راورتي، جگړن هنري ج. وگورئ: «گلشن رو»، «کتاب فوائد شريعت»، «د پښتنو د شعر غورچاڼ (انگريزي ژباړه)»، «د تصوفي ډکتورينو او شاعري په اړه څرگندوني»، «قصې د ايسپ الحکيم»، «قصه يوسف و زليخا»، «صرف و نحو د ژبي د پښتو»، «اصطلاحې نکلونه»، «انجيل د افغانانو له پاره»، «د پښتو لارښود»، «د پښتو، پختو يا افغانانو د ژبي قاموس»، «پښتو-انگريزي قاموس»

«.

رحمت. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

رشيد. وگورئ: «قصه گل و صنوبر»

رشيدې. وگورئ: «منية المصلى با ترجمه»

زاهد، ملا. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

زمينداوري [زينداوري]، ملا عبدالرحمان. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

زين الدين. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

سعادت. وگورئ: «ديوان سعادت»، «بهار جانان، حصه اول»

سعد الدين. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

سعيد محمد، ميرزا، د پېښور. وگورئ: «انگريزي - پښتو لغتنامه»

سکندر. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له يادښتونو سره (په انگريزي ژبه)».

سمیع اللہ خان، د اشغرد ترناب اوسپدونکی. وگورئ: «گلزارِ عشق المعروف قصہ شہزادہ ماہ منیر و ملکہ بی نظیر با تصویر»

سوراج. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر ھار و بهار»

سوگیا. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر ھار و بهار»

سید ابو علیشاہ. وگورئ: «جنگنامہ سکینه یعنی امامین»، «جنگنامہ کلان حسین و بی بی سکینه»، «قصہ شہزادہ اختر منیر و مہرو»، «قصہ بختیار [-] شاہ ایران»، «د محمد حنیفہ جنگنامہ»، «مجموعہ مناقب حضرت غوث پاک قدس سرہ - مناقب حضرت غوث الاعظم»، «قصہ قیس و لیلی مشہور بہ لیلی [و] مجنون».

سید احمد. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر ھار و بهار»

سید احمد، قاضي، عفی عنہ. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف بہ بہارِ نوروزی»

سید احمد، مولوي، د کوهاټ. وگورئ: «دوسری افغانی»، «پہلی افغانی جدید».

سید حسین. وگورئ: «جنگنامہ امامین»، «جنگنامہ یعنی قصہ شہادۃ [شہادت]»

سید عبدالغفار. وگورئ: «گلشنِ رنگین»

سید عمر. وگورئ: «قصہ شہزادہ بہرام گور و پری حسن بانو»

سید کرم شاہ. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصہ دوم»

سید کمال. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر ھار و بهار»

سید محمود. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصہ دوم»

سید میر. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف بہ بہارِ نوروزی»

شاپسند خان، د نوبار. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف بہ بہارِ نوروزی»

شاہ افضل. وگورئ: «مقدمہ عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان»

شاہ گل. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر ھار و بهار»

شمس الدین. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصہ دوم»، «بهارِ جانان، حصہ اول»

شہنواز. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف بہ بہارِ نوروزی»

شیدا، شہر احمد. وگورئ: «مدح صاحبِ صوت و مدح ملا صاحبِ مانکی و آخوند زادہ صاحب
۱۵»

شیدا، کاظم خان، د خوشال خان خټک لمسی. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «گلشنِ روہ»، «د کاظم خان شیدا شعرونه».

شیرازی، سعدي. وگورئ: «گلده سته د عبدالقادر خان خټک، ترجمه گلستان سعدي»

شېر محمد، ملا، اخون. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

شېر محمد، مولوي، اخونزاده، هوتک کندهاری. وگورئ: «اسرار العارفين»، «تجوید افغانی».

صالح محمد. وگورئ: «حکایت رسول الله»

صديق. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

صديق، د حاجي عبدالله زوی. وگورئ: «مجربات»

صمد. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

طالب. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

طالب گل. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

ظریف خان، د پېښور. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

عامر. وگورئ: «حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)»

عبدالحافظ. وگورئ: «قواعد تجويد»

عبدالحق، مولوي. وگورئ: قرآن شريف مترجم

عبد الحميد، مولوي. وگورئ: قرآن شريف مترجم

عبد الحميد، مومند، ماشو خېل، حميد بابا. وگورئ: «نيرنگ عشق»، «ديوان عبدالحميد»، «ديوان عبدالرحمن و بر حاشيه ديوان عبدالحميد»، «قصه شاه [و] گدا»، «له دُر و مرجان د عبدالحميد»، «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)» «گلشنِ روہ»، «گلزارِ محبوبان، حصه دوم».

عبد الخالق. وگورئ: «استقلال امانيه»

عبدالرحمان. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروزی»

عبدالرحمان. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

عبدالرحمان. وگورئ: «کنز المصلى»

عبدالرحمان. وگورئ: «داستان گربه و موش»

عبد الرحمان، قاضي. وگورئ: «سير السالكين، حصه اول»

عبد الرحمان، ملا، سربني، رحمان بابا، وگورئ: «د عبد الرحمان ديوان د عبد العظيم له غزلياتو سره»، «ديوان عبد الرحمن»، «من ديوان عبد الرحمان»، «ديوان عبد الرحمن و بر حاشيه ديوان عبد الحميد»، «ديوان عبد الرحمن عليه لرحمه الرضوان»، «د رحمان بابا ديوان»، «له ديوان د ملا عبد الرحمان سربني [سربني]»، «كليد افغانى»، «د كليد افغانى ژباړه، له يادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «گلزار افغانى»، «گلشن رو».

عبد الرحمان، مولوي، د اشغرد تپه تنگي اوسېدونكى. وگورئ: «افغانى كى پهلې كتاب المعروف چمنستان»

عبد الرحيم. وگورئ: «پنج گوهر»، «هفت هيكل».

عبد الرحيم ابن احمد، قاضي. وگورئ: «ترجمه دفايق الاخبار معروف به ترسنامه افغانى»

عبد الرحيم، مولوي. وگورئ: «مقدمه جذرى»

عبد الرشيد. وگورئ: «مكمل گنجينه عمليات موسوم به ذخيره طلسمات مشهور به خلاصه مجربات اعنى كتاب التعويذات»

عبد الرشيد، د سلطان حسين زوى، د عبد الرحيم لمسى. وگورئ: «رشيد البيان»

عبد السلام، ملا، سلام بابا، د كندهار د بالاكرز اوسېدونكى. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»، «بهار جانان، حصه اول».

عبد العظيم. وگورئ: «بهار گلزار افغانى المعروف به بهار نوروزى»، «د عبد الرحمان ديوان د عبد العظيم له غزلياتو سره»، «قصه محبوبا و جلات مشهور به قصه مسلم و خونكار»، «بهار گلزار افغانى المعروف به بهار نوروزى»، «داستان امير حمزه رضى الله عنه مع قصه بلقيس زوجه سليمان عليه سلام».

عبد العلي، ملا، صاحب، [اخونزاده]. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

عبد الغفار. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

عبد الغفور صاحب، د سوات (پير). وگورئ: «مسائل مصافحت د اسلام له نظره»

عبد الغني خان، قاضي. وگورئ: «د پښتولارښود»، «تاريخ دسلطان محمود غزنوي [ژباړه]».

عبد القيوم، صاحب زاده. وگورئ: «د پښتولارښود»

عبد الكبير، حافظ. وگورئ: «جنت الفردوس و بر حاشيه معراجنامه كلان»، «در مجالس»، «قصه تميم انصارى»، «معجزات»، «وفاتنامه عبد الواسع صاحب زاده خلف قطب دوران غوث الزمان مانكي صاحب».

عبد الكريم. وگورئ: «طب شهابى»

عبد الکریم. وگورئ: «قصه محبوبا و جلالت مشهور به قصه مسلم و خونکار»

عبدالله. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

عبدالله ابن سلام. وگورئ: «هزار مسائل»

عبدالله ابن عباس. وگورئ: «د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره»

عبدالله، حشمد. وگورئ: «تمبور او توره (لوت اند سيميتير)»

عبدالله، د کلاى جديد. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

عبدالله، قاضي. وگورئ: «قرآن شريف مترجم»

عبيدالله. وگورئ: «د پښتو ژبي غورچاڼ، له پښتو-انگرېزي لغتنامې سره»

عثمان. وگورئ: «کلید افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

عجم. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

عصام. وگورئ: «کلید افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

علي جان. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

علي جان، د شمال له افغانانو څخه. وگورئ: «گلان سره سره وه»

عليخان. وگورئ: «د پښتو ادبيت يعنى ديوان د عليخان»، «د پښتنخوا د شعر هار و بهار».

عليم. وگورئ: «کلید افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

عيسا گل اخونزاده. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

عيشي، عبدالله. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»، «گلزار محبوبان، حصه دوم»

غازي الدين. وگورئ: «گلشن راحت يعنى گل بکاولى مع تصويرات»، «بهار گلزار افغانى المعروف به بهار نوروزى»، «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»، «مدح صاحب صوت و مدح ملا صاحب مانكى و آخوند زاده صاحب اډه».

غريبي. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»

غزالي، امام محمد ابن محمد. وگورئ: «کيمياى سعادت مع شرح اسما الحسنى»، «منهاج العابدین»، «اسرار العارفين».

غفور. وگورئ: «کلید افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

غلام. وگورئ: «قصه لقمان حکيم و خضر (ع)»

غلام صديق اخونزاده. وگورئ: «بهارِ جانان، حصهٔ اول»، «گلزارِ محبوبان، حصهٔ دوم»

غلام محى الدين، ميرزا. وگورئ: «گنج پښتو (لومړۍ برخه)»

فاروقى احمدى، قاضى محمد يوسف. وگورئ: «دُرِ عدن»، «حقيقه المهدى»، «تحفة النبوة».

فاضل. وگورئ: «کلیدِ افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

فاضل، مولوي، امرتسري فاتح قاديان، شير پنجاب. وگورئ: «عقايد د ميرزا قاديانى»

فتح علي. وگورئ: «کلیدِ افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

فرشته استرآبادي، محمد قاسم بن غلام علي هندو شاه. وگورئ: «تاريخ د سلطان محمود غزنوي [ژباړه]»

فرينج. تامس و. وگورئ: «عقد النجات و ميثاق الحيات»

فضل الحق، مولوي. وگورئ: «قرآن شريف مترجم»

فضل رحيم، مولوي. وگورئ: «قرآن شريف مترجم»

فضل نور، د مردان. وگورئ: «قصهٔ بادشاه هارون الرشيد»

فضيل. وگورئ: «کلیدِ افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

فقير محمد. وگورئ: «جنگنامهٔ ميراجتم»

فندر، سي. جي. وگورئ: «افغانى جنده»

فياض. وگورئ: «د شازاده بهرام او گل اندامى بدلته»، «شهزاده بهرام وگل اندام»، «گلزارِ افغانى»، «قصهٔ شهزاده بهرام او گل اندام».

قاسم. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هارو بهار»

قدورى، ابوالحسين احمد بن محمد بن احمد. وگورئ: «قدورى مترجمهٔ افغانى»

قديم، عبدالله. وگورئ: «بهارِ جانان، حصهٔ اول»

قديم، فيض الله. وگورئ: «بهارِ جانان، حصهٔ اول»

الفريشى، ابوبكر ابن محمد علي. وگورئ: «كنز الحسنات يا انيس الواعظين»

قطب شاه. وگورئ: «كيمياى سعادت مع شرح اسما الحسنى»، «معجزات»

قلندر. وگورئ: «کلیدِ افغانى»، «د کلید افغانى ژباړه، له يادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

کابلی، پیر محمد؟ [پیر محمد کندهاری؟]. وگورئ: «هورې راغله، راغله هورې (انگرېزي ژباړه)»

کاشغري، سعد الدين. وگورئ: «منية المصلی با ترجمه»

کاکاخېل، عبدالحليم عفي عنه. وگورئ: «چهل حديث مسمى به وثيقة آخرت»، «الفنامه».

کاکاخېل، عنوان الدين. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

کاکړي، عبدالشکور، د پښين اوسېدونکی. وگورئ: «د اثر نوم: قامع البدع و الشرور في زيارت القبور»

کرامت شاه، مولوي. وگورئ: «گلزارِ ولايت»

کریم. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

کریمداد، اخون، د پښتو ژبي د نامتو ليکوال - اخون دروېزه ننگرهارې زوی. وگورئ: «مخزن الاسلام»، «فتاوی تحفة الخانی»

کلارک، پادری رابرت. وگورئ: «کتاب د ابنیت د حضرت عیسی»

کمال بابا. وگورئ: «بهارِ جانان، حصه اول»، «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

کندهاری، پیر محمد. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «دیوان پیرمحمد قندهاری».

کندهاری، حاجي اختر. وگورئ: «بهارِ جانان، حصه اول»، «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

کندهاری، عبدالنبي. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

کندهاری، علي اکبر خان. وگورئ: «د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انگرېزي]»

کندهاری، ملا باز محمد، په احمد مسما. وگورئ: «خوابنامه مع فالنامه»، «خوابنامه مع فالنامه و بيمار نامه و تعویذات».

کندهاری، ملا عبدالودود. وگورئ: «گلزارِ محبوبان، حصه دوم»

کوتک و نسوار. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروzy»

کیپل، جگرن ج. ر.، په خیبر ایجنسی کې د انگرېزانو سیاسي استازی. وگورئ: «کتاب گنج پښتو»، «د پښتو لارښود»، «تاریخ د سلطان محمود غزنوي [ژباړه]».

گل احمد. وگورئ: «بهارِ گلزارِ افغانی المعروف به بهار نوروzy»

گل احمد. وگورئ: «مناجات [،] کلان»

گل احمد، قاضي. وگورئ: «انشأ قاضي»

گل محمد. وگورئ: «قصه پيره زن»

گل محمد، د ډوډيال. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

گيلبرتسن، جگړن ج. و. وگورئ: «د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو - انگرېزي]»، «د پښتو لومړی کتاب»، «پښتو انشا - لومړی برخه»

لوانی، دولت. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یاد نبتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

لويوینتل، ایزیدور. وگورئ: «کتاب د نوي عهد»، «انجيل د افغانانو له پاره».

مایر، تامس جان ل. وگورئ: «زبور د داؤد»، «سیر السالکین، حصه اول»، «کلام الله یعنی کتابونه د زور عهد او د نوي عهد (بايبل، پښتو)».

مجید شاه. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

محبت خان، نواب. وگورئ: «پښتو - انگرېزي لغتنامه»

محمد ابن سعید. وگورئ: «قصیده برده»

محمد اسماعیل ابن اسماعیل. وگورئ: «ارشاد العباد الی سبیل الرشاد [-] شرح تطهیر الاعتقاد عن ادران اللاحاد»

محمد اسماعیل خان، مولوي، د پنجاب پوهنتون علمي غړی. وگورئ: «سوال و جواب افغانی معه ترجمه انگرېزي و هندوستانی»، «گفتگوی افغانی با ترجمه هندوستانی»، «آئینه الفاظ افغانی».

محمد اکرم، کنجا (کنجا؟). وگورئ: «نیرنگ عشق»

محمد امین، د حافظ عبد الرحیم زوی، مولوي. وگورئ: «مجموع البرکات المعروف بمسائل ضروریات والمشهور بمزین الابیات»، «مناجات [،] کلان»، «نصیحت البیان»، «مشکلات الفقه، حیرات الفقه»، «تفسیر تیسیر»، «قصه ابراهیم»، «تفسیر سورة یسین (یاسین)»، «خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی»، «خلاصه کیدانی مع ترجمه افغانی».

محمد ایوب. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»

محمد جی. وگورئ: «برایي، په چکر وتلی وم (انگرېزي ژباړه)»، «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

محمد خان. وگورئ: «مناجات [،] کلان»

محمد خان. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

- محمد دين. وگورئ: « بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»، «کیمیای سعادت مع شرح اسماء الحسنی».
- محمد دين، تبلي. وگورئ: «د پښتنخوا د شعر هار و بهار»
- محمد رفيق. وگورئ: «رسالة مانع تمباکو»، «روضه النعيم»، «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «تحفة الاخبار»، «رسالة مانع سرود»، «عجائب العجائب و ترجمه ابجد»
- محمد شفيح، حافظ. وگورئ: «شرح ابیات مستخلص و رباعیات افغانی»
- محمد عبدالرشيد. وگورئ: «قرآن شريف مترجم»
- محمد عصام. وگورئ: «قصه قيس و ليلى مشهور به ليلى [و] مجنون»
- محمد عظيم. وگورئ: «حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)»
- محمد عيسى [اخونزاده]. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»، «بهار جانان، حصه اول».
- محمد كريم، ملا. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»
- محمد گل. وگورئ: «مناجات [،] کلان»
- محمد نور، قاضي. وگورئ: «قصه د سيف الملوك»
- محمد يوسف عفي الله عنه. وگورئ: «توبه النصح د پښتو مسمى په توبه د نصحوا»
- محمدي. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له ياد بښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».
- محمود. وگورئ: «قصه د جولگانو او خلورو يارانو»، «د پښتنخوا د شعر هار و بهار».
- مخلص، استاد حاجي ولي محمد، کندهاری. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»، «گلزار محبوبان، حصه دوم».
- مسعود گل. وگورئ: «مجموعه مناقب ميا محمد عمر صاحب خمکنی (رح)»
- مسکين گل. وگورئ: «مناقب صاحب صوت [و] مناقب صاحب مانکی»
- مطيع الله. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «مناجات [،] کلان»
- مظفر، حاجي، د پېښور د گوجر او سپدونکی. وگورئ: «جنت النعيم المشهور پښه [پخه] ډوډی»، «حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)»، «قصه د شاه جهان [-] شهزاده ملتان و ماه جبين گلفامی»، «حملة حيدري المشهور به جنگنامه حضرت علي (رض)».
- معزالله. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له ياد بښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».
- معلم، عبدالعزیز خان. وگورئ: «ديوان عزيزی»

مقصود گل. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

مقصود، ملا. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

منشی، ابوالمعالی نصرالله. وگورئ: «کلیله و دمنه یا علم خانه دانش»

منور شاه. وگورئ: «معراجنامه»، «لویه معراجنامه، وړه معراجنامه».

مهین. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبنتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

موکاخېل سربنی، غلام محمد، د شېر خان زوی. وگورئ: «معراجنامه»، «وصیت نامه حضرت علی کرم الله وجهه»، «تفسیر والضحي بزبان افغانی در متن بر حاشیه وصیت نامه حضرت علی و معراجنامه رسول الله علیه السلام»، «جنت الفردوس و بر حاشیه معراجنامه کلان»، «لویه معراجنامه، وړه معراجنامه».

میا رجب. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

میا محمد: «افغانی کی پهلې کتاب المعروف چمنستان»

میر افضل، د پېښور. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»، «گلزار ولایت».

میر حسن. وگورئ: «قصه شهزاده بینظیر و بدر منیر»

میرا فقیر. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «د پښتنخوا د شعرهارو بهار».

میر سید شریف، سید الشراح قدس الله. وگورئ: «خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی»

میران، ملا، اخون. وگورئ: «بهار جانان، حصه اول»، «گلزار محبوبان، حصه دوم».

میشوایی، شاه فضل. وگورئ: «قصه گنبد شام»

نجم الدین. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

نذیر احمد، مولوي، شمس العلما. وگورئ: «توبه النصوح د پښتو مسمی په توبه د نصوحا»

نسفی، عبدالله ابن احمد (حافظ الدین). وگورئ: «کنز الدقایق مترجم بترجمه افغانی»

نسفی، لطف الله، فاضل کیدانی. وگورئ: «خلاصه کیدانی با ترجمه افغانی، خلاصه کیدانی مع ترجمه افغانی»، «خلاصه مع شرح المیر مع ترجمه فارسی و افغانی».

نصیر. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهارو بهار»

نظامی گنجوی / گنجه بی. وگورئ: «قصه کو تو ال مع غزلیات»

نظر محمد، ملا. وگورئ: «گلزار محبوبان، حصه دوم»

نعمت الله، ملا، د نوبسار. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «واسع نامه»،

«قصه شیرین و فرهاد مع تصویرات»، «ریل نامه»، «کسب نامه»، «مجموع الاکساب»، «هشت بهشت یعنی هفت پیکر»، «مقدمه عاشق افغانی و نظم رقعات عاشقان»، «قصه نیم بولا با تصویر»، «قصه د فتح خان قندهاری با تصویرات»، «قصه د مهتاب جان او بیگم جان المعروف به مکر زنان»، «کلان مناقب غوث الاعظم قدس سره»، «اداب النساء و اکساب النساء».

ننگرهاری، اخون دروېزه. وگورئ: «مخزن الاسلام»، «من کتاب مخزن پښتو»، «مخزن الاسرار د اخون دروېزه»، «معجزات»، «پنج گوهر»، «جنگنامه امامین»، «جنگنامه یعنی قصه شهادة [شهادت]»، «صد وسی مسأله»، «شمائل نامه».

ننگرهاری، فدا محمد. وگورئ: «وفاتنامه»

ننگرهاری کاموی، مراد علی، د عبد الرحمان سیلانی (فقیر صاحب) زوی. وگورئ: «تفسیر یسیر»

نواب جان. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

نور الدین. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»

نورالدین، اخون. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

نور شالی (نور شاه علی). وگورئ: «گرانی! نن شپه راسه (انگرېزي ژباړه)»، «د پښتنخوا د شعرهار و بهار».

نوروز. وگورئ: «بهار گلزار افغانی المعروف به بهار نوروزی»، «گلزار محبوبان، حصه دوم»

نیشابوری، اسحاق بن ابراهیم. وگورئ: «قصص الانبیاء المعروف به جواهر الانبیاء»

هجری، اشرف خان، د خوشال خان خټک زوی. وگورئ: «کلید افغانی»، «د کلید افغانی ژباړه، له یادبستونو سره (په انگرېزي ژبه)»، «گلشن رو».

هوتی، محمد رضوان الله. وگورئ: «طب افغانی و مجربات اکسیر»

هیوز، پادری تامس پ. وگورئ: «کتاب گنج پښتو»، «کلید افغانی»، «دیوان عبد الرحمن».

ولی محمد. وگورئ: «فراقنامه»

یاسین. وگورئ: «د پښتنخوا د شعرهار و بهار»

یوسفزی، عارف الله. وگورئ: «د پښتو اصطلاحاتو قاموس [پښتو-انگرېزي]»

یونس وگورئ: «کلیدِ افغانی»، «د کلیدِ افغانی ژباړه، له یادښتونو سره (په انگرېزي ژبه)».

پای

د لیکوال لنډه پيژندنه

محمد هارون خیل - انگلستان

پای

A Descriptive
Bibliography of Pašto'
Old Printed Works
In the British Library

By: M. H. Khpal
London, 1998